

ఆంధ్రసచిత్రవార్త
పత్రిక

వీరపట్టున

ఫోటో: కుటుంబరావు (మద్రాసు)

తెలుగు పత్రికలన్నిటితోనూ ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక సర్క్యులేషన్ అత్యధికమైనది:

కిలోలలో కొనండి

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

1882 ఏప్రిల్ 1వ తేదీనుండి మేటక్ తూనికలను
విధిగా ఉపయోగించాలి.

పాత తూనికలను ఉపయోగించడం ద్వారా విరుద్ధముగా
వరిగజించబడుతుంది.

దరం
మారకపు
పట్టి
(సియెనుండి
కిలోగ్రాముకు)

సియెను దర నియామకము నుండి కిలోగ్రాము దర నియామకములో									
సియెను దర	కిలో గ్రాము	సియెను దర	కిలో గ్రాము	సియెను దర	కిలో గ్రాము	సియెను దర	కిలో గ్రాము	సియెను దర	కిలో గ్రాము
1	1	21	23	41	44	61	63	81	87
2	2	22	24	42	45	62	66	82	88
3	3	23	25	43	46	63	68	83	89
4	4	24	26	44	47	64	69	84	90
5	5	25	27	45	48	65	70	85	91
6	6	26	28	46	49	66	71	86	92
7	7	27	29	47	50	67	72	87	93
8	8	28	30	48	51	68	73	88	94
9	9	29	31	49	53	69	74	89	95
10	10	30	32	50	54	70	75	90	96
11	11	31	33	51	55	71	76	91	98
12	12	32	34	52	56	72	77	92	99
13	13	33	35	53	57	73	78	93	100
14	14	34	36	54	58	74	79	94	101
15	15	35	38	55	59	75	80	95	102
16	16	36	39	56	60	76	81	96	103
17	17	37	40	57	61	77	83	97	104
18	18	38	41	58	62	78	84	98	105
19	19	39	42	59	63	79	85	99	106
20	20	40	43	60	64	80	86	100	107
21	21								

సియెను దర దాహితము నుండి కిలోగ్రాము దర దాహితములో									
సియెను దర	కిలో గ్రాము	సియెను దర	కిలో గ్రాము	సియెను దర	కిలో గ్రాము	సియెను దర	కిలో గ్రాము	సియెను దర	కిలో గ్రాము
1	1-07	11	11-79	21	22-51	31	33-22	41	43-94
2	2-14	12	12-86	22	23-58	32	34-29	42	45-01
3	3-22	13	13-93	23	24-65	33	35-37	43	46-08
4	4-29	14	15-00	24	25-72	34	36-44	44	47-15
5	5-36	15	16-08	25	26-79	35	37-51	45	48-23
6	6-43	16	17-15	26	27-86	36	38-58	46	49-30
7	7-50	17	18-22	27	28-94	37	39-65	47	50-37
8	8-57	18	19-29	28	30-01	38	40-72	48	51-44
9	9-65	19	20-36	29	31-08	39	41-80	49	52-51
10	10-72	20	21-43	30	32-15	40	42-87	50	53-58

1 కిలోగ్రాం (1000 గ్రాములు) = 86 తులాలూ

దరకల మార్పులకు బాధ్యత వహించినది

DA 61/201

న రా గ మా ల

శ్రీ వి. ఎ. కె. రంగారావు వ్రాసిన "సరాగమాం" గ్రంథపుకుంటే ఆయా సినిమాలో ద్వాన్యులు ఘోషలకు కట్టినట్లు ఉన్నది. ముఖ్యముగా "పిలిచిన గిడువలరా", "సివెంత నెరజాణవోరా" అను రాక్యములు చదువుతుంటే ఆ పాట్యములు కన్నులకు కట్టి అలాగే 10, 15 నిమిషములు ప్రాప్తమీ ఉంటవి.

ఎం. వి. ఎన్. ప్రకాశరావు (ఆళ్లగడ్డ)

* * *

13—4—62 తేదీ పత్రికలో రంగారావు గారు 'రికార్డులలో కొన్ని తప్పులు ఎంచి వ్రాశారు. అటువంటిదే ఇది ఒకటి. 'జాన్ రేబాన్' హిందీ చిత్రంలో కిమోర్ కుమార్, చాంద్ ఉస్మానీ కలసి టాంగా ఎక్కి ఒక పాట పాడ తారు. ఆ పాటపేరు 'పియా పియా పియా మేరీ' ఈ పాటలో చాంద్ ఉస్మానీ (ఫ్లేబాకు ఆశా భాన్ షే అనుకుంటా) పాఠబాలుగా, కిమోర్ కుమార్, తన చరణం పూర్తిచేయకుండానే, 'ఆ' అని అలాపన ప్రారంభిస్తుంది. కాని కిమోర్ కుమార్ 'ఆపమన్నట్లు' చేతిలో పైగజేసి తన చరణం పూర్తిచేస్తాడు. ఆ సమయంలో కిమోర్ కుమార్ ఆ తప్పును అతి సహజంగా సరి దిద్దాడు. అనలు వివేచారికి అది తప్పులాగా ఉండనే ఉండదు.

పులవర్తి సోమ నాగేశ్వరరావు (కాకివాడ)

పాఠకుడు శ్రీ సోమ నాగేశ్వరరావు గారనుకున్నట్లు అది పొరబాటు కాదు. కావలసి చేసినది.

* * *

"రికార్డు తప్పులు—పాఠపాట్లు"లో ఇది కూడా ఒకటి.

"భార్యభర్తలు"లో "జోరుగా హుషారుగా" అనే మొదటిపాటయందు సినిమాలో మ్యూజిక్ వేరు, రికార్డులో మ్యూజిక్ వేరు.

జి. ఎన్. ఎల్. ఎన్. రావ్ (రవలేశ్వరం)

* * *

13—4—1962 సంచికలో రికార్డులలోని పొరపాట్లు తెలియజేయుమని కోరినారు. నాకు తెలి సిన పొరపాటు ఒకటి తెలిస్తున్నందుచున్నాను.

టాక్సీదాముడు అను తెలుగు చిత్రములో (రచన: కొనరాజు, పాడినవారు — పితాపురం. నాగేశ్వరరావు, జానకిగార్లు) "సింపిల్ల ఎల్లెపు జాగర్త, కంటే జాగర్త, నాను జాగర్త, నగలు జాగర్త, ఆ నగలు జాగర్త" అనే పాట ఉంది. నువ్వుది. కానీ జయలు మనము ఏను రికార్డులలో రెండూ జాగర్త, ఆరెండూ జాగర్త అనునట్లుగా ఉంటుంది. చిత్రములోలేని ఈ ముక్కలు రికార్డులో చేరినవి.

పాఠేపు భిక్షాలు (పీఠం)

అంధ్రసాహిత్యవారపత్రిక

ఉత్తరాలు

బాల సాహితీ

మరి, మీలు మా బాలసాహితీ పూర్తిగా బండు చేసిపోలేమి ? అలాగైతే మరి మీ జట్టుండమ లెండి. మా నాన్నగారు తెచ్చిన బివకత్తులు పంచదార బిల్లలు మీకియ్యనులెండి.

నంచాలి వెంకట ఈశ్వరప్రసాద్ (బిల్లె)

'హయవాతా' అద్భుతగాథ చదివు:

* * *

కార్టూన్

కె. జవహరుగారు హిందీ పరీక్షలు (దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచారనభ), ఆదివారంవాడే జరుగునని గుర్తించ వలెనన్నారు. అది నిజమే. కాని, ఆ హిందీ పరీక్షల్లో ప్రిజవరి, ఆగస్టు నెలలలో జరుగునని ఏప్రిల్ నెలలో జరుగనని గుర్తించవలెను.

మంచుకొండ చినసతారామస్వామి (విజయనగరం)

* * *

సీరియల్ కథ

రచయిత వీరాజీగారు విడి విడవి చిక్కులు కథ వ్రాస్తూ "కిరస్తి నం వాలకం" అన్నారు. చాలా కోపనీయమైన విషయం. భారతదేశ రాజ్యాంగ చట్టము, మత స్వాతంత్ర్యము కూడా ప్రజలకు కల్గింది ఉన్నదని వారికి తెలిదు కాబోలు!

విజయ (పుయ్యూరు)

* * *

"విడివిడవి చిక్కులు" అనే సీరియల్ వలల ప్రారంభంలోనే పాఠకుల మనస్సుల నాకట్టుకొని

రచయితరంగా పోగిపోయింది. రచయిత "వీరాజీ" గారికి వా పృథ్వీపూర్వకాభివందనలు.

కొండపి మల్కాద్రి లక్ష్మీ నరసింహమూర్తి (పింగరాయకొండ)

నందేహం

ఓ చిన్న పందేహం. మీ వ్యంగ్య చిత్రకారుణి "శ్రీ ఊమెన్" గారి పూర్తిపేరు శలవిస్తారా.

బి. వి. ఆర్. జోగారావ్ (బాబ్బిలి)

వి. జి. ఊమెన్

కథలు

'వచ్చిన భాగం' ఉత్తరార్ధంలో డౌ, మోహన్ అని. బి. బి. ఎన్. చేసినట్లు రచయిత వ్రాశారు. అది తిరుపతిలో! వాతావరణరీత్యా కథ ఈ తప్పు నల్ల కాస్త దెబ్బతింటుంది.

పి. వెంకటసుబ్బయ్య (పుదిపట్ల)

* * *

అన్ని కథలూ, ఎప్పుడూ ఒక్కటే. ప్రేమించటం స్నేహితుని పలహాలు వగైరా వగైరా!

"లిల్లి — మల్లీ" కథలో మాతవత్వం లేకపోగా సొంత గొప్పకోసం రాసినట్లుంది. లేకపోతే తెనుగు కథలో జర్నల్ ఏమిటి ? మెయ్యూరీ రెసానెన్స్ లైన్ (2537 ఆంగ్ల స్టోన్) ఇవన్నీ ఎవరిక్కావాలి ?

పండ్రి శ్రీ (మద్రాసు)

* * *

"లిల్లి—మల్లీ" భాగానే ఉంది. కాని ప్రతి విషయానికి 'స్టెంటిఫిక్ టర్మ్స్' వాడకుండా వుంటే కథ ఇంకా రసవంతంగా ఉండేదేమో ? మానేపల్లి శత్రుత్వ (హైదరాబాదు)

* * *

లిల్లి—మల్లీ రాసిన రావుగారు పంతులా ? లేక పోతే డి. పి. బి. ఆసీసు యమకూచం అని ఎల్లూ తెలిసింది ?

నాగేశ్వర్ (హైదరాబాదు) ★

'కాబోయే కథకులకు పసికొచ్చే చిట్కాలు'

పై 'పుస్తకం' కోసం కొన్నివేలమంది వ్రాశారు. ఇంతనుండి వ్రాస్తారని మేము ఎదురుచూడలేదు! వీలైనంత త్వరలో వీటిని కోరినవారందరికీ పంపే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము. కాబోయే కథకులందరూ ఇది గమనించవలెను.

—సంపాదకుడు.

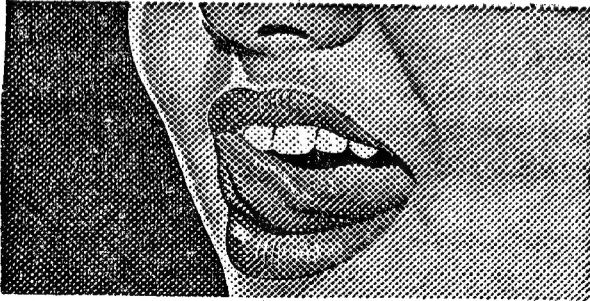
మెక్లిన్స్

పళ్లను అతితెల్లగాజేయును అని ఋజువు చూచుకోండి

1

దానిని తడమండి:

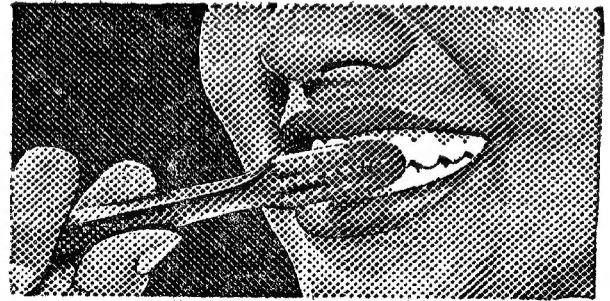
జిగటగా అంటుచున్న పొర తగ్గుతు చున్నదా ?
సహజ తెలుపును అది దాచివేయుచున్నది. ఇప్పుడు బ్రిష్తో
తోమండి. మెక్లిన్స్ ఆపొరను ఎట్లు పూర్తిగా తొలగించి
వేయుచున్నదో చూడండి.

2

దానిని రుచి చూడండి:

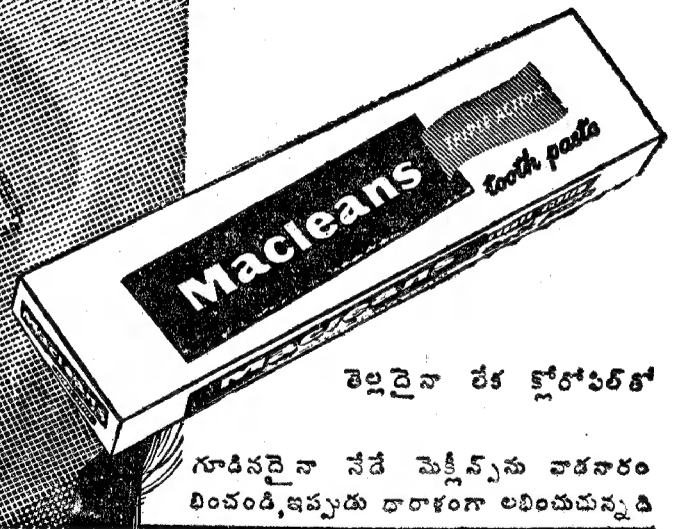
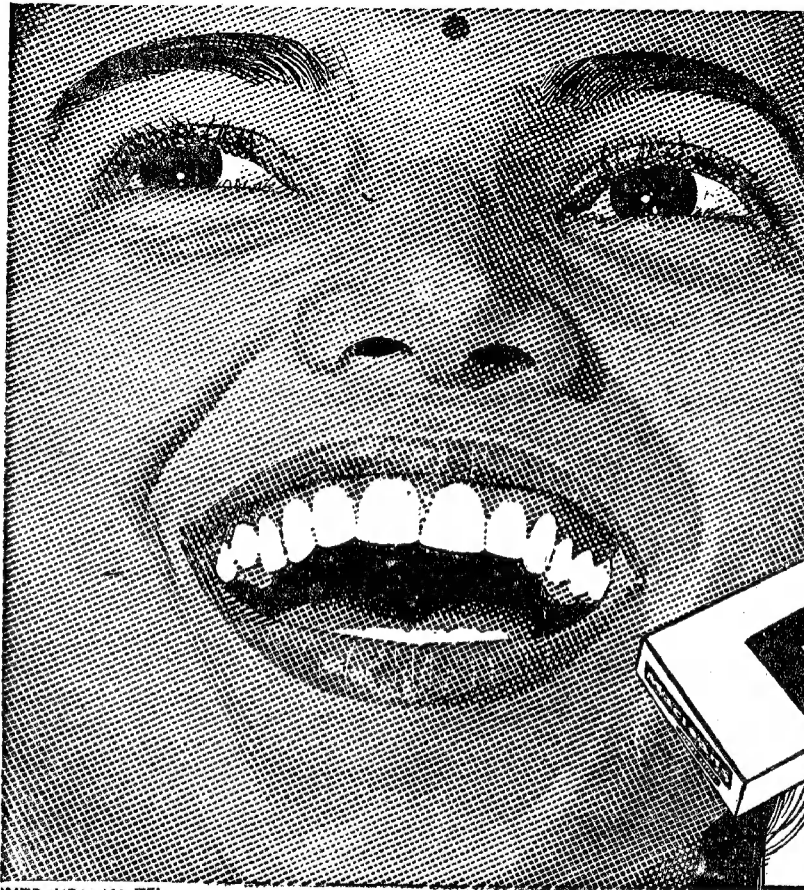
మీరు సరిగ్గా చవిచూచునట్టి జలదరించే పరిశుభ్రత
గల రుచి, మెక్లిన్స్ వున్న మూడు చురుకైన పదార్థములు
చవి చేయుచున్న పనుటకు నిదర్శనం ... మీ పళ్లను భద్ర
పరచుచున్నవి, కాపాడుచున్నవి, తెల్లగాజేయుచున్నవి.

3

దానిని చూడండి:

మీ చిరునవ్వుం తెలుపును
చూచుటలో మీ కళ్ళే మీరిమిట గొలుపును!
మెక్లిన్స్ టూత్ పేస్టు మీ పళ్లను ఇంతకు
ముందుకంటే ఎక్కువ అతి తెల్లగా
జేయును. దీనిని మీరే ఋజువు చూచు
కోండి !

తెల్లదైనా లేక క్లొరోఫిక్తో

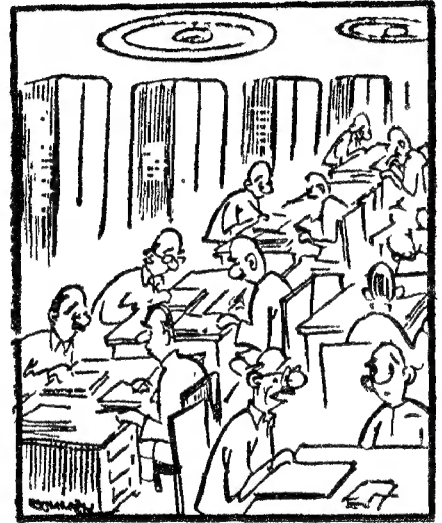
గూడినదైనా నేడే మెక్లిన్స్ ను వాడవారం
లించండి, ఇప్పుడు దా రాకంగా లభించుచున్నది

MTP /MF/4/61-TEL

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

లోకంపాక్షం

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
వి ప యా ను క్ర మ శీ క

“ఇంత మంది మంత్రులు రావటం కాదుగాని,
ఈ కాస్త కాగాలో ఇరుక్కుని కూర్చోలేక
యన్నా?”

శుక్రవారం : 11-5-62
శుభి॥ సం॥ వైశాఖమా॥ శు॥ అషమి
సంపుటము : 54 సంచిక : 36

స్థాపితము:
1908

*
ముఖ్య సంపాదకుడు:
శివలెంక శంభుప్రసాద్

*
సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

*
విడ్డీవతి : 25 న. వై
సంవత్సర చందా : 13-0-0 రు.

*
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టిపేటి, మద్రాసు-1

ముఖ చిత్రం :
శ్రీ వి. వి. సత్యమూర్తి

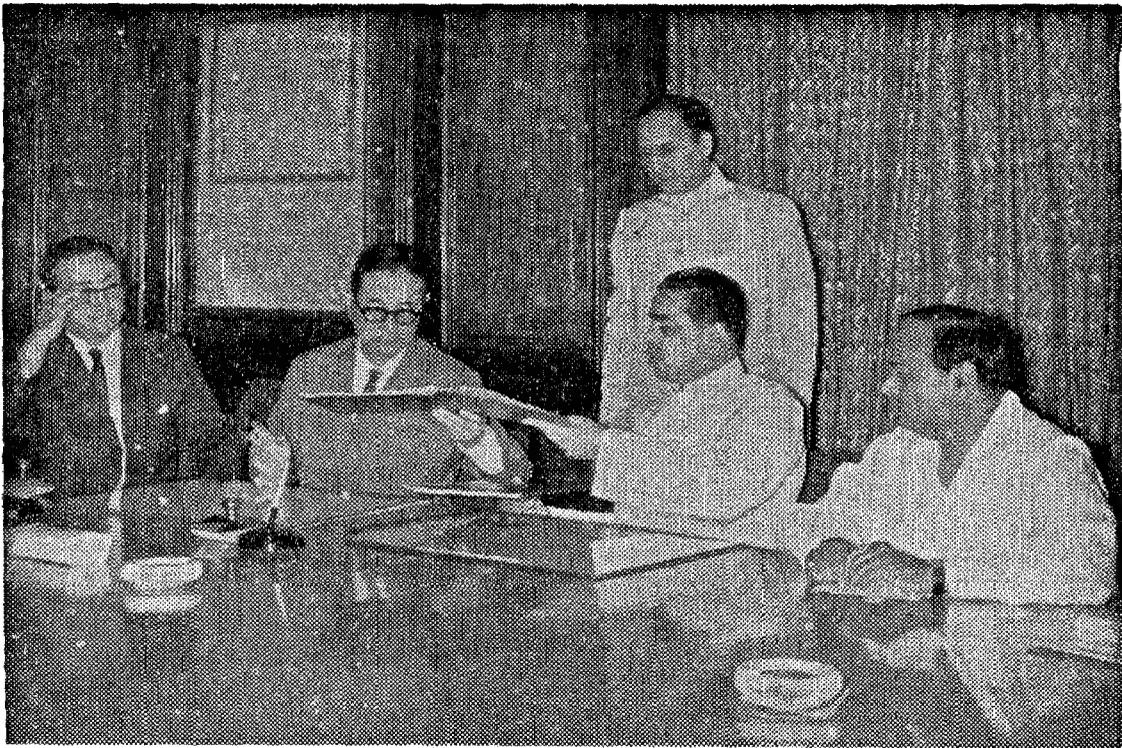
3	అందుకలేని ఆతిథ్యం	—	8
6	ఆకులూ - ముళ్లూ	—	24
6	అపశృతి	—	32

హిట్ సూత్రాలచిత్ర	}	—	10	బిల్వ
కథా మూత్ర				
ఇంటిలో నర్సింగ్				

3	హరివంశం	—	14
6	విడివిడని చిక్కులు	—	16
6	డాక్టర్ రాజు	—	30

హాగవాతా అద్భుతగాథ	—	26	బిల్వ
గానకోకిల (నేయం)	—	38	

ఉత్తరాలు - 3; న్యూఢిల్లీ లేఖ - 6; హిమన్
కార్టూన్-7; మననూ-మనరాష్ట్రం-12; సరాగ
మా-13; కథ కౌకికథలు-15; కనితావాణి-18;
చంటలు-19; మననూ-మనదేహసితీ - 21; చదువు
ల్రావు - 23; వారఫలాలు - 28; హమేషా -
తనూనా-31; చిత్రసమీక్ష-49; శృంగుడికట్టు-61;
యువప్రపంచం-63; పొట్టికథలు-64.

భారత్-జపాన్ దేశాల మధ్య ఇటీవల రెండు తీర్పుందాలు వుదిరాయి. వీటిని సరించి జపాన్ నిపుణుల సహకారంతో నువదేశంలో నాలుగు వ్యవసాయప్రదర్శనశ్రేణులు, ఒక మర్కటపారిశ్రామిక శిక్షణకేంద్రం ఏర్పాటువుతాయి.

పదవుల వేటలో మానవత్వానికి తిలోదకాలు : కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి ఢిల్లీ ముస్లిం ఓటర్ల గుణపాఠం

శ్రీ కృష్ణ

రక్షవారం అర్ధిశుక్రవారం ప్రతిపదిందిన అధిక పన్నులు మిగతా విషయాలను మరుగుపరచివా, ప్రధానమంత్రి పూర్తిగా కోలుకోవలసిన వర్షా తా అనందోత్సాహాలు వెల్లివిరిశాయి. చాలాకాలంగా ఆయనకు అవసరమైన విశ్రాంతి వచ్చేవారం అనిపిస్తున్నది.

పదవులకోసం ప్రాకులాడేవారు మంత్రులుకు జబ్బుచేసినప్పుడు ఏవిధంగా వ్యవహరించేది ఈ వారంలో నిరూపితమైంది. శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి కారు ప్రమాదానికి గురియైన సంగతి తెలిసిందే. ఆయనకు చికిత్స జరుగుతున్నది. కోలు కుంటున్నారు కూడాను. ఈలోగా మంత్రిపదవిని ఆగిస్తున్న ఒక అభ్యర్థి ఏదోవిధంగా దాన్ని సాధించుకోవాలనే భావంతో లక్నోలో ఉన్న తన బంధువుకు టెలిఫోన్ చేసి రప్పించాడు. ఆ బంధువు శ్రీ శ్రీ వైద్యుడు. మర్నాడు ఇద్దరూ కలిసి శ్రీ లాల్ బహదూర్ ను చూడటానికి వెళ్లారు. శ్రీ శ్రీ వైద్యుడు శ్రీ లాల్ బహదూర్ ను పరీక్షించడానికి అనుమతి కోరాడు. కాని అంతకుముందునుంచి సాంఘతున్న చికిత్స సంతృప్తికరంగా ఉండటం చేత, మరొకరు పరీక్షించవలసిన అవసరం దేశీయ వ్యవహారాలమంత్రికి కనిపించలేదు. అయినా ఏదోవిధంగా ఆయన్ను ఒప్పించారు. లక్నో శ్రీ శ్రీ వైద్యుడు ఎక్స్-రే ఫోటోగ్రాఫ్ ను పరీక్షించి,

శ్రీ లాల్ బహదూర్ కు 'స్లిప్టర్' కట్టు కట్టా ల్నాడు. భారతదేశానికి, శ్రీ లాల్ బహదూర్ కు రోజులు జాపుండి, ఆ సమయంలో ఢిల్లీలో ప్రముఖ విదేశీ శ్రీ శ్రీ వైద్యుడు ఒకరు ఉన్నారు. ఈయన కూడా మంత్రిని పరీక్షించారు. శ్రీ లాల్ బహదూర్ ను విశ్రాంతినిచ్చే చికిత్సానికి అంతా ఉబలాట పడుతున్నారని విదేశీ నిపుణుడు లక్నో శ్రీ శ్రీ వైద్యుడికి స్పష్టమనేకాదు. మొహం వెల్లిక లక్నో పెద్దమనిషి వచ్చిన ప్రోవను వెల్లి సాయాడు. ఈయన్ను వెంటబెట్టుకొచ్చిన అభ్యర్థి సహాయ మంత్రిగా నియుక్తుడు కావటంతో శ్రీ శాస్త్రి ఆరోగ్యం సంగతి మరి పట్టించుకోలేదు. అదృష్టవశాత్తు శ్రీ శాస్త్రి త్వరలోనే కోలు కున్నారు.

నేపాల్ మహారాజు మనదేశానికి వచ్చి వెల్లి వచ్చిటికి ఉభయదేశాలమధ్య సంబంధాలు అంతగా అభివృద్ధి చెందలేదు. మహారాజు ఇంగ్లీషు భాషనే మాట్లాడగలిగానా, ఢిల్లీ నుంచి బయలుదేరి వెళ్లేముందు ఏర్పాటైన ప్రతికా విలేఖరుల సమావేశంలో నేపాలీ భాషలోనే మాట్లా డారు. ఆయన రెండు అంశాలను పునరుద్ధా టించారు. నేపాల్ లో జరుగుతున్న గొడవలకు భారత నేపాల్ సంబంధాలు దెబ్బతినిపోవడానికి

కారణం వ్యదేశం విడిచి వచ్చిన నేపాలీ అందో తనే మని ఆయన ఆరోపించారు. మహారాజు ఉద్ధా టించిన మరొక అంశం నేపాల్ సార్వభౌమాధి కారం. ఉదాహరణకు బట్మాండు — పెకింగ్ ల మధ్య రోడ్డు నిర్మించుకొనడం కేవలం నేపాల్ ఆంత రంగిక వ్యవహార మన్నారు. నేపాల్ అర్ధిక అభ్యు దయం కోసమే దీన్ని నిర్మిస్తున్నారని, సైనిక పుష్కలంతో దీనికి సంబంధం లేదని చెప్పారు.

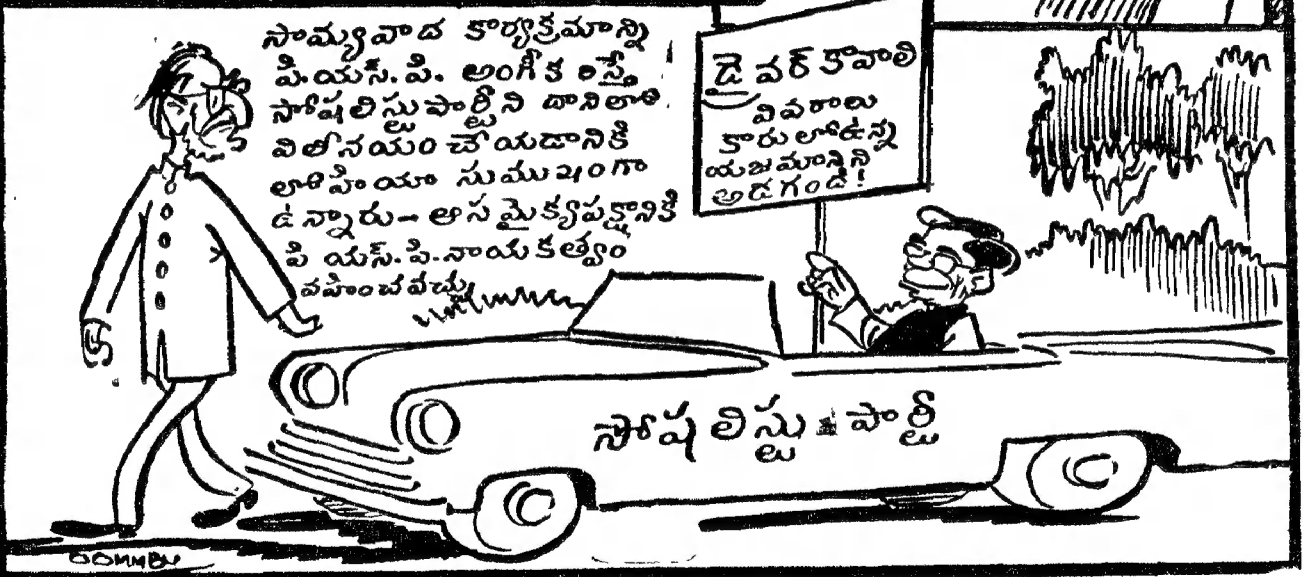
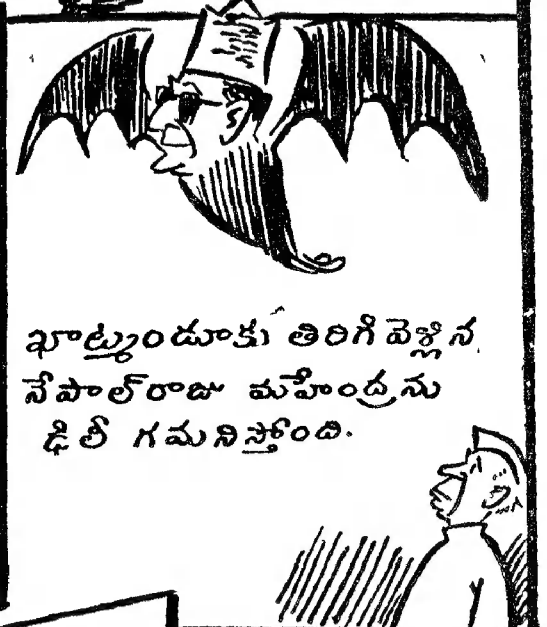
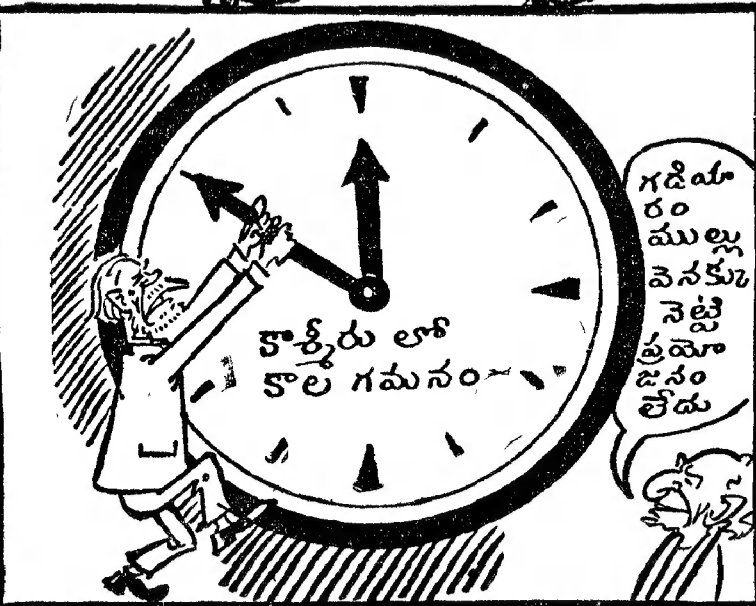
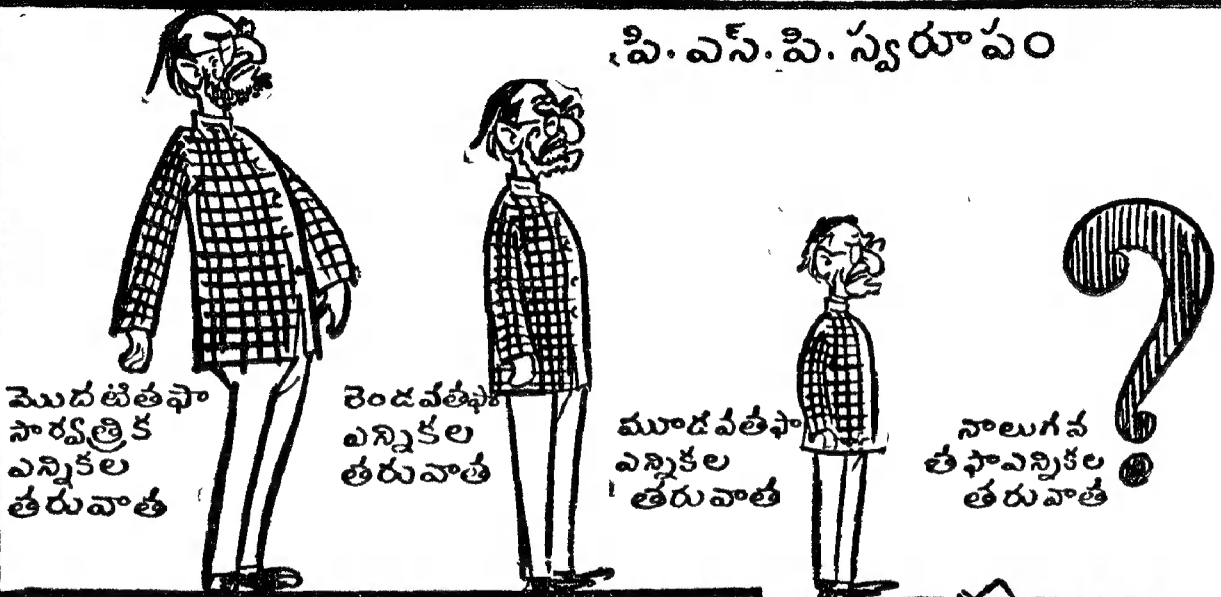
నేపాల్ లో ప్రజాస్వామ్యాన్ని పునరుద్ధరించే విషయం ప్రస్తావించగా తమ దేశ ప్రజలకు ఎలాటి ప్రభుత్వ వ్యవస్థ మంచిదో తమకు తెలనున్నారు.

కొందరు పార్లమెంటు సభ్యులు క్రద్ధంగా మని చేస్తారు. చాలామందికి పార్లమెంటు సభ్యత్వ ముంటే మంత్రిపదవిని సంపాదించడానికి కాకపోయినా, విదేశీ పర్యటనలకు అవకాశం కల్పించే సాధనంవంటిది. పార్లమెంటు సభ్యుడు కానీ ఖర్చులేకుండా దేశంలో ఈ మూలనుంచి ఆ మూలకు మొదటితరగతిలో తిరిగి రావచ్చు.

అయితే మహారాజ్ గాయత్రీదేవిమాత్రం ఈ జాబితాలో చేరరు. ప్రతికా విలేఖరులతో మాట్లా డుతూ, ఆమె ఇలా అన్నారు: "ఇక్కడకు వచ్చిన వారిలో తమ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తున్నవారెవరైనా

—62వ పేజీ చూడండి

పి. ఎస్. పి. స్వరూపం

అంధుకరోలు కలివ్వు

రెలావు ఆ చిన్న స్టేషన్లో ఆగింది. అయిదు నిమిషాలకు తిరిగి బయల్దేరింది. తలమీది బోపీ వరిచేసుకుంటూ బయల్దేరుతున్న రైల్వేకి ఎక్కాడు టి. సి. అదే క్షణంలో, ఆ పెట్టెలోనుంచే బయటికి దూకాడోక యువకుడు.

కొందరు టెక్నెట్లచ్చి బయటకు పోతున్నారు. మరికొందరు సామాన్లు లెక్కించుకుంటున్నారు. బాతాత్తుగా రైల్వేనుంచి దూకిన వ్యక్తి లాగూ తేబుల్లో చేతులు పెట్టుకుని, ప్లాట్ ఫారం ఒక చివరినుంచి మరొక చివరికి రెండుసార్లు వచ్చార్చి వేసి, ఒకచోట టక్కున ఆగాడు. అక్కడ రైల్వే వారు స్టేషన్ కాంపౌండుకని వేసిన కుటకటాలలో రెండు చువ్వలు లేక మనిషి వట్టేటంత మార్గ మేర్పడిఉంది. అతను అక్కడ నిలబడి చుట్టూ చూచి తన నెవరూ గమనించటంలేదని నిర్ధారణ చేసుకుని ఆమార్గంగుండా బయటకు వడిచాడు.

“ఒరే మబ్బన్నా! పోయి బండికట్టు. ఒరే, వెంకటేసు! సామాన్లు జాగ్రత్తగా బండిలో కెక్కించు! అమ్మా రాధా! రా, అందరూ బండి దిగినట్టేనా? మొత్తం వదలూడున్నర టిక్కట్లు. ఒరే, వెంకటేసు! సామాన్లు జాగ్రత్త” అని హెచ్చరించి గేటువైపుకు వడిచారు రంగవధంగారు. నరాకుగా నిలబడ్డ రాధ అవయత్తుంగా వారిని అనుసరించింది.

* * *

వచ్చని తోరణంలో, పట్టుకుమ్మలు జేరాడే వివాహవేదికతో, ముత్యాలు పేర్చినట్టున్న ముగ్గులతో, ముసిముసినవ్వులు ముఖాన చిందులాడే ముదితంతో అనందం వెల్లివిరిసింది ఆ ఇంటికి. ఆరోజు రాత్రికి నత్తనారాయణ కుమారుడు రాజబాబుకు వివాహం. నత్తనారాయణ వీధిగుమ్మం ముందు రెండెద్దబండి నిలబడటంచూచి, అక్కడికి వడిచాడు. బండిలో రంగవధం, వారి కుటుంబం వగైరాలను చూచి, అనందంతో, “వారంతోజం ముందు రమ్మంటే ఇప్పుడా రావటం” అన్నాడు.

“ఏం చెయ్యవో! పి వదినగారు వచ్చు కదల్చి స్నేహా?”
“మరే సావం, అందుకే గావల్సి వారంతోజం ల్లింపి పోతుంటే ఈ రోజు బయల్దేరారుకదా?” అంది రంగవధంగారి భార్య సావిత్రిమ్మ. క్షణకాలం నవ్వులు దొర్లాయి ఆ ప్రాంతమంతా. రంగవధం గారు, నత్తనారాయణ పెదతండ్రి వీరతండ్రి దిడ్డలు.

వెళ్లియిల్లు రకరకాల మనుష్యులతో, అల్లరి చేసే పిల్లలతో, కమ్మని వాసలలు వెదజల్లుతున్న అత్తరు, వస్త్రీర్థతో నిండిపోయింది. రండోళ్ళు, నవ్వాలు మేరాలు చెప్పుల్ని చిల్లలువరుస్తున్నాయి. వాటికి పెట్టిపెద్దం హెచ్చరికతో కూడిన ఆరువులు, చిన్నపిల్ల నిడువులు మిశ్రమ మయ్యాయి.

రాజబాబును, “ఇక్కడ కూర్చో” అని ఒకరు, “మన్నిక్కడున్నావా? నీకోసం అక్కడ చూస్తుంటే” అని ఇంకొకరు. “అరే, మన్నింకా అట్లాగే ఉన్నానో? అవతం వీటలమీద కూర్చునే వోతుంటే” అని మరొకరు ఖంగారుపెడుతున్నారు.

వసాహమెట్లు దిగి, వందిట్లోకి వస్తుండగా ఒక యువకుడు వీధిగుమ్మం దాటినప్పుడు, రాజబాబు నుద్దే శింపి, “ఏమండీ!” అన్నాడు నెమ్మదిగా. రాజబాబు తలెత్తి అతన్నిచూచి. “నువ్వు.....” అంటూ అగిపోయాడు. వల్లని శరీరం, తోతుకు పోయినకళ్ళు, మాసిన బట్టలు, అరిగిన చెన్నలూ గల ఆ వ్యక్తి “మురళి” అన్నాడు.

“మురళి.....మురళి” ఆ మాటనే అంటూ చుట్టూ కూర్చూ, “మీది.....” అన్నాడు. “విశాఖవట్టణం”

“ఇప్పుడు అక్కణ్ణుంచేవా రావటం?” అతను తలూపాడు, ఏదో చెప్పామనుకున్నంతలో. వివాహమండవం దగ్గరకు వెళ్తోంది రాధ. రాజబాబు పిల్చాడు. రాధ వచ్చింది. “ఇతను మురళి, విశాఖవట్టణం, ఇప్పుడే రైలుదిగి వస్తున్నట్టున్నాడు. కాపేపు ఈ మురళిని వాయి(గి)స్తూఉండు ఇప్పుడే వస్తా” అని నవ్వుతూ తప్పుకున్నాడు.

రాధ క్షణం అతన్ని చూచింది. మరుక్షణంలో ఆమె కనుబొమ్మలు ముడిపడ్డాయి. “ఉండండీ! ఇప్పుడే వస్తా” అని వెళ్లిపోయింది.

తిరిగి వచ్చేసరికి మురళి కొత్తగా చుట్టూ చూస్తున్నాడు. “వదండీ!” అందిరాధ ముందు నడుస్తూ, మురళి ఆమె వెనుకగా నడిచాడు. వెళ్ళి సామాన్లకుని కేటాయించిన చిన్న ‘పోర్ట్’ రూంలో కుంటిక్కిరిస్తో కూర్చుని దీర్ఘంగా కళ్ళు మూసుకు ఆలోచిస్తున్నాడు మురళి. “మీరు విశాఖ వట్టణంనుంచి యిదేవా రావటం?” టిపిన్ ప్లేటు బల్లమీద పెడ్తూ, ప్రశ్నించింది రాధ.

మురళి ఒక్క ఉడుటుక కళ్ళు తెచ్చి, “ఓ..... కం.....డి!” అన్నాడు తదబదుటూ.

“రాజబాబు మీకు....”
“స్నేహితుడు.”
“మీకు నెల్లూరు తెల్సా?”

ఆ ప్రశ్నతో మురళి ఉలిక్కిపడ్డాడు. తలెత్తి ఆమెను చూచాడు, అతనినే గుచ్చిచూస్తోంది. ఖంగారుగా “ఒక గ్లాసు మంచినీళ్ళిస్తారా? అన్నాడు. “అతని ముఖాన చిరువెనుట్లు పోశాయి. గ్లాసులో నీళ్ళు తెచ్చిస్తూ, “వా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పిరూ కాదు” అంది. కొద్దిగా తేరుకుని, “ఎప్పుడో వా చిన్న వాడు నెల్లూరు వెళ్ళినట్టు గుర్తు” అని ముఖం మరోవేపుకు తిప్పుకున్నాడు. “స్నానం చేదురుగాని రెండి!” అని వెళ్ళిపోయింది రాధ.

మరో పావుగంటకు తిరిగినప్పటికీ అతను అక్కడే నిలబడున్నాడు. రాధ ప్రశ్నార్థకంగా తూచింది. “బట్టలు.....” అంటూ గొణిగాడతను. రెండు తుళ్ళు తీసిచ్చింది. అతను స్నానానికి కదిలాడు. స్నానంచేసి వచ్చేసరికి అతని బట్టలు పెట్టిన స్నానంలో అని తేవుకానీ, ఒక గ్లాస్సొవంప, లాల్చి కనిపించాయి. అతను చుట్టూ కలయచూచాడు. “అవి వాటిని ఆశ్రయించుకున్న మురికిని వదిలించు కుంటానికి వెళ్ళాయి. వ్రస్తుతానికి ఆ వంప, లాల్చి కట్టుకోండి” అంది గుమ్మంవక్కగా నిలబడి రాధ. మురళి మౌనంగా వాటిని ధరించి పెట్టి వందిట్లో ఒకమూలగా వెళ్ళి నిలబడ్డాడు.

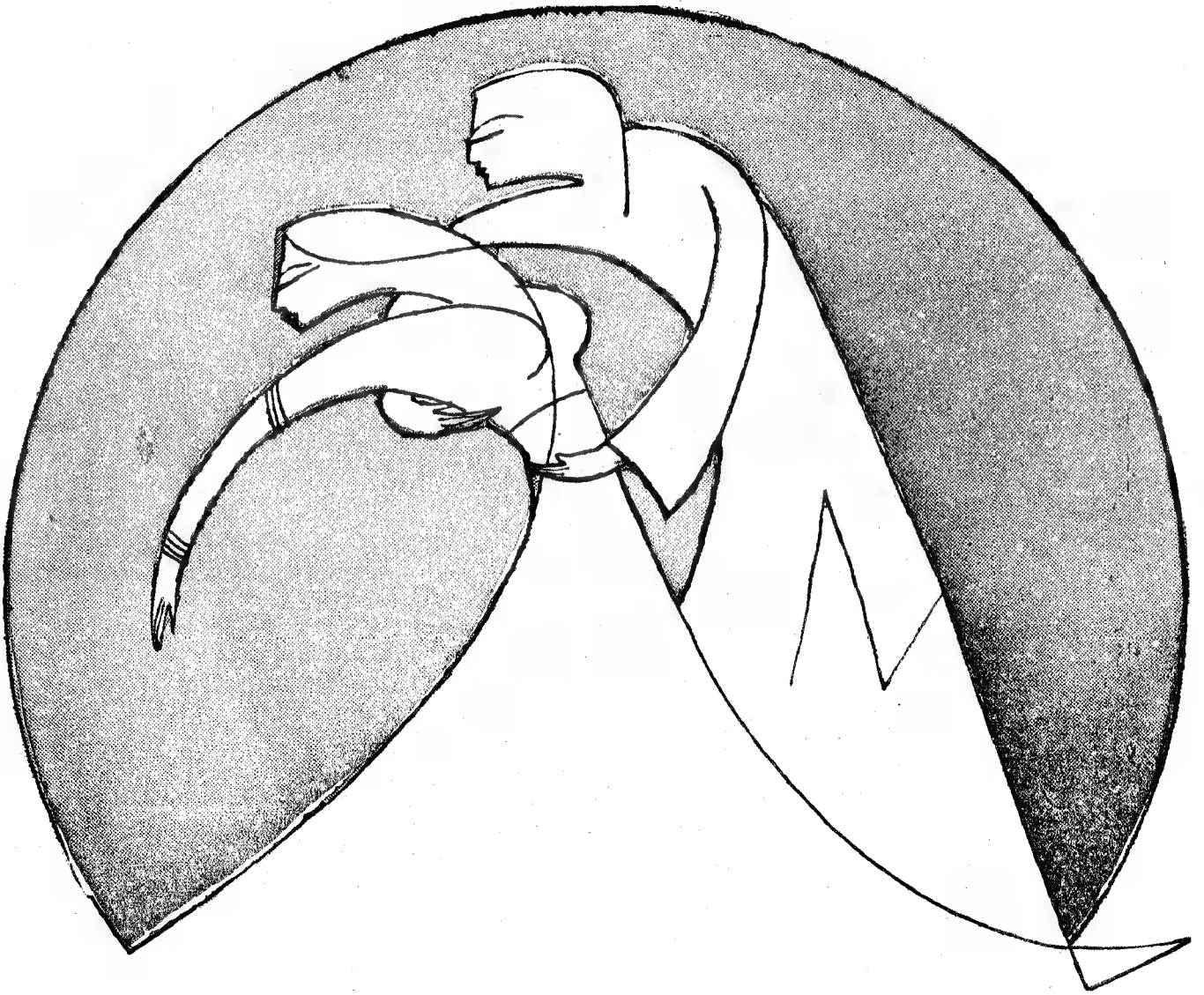
దీపాలు వెలిగించారు. మురళికి కొద్దిదూరంలో నిలబడ్డ రంగవధంగారు ప్రక్కవాళ్ళతో, “అతనే నండీ! మా రాజబాబు స్నేహితుడు. పేరు మురళి, విశాఖవట్టణం” అని చెప్పుకుపోతున్నారు. మురళి ఉలిక్కిపడ్డాడు. “ఆయ నెవరు? తననిగురించి ఆయనకు అంత బాగా ఎట్లా తెలిసింది? తను వచ్చిన రెండుగంటల్లో వరిచయమైంది యిద్దరే. కనీసం ఆయన్ని చూచినట్లుగూడా లేదే?” అనుకుంటూ ఓరకంట వారిని చూడసాగాడు.

వసారాలో నిలబడి, వందిట్లో మూలగా నిలబడి తండ్రినక ఓరకంట చూస్తున్న మురళిని పరీక్షగా చూస్తోంది రాధ. అనమయంతో అనేకమైన ప్రశ్నలు ఆమెలో తలెత్తాయి. రాజబాబు తోవరికి పోతూ రాధనిచూచి, “మన్నిక్కడున్నావా? తొందరగా మీరువాలోని ఒక కొత్త వంప, ఉత్తరీయం తీయ్, కట్టుకోవాలి” అన్నాడు.

వంపకట్టుకుని, ఉత్తరీయం ధుజాన వేసుకున్నాడు. రాధ తిలకం తెచ్చి, కల్యాణంబోట్టు దిద్దుతూ, “అన్నయ్యా! ఆయ నెవరు?” అని అడిగింది. “ఎవరాయన?” అంటూ, “ఓ..... ఆయనా! ఇండాక నేను పరిచయం చేసినాయనేనా?” అన్నాడు. “ఉ” అంది రాధ. “ఏమో నాకు తెలియదు” అంటూ ఉత్తరీయం మెడచుట్టూ తిప్పుకోసాగాడు. రాధ ఆశ్చర్యంతో, “ఆయన నీ స్నేహితుడుకదా?” అంది.

“అట్లాగని ఆయన చెప్పాడా?”
“కాదు. నేనే అడుగుతున్నా.”

“నిజంగారాధా! అతనెవరో నాకు తెలియదు. మనిషి చూస్తే, గౌరవ మర్యాద తివ్వతగ్గవాడుగా కనిపించాడు. అలాంటివాళ్ళే కువ్వెవరు? అని ఎలా అడిగిది. ఏం తోచక నీ కన్నులదాసు. అతను ముఖ

పోడైనా, కాకపోయినా మనింటికొచ్చాడు కాబట్టి అతనికి అతిథ్యమివ్వటం మన ధర్మం" అన్నాడు.

"అలాగని అర్హతలేనివారికి అతిథ్యమిస్తామా?"

"పోనీ రాధా! ఒక్కరోజు మనం అతని కౌతిర్యమిచ్చినందువల్ల అతను ఆకాశాని కంటేదీలేడు, మనం అథోగతికి పోయేదీలేదు. ఈ శుభసమయంలో రాద్ధాంతం చెయ్యకు. అందరితోపాటు అతనికి అన్నీ సమకూరేట్టు చూడు."

"అతనూ మన మంచితనం గుర్తించాలిగా...."

అని ఏదో చెప్తుండగానే, ఎవరో రాజబాబును పిల్చారు. అతను వెళ్ళిపోయాడు. రాధ అలోచిస్తూ నిలబడింది.

రాత్రి తొమ్మిదిగంటలకు రాజబాబు వివాహం ఘనంగా జరుగుతోంది. మురళి యథాస్థానంలో నిలబడి పెళ్ళి చూస్తున్నాడు. రంగనాథంగారు ఉండుండి మురళినిచూస్తూ, చిరునవ్వు నవ్వుతున్నారు. ఆయన ఒక్కొక్క నవ్వు మురళికి కత్తిపోటులాగా తగుతోంది.

"ఏమండోయ్! వెళ్ళారునుం చెప్పుడు రావటం?"

అంటూ ఒక వ్యక్తి రంగనాథంగార్ని ప్రశ్నించాడు.

"ఇవాళేనండీ! మధ్యాహ్నం వచ్చాం."

"అమ్మాయి, వదివగారూ కులాసా?"

"మీ వదివ వంటింట్లో పెత్తనం చేస్తోంది.

అమ్మాయి అదిగో" అంటూ వందిరి న్నంభాన్ని అనుకు నిలబడ్డ రాధను చూపించారు. మురళి అటుతిరిగి చూచి, అదిరిపోయాడు. అతని శరీరంలో రక్తం గడ్డకట్టుకుపోసాగింది. వెళ్ళిపోదామని చుట్టూ చూచాడు. కానీ చాలామందికళ్ళు అతనిమీదే కేంద్రీకరించబడున్నాయి.

"మాంగల్యధారణ ముహూర్తం, సుముహూర్తం"

అని పురోహితుడు మంత్రం ఉచ్చరిస్తూండగా, మేళాలన్నీ ఒక్కపెట్టువ మోగాయి. చేతుల్లో అక్షింతల్ని వధూవరులమీదకు విసిరి ఆశీర్వదించారు పెద్దలు. మురళి కూడా విసిరి, రాధవంక చూచాడు.

"అయితే మీది విశాఖవట్టణమా అబ్బాయ్!"

అన్నారు అతని ప్రక్కగావచ్చి నిలబడ్డ రంగనాథంగారు.

"బా.....నండీ!"

"పెళ్ళయిందా?"

"లేదు."

"అమ్మా, వాన్నా?"

ఎవరో వచ్చి రంగనాథంగార్ని పిల్చారు. ఆయన చిరాకుగా కదిలి వెళ్ళారు.

రాత్రి భోజనాలు పూర్తయ్యాయి. "ప్లేట్" రూంలో అతనికి పక్క అమర్చింది రాధ. పక్కమీద కూర్చున్నాడు మురళి. రాధ చెంబుతో మంచినీళ్ళు తెచ్చి, బిల్లిమీదపెట్టి వెనుతిరిగింది.

"రాధదేవిగారూ!" పిల్చా డతను. ఆమె నిలబడింది.

"ఇలా ఒకసారి వస్తారా? మీతో ఒక విషయం చెప్పాలి."

రాధ తలవంచుకుని రెండడుగులువేసి నిలబడింది.

"చూడండి! ఇండాక నేను చెప్పింది అబద్ధం. రాజబాబు నాకు స్నేహితులుకారు. విశం చెప్పాలంటే ఆయనెవ్వరో నాకు తెలియనే తెలియదు" అన్నాడు.

"అవును. మీరు మా రాజన్నయ్యకు ఏమీకారు. మీరు వచ్చిందికూడా విశాఖనుంచీకాదు, వెళ్ళారు

—58వ పేజీ చూడండి

సవనెళ్ళిచూడు

హిందీలోని పాటలు, పద్యాలు, పద్యములు!
 భావరసం గల పద్యములు! పద్యములు!
 'అక్షరములు' అక్షరములు!

మరా : హిందీ పాటలను స్కాపుక్కి
 ఇన్ స్పి రేపను సూర్యుడు పడమర,
 హాళిపుడ్ కోండల్లో ఉండినాను.
 అది యెట్లనగా తెనుగు పాటలందా
 నికే వంగదేశాన కథ లున్నవనిన
 యట్లు.

"హిట్టి" గా పాటుంటే చాలు.
 మాటలుంటే మరి మేలు. దీనికి
 ఓఅందాల చాన, (కొత్తమొహం
 పెవెన్ టీ) అన్న మొత్త పాలిపుడ్ కోత్త
 వాదిన బాబా (ఇన్ స్పి రేమెంటు హిందీ అర్థం)
 యివుంటే చాలు. "రంయ్" ముని కాశ్మీరం
 లోహో, డార్లింగులోహో ఓ వాలుగు రీతు
 లాగి-హిట్టి బయస్కాపును తీసి (పేక్షకుల
 నెత్తిన) పి రేయొచ్చును. ఇది బొంబాయివా (వి)
 చిత్ర నిర్మాతలు బెట్టి జరుకుతుని చెప్పకగం
 దిం.

కథెందుకంటే? అది అన్నేవా చెబుతుంది, పైగా
 ... వివిధ వివిధ పోయింది. ఓ 'హిట్
 పిం' తొలిచరణం 'సేతుగా' పట్టి "బంగ్లీ"
 మూర్కు హీరోని సరిపాతవాల్లే పెదతే (యె
 నర్కన్ అక్కర్లేదు. అంతగాదు. బహుశా అక్క
 ర్లేదు. పాత హీరోయిన్లు 'బుక్' చేస్తే
 విముగా అక్కర్లేదు. మూడు పట్టులు ఒక్క
 బెట్టికి. ఇం దానిమీద, ప్రేక్షకులు వదలారు
 చూడాలా! (పేక్షకులు పాటంటే అందు
 లోను అదినరకు విస్తుట్టు జ్ఞానకమున్నైతే
 కాన్పుముక్కుంత పోయి) ఆ బెట్టిలో అది
 నరకూ సలాహి "పాలిపుడ్" సినిమాలాంటి
 సినిమా రికార్డులన్నీ "నెడ్డర్" పోయామున్న

మాట. (నవాసాంధ్రుడికి పెనరల్ అంటే
 యెంత యిష్టమో హిందీబొమ్మ (పేక్షకుడికి
 పాటంటే అంత యిష్టం (ట). నర్కన్ కూడా
 ఇష్టమేనట! (హీరో చేష్టలు నైత్యకంగా
 రష్యను అమెరికను నర్కన్ సరణామా అంత
 టి "షడ్" మని ఉదేస్తాయి. కావాలంటే
 చూడుడు : చరికానావో గాడి, రూప్రూ
 బొంబాయికా బాబూ, బంగ్లీ దిల్ దేశ్ దేహ్
 గట్లా) పైగా సిమలను 'సిమ్లా' 'డార్లి
 లింగ్' కో వంపుతాంగనక కథ పాతదైనా సినిమా
 కొత్తదేగా!

జ్యోమెట్రి తెలిపోతే అంతేమరి!
 ముంతకి చెవులుండవు. కళ్ళంటా యేమిటి?
 (కాడికి చెవులుంటాయి.) తెనుగుసినిమాలో
 ముంతా నేరిరికాయతో వెయ్యి రేలు
 ... హిందీ సినిమాలో నేరిరికాయతో రేలు
 టైటిల్తో ముమ్మారుతో నేరిరికాయతో
 చానానిమంది (నానా) టైటిల్ టైటిల్ టైటిల్
 వాయిన్" అని అన్నాడు. విద్యార్థి
 ఒక్క (నానా) టైటిల్ టైటిల్ టైటిల్ గాడి
 కళ్ళ (నానా) టైటిల్ టైటిల్ టైటిల్ గాడి
 చెవులలోనే చెవులలో కళ్ళ హీరోయిన్లు
 అదో 'నానా' టైటిల్ టైటిల్ అలాగే రుద్యో
 గావ్వి (నానా) టైటిల్ టైటిల్ అంటే
 చేయడానికి రుద్యోగం ముక్కడ!
 మూడోభుజం విద్యార్థి అంటే కుర్చీకి
 నాలుగు కాళ్ళ అంటే కుర్చీకి నాలుగు కాళ్ళ
 ఉదా: ముక్కాల్ని పాటించుకుంటున్నాను కథాయిత్యా
 దులు) కావాలంటే విద్యార్థి నేనా ఎక్కించ
 గలముని ఒక్క పాట హీరోయిన్లంత పెద్ద
 కలా దిల్ (దిల్ దారు) కథానాయకమే, ఏ పాలి
 పుడ్ "హిట్" మిమ్మల్ని "మిడ్" "కన్నసి"
 మరి పుట్టుకుంటారు.

"లతా" కంఠం నాథేడ్ వాయిన్ (ముక్కుతో
 సహ) లేదా రుద్యోగం, కొత్తపిల్ల మొహం,
 పాత హీరో హీరోయిన్లు (హీయ! "అల్వీన్
 ట్టర్స్!!" అన్నట్టే! ఉహ్హా! మొగ్గులు
 మే దొర్లుతాయి. కొండోచో గడ్డి పరకలు తినును.
 "డార్లిన్" పాటలో నింది యిది చూసి గుండె
 బద్దలుకొట్టుకుంటే మనకేం? "మానా
 కోటిల్లో తిరుచేష్టలు" అని నే నవేళ చెలిత
 వినలేమిటి! అని మొత్తుకుంటే మటుకేం!
 బుద్ధిమంతుడో? ఇంకా 'హిట్' కాపోతే ఎలా?
 అలాగే హీరోయిన్లు మానసి అకార్మియన్
 హీరోయిన్ మానసి బాక్ గ్రాండుతో పియానో
 పాడుతున్నాం హిందీమాటలు రాసి
 ముద్దలిమి బుద్ధిమంతుడైనా (ముమ్మూర్తులా
 ముక్కి అనిలువాడు అనంది తనదేనా?
 అనుమానపడి "నేనే కానీకావ్వాను
 హీరోయిన్" క్షమాపణ చెప్పుకునేంత "హిట్టు"
 గా) హీరోలు పాటలు యిస్తున్నాం, అంటారు,
 "సినికారులు", పైగా కథని ఒక్క హిందూ
 దేశంలోనే గాకందా అఫికా మొదలు చెల్వా
 మనా మొదలు సిలను నరకూ సింగపూర్, మల
 యాల (రబ్బరుపాతలో సహ) తిప్పి తిప్పి తిను
 కొమ్మన్నాం (ఎవరంటే? రంగుల్లో ఆరు అణాల
 డబ్బులికి మీకు కాళ్ళరు, బొంబాయి, దిల్లీ
 లాంటివి చూసెదారూ! హిందీనిర్మాతలు
 తప్ప) గదా! అని మురిసిపోతారు కూడా. అస
 లిదో రెక్కా? జ్యోమెట్రికాని!

నాయక లక్షణాలు
 కావ్యం రసభరితం. సినిమా (పేక్షకాభరణం
 (అనగా వారు భరించునది) అదీగాక యూమర్స్
 వాక్యాలరాసి కావ్యాలనేనున్నారే సినిమా
 తీసి కల అనకపోతే భావ్యమా? ఇండాలు బదా?
 అదా? ఏమోకాని సినిమాలుమాత్రం రెండు
 రకాల కథలందాలు. "2-డిట్" అనగా ఒకటి

"ట్రాజీ" — రెండు "కామెడీ"—"డి" అయినా ముక్కుబంమార్కు కథ, లంక రేడియోలో "అన్ కా ఫర్మాయిన్" కొరకు పాటలూ యివి నిత్యం 'కథ' లో (అదే ఉంటే), ఔచిత్యం వైకల్పికం. అసైన ప్రేమా, సంఘం గల్రా కేవలం కల్పితం. ఈ హీల్ నూత్రాలకేంగాని అనలు హీరో లక్షణాలు చూద్దాం. (ధీరోదాత్త ధీర లలిత రామరామ ! ఇదేం నాటకాల రోజులా ? సర్కరామా రోజులు బేవకూన్ జంగ్లీ ఝుమ్మా మిస్టర్ ఇండియా అస్థాం చెప్పాం (యిది పాడుపు కథలూ, తెనుగు తిట్లూ కావు. హిందీ బయిస్కొపులు.) హీరోలలో ఒకటి "హీరో" యిస్తు బలవంతంగా ప్రేమించు వాడు. రెండు హీరోయినువాల చివాట్లు (చెప్పు) దెబ్బలు తిని (చూడుడు. "జాతా ఫాల్స్ కరేగా!" "వైతో తువ్వవర్ మరే గా) ప్రేమభిక్షకై "వేడి వేడి" పాటలు పాడిపాడి ఇంటర్వెల్ తర్వాతనైనా అమె "దిల్" (యిది హిందీ సినిమా ప్రాణం) లో "స్వోర్" (యిది హిందీ సిని భాషలో నదా ద్యానూ లేదా డ్యూయెట్ తో వచ్చే

సెన్సార్ కళ్ళకప్పే పైల్వెట్) సంపాదించే రకం. మూడు ప్రేమ ద్వేషించుతూ "హీరో యిన్" ను దర్శకుని అజ్ఞానై (ప్రేమించు రకం. (ఇవన్నీ క్లుప్తంగా రకాలు మాత్రమే) హీరోయిన్ యీ వాయకుని వెంటాడును. సాధారణంగా హీరోకి ఉద్యోగం ఏమిద్దం. (అందుకు వలసిన తిరిక 12 రీళ్ళల్లో ఎలా దొరుకుతుంది ? ఇదేం దక్షిణాదిబొమ్మ కాదు గదా—హిందీ 20 రీళ్ళల్లో నర్తుకుందికి) చదువు వీల్చేలే కొంటాడు లాసలే అనక చూసుకోవచ్చని మానేస్తాడు. అదీ దండగే. (దబ్బుండాలి) గాబర్నీను ఫ్యాంటు (రాజ్ కపూర్ కాపీరైట్ ను కొదంటే ఒక కాలు నాలుగుమడతలు పెట్టుకో వచ్చును.) పెరిలిను షర్టు (లేటెన్సు వస్త్రీ ప్రేక్షకుల కిష్టంగనక రాములవారికి రినాల్డరు ఇవ్వడం కాదు గనక ఎంత లేనివాడికేనా హీరోయిను ఉప్పువాడుగనుక వ ద రు వే ష ం ఉండాలి మరి !) ఉంటాయి. (దేవానంద్ పెర్మన మంటే చక్కా కాలర్ చెవులు కనిపించకండా

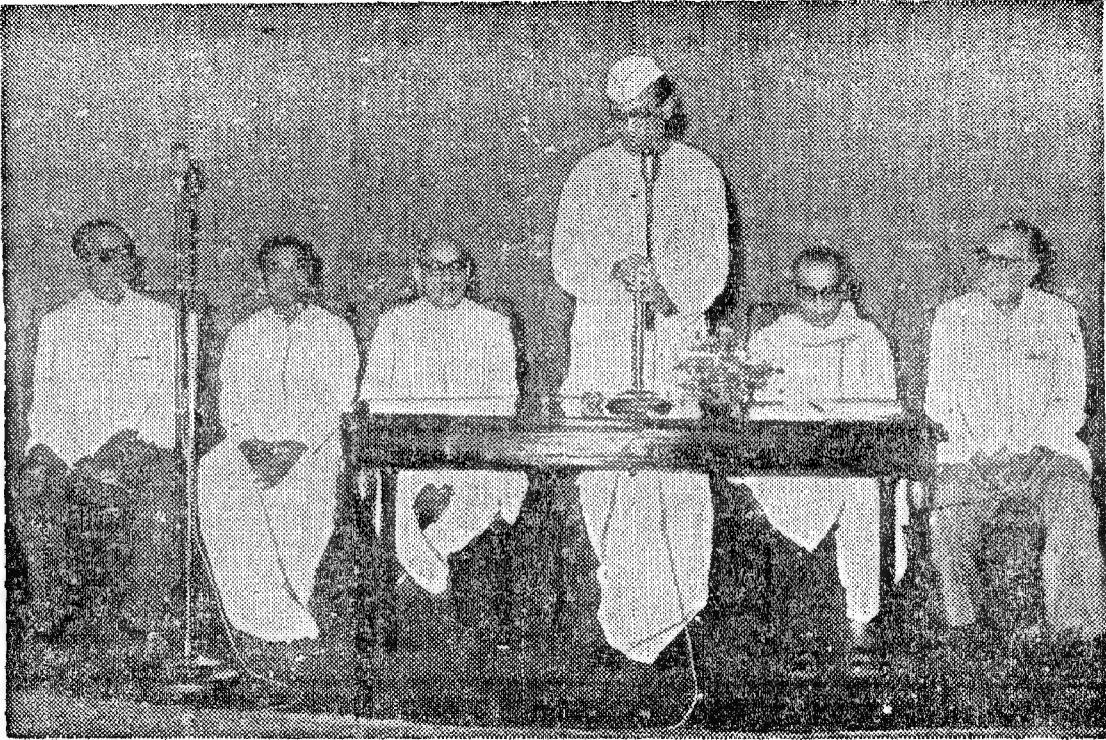
పైకి ఎత్తుకోవచ్చును.) లేదా కిమోర్కుమారో మార్కు కావాలంటే అమెరికను 'జాకబ్' పువ్వులు (అవి వల్లే చిత్రే మరీ బాగు) పువ్వులది తోడుక్కడం మంచిది. (ద్యాన్వంటే అననములు, మొగ్గలు, గెంతులు—ఇవన్నీ అందులో కొన్ని రకములే కదా ?) ఎందుకంటే పాడుతూ హీరో యిన్ ను పైరానపెడుతూ ద్యానూలాంటిదెయ్యాలి గనక జాకబ్ మంచిది. ఒక్కసారి హీరోయిను నమ్మకపోతే వెక్రి వేషాలు వేసి (అడవేషాలు కూడా వేయొచ్చును.) గడ్డివరకలు గలటా తిని (చూ : గర్ల్ ఫ్రెండ్ లేదా బోయ్ ఫ్రెండ్ ముగ్గి) నిరూపించుకోవాలి. అనక ఎప్పుడూ హీరో అనేవాడు తల దువ్వు కోడం, నుదురు అగుసించేలా జాట్టు తిసి తల మీద పెట్టుకోడం చేయకూడదు. నదా సిగరె మూటుతోనే (కోటూ, బూటూ మినహా అన్న మూట) ఉండటం అవసరం. సాధార్యంగా సిన్మాలో రిక్వారు లాగే బలం ఉండాలి లేదా దార్జిలింగ్ రైలుపెట్టెలమీద పరిగెత్తే ధైర్యం (నిజంగా —రీలీక పేజీ చూడండి

"మానవి మానవి కట్టు కాయలేకానీను!"
చక్కనీ చుక్కనీ చూడజోలే

"సిరిసంపదం"లో
అంధ్రసచిత్రపాఠశాల

చామ్రె, నాగవేణురాల.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ్ ఇటీవల హైదరాబాదులో వార్తాపత్రికా సంపాదకుల సాయీసంఘ సమావేశానికి ప్రారంభోత్సవంలో పాల్గొన్నారు.

ప్రాజెక్టుల రెండవ దశలంతరించే విపద్దళః ప్రమాదం ఏమీ లేదని నాయకుల భరోసా!

కాంక్ష

గుల్జారీసంఘం క్రితంవెల రెండవవారంతో ఊటీలో సమావేశమై, వివిధ రాష్ట్రాల ఇంజనీర్లతో కృష్ణా- గోదావరి నదీజలాల సమన్వయ చర్చలకు సంబంధించి, నాగార్జునసాగర్, అంగభద్ర ఎగువ కాల్వల రెండో దశలను, ప్రణాళికతో చేరిన కొత్త స్కీములుగా పరిగణించ నిశ్చయించుకున్నట్లు, ఆంధ్ర ఇంజనీర్లతో ముగిసిన చర్చలపై వేల్పుడి అంబుది అది మంచి గుల్జారీసంఘం ధోరణి గమనిస్తున్నావారికి ఇదేమీ ఆశ్చర్యం కల్గిందదు. మైసూరు మహారాష్ట్రల కేసం, ఆంధ్ర ప్రాజెక్టుల వెల సున్న మట్టింపాలనే ఆ సంఘం ఆలోచన, అంబుది గోవ్వం, గూడార్యం ఏమీలేదు అందుకే వచ్చి రావడంతో, వక్రసాధానికి పేరు పొందింది. ఏదీ ఒక ఉద్దేశ్యమే మున్నగుతే పెట్టుకుని, దాన్ని సాధించడమే వారి పని గనుక తమకు తోచినదే న్యాయము. ప్రభుత్వ నిరసన, ప్రజల ఆందోళన వారికి వట్టూరు. నాగార్జునసాగర్ ప్రథమ, ద్వితీయ దశలలో చేర్చబడిన ప్రాంతాలన్నిటినీ సాగుచేయడానికి అనువైన సమగ్రపథంగా తయారుచేసి, ప్రణాళికా

సంఘానికి సమర్పించడం, ప్రణాళికాసంఘం, కేంద్ర, జంబియూల్ సంఘం, కేంద్రప్రభుత్వం ఆమోదించడము జరిగాయి. ఈ పథకంక్రింది నియోగమయ్యే ఏట పరిమాణాన్ని ఆమోదించడం అరిదేశకు వ్యయమయ్యే ధనంతో కూడా కొంత మంజూరుచేయడం కూడా జరిగింది. ఇంతా అయిన గివతరువాత నాగార్జునసాగర్ రెండవదశను కొత్త స్కీముగా పరిగణించడంతో అర్థమేమిటి? ఒకసారి ఆమోదించబడి, ప్రణాళికలతో పాటు సంతాదించబడ్డ స్కీములూ తప్పించి, కొత్త స్కీముల జాబితాలో చేర్చి అధికారం గుల్జారీసంఘాని కేవల సులూగు? అంటే నాగార్జునసాగర్ అంతా ఒకే ముగిసిన ప్రాజెక్టు అని, దీనికి రెండు దశలనే తీసుకొని, మనప్రభుత్వం మొదటిసారి చేబుతోంది అయితే అర్థిక కారణాలవల్ల మాత్రమే ప్రాజెక్టు కార్యక్రమం రెండుదశలుగా విభాగించాము ప్రణాళికా సంఘ సాంకేతిక సలహామండలి హామీ ఇచ్చింది కాగా, డబ్బు మెరులుబాటుకోసం, వనీసౌఖ్యంకోసం రెండు ఘట్టాలుగా నంకల్పించిన ప్రాజెక్టుతో రెండవ

ఘట్టానికి సున్నమట్టానినడం, మాపై గుల్జారీసంఘం అను సరిశీలనాంశాలకు సుంచిపోతున్నట్లు గుర్తుచేసింది. ఎందుకంటే గుల్జారీసంఘం వద్దే ప్రతి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవదశ అవలంబించడం కేంద్రానికి, ప్రణాళికాసంఘానికికూడా స్వంతమైనంత అతిపెనడ దీన్ని యేసుంతటికే నివారించే ప్రాజెక్టుగాకాక, ఏదీ ఒక్క ఆంధ్రకే. అంటే ప్రాజెక్టుగామాత్రమే పరిగణిస్తున్నారంటుంటే, భక్తా నంగలవల, నాగార్జునసాగర్ కు అతియ ప్రాజెక్టుగా స్వీకరించి, నిర్మించమని, ఒకసారి అందు, పదిసార్లు మన రాష్ట్రప్రభుత్వం అర్థించు కేంద్రం తిరస్కరించింది. గుల్జారీ సంతాన్ని కేంద్రీయడంతోనే, నాగార్జునసాగర్ కుడికాల్వను 57వ మైలు నంకే త్రిప్పి ఆపాలని ఆదేశించారు. సమర్థ హైనింగ్ కమిషన్ నభ్యుడు క్రి త్రివేది వచ్చి, నాగార్జునసాగర్ ద్వారాయడంతో చేరిన విద్యుదుత్పత్తి స్కీము అనుసరించునని, క్రి క్షేత్రం ప్రాజెక్టుతో 53-వ శేషి మూసెండ్

సంగమం

వి ఎ కె రంగారావు

శ్యాంప్రసాద్ మునినివారి తలుగు కన్నడ ద్వీపాదీ చిత్రం "స్వర్ణగారి" కోసం కొద్దిరోజుల క్రిందట ఒక అపరూపమైన రికార్డింగ్ జరిగింది. ఇది చిత్రంతో బ్రహ్మసమక్షంలో నాడడ తుంటురుల సంగీతపరీక్ష సన్నివేశంతో ఉంటుంది. దీనికి రెండు పీటలు మాత్రమే ఉపయోగించారు. సంగీతదర్శకులైన ఎం. వెంకట్రాజుగారు నాడమని పాత్రకు వాయిదించిన చిట్టి బాబు తుంటురుని పాత్రకు వాయిదించిన రాఘవన్నకు కన్నడలో వాయిదించమని చూచాయగా సూచనలను మాత్ర మిచ్చి ఆపైన సంతూర్ణ స్వేచ్ఛ నిచ్చారు. కాబట్టి చైతకు లిద్దరు నమ్రతూరి వెన్నుకొని దక్కగా నలభై సెకండ్ల కాలముతోనే "అవ లింగా జగమేంగా" రాగం తానం వాయిదించారు. దీని చిత్రీకరణ పూర్తయిన తరువాత మరి కొంచెంసేపు ఉంటే బాగుండునే అని విన్నవారంతా అన్నారు. ఎంటానికి అంతా బాగుంది. నే నడగగా వెంకట్రాజుగారు ఏలైతే ఏవైవా వద్యాలతోబాటు విణావాదనంకూడా రికార్డులో విడుదల చేయించేందుకు వ్రాయుత్తిస్తామని అన్నారు.

ఈ చిత్రంలో మొత్తం పది పాటలు, మూడు పద్యాలు ఉంటాయి. పాడినవారు బాలమురళి కృష్ణ, జానకి, శ్రీనివాస్, సుశీల, చిత్రరంజన్ సినిమాలో బాల మురళి కృష్ణ పాట వివటం కొత్త కాకపోయినా అరుదైన విషయమే. ఇంతకుముందు "సతీసావిత్రి" లో "నమ్మితివే జనని" అనే పీట పాట, తక్కిన కొన్ని పాటలు పాడారని తెలిసిన విషయమే. చిత్రరంజన్ ది మరికొంచెం కొత్త కంఠం. సినిమాలో మొదట వినిపించినది సారథి వారి "కులదైవం" లో. అందులో వీరు పాడినవి, ఒకటి "మనసులో ఒకటుంది" అనే ఇవాలి మోదిరి పాట. మరొకటి సుశీలతో కలిసి పాడిన వగలు, వయ్యారాలు ఒలికించే దైవగీతం. "రావే రావే వయ్యారి నా చెలి" అన్నది. నంబరు టీ.ఇ. 35013. రెండూ తెలికగా మానసముతో కాంచనకోరకము వల్లై తెలియాడే పాటలు. వీరి గాత్రం అప్పుడప్పుడు పైద్రాబాదు ఆకాశవాణి కేంద్రంనుంచి ప్రసారమయే లలిత సంగీత కార్యక్రమాల్లో వివసమూ ఉంటుంది.

స్వర్ణగారి తెలుగు టీ.ఇ. 36263, కన్నడం టీ.ఇ. 36581.

పై చిత్రంలో చిత్రరంజన్ పాడినది జానకితో కలిసి "జయమీవే జగదీశ్వరీ" అన్న భజన. వరస హిందూస్థానీ శైలిలో జై జై మతి రాగంలో (కర్ణాట వరంగా చెప్పుకోవాలంటే శివాన అనవచ్చుమకుంటాను) భేషనిపించేటట్లు వెంకట్రాజు వేశారు "కాన్యగాన కళానాగరీ" అంటూ జానకి వెన్నెల వన్నెల లింగా సాగే సారంగులతో శ్రుతి కలిసి పాట మొదలుపెడుతుంది. ఇందులో చిత్రరంజన్ పాడి

నది చాల తక్కువ అయినా వేసిన స్వరాల మాధుర్యాన్నిబట్టి కొలిస్తే తక్కువే కాదని తెలుస్తుంది. "గమగమ దనిదని రిగరిగ మనమన దనిదని సమగమ గమ గమ గమ జయమీవే జగదీశ్వరీ" అని చిత్రరంజన్ అంటే జానకి "దనిదమగమ రిగరిగ వివసిన దనిదని గమగమ రిగరిగ వివసరిగా సరి వివ రిరీరి గమగ మమమ దనదమమగమ సాగమ మగమరి (3) జగదీశ్వరీ" అని స్వరం వేసి తారస్థాయిలో సుతారంగా సీతారూపా సంగతులు వేశారు.

రెండవ ప్రక్కనున్న జానకి పాడిన పాటలో వడుచుదనపు ఊపు, గడుచుదనపు మురిపింపు "వరసకాన శ్రోతల మేములు తూలింప" జేస్తాయి. పాటలోబాటు వివవచ్చేది బొంబాయి మార్కు ఆర్కెస్ట్రేషన్. కాని యిటువంటి వాద్యరచన మంచి మతి శ్రుతి ఉన్న మ్యూజిక్ డైరెక్టరు చేతిలో అనుకరణగా లేక అలంకరణగా రూపొందటం తథ్యమనే సత్యాన్ని నిరూపిస్తున్నది. రచనలో రెండవ పాటదే పైమెట్టు. కొత్త ఊపాలతో, కొంగ్రొత్త పదవమూపాలతో రసకమనీరంజనంగా ఉంది పాట. "గాలిపోతే విరిబాలవోలే నరసకాన నామేను తూలై", "సాగునూలేన వెలరాజుగారు సోయగాన రాయంచ సారు" అన్నవి కవి వీటూరి విమాత్తు పోడలకు మచ్చుతునకలు.

ఈనాడు రికార్డింగ్ కంపెనీ అధినేతల ఆదేశానుసారం ఆవలింగా హాస్యగీతాల పేరిట ఆగ్నేలాలు దొర్లిస్తున్న హాస్యరత్న ములుకుట్ల సుబ్రహ్మణ్యం ఒకప్పుడు కలకాలం ఉండే రెండు పాటలను వ్రాశారన్న సంగతి మీతో ఎందరికీ తెలుసు ? ఆ రెండు పాటలు గోపికా మనగలా లను క్లుప్తంగా అవగతం జేసుకొని రచించిన మధురగీతాలు. కమ్మని చేనియలూరే పూతలు. చక్కని పాటలు వ్రాయటంలోకూడ ములకుట్ల నేర్పరి అని రుజువుచేసే రాతలు. ఈ పాటలను చూచి ఎన్. రాజేశ్వరరావు తమంత తామే కోరి వరసలు కూర్చారు.

రెండేటిలో వరసతో మనసును మురిపించేది "నీమీద మనసాయెరా" అన్నది. "అందాలు చిందేటి ఈ నీమతో ఆనంద మందించే ఊరేయి" లాగ హాయిగా హాయిలు కురిపిస్తూ పాడింది స్వర్ణలత. దీని వెనుక "విరిసెను చెన్నన కలిసెను కమ్మలు వేణువు మాదరా గోపాల, హాయిగ పాడెద ఓ బాల" ఉంది. ఈ పాట దేవులపల్లి కృష్ణకొస్తిగారు రాధ పూదయాన్ని మధించి, "కృష్ణా నీవు వెన్నెలవేళల్లోనే మురలి నూదెదరా లేక నీ వేణువు విన్నంతనే నేను వెన్నెలమభ్రమించుదునా" అని వేసిన ప్రశ్నను గుర్తుకు తెస్తున్నది.

రాజేశ్వరరావు సంగీతానుసరణ యమున చిరుగాలి చెలరేగే చిరుకెరటాలమ్మ వేణువునిన్ను రాధ

హృదిలో ఉప్పొంగే ఆనందపు టలలను లింగా అనునరించింది. ఈ రికార్డు నంబరు టీ.ఇ. 22400

కొన్ని సంవత్సరాల క్రిందట జమనారాణి పాడిన గోపికాగీతం "యమునాతీరము సంద్యా సమయము యెవ్వరు లేరిట కృష్ణా" అన్నది జ్ఞాపకం ఉందా ! ఇలను నిలిచిన తీయని కలగా, మూర్తిభవించిన మోహనభావనగా, దూరాన వినవచ్చే మురళిరవళిగా ఆపాట విన్నవారి హృదంత రాతల్లో స్థిరపడిపోయి ఉంటుంది. అటువంటి పాటలు ఇప్పుడు రావడంలేదు కదా !

గాలిమేడలు యన్. 69713.

"ఈ మూగ చూసేల బావా మాటాడగా నేరవా" అన్నది పాటగా రేణుక వేసిన ప్రశ్న. దానికి ఘంటసాల జవాబు "ఓహో మాటాడవే బొమ్మా, నీదరి నే జేరి మాటాడనా" జానియర్ నము ద్రాల సాహిత్యంతో అక్కడక్కడ వల్లెలాతా వరణం కనపడుతున్నది గాని వరసతో గాని, వాద్య గోపీతోగాని ఆ వాసన లేదు. కాని పాటగా ఆనందించటానికి. అది ప్రతిబంధకం కాదు. పైగా ఆ కొత్త పోకడలు స్వరమధాలహారికి అనుబంధాలుగానే ఉన్నాయి. సంగీతం లింగవృద్ధి. చల్లని సంగీతం వినిపించటం వారి కలవాటైనదే. దీని కవతలనున్న ఘంటసాలపాట సాధారణంగా ఉంది గుండమ్మకథ టీ.ఇ. 35269.

ఈ చిత్రంలో అప్పుడే మూడు రికార్డుల విడుదలైనవి. వాటన్నిటికీ బాగున్నది "ఎంత హాయి" అన్న సుశీల ఘంటసాల యుగళగీతం ఘంటసాల సంగీతంతోను, గాయకుల స్వర సమ్మేళనంతోను "చందమామ మత్తుమెందు పన్నీటి జల్లులా చల్లగా" చల్లినట్లుంది. పింగళి సాహిత్యం కొత్తవిధంగా ఉంది ఘంటసాల పాడిన చరణాన్ని కొంచెం మార్చి సుశీల పాడుతుంది ఇదే దీని ప్రత్యేకత.

"నన్ను నీచే చల్ల గాలికి" రెండవ ప్రక్క పాట. సాహిత్యం ఎత్తుగడతో ఉన్న సుశీల పాడితే అంత హాయిగా ఉంది. పాపం "కనులు తెరచినా మూసినా నీవే నాయె" అంటూ కథానాయికీ తనకు లానే గతాన్నిగురించి స్వగతాలు చెప్పుకుంటున్నది. వరస పాతదైనా బాగానే ఉంది.

డీప్త స్వరం

"రాజనందినీ" లో "చిక్కావు లేరా చక్కని రాణా" అన్న పాట, జిక్కి పాడినది ఉంది. సినిమాలో అది అంజలిదేవి నాట్యం. ప్రక్కనే ఉన్న కీర్తిశేషులైన ఆర్. నాగేశ్వరరావు మధ్య మధ్య "నైతపులరవల" అంటూ ఉంటాడు. అది రికార్డులో చెప్పిన దెవరో తెలుసా ? ఆచార్యులు, నాట్యాచార్యులు, ప్రముఖ దర్శకాచార్యులు అయిన వేదాంతం రాఘవయ్యగారిది. ★

హరివంశము

హరివంశము హరితశవశర్మ శాసనము

సాందీపనిపర్వం - 58

మహానందుని భార్యకు సుదక్షిణ స్వయముగా ఉపచారములు చేసినది. ఆమె తేరుకొనుదాక, తన ఉత్తరీయముతో విసరినది. ఆమె తేరుకొనగా, మరొకరి మంచితీర్థము త్రాగించినది. ఆ తేరుకొనుట యేమి తేరుకొనుట! కన్నులలో ఉన్నదముగా, భయముగా, బిడియముగా, సిగ్గుగా నామె పొంది కుచి చూచినది; సుదక్షిణను చూచినది; వాచా లును చూచినది. ఆమె ఆ వాచమును చూచి, సుదక్షిణ నిజముగా భయపడినది.

“తల్లీ! సేదతీరుదు. ఇప్పుడు ఆచార్య మహా నందులకు వచ్చిన భయమేమియును లేదు. భయము ఉన్నదందురా! ఆ విషయమును ఆచార్య సాందీపనియు, శ్రీ కృష్ణ వాసుదేవుడును మాచుకొందురు. మరియు పది పొండ్రకులైన వాసుదేవులు తేల్చినట్టి విషయముకాదు. ధర్మపరిషత్తు తేల్చినయు విషయము” అన్నది. అని పొండ్రకుని దిక్కెక్కి మారి పది.

“స్వామీ! తమరు ఏమియందురు?” అన్నది. పొండ్రకు డేమియు ననలేదు. సుదక్షిణదిక్కెక్కి తీర్చిదిద్దుముగా చూచినాడు. చూచినవాడు అంతలో మందహాసము చేసినాడు.

“సుదక్షిణ! అంతయు నీవనినట్లు జరగవచ్చును. జరగజూపవచ్చును. ధర్మ పరిషత్తునకు నేన అధ్యక్షుడనుగనుక, నా ఇష్టమువచ్చినట్లును జరగవచ్చును. మరి అది యంతయు నీవనినట్లు నేర విషయము. ఇప్పుడు ఈ బంగారు మృగమున్నది. అది ఎట్టి విషయమందున్నది. దానిదిగూడ ధర్మ పరిషత్తులో విచారించునందువా! లేక శ్రీ కృష్ణ వాసుదేవుడు విచారించునందువా! ఆ మృగము దిద్దినది నేను! ఆచార్యులు దాని నేల దానము చేయవలె! ఇచ్చినదాని దానముచేయు అధికారము ఆయనకు లేదా అందువు? లేదని అనను, కాని నేను ఆయనకు ఇచ్చితిని! వామాక్షి కీర్తిని. వామాక్షి కీ నన్యాయము చేసినాను. వామాక్షి యాడుకొను ఆశ్రమ మృగమును నవనీలంబు చేసినాను. దానిని నైర్దము చేసి బ్రతికించివానందువు. అదియును నిజమే కాని, ఇప్పుడామృగము పూర్వమువలె లేదు. నీవి తముతో దెబ్బతినిన నీవి విధమున అగడై పరించుచున్నది. ఆ కష్టమును నేను తెచ్చిపెట్టితిని. వామాక్షి అందుల కెంతగా కోపించియుండును. ఆ బుర్రులు కీ మృగము విచ్చితిని. మరి అట్టిదానిని ఆచార్య మహానందు లే దానముచేయవలయును. ఆ దానముచేయు అధికార మాకుట కున్నదా! నేను

అంగీకరించను” అని పొండ్రకుడు మహానందుని భార్య దిక్కెక్కి ఇట్లు ప్రశ్నించినాడు:

“తల్లీ! ఆచార్యుల దానమున తమకు చెప్పి చేసిరా! వామాక్షికి చెప్పిచేసిరా?”

మహానందుని భార్య మాటలాడలేకపోయినది. ఆమెకు పొండ్రకుని ఈ మెత్తని తనముతోని వశ్ర కాశీస్వము మనస్సును తాడించుచున్నట్లుయినది. ఆమె సేద చూపులతో సుదక్షిణను తలకించినది. ఆ కన్నుల ప్రార్థనమున్నది. బ్రతిమాలుట యున్నది. “తల్లీ! ఆయన వీచినాడు. తల తీక్కివాడు. తనకేది తోచిన, యది చేయువాడు. ఆయనను నీవు కాపాడవలయును, అన్న అభిప్రాయ మున్నది. సుదక్షిణకు ఆమెను మాడగా పరమమైన అనుకోతము కల్గినది. ఆమె పొండ్రకునితో నన్నది.

“స్వామీ! ఈ తర్క వాక్యము లేవు ధర్మ పరిషత్తులలో చూపుదురగాని; ఇట్లు ప్రదర్శించిన ఏమి లాభము. మీరు మనకు గురువుల భార్యలు. తల్లివంటచారు. వారు మనల నేదియో అర్థించుటకు వచ్చినారు. ఇంతక: వాచాని మాటను పట్టుకొనియేకదా తాము ఇట్లు మాటాడుచున్నాము. ఆ వాచాల డిది చూచెనా! ఎవరో చెప్పగా వినెను. ఆ విన్నదానిని కొందెముగా చేరేయింట్ల కిచ్చుటకు వచ్చెను. మరి ఈ వాచాల డెట్టివాడు! రాజుల సేవలో ఏదూషకుడై నవాడు. అత్యప్రత్యయము నెరుగని బానిస. తాను సేవించుచున్న రాజుల వివరీత చిత్త వృత్తులకు నంతోపమును కూర్చగా నెంచువాడు. మరియు బ్రాహ్మణుడు. ఏమి బ్రాహ్మణుడు!”

అని సుదక్షిణ నవ్వినది. “ఏదూషకులు సగము బ్రాహ్మణులు. నగము కారు. నటకులవలె వంక్రి బ్రాహ్మణులు” అన్నది. మరి నవ్వినది.

మహానందుని భార్య కిదియే విచిత్రమనిపించినది. ఈ సుదక్షిణ యేమి స్త్రీ. ఆమె భర్తకు భయపడదు. ఉన్న విషయము దాయదు. మరి ఆ మాటాడుతో నెవ్వరికిని కోపము రానియదు. ఆమె ఆ మాటలనగా పొండ్రకునకు కోపము వచ్చినదేమోనని ఆమె యాతని ముఖమును పరిశీలించెను. వాచాని పరిశీలించెను. వాచాలుడు విచిత్రముగ మందహాసము చేసినగాని, కోపము తెచ్చుకొనలేదు. రాజులును, రాచస్త్రీలును అనుటయు, అతడు వదులును పరిపాటి. మరియు వారు అట్లులన్నచో అదియును వొక్క మనతగనే భావించును. పొండ్రకుడు సుదక్షిణపై పునకే చూచుటలేదు. తన్నే చూచుచుండెను. ఆ చూపులతో ఎట్లుదల యున్నది. గౌరవమున్నది. జాలియున్నది. అలోచనయున్నది. అతడేమియో మాట్లాడునని యామె యుచుకొనగా,

నాతడు మాటాడలేదు. మందహాసముమాత్రమే చేసెను. తనపై నుండి దృష్టిని మరిల్చి వాచాల్లు చూచెను. వాచాల్లునినుండి దృష్టి మరిల్చి సుదక్షిణను చూచెను. సుదక్షిణనుచూచి మందహాసము చేసెను. సుదక్షిణయు నాతడు మాటలాడననుకొన్నది. అతడు మాటాడలేదు. గవాక్షము నమీమమునకు నడచిపోయెను. గవాక్ష రంధ్రములతోనుండి ఆయటికి చూచెను.

“వాచాల!”

“వాసుదేవ!”

“ఆ రథముతో వాడు దారుకుడు కద!”

“అవును.”

“వాని పోషణములో నిత్యములు బాగుగా నున్నవి.”

“వాడు అశ్వచ్ఛాదయమును పూర్తిగా నెరిగిన వాడని గ్రామములలోని సూతులందరూ అనుచున్నారు”

“వాని సారధికమైన రథము నధిరోపించవలెను.”

“వాడు యాదవుని సారధి. వాని యనుబంధక నెవ్వరిని రథము నధిరోపింపనియదు.”

“మేము వాసుదేవులము!”

సుదక్షిణ గల్లున నవ్వినది.

“స్వామీ! ఆయన ఆనలు వాసుదేవుడు”

“నేను పొండ్రకు వాసుదేవుడను!”

“ఆ మాట నేను అంటినా!”

పొండ్రకు డప్పుడు గవాక్షమునుండి దృష్టిని మరిల్చి మహానందుని భార్యను తిలకించినాడు.

“తల్లీ!” అని నందోధించినాడు. ఆమె అతని దిక్కెక్కి చూచినది.

“తల్లీ! నేను ఒక్కటి చెప్పెదను విందురా! ఆచార్య మహానందులు కడజాతివాని దానమును పట్టుటనుగూర్చిన యథియోగము విషయమున నే నేమియు చేయలేను. అది ధర్మపరిషత్తు విచారించలయు విషయము. అయినను నీవు రాజావుకదా అని మీరు అందురు. నిజమే! కాని పరిషత్తు నిర్ణయ మెట్లులందునో ఎవరు చెప్పగలరూ! మరియు ఆచార్య సాందీపనియు, మరి ఆ యాదవుడును ఏమియో చేయగలరన్న భైర్యము, సుదక్షిణకువలెనే, తమకును ఉండవచ్చును. తల్లీ! ఇది మీరు ఆలోచించుచుండు. నేను భర్తను నాయందు ఈ నాభార్యకు విశ్వాసములేదు. నాకు గురువులైన ఆచార్య మహానందు లొక నేరమును చేయగా, ఈ నా భార్య నే నాయనకు వ్యతిరేకము చేయుచుననియు, ఎవ్వరో యాదవుడు రక్షించు

కథ కాని కథ

కాఫీ తీసుకురా

(మొదటి బహుమతి)

అని మేము స్కూల్లో చదివే గోజులు. ఒకనాడు స్కూలు పూను శ్రీను వాకలి ముందట కునికిపాట్లు పడుతూ కూర్చున్నాడు. కాలింగ్ బెల్ మ్రోగటంతో గబగబా తల పాగా చుట్టకొని హెడ్ మాస్టరు గారి ముందు నిలబడ్డాడు నమ్రంగా. అప్పుడు మేము హెడ్ మాస్టరు గారితో స్కూల్ డే జరపడం గురించి మాట్లాడుతున్నాము. హెడ్ మాస్టరుగారు పూనుచేతిలో బేడ కాసుంచి 'పోయి కాఫీ తీసుకురా' అన్నారు. పూను వెళ్లాడు. అర గంట కావచ్చినా కాఫీ జాడలేదు. హెడ్ మాస్టరుగారు ఆలస్యాన్ని భరించలేక ఆఫీసు వరండాలోకి వచ్చారు. వచ్చీరాగానే కునికిపాట్లు పడుతున్న పూను రంగయ్య కని పించాడు. హెడ్ మాస్టరు గారు కోపంగా 'రంగా! కాఫీ తీసుకు వచ్చావా?' అన్నారు జ్ఞాపకం చేస్తూన్నట్టు. రంగయ్య లేచినుంచుని "అప్పుడే తీసుకువచ్చానండి. అయ్య గారూ!" అన్నాడు.

హెడ్ మాస్టరు ఒక నిమిషం విస్త్రు ఘోయి, అంత కోపంలో పకపకా నవ్వడం మొదలు పెట్టారు. పూను రంగయ్య నిష్ఠాంతపోయాడు. మేమూ అది అర్థం చేసుకొని నవ్వటం మొదలు పెట్టాము. హెడ్ మాస్టరు

గారు పర్సులోంచి మరో బేడ కాసు తీసి, రంగయ్య చేతిలో పెట్టి 'కాఫీ నాకు ఇక్కడికి తీసుకురా' అని వత్తివత్తి చెప్పారు. అప్పటికి గాని రంగయ్యకు జరిగిన పొరపాటు అర్థం కాలేదు. తల తడుముకుంటూ బయటకు పరు గెత్తాడు.

డా॥ జి. ఎన్. శర్మ (కళ్యాణదుర్గం)

* * *

పుస్తకం చిరిగితే

(రెండవ బహుమతి)

మా తరగతిలో నేను, నా మిత్రుడు వేణు చాలా స్నేహంగా ఉండేవాళ్ళము. అప్పుడప్పుడు మేము పాఠశాలకు సెలవు పెట్టే వాళ్ళం. అటువంటప్పుడు మేము పరస్పరము అయ్యవారు ఇచ్చిన నోట్సులను ఇచ్చి పుచ్చుకునేవాళ్ళం. ఒకసారి నా మిత్రుడు పుస్తకము ఒకటి పట్టుకెళ్ళి, తిరిగి ఇచ్చేటప్పుడు, "పొరబాటున చినిగిపోగా, కుట్టి తెచ్చి" నట్లు చెప్పాడు. మరొకసారి పుస్తకము ఇవ్వవలసి వచ్చినప్పుడు, నేను పుస్తకము ఇస్తూ "ముందుమాదిరి చింక కుట్టి తెచ్చే పద్ధతి పెట్టుకోవద్దు" అన్నాను. అందుకు నా స్నేహితుడు "కుట్ట కుండానే తెస్తానులే" అని తక్కున సమాధానము ఇచ్చాడు.

జి. వి. శ్రీధర్ (మద్రాసు)

* * *

అటకమీద అమ్మమ్మ :

(రెండవ బహుమతి)

నేను మా తాతగా రింటికి సెలవులకు వెళ్లాను. మా మామయ్య డ్యూటీమీద మరో ఊరికి వెళ్లాడు. రాత్రి 2 గంటలయింది. అందరం మంచి నిద్రలో ఉన్నాం. మామయ్య డ్యూటీనుంచి వచ్చి 'అమ్మా' అని పిలవసాగాడు. మా అమ్మమ్మ 'అఁ అఁ' అని పలుకుతోంది. నేను మెలకువవచ్చి కూడా, ఆవిడే తలుపుతీస్తుందని పూరుకున్నాను కాని అమ్మమ్మ ఇంకా తలుపు తియడానికి లేవలేదు. మామయ్య 'అమ్మా' అని గట్టిగా పిలవడం మొదలెట్టాడు. అమ్మమ్మ 'నిచ్చెన లేదురా. ఎలాగరా రావడం' అంది. ఇదంతా బోధపడక ముందు వెళ్ళి తలుపు తీశాను. మామయ్య వచ్చి ఆమెను లేపి కూర్చో పెట్టి సంగతేమిటని అడిగాడు. అమ్మమ్మ ఇలాగంది: "మన ప్రక్కనున్న సిద్ధాంతిగారి అటక ఆవకాయ తియమంటే ఎక్కాను. ఇంతలో పిల్లలు వచ్చి నిచ్చెన తీసేశారు. నువ్వు కొంపమునిగి పోయినట్లు అప్పుడే అమ్మా అని పిలుస్తున్నావు. నిద్రలోనే నిచ్చెనలేదు. ఎలా దిగి వచ్చేదని అని ఉంటానురా."

ఇది విని మాకు నవ్వాగలేదు.

కె. శుభారావు (సిద్ధాపురం)

★

విడీ విడని పాపాలు

జరిగిన కథ

చిన్న తనంనుంచి తల్లిదండ్రులు మమత కరువైన సూర్యం నాయనమ్మ నరదమ్మ గారి ఆదరణలో పెరిగి పెద్దవాడవుతాడు. పంతులమ్మ నిర్మల నరదమ్మగారింటో కొన వాటాలో అడ్రసుంటోంది. మరో వాటాలో రాజ్యలక్ష్మీవాని ఉంటారు. శింకరంగారు సూర్యం పనిచేస్తున్న కంటే నీళ్ళా ఘోడ సుమానా అరుగురు ఆడపిల్లల తండ్రి. ఆయన ఆహ్వానంమీద సూర్యం ఒకరోజున వాళ్ళ ఇంటికే వెళ్ళి వస్తాడు. రాజ్యలక్ష్మీ ఆంధ్రలో అందం గా ఎదిగి పోషం సూర్యం మనస్సున కొర్రునుంది.

వంటకే ఛగ్రువ మేడమెట్టెక్కిపోయాడు. సిగరెట్ ముట్టించి ముట్టుపుటాలు మాడతా పీల్చి నవార్కు మొదలుపెట్టాడు. ఏ మాతోచిస్తున్నాలో తెలియదుగాని ఎడ నంతా ఉద్యోగం నిండిపోయింది. “ఎప్పుడూ లేండి, రాజా నేనంటే ఇంత భయం ఎందుకు చెప్పి?....” మొట్టమొదట్లో వాళ్ళ ఇంట్లో దీనినప్పు భాల్ల ఎంత అల్లరి చేసేదని! ఇప్పుడు ‘బావా! బావా!’ అని మనువుగా రావడం మానేసింది. గత వివాదితో తను రాజ్యలక్ష్మీగురించి తీవ్రంగా ఆలోచించాను తోచింది మార్పానికి. కాని అప్పట్లోకి మార్కమంటే మనువు తప్పిపోయి బిడియమూ, సిగ్నూ పెరిగిపోయాయి.

“పిచ్చిపిల్ల, అంత భయమెందుకూ? ఇప్పు ఎత్తేస్తే అదే పోయింది. అమ్మమ్మ ఏమేనా అంటుందేమోనని భయం కాబోలు....” నను కున్నాడు. ఒకరోజు తనకి కాఫీ తీసుకుంటున్నప్పుడు బాధ వదుతుందేమో? తను కాఫీ తాగే వచ్చేనని చెప్పిల్పింది. ఇలా రాజ్యలక్ష్మీగురించే తలపోస్తూ తన మీదను నాలుగున్న చీకట్లను గమనించకండా వాలుగు సిగరెట్లు తాల్చాడు. “ఒరేయ్ సూర్యం! ఒరేవో బాబూ!” తామ్మ దిగువనుంచి కేకలేస్తోంది.

44-కేసీ మాడంకి

వ ని తా లో కం

జం టి లో న ర్పింగ్

వి. ప్రేమలీల

ప్రేమధ్య జబ్బుగావుందని తెలిసి నా స్నేహితురాలు చూడ్డానికి వెళ్ళాను. గదిలో మూలగా మంచం మీద పడుకోని ఉండామె. కిటికీలన్నీ మూసేసిలేమో గదలా చీకటి చీకటిగా ఉంది. కాస్త వెనుకరేపర్ హెచ్చుగా ఉండనుకుంటూ అటూ, ఇటూ కదులుతూ—అలాటనడుతూఉంది. ప్రక్కనే ఎత్తుపీలమీద 'టెలిజన్' పైస్ 'బొయ్యి'మనే కబ్బంతో గదిగూ తిరుగుతూంది. నే వెళ్ళేసరికి పదిమందిదాకా ఆడ బాళ్ళు (నాలాంటి విజిలెన్స్ అనుకుంటూ) మంచం కుట్టారా, కుర్చీల్లో కూర్చుని కొందరూ—నిలబడి కొందరూ గుమిగూడి ఉన్నారు. గమ్మండగ్గరే నిలచిపోయి, లోపలికి చూస్తున్నాను. అక్కడకు చేరినవాళ్ళంతా రకరకాల జబ్బుల గురించి — జరిగిన పురుళ్ళ గురించి — జరుగబోయ్యే పురుళ్ళ గురించి తుదా—మొదా తెలుస్తూ కబుర్లలో లీనమయ్యారు. నిలచున్నవాళ్ళమధ్య పండుకొని రోగిని చూడ్డానికి విశ్వప్రయత్నం చేసేను. కాని, లాభం లేకపోయింది. ప్రక్కగదిలోనుండి రేడియో "మాలిక్ వాల్యాంతో" సంగీతం కురిపిస్తోంది. బయటి వరండాలో పిల్లలు గొల్లన అరుస్తూ, అటలాడుతున్నారు. ఓమూరి ఒకపాప 'గమ్మ' మంటూ ఇంటిక్కుపి ఎగిరేలా ఏడుస్తోంది. చుట్టూరా ఇన్ని గొడవల్లో మంచమీదున్న ప్రాంతం తలుచుకొనేసరికి ఎంతో జాలివేసింది. ఇన్ని గోలలమధ్య ఆమెకి నిద్రలాపడుతుంది? మనస్సుమీతం ఏం ఉంటుంది? ఆ ఆలోచన ఎవరికీ లేదు. ఇహ ఈ పరిస్థితుల్లో ఆమెని ఎలానూ చూడడం పొద్దం కాదనుకొని వచ్చినదారిని వెనక్కు మరలాను. ఇది అనాటి అనుభవం. కాని ఆ అనుభవమే మనస్సులో ఒక చెరగని ముద్రలావడి, ఈ వ్యాసరచనకి ప్రోత్సాహాన్ని — ఉత్సాహాన్ని కలిగించింది.

కుటుంబం అన్నతరగత ఇంటిలో ఎవరికో ఒకరికి—ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ముస్తా చేస్తుంటుంది. ముస్తా రోజుల్లోంచి—వారాలూ, నెలల్లోకి దిగి సరికి అలాంటి రోగులను చేర్చుకోవానికి డాక్టర్లు వర్సింగ్ హాస్పిటల్ కడుతుంటారు. అలాంటి హాస్పిటల్ అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు రోగుల్ని వాటిలో చేర్చినదంకన్న ఉత్తమం లేదు. కాని, అలాంటి ఏర్పాట్లు లేనప్పుడు, ఉన్నా చేర్చించే అర్హత స్థాయికు లేనప్పుడు, మన ఇంటిలోనే కాస్తంత శ్రద్ధ తెలిపితేల్చి ఉపయోగించితే ఏన్న వర్సింగ్ గది ఏర్పాటుచేసికోవచ్చును. ఆ గది రోగి ఉండడానికి అనుకూలమైనది—గ్రూండ్లోని మిగతా గదులన్నీ టిక్ కాస్త ఎడంగా ఉండేది అయ్యివుండాలి. గాలి, వెలుతురూ, తాళంకా ప్రసరించేగదిని చూసు

కొని కిటికీ ఎప్పుడూ తెరిచిఉండాలి. రోగిని ఆ గదిలో ప్రవేశపెట్టేముందుకు రోగిని, గోడలు, పీల్లింగులు చూడాలని తేలుడ తుల్యంగా తుడిచి పోయాలి, రిసెప్ట్ మొదలైనవన్నీ కమిషనరీలోది ముఖయన ప్రావేశంతో గదిని కడిగివేయటం మంచిది. ఒక రేడియో, లేదా లాక్స్ లో రెండు గాలి పల్లెటూ పీరువేసి, దానిలో మహిళా పాలు గవ్వన్నుల పై చెప్పిన ప్రావేశంను కలిపి, ఒక తుల్యమైన గుడ్డ దానితోముంచి గదలా తుడిచివేస్తే వేలంతా తుల్యంగా ఉంటుంది. ఆ తర్వాత రోగి మంచది గదిలో కిటికీకి ప్రక్కగా అమర్చితే తలుపుల్లోంచి కాని, కిటికీలోంచిగాని వెలుతురు నూటిగా మొహం మీద పడకుండా—కళ్ళకు శ్రమ కలిగించకుండా ఉంటుంది. గదిలో రోగి పడుకోనే మంచం, మందులుంచే అలమర, ఇతర మున్నపులు పెట్టుకునే బల్బు తప్పించి, మిగతా సామగ్రినంతా అక్కడనుండి తీసివేయాలి. గదిలో రోగికండ్ల కెదురుగా భయోన్ని భీతిని కలిగించే చిత్రపటాలు గోడలకు ఉంచకుండా మనస్సుకు వంతోషాన్ని కలిగించే అవ్వదకరమైన మందర ధృక్పథాలగుల చిత్రపటాలు వేలాడ దీయటం మంచిపని. ఇంకా రోగి కెదురుగా బల్బు మీద పూలకుండిన ప్రతి రోజూ తాజా పూంతో అలంకరించుకూంటే—ఆ ధృక్పథం రోగి మనస్సుకు వంతోషాన్ని కలిగిస్తూంటుంది. రోగిని ఒక ప్రత్యేకమైన గదిలోనుంచి కావలసిన పన్నులు లభిస్తే సమకూర్చడం మొదటి మెట్టు. ఇహ రెండోది ఆ రోగియడల ఇంటిలోవాళ్ళూ—పరిచర్య చేసేవాళ్ళూ తీసికొనవలసిన జాగ్రత్తలు. హాస్పిటల్స్ లో వర్సులు రోగుల పరిచర్యచేయుంలో ప్రత్యేక శిక్షణ పొందినవారయి వుంటారు. ఇంటిలో రోగి అవార పోనియాలు చూసుకొనే వ్యక్తి తల్లిఅయినా, మరెవరయినా, ఏలాంటి పర్యేక్షణ పొందకపోయినా, తగిన చాకచక్యాన్ని — తెలివి తేటల్ని ఉపయోగించిన రోగికి ఒక మంచి నర్స్ కాగలదు. రోగి జాడగి ప్రతి ప్రశ్నకూ విసుక్కుకుండా, ఓపికతో జవాబియ గలుగుతూ వుండాలి. ఒక్కొక్కసారి రోగికోనే వివరితపు కోరికలకు విరామపడకుండా, కోసవిధమునా సానుకూలతతో, దయతో, ఆ కోరికలనుండి రోగి మనస్సు మల్లించ ప్రయత్నం చేడూలి. కొంతరూ జబ్బుగావున్నవాళ్ళు ఆ పీరుపదిస్థితిలో కొట్టువచ్చేట్టు కన్పించే ముదురురంగుల మున్నులను, ఆ రంగులుగల మున్నుపులుచూసి, వికారపడతారు. అందుచేత ఇంటిలో రోగి ఉపదర్శనచేసేవారు పొద్దున్న సంతకరణ

పింట్ రోగావుంటూ, లేతరంగు దున్నులు తుల్య మైతని దలంచడం మంచిది. తెల్లటి మల్లెనూపు తాంటి దున్నులు రోగికళ్ళకు పోయిని, మనస్సుకు అనందాన్ని, ప్రకాంతిని కలిగిస్తాయి. రోగికి ఉప దర్శన చేసేవ్యక్తి వివేకవంతురాలూ, విద్యావంతురాలై వుండడం మంచిది. డాక్టరు చెప్పిన సలహాలు చూ. డా. పోటింతురూ, రోగినివారణకు ఆయన చేసే ప్రయత్నంకు పూర్తి సహకారమిస్తుండాలి. రోగి మనయోగింతే మందుసీసాలన్నిటికీ పైన లేదల్చి పేసి, వాడేముందు పై పేర్లను బాగా చదువుకుని, ఆపైన వాడడం తెలివైన పని. సరిగ్గా చూసుకోక, ఒకమంచి యజ్ఞం మరోటి ఇచ్చేసి, చేతులారా ప్రమాదం తేచ్చుకొని, ఆపై లబ్ధి దిబ్బామని ఏడ్చేవాళ్ళైంతోమంది. ఇంటిలో ఎవరైనా జబ్బుపడితే, పదామర్చించడానికి, చూడడానికి ఇరుగు పొరుగువారు, పరిచయములు, స్నేహితులు వస్తుంటారు. పనిగట్టుకు చూడడానికి వచ్చినవారిని రోగిని చూడనీకుండా పొమ్మనడం—మర్యాదలక్షణం కాదు గనుక వచ్చినవారిని ఒకసారి రోగిని చూడనిచ్చి, మరో గదిలోకి తీసికొని వెళ్ళటం చేయాలి. లేకపోతే వా ప్రాంతం ఇంటిలో జరిగినట్లుగా, వచ్చిన వాళ్ళంతా రోగిగ్గరే చదివించడి, ఊళ్లో గొడవలన్నీ (ముఖ్యంగా జబ్బులమగురించి) ఏకరువు పెడుతూ గంటలకోరిది గడవటం — రోగి అవా రోగ్యాన్ని మరింత వృద్ధిచేస్తుంది. ఇంటిలో రేడియోను హెచ్చుస్థాయిలో పెట్టడం, పిల్లల ఆల్బమ్ — ఆ పీరుపదిస్థితిలో రోగికి చిరాకును, అశాంతిని, విడతేమిని కలిగిస్తాయి. రోగికి ఆ బలహీనమైన స్థితిలో మంచి మనోనిబ్బరం, ప్రకాంతత, నెమ్మది అత్యవసరం. గనుక కుటుంబంలో మిగతా వ్యక్తులు—రోగిని దృష్టిలో ఉంచుకొని, పొద్దున్న సంతకరణ ఇంటిని శాంతిపూరిత వాతావరణంలో ఉంచాలి. డాక్టర్లన్నీ మందులకన్నా, రోగిన్న పరిచర్యాప్రభావం, తనకు పరిచర్యచేసే వారి ప్రభావం, హెచ్చుగా ఉంటుంది. తీసికొంటున్న మందులకుతోడు, పరిచరాలు ప్రకాంతంగా, ఉత్సాహపూరితంగా వుంటే రోగి త్వరలో కోలుకో జానికి ఆవకాశముంటుంది. దీనికిమించి పరిచర్య చేసేవ్యక్తి చూపే లాలస, ఆదరణకరమయిన ఆమె పెదపుంపిది చిరునవ్వు, ఉత్సాహాన్ని కలిగించే ఒక మంచివూలు, రోగిపాలిల సుఖవిపిమంత్రంలా పనిచేస్తాయి.

వనితావాణి, ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రిక, 7, తంబు చెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

పిల్లల మనస్సులు

27-4-62 పత్రికలో వికాళగారు "పిల్లల మనస్సులు" అనే వ్యాసం వ్రాసి పత్రికలకు వారి తాపనలను తెల్పినందుకుగాను నాకు చాలా సంతోషం కలిగింది. నేను ఈ విషయమై పత్రికకు వ్యాసం వ్రాసి పంపుదామని ఎన్నాళ్ళగానో అనుకుంటున్నా గానీ పిలువడలేదు. అందంగాలేరనో, పదుపురాదనో పాటరాదనో పిల్లల్ని నిర్లక్ష్యం చేయడం జరుగుతుందని వ్రాశారు. అది అక్షరాలా నిజం. ఇలా నిర్లక్ష్యం చేయడం మూలాన పిల్లలలో పిల్లలకు కలహాలు, ద్వేషాలు కూడా జరుగుతున్నాయి. ఇటువంటి వ్యాసాన్ని వికాళగారు వ్రాసినందుకు నా కృతజ్ఞత పత్రిక ద్వారా వారికి అందజేయుచున్నాను.

జి. నరేంద్ర (వికాళపట్టణము)

మా చెల్లెలిని నేను ఎప్పుడూ తిడుతూ, అసహించుకుంటాను. దానికి కారణము మా చెల్లెలు కడుపులో మొద్దు. వికాళగారి వ్యాసము చదివిన తరువాత నాకు కనువిప్పు కలిగింది. ఇంకెప్పుడూ మా చెల్లెలిని తిట్టకూ, అసహించుకోకూ.

కుమారి టి. వి. తులసి (గుంటూరు)

వికాళగారిలో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. అమె చిన్నపిల్లల విషయమే వ్రాసేరుగానీ పెద్ద వాల్లె ఉద్యోగాలు చేస్తున్న బిడ్డల్నికూడ తల్లి, దండ్రులు వివిధంగా వక్షపాతబుద్ధితో చూస్తారో విశదీకరించవలసింది. తల్లైకాదు, తండ్రైకూడ ఇందులో భాగం వంతుకుంటాడు. తల్లికికూడ తన స్వంత పిల్లలమీద ఎందుకు భేదభావము చూపుతుందో అర్థముకాదు. మాకు తెలిసినవాళ్ళ ఒకరున్నారు. అవిడకి పెద్ద కొడుకున్నా, అతని పిల్లలన్నా సరిపడేది కాదు. అతనుమాత్రం తల్లిని ఎంతో అభిమానంగా

చూసుకొనేవాడు. కాని, తల్లి ఎందుకు అతనిమీద అభిమానము చూపలేకపోతున్నదో నాకు ఇప్పటి వరకు అంతు చిక్కలేదు. పిల్లలు బాగుపడాలన్నా, పుద్దిలోకి రావాలన్నా తల్లై కారణం.

కుమారి (బరంపురం)

పిల్లలు అల్లరి చేయడం సహజం. తల్లివుంటే ఏ అల్లరి చేసినా కనిపించదు. తల్లి కప్పిపుచ్చుతుంది. కాని, తల్లి లేనివారు ఏ విన్న అల్లరి చేసినా బానా మాటలుపడవలసివస్తుంది. పిల్లల అల్లరినిబట్టి సామెతలుచెప్పూ, ఇతరుల మనస్సు కష్టపెట్టడం ఏమంత మంచితనంగా కనపడదు.

నాగజీ, నాగలక్ష్మి (వలమనేరు)

వ్యాసం చాలా బాగా వ్రాశారు. ఇటువంటి వ్యాసాలు ప్రతి తల్లి చదివితేరాలని అనుకుంటున్నాను. కె. నత్యవతి ఆవుల సర్పింహరాజు (పెదపుల్లెరు)

'పిల్లల మనస్సులు' - ఈ వ్యాసం రాసిన వికాళగారికి నా ధన్యవాదములు.

వి. అన్నపూర్ణ (విజయవాడ)

రూర్కేలాలో జీవనవ్యయం

రూర్కేలానుగూర్చి వ్రాసిన వ్యాసం చదివాక ఉత్తరాలింతలా ఇంతలా అనిపించింది. ప్రతీది ఖరీదెక్కువ మధ్యతరగతి కుటుంబీకుల జీవితం దుర్భరం. ఈ విషయం అలహాబాదు చేరేటప్పటికి మాకు బాగా స్పష్టమైంది. పరుకులమాల ఎలా ఉన్నా, వాతావరణం విషయం మిక్కిలి విచారకరం. ప్రతి విషయంలోనూ మనస్థానంతమే మెరుగు. మొదట దూరపుకొండల ననువు అనుకున్నా, తరువాత అనుభవమైతే నిజము జరుగుచున్నదని తెలుసుకున్నాను.

అనుభవపూర్వకంగా ఉంది. ఇక్కడకూడ అన్ని విషయాలు రూర్కేలాను పోలిఉన్నవి. కాని, నాకు తెలిసినంతమటుకు పాలు, కాయగూరలు, స్వీట్లు మనప్రాంతంలోకంటే చవక అనిపించింది.

కుమారి వి. అన్నపూర్ణమ్మ (అలహాబాదు)

ఈరోజుల్లో జీవన ప్రమాణం చాలా పెరిగిపోయింది. ప్రతి వస్తువు ఖరీదు పెరిగిపోతోంది. బజారుకి, 40 రూ. పట్టుకెళ్ళినా, 50 రూ. పట్టుకెళ్ళినా ఇంటికివచ్చి చూసుకునేసరికి సరుకు మనకి కనపడదు. దబ్బె పోతుంది. ఈ రోజుల్లో మధ్యతరగతి కుటుంబాలవారు జీవితం గడవడం చాలా కష్టంగావుంది. 'జీవన ప్రమాణం' గురించి శ్రీమతి పద్మావతి తర్కగారు చక్కగా వ్రాశారు. కుమారి వి. రాజావణి (రామభద్రునిపల్లె)

"రూర్కేలాలో జీవన ప్రమాణము" అన్న వ్యాసము చదివినతరువాత నేను తాంకాలము నుండి ఈ "భిత్తె" జీవన ప్రమాణముగూర్చి వ్రాయాలనుకునేదాన్ని. కాని రచయిత్రి వ్రాసిన ప్రతి విషయము తు. జ. తప్పకుండా ఇప్పుట అమలులో ఉన్నాయి. పై వ్యాసము చదివాక ఈ రెండు భార్యలు ఒకే మేనేజ్మెంటుక్రింద ఉన్నవి. కాబట్టి జీవిత ప్రమాణములు యొకేలాగుండాలి గాబోమ అని అనిపిస్తుంది. ఇప్పుట బియ్యం, వస్త్రాలు, మానెలు ధరలు మన ప్రక్కలాగే ఉన్నను, కూరగాయలు, ఫేస్ సామానుల ధరలు మాత్రము ఆకాశన్నంటుకుంటాయి. ఎంత పెద్ద జీతాలు దొరికినా, ఇప్పుట "సేవింగ్"కు బదులు "షేవింగ్" మాత్రము తప్పదు.

నంచారి కుభరత్నం (భిత్తె)

వనితలూ-వస్త్రాలు

మా కాలేజీలో కొంద రమ్మాయిలు తెల్లని చీరలు కట్టుకుంటారని వాళ్ళకి మగపిల్లలు పేర్లు పెడతారని "కుమారి దుర్గా" వ్రాసినారు. ఇది నిజంకాదు. నేను కూడ ఆ కాలేజీలోనే చదువు తున్నాను. నాతోటి విద్యార్థినులే కొందరు 'టీన్యూ' పేరులతోనైతే వీరలు చీరలుకట్టి, 'రింగ్' ముడులు వేసి, 'ఫేషన్' వరేడుకి వెడుతున్నట్లు వస్తారు. ఇలాంటి 'ఫేషన్స్' 'టీన్' ఏజ్ మగపిల్లల మన స్వత్వాలమీద ఎలాంటి ఊహలకు దారితీస్తాయో తెలుపనుకుంటాను. మన వేషభాషలు క్రమంలో ఉంటే ఎవరెన్ని అనుకున్నా సరవాలేదు. కాబట్టి ఇకమీదటియినా తోటి విద్యార్థినులు సింపుల్ గా వస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

సి. ఎన్. దేవి (బరంపురం)

వనితలు వస్త్రాలు కట్టుకోవలసినట్లే చాలా భేదములు కలవు. ఇప్పుడు నైలాన్ వస్త్రాలు అందరు కడపాన్నారాకానీ, ఏమీ అందముగా ఉండవు. ఈ నైలాన్ గుడ్డలు మన దేశపు ప్రజలు కట్టుకుంటే ఏమీ అందముగావుండవు. పైగా చాలా

వికారముగా వుంటాయి. వైలాన్ గుడ్డలు అంటేనే వాకు అవస్థమనిస్తుంది.

డి. మరక్తీలాంబ (సికింద్రాబాద్)

అత్తలూ-కోడళ్లూ

ఈజాంంలో అత్తాకోడళ్ల పోరులేని సంసారాలు చాలా అరుదు. వివిధమయిన గొడవలు, లేక అత్తాకోడళ్ల కలసి సంసారసాగరాన్ని గుట్టుగా వడుపుకువచ్చే కుటుంబాలు కూడా వున్నాయి. కాని ఇటువంటివి చాలా తక్కువ.

పూర్వకాలంలో అంటే మన తాతలనాటికాలంలో చిన్నవయస్సులోనే అంటే వడకొండు పిళ్లకే ఆడ పిల్లలకు పెళ్లిళ్ళువేసి, అత్త ఇంటికి వంపించే వారు. అప్పటినుండి వారు ఎన్నో బాధలుపడే సంసారాన్ని చక్కదిద్దుకుంటూ, వారికి కలుగబోయే నంతానాన్నిగురించి ఎన్నో కలలుగంటూ, వార్య తమను ముఖపెడతారని సంతోషపడుతూ, ఆ సంతానాన్ని గంపెడాకతో కడుపునపెట్టుకొని పెంచి పెద్దచేస్తారు. తమ కుమార్తెకు వివాహమయితే కోడళ్లవలన తమకు విశ్రాంతి లభిస్తుందని ఆశిస్తారు. కాని తమ కుమారులకు పెళ్లి పేరంటములు అయి, కోడళ్ళు వచ్చాకనే ఆ రోతు పోతులు అర్థమవుతాయి.

పదిరోజులపాటు సాఫగా జరిగిన ఆ సంసారంలో తుసాన్ను రేగుతాయి. అత్తగార్లు తమ స్థాయిని తగ్గిస్తారు. ఇన్నిరోజులు కష్టపడి పనిచేసిన మనిషి తమకు విశ్రాంతి కాలాననే వాంఛతో కోడళ్ళు రాగానే ఏవో ఆరళ్ళు పెట్టడం, వేడకుండమ ఒక్క మారుగా వదలినట్లు సంసారభారాన్ని అంతా ఆమె మీద మోపడం జరుగుతాయి. వీరయితే చిన్నప్పటి నుండి ఇంటివసులతో వీధిముఖమయినా చూడకుండా వుండటంవల్ల అత్త ఇంటికి రాగానే ఆ సంసార భారాన్ని మోయటం వారికి అంత కష్టంగా కనపడదు. కాని, ఇప్పటి (స్త్రీలు పాలిశేళ్లవరకూ కాలేజీ చదువులతోను, క్లబ్బులతోను స్వేచ్ఛగా కాలక్షేపంచేస్తూ, సంసారవిషయాలలో ఏమీ వట్టిండుకోకుండా వుండటంవల్ల వివాహమయిన పిమ్మట, ఒక్కసారిగా అత్తలు సంసారభారాన్ని వీరిపై వదలివేయటంవల్ల కోడళ్లకు చాలా కష్టం కలుగుతుంది. అప్పటి వారి స్థితి వంజరంలోని చిలుకగా వుంటుంది.

ఈ క్రొత్త సంసారంలో ఈడలేక కోడళ్ళ గొడవలు, ఇటు కోడళ్ళవచ్చి తమకు ముఖలేదని అత్తగారి ఆరళ్ళూనూ.

యం. మభద్రమ్మ (కలక్)

27-4-62 నంచికల్ కుమారి దుర్గ, బరంపురంనుండి వ్రాసిన లేఖను చదివాను. వేసు

వారుగు సంవత్సరములు బరంపురం కాలేజీలో చదివాను. ఏ కాలేజీ అమ్మాయేనా పిల్లుగాని, తెల్ల పీరగాని ఎప్పుడు కట్టుకున్నా, ఎప్పుడు కూడ ఆ అమ్మాయి పేరును ఏ గుట్టుమీదగాని, మెట్టమీదగాని వ్రాయడం ఎప్పుడూ కూడలేదు. ఇలాంటి అబద్ధాలు ఎందుకు వ్రాస్తారో అర్థంకాదు. ఇలాంటి వ్రాసి మగవారిని మరింత రెచ్చకొడుతున్నారు.

లత (భద్రపురం)

నవతి తల్లులు

ఈ రోజులో నవతితల్లులను చాలామందిని చూస్తున్నాము. వారిలో చాలవరకు పిల్లలను పెంచుకొనుటలో రోపములు చూపుతారు. అక్కడి దాకా ఎందుకు! మా చుట్టూలో ఒకరున్నారు వారు పెంపు తెచ్చుకున్నారు. భార్య ఇష్టముతో తీసుకొచ్చారు. మొదట భర్త కూడ బాగానే చూశాడు. తీరా పెండ్లి ఈడు కొచ్చేప్పటికి చీటికి మాటికి అది రాదు, ఇదిరాదు అని రోపములు చూపటము, అటు పైత ఆ లేతప్పాడయము గాయపడటము జగి గింది కనుక పెంపకము తీసుకొనేముందు ఓర్పు నేర్పు అన్నిటం లేనే తీసుకొనవలెను. లేదా మానవలెను. వారు తీసుకున్నారు, మనము తీసుకొనకపోతిమి అని విచారించరాదు. కనుక నేను చెప్పేదేమిటంటే ఎవరి నన్నా తీసుకొనదలిస్తే ఓర్పు, నేర్పు వుంటేనే తీసుకొనవలెను.

మన్నా లక్ష్మీ స్వరాజ్యం (గుంటూరు)

మన చనితావాణిలో రోజురోజుకీ అనవసర విషయాలు, అంటే అత్తకోడళ్ళు తగవుల గురించి, ఆడవడుచుల పొధింపుల గురించి, వరకట్నం గురించి

తప్ప, మితంకు పనికివచ్చే విషయాలు ఏమీ జనిపించటంలేదు. 27-4-62 క నంచికల్ 'పిల్లల మనస్సులు' అనే విశాఖగారి వ్యాసం చదివాక ప్రాణం లేచి వచ్చింది.

(శ్రీమతి వరిమి సీతాలక్ష్మం (వారేరు) ★

వంటలు

టర్కిమిథాయి

కావలసిన వస్తువులు

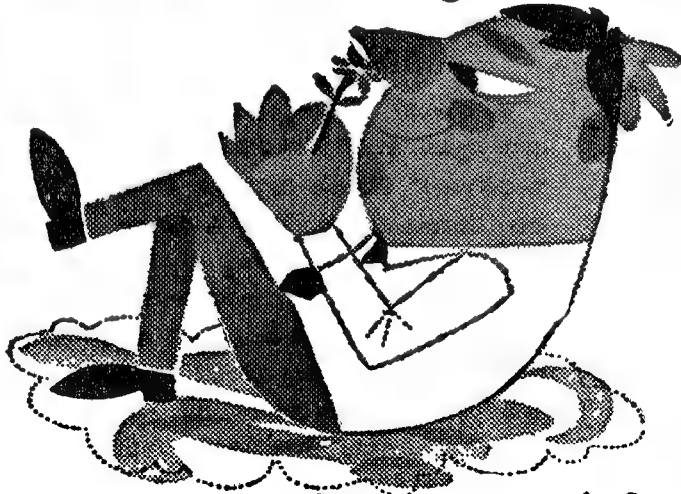
జెలేటిన్	-	1 కరిటెను
చక్కర	-	1 కప్పు
వేడినీళ్ళు	-	1 కప్పు
నిమ్మరసం,	}	కాస్త కాస్త
రంగు, ఎసెన్సు		

రంగు, ఎసెన్సు తప్ప మిగతా అన్ని వస్తువులు కలిపి కుంపటి మీద పెట్టాలి. కొద్ది సేపటికి చక్కెర కరుగుతుంది. బాగా ఉడికిన తరువాత రంగు, ఎసెన్సు కలిపి, చన్నీళ్లతో కడిగిన ప్లేంట్లోకి గుమ్మరించుకోవాలి, గాలికి ఆరనిస్తే గట్టిపడుతుంది. నలుచదరం ముక్కలుగా కోసుకుని చైనా వంచదార వాటిమీద చల్లాలి.

తెలుగు పత్రికలన్నిటిలోనూ ఆంధ్రనచిత్ర వారపత్రిక
సర్క్యులేషన్ అత్యధికమైనది!

వళ్లు పేయడమనే సమస్య వుండదు

రాసుకొని దాని సంరక్షణ పొందితే...

నైసిల్

పడి వేసవిలో కూడా ఎట్లా పేయడు !
ఎంచేతనంటే నైసిల్ మీకు తాళవం పను
కూర్చడంతో పాటు మీ చర్మాన్ని రక్షిం
స్తుంది. దీనిలో "క్లోర్ ఫెనిన్" తో పాటు మరో
నాలుగు పదార్థాలున్నాయి-వెల్లపేతకు
ఇవి దివ్యంగా పనిచేస్తాయి.
నైసిల్, చంటి దుర్వాసనలను అదుపులోకి తెస్తుంది,
వివరీతంగా చెమట కలగనియ్యదు. కొత్త మైక్రో-మిల్
వర్షంతో తయారుచేసిన, సురక్షితమైన, ముకుమార
మైన నైసిల్, మీ కుటుంబంలో అందరికీ స్నానం
చేసాక తప్పకుండా ఉపయోగించ వలసిన వాడడు.

నైసిల్

ప్రేమ మార్కు
చర్మ రక్షణకు సాటిలేనిది

(BDH)

డా॥ గాలి బాలనుందరరావు

జీవకణకార్యక్రమము - 3

జీవకణములు, టిష్యూల్స్ యొక్క సగ్గు బియ్యం నగ్గు బియ్యం క్షీరాన్నంతో ఉన్నట్లుగా తేలుతూ ఉంటుంది ఇదివరకే తెలుసుకున్నాము. అయితే, సగ్గు బియ్యం గింజలలా జీవకణములూ వరపురసంబంధము లేకుండా ఉంటున్నాయి? వాటిని కలిపివుంచే దేదీ లేదా? అతి సూక్ష్మములయిన ప్రోటీను రజ్జువులు టిష్యూల్స్ యొక్క రోపలాగా యేర్పడి జీవకణములను కలిపి ఉంచుతవి. జీవకణములలో నీరు అధికంగా చేరినప్పుడు, జీవకణములు ఉబ్బి వాటి మధ్య ప్రదేశము అంతరించిపోతుంది. అందులో ఉన్న టిష్యూల్స్ యొక్క రసాయనికవ్యభావమే మారిపోతుంది. అప్పుడు జీవకణ కార్యక్రమము పనికి సాగదు.

జీవకణకార్యక్రమము అర్థమైతే జీవకణకార్యక్రమమే అర్థం అవుతుంది. అక్కడ జరిగే అన్ని సూక్ష్మక్రియలనూ ఇంకా కొన్ని జాతీ అర్థం చేసుకోలేదు. మంచి రసాయనికపరిజ్ఞానమూ, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రజ్ఞానము ఉంటేనేగాని జీవకణంలో జరిగే సంక్లిష్ట కార్యక్రమం అర్థంకాదు. గృహ వైద్యం తెలుసుకుంటూనికి ఇంత బాధపడ నక్కర్లేదు. కాని ఇది అణుయుగము. వైజ్ఞానిక యుగము. అచిరకాలములో యోగయుగమూ అరంభం కాబోతున్నది. ఇప్పుడు ప్రాంతేత ఏ వస్తువు కాలంటే అది స్పష్టించగల శక్తి, జ్ఞానముల ప్రమేయం లేకుండానే వ్యాధి నివారణచేయగల శక్తి, వ్యాధిని కలిగించే శక్తి, కలిగిన యోగులు ఎక్కడబడితే అక్కడే కనిపిస్తున్నారు. ఒకప్పుడు, ఇటువంటివూ రున్నారంటే అల్లా అన్నవారు అనవసరం పాలయ్యేవారు. ఇప్పుడల్లాకాదు. రసాయనికపరిజ్ఞానము, అణు విజ్ఞానము, విద్యుచ్ఛక్తి ప్రతిజ్ఞానము, జీవకణ కార్యక్రమమునే కాదు, అన్ని వివిధ సంఘటనలను కూడా కొంతవరకైనా అర్థంచేసుకుంటూనికి ఉపయోగిస్తానని. అణువిజ్ఞానం భారతదేశంలో అతి పురాతనమైన విజ్ఞానం. అణువును విడగొట్టి సాధనములు వారికి లేవు. వారు అణువిజ్ఞానమును యోగశక్తిచేతనే గ్రహించారు. అణువిచ్ఛేదం ఇప్పుడు కొన్ని సాధనములచేత ప్రయోగరీత్యా నిర్ధారితమై, అందరిచేత విశ్వసించబడుతున్నది. అణువుతో ఏటంబాంటు చేస్తారనీ అది పగిలితే, నగలాలకు నగలాల్లే పేలిపోతానని తెలియనివారు లేరు. కాని అణువును కల్లారా చూచినవారు ఎంత మంది? తమ ఇంద్రియములద్వారా తెలుసుకున్నదానినిమాత్రమే మానవులు నిజమని విశ్వసిస్తారు. ఒకప్పుడు మహాయోగులకు మాత్రమే సాధ్యమైన అణువిజ్ఞానం, ఆధునిక విజ్ఞానం ధర్మమూ అని, అందరికీ అర్థమయిన విజ్ఞానంగా మారిపోయింది.

అచరవదార్థములు, జ్ఞానములు, క్రిమిసంబంధ

తములయిన విషయములు, ఇతర రసాయనిక వస్తువులు, శరీరదాతువులలోకి ఎల్లా పోతవి. శరీరంలోకి పోయినవన్నీ జీవదాతువులలోకి పోతవా? ఈ విషయములు తెలుసుకోడం చాలా కష్ట సాధ్యమయిన విషయమే. కాని వాటిని తెలుసుకోడం ఈశ్వరనిలాపాన్ని, ఈశ్వరశక్తినే తెలుసుకోడంవంటిది. అది తెలుసుకున్నావాడు ఆ స్పష్ట శక్తి విజ్ఞానంముందు మన విజ్ఞానం విపాటిది? అనిపిస్తుంది. అంతేకాదు. ఆ విషయములు తెలుసుకోడం ఆధునికజీవితంలో చాలా సూకరిస్తుంది.

టిష్యూల్స్ యొక్క వున్న వస్తువులు జీవకణం పై పారతో ఉన్న రంధ్రములద్వారా జీవకణంలోకి, అక్కడ తయారయిన వస్తువులు జీవకణం వెలుపలకూ వస్తూవుంటున్నవి, జీవకణంలో దాతున్నట్టి దాతులయినా రెండూ జరుగుతూ ఉంటున్నవి, యిదివరకే తెలుసుకున్నాము. అయితే ఈ రాకడా పోకడా ఇల్లు కడిగినప్పుడు తూములో నించి మురికినీరు పోయిఉట్టుగా పోవడం అందులో నుంచి ఎలుకలు రోపలికి వచ్చినట్లుగా రావడం వంటిదా? అయితే కొన్నివస్తువులు రోపలికి పోలేక పోవడానికి కారణమేమిటి? ఈ విషయం తెలుసుకుంటూనికి ముందు కొన్ని వైజ్ఞానిక సత్యములు తెలుసుకోవాలి.

మూలంగా వున్నట్టి వస్తువు (Matter) అన్నింటికీ మూడు స్థితులు ఉంటవి. (1) ఘన స్థితి (Solid) (2) ద్రవస్థితి (Liquid), (3) వాయుస్థితి (Gas) నీరు వేడిచేస్తే అవిరి అవుతుంది. అది మరి చల్లబడితే మంచు అవుతుంది. వేసవిలో కరగిఉండే నేయి శీతాకాలంలో పేరుకుంటుంది. మట్టి వేడిచేస్తే కరుగుతుంది. ఇల్లా ఉన్న స్థితినిపట్టి వస్తువులు—అది నీరైనా, రోపములయినా, రాళ్లయినా—తమ స్థితిని మార్చుకొంటవి. కొన్నివస్తువులు స్థితిలో పాలు తమ రసాయనిక స్వరూపాన్నికూడా మార్చుకుని మట్టి చలవచేసినప్పుడు పూర్వ స్థితిని పొందవు. అప్పుడా వికృతిని రసాయనిక వికృతి అంటారు. మట్టి పూర్వస్థితిని పొందే వికృతిని భౌతికవికృతి అంటారు. ఈ స్థితి మార్పుకు కారణమేమిటి?

ఒక గాజుగ్లసులో నీటిని చూస్తే దాని మధ్య భౌతికదేశము లున్నట్లే మనకు కనిపించవు. కాని అందులో పంచదార వేస్తే కరిగి పోతుంది. ఇనకవేస్తే కరగదు. ఎందుచేత?

పంచదారకణములు కణములుగానే కనిపిస్తవి. కణములమధ్య భౌతికదేశములు కూడా జాగ్రత్తగా చూస్తే కనిపిస్తవి. అదే మెత్తగా సూరినప్పుడు ఆ భౌతికదేశములుగానీ, ఆ కణములుగానీ కనపించవు. అంటే వస్తువులో కణములు చిన్నవయినకొద్దీ, వాటినిగానీ, వాటి మధ్య భౌతికంగానీ చూడడం కష్టం. కాని భూతద్దం

పెట్టి వాటిని చూడవచ్చు. అవిచ్ఛిన్నంగా (Continuous) కనపించే వీరుకూడా, మన కంటి కందని, కొటాసుకోట్ల నిటికణముల సమూహము, అంటే ఆ నిటికణములు, విచ్ఛిన్నములు. వాటిమధ్య భౌతికదేశములు ఉన్నవి. పంచదారకణములూ అంతే. అన్ని వస్తుకణములూ ఒకే పరిమాణం కలివి కావు. కొన్ని కణములు చాలా చిన్నవి. ఒకవస్తువులో కణముల మధ్య వుండే భౌతికంటే చిన్నదయిన కణములు గల వస్తువు అందులో పడ్డప్పుడు అందులో కరిగిపోతుంది. కరిగిన వస్తుపరిమాణము కరిగించుకున్న వస్తుకణముల మధ్యఉండే భౌతికదేశముల సునవరిమాణంకంటే అధికం కావచ్చును ఆ రెండూ చేరి ఏర్పడిన భూతవ వస్తువు సునవరిమాణం పెరగదు. ఒకవస్తువు మరొక వస్తువులో కరగడమును “విలీనము” అంటారు. ఆ విలీనంవల్ల ఏర్పడిన వస్తువును “ద్రావణము” అంటారు. ఒకపరిమాణంలో మరొకవస్తువు ఎంత పరిమాణంలో కరుగుతుందో, ఆ గుణమును “ద్రావణీయత” అంటారు. టిష్యూల్స్ యొక్క అనేకవస్తువులు కరిగి ఏర్పడిన ద్రావణము.

అన్ని వస్తువులూ అన్ని ద్రవపదార్థములూ రోపూ సమానంగా కరగవు. కొన్ని పైన తేలుతూ ఉంటవి. కొన్ని అడుగున పేరుకుంటవి. కాని కొన్ని వస్తువులు ద్రవపదార్థములలో కరగకపోయినా, వాటిలో నమస్కృతములై, సమవ్యాప్తి పొందుతుంది. దేహద్రవములలో కొన్నివస్తువులు ఈవిధంగా ఉంటవి. నీటిని నీటిలో కరిగిన తుమ్మబంతో పోల్చవచ్చును. నీటిని కొల్లాయిడ్లు అంటారు. మరికొన్ని వస్తువులు స్వతహా ఒకదానిలో ఒకటి కలవవు. కాని వాటినే కలిపి, చిలికివచ్చు కలిసినట్లు కనుపిస్తవి. అముదము, పాలూ కలిపి చిలికితే పతనీతము ఇల్లాగే ఏర్పడుతుంది. నీటిని “ఎమల్షన్” అంటారు. పాలు, మజ్జిగ ఇటువంటివి.

సారాయము నీరూ కలిపితే ఒకదానిలో ఒకటి కలిసిపోతవి. కాని అల్లా కలిసిన మిశ్రమ వస్తువు పరిమాణము ఆ రెంటిపరిమాణములకన్న తక్కువగా ఉంటుంది!

ఈ లక్షణము ఒక్క ద్రవపదార్థములకు మాత్రమే ఉండదు. ఎక్కడో పువ్వు వికసించినా, ఊదువల్లి వెలిగించినా, తిగగమూత వేసినా ఆ సువాసన మనకు తెలుస్తుంది. అల్లాగా ఏదైనా కుల్లిపప్పుడు దుర్బంధమూ తెలుస్తుంది. ఇందుకు కారణం వాయువులు ఒకదానిలో ఒకటి వ్యాపించగలిగిన శక్తి, లక్షణమూ కలిగిఉండడమే.

ఈ లక్షణమే కొద్దిగా సునవదార్థములకూ ఉంటుంది. ఒక బంగారము కట్టిని వెండికట్టిని

పామాలివ్ సౌందర్య రక్షణ

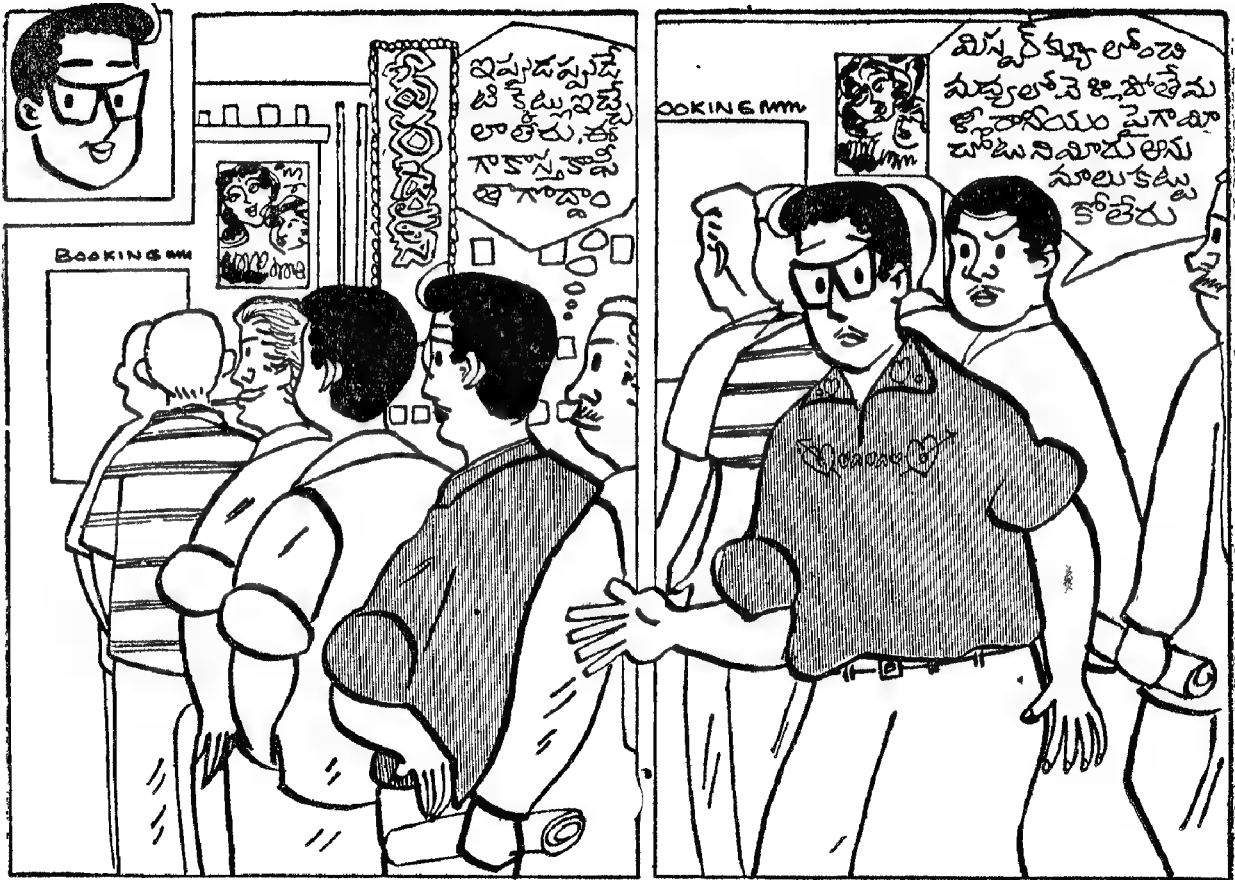
మీ దేహకాంతికి క్రొత్త శోభనిస్తుంది!

మీ దేహకాంతికి క్రొత్త శోభను చేకూర్చుకోగలరు. పామాలివ్ సౌందర్య రక్షణతో దానిని ఎంతో మృదువుగా, కాజాగా ఉంచుకోండి. మొదటి రోజు నుండే, పామాలివ్ సౌందర్య రక్షణ దేహకాంతికి క్రొత్త శోభను యిస్తుంది. భారత దేశపు అపూర్వమగు సౌందర్య పోషక తైలముగా చేరిన పామాలివ్ నణ్ణు ఎంతో సౌమ్యమైనది మరియు ఉద్దమైనది. దాని వస్తుధ్వయగు మీగడ నంటి మరియు ఎంతో ఉత్తమరని, మీకు క్రొత్త శోభను చేకూరుస్తుంది. సౌందర్య పోషక తైలముగా చేరిన పామాలివ్ నణ్ణునే ఎల్లప్పుడూ వాడి చిన్న చిన్న కళంకములు దాం తక్కువగుది, ఎక్కువ మృదుత్వము, మరియు సుమపు, కాజామైన మరియు నిర్మలమైన వర్ణము, ఎక్కువ శోభాయమానమైన అందమగు దేహకాంతి మొదలైన వర్ణముతో కలిదే అనివృద్ధిని మీరు చూడగలరు!

భారతదేశపు అపూర్వమగు
సౌందర్య పోషక తైలములతో
తయారైనది!

మృత్తిగా సౌందర్యముగా కనవడుటకు పామాలివ్ నణ్ణుతో స్నానము చేయండి!
970-4-10-7222

డాక్టర్ మూర్తి ఈజీవెయిర్లో కూర్చున్నాడు. తను ఆ పల్లె కువచ్చి సరిగ్గా సంవత్సరం అయింది. ఈరోగా ఎంతో నేర్చుకున్నాడు. బీదరికమూ, నిరక్షరాస్యతా పీక్కుతింటున్న పల్లెటూళ్ళు ఎన్నార్థిలా బాగుచేస్తే నవనాగరికులతో సమానంగా వృద్ధి చెందుతాయి? సంప్రదాయాలూ, మూఢనమ్మకాలూ, జాతరలూ ఇంకా పిళ్ళ మన నుల్లో వదలకుండా వున్నాయి. తుడిచినకొద్దీ బూజు పడుతూంది.

తను గతంగూర్చి చింతించటంలేదు. లాంగ్ సెల్లో అన్నట్లు గతాన్ని గతంలోనే పూడ్చిపెట్టాడు. భవిష్యత్ తెలియని అగాధం. కన్పించని కాంతి. ప్రస్తుతం వరమానంతోనే శాంతి.....

సిగరెట్ వెలిగించి, అగ్గిపుల్ల పోరేశాడు. అరిటోయిన పుల్లనుంచి ఇంకా కొంచెం పొగ వస్తావుంది. గతంలోంచి వ్యక్తులూ, సంఘటనలూ అప్పుడప్పుడూ వరమానంతోకి ఉబికినట్లు.....

చిన్ని కాబోలు పాట పాడుతూ అంటు తోము తూంది. మొదటిసారిగా తనా పూరు వచ్చినప్పుడు ముననలు నాయుడుగారు తన్ను రోడ్డు ప్రక్కన బస్సు ఆగగానే కలిశారు. వెనకాల అతని పాలెరు,

తోటమాలి వగైరా వెంకన్న, కరణంగారూ కన్పించారు.

తను “కుటుంబంతో నహా” రాలేదని మొదటనే చెప్పుకున్నాడు తను.....ముననబుగారు నవ్వారు. “అయితే మరి మంచిది.... మా చిన్నడికి తోటలో గదివుంది. దాంట్లో వుండండి” అన్నాడు నాయుడుగారు—తాను ఎంతో ప్రయత్నం చేశాడు. ఎవరికీ ఋణపడకూడ దిక్కడ....గ్రామాల్లో ‘పార్టీలు’ తనకి తెలియనివా.....

“మీరేంద్ అతోచిస్తావుందారు మావూళ్ళో పార్టీ లేలేవులేండి.....మీకేమీ భయంలేదు....గదిలో వుండండి....వేళకి ఇంటికొచ్చింది కార్యుర్ సంపుతారు....తినండి....” అన్నాడు ముననలు నాయుడు. తను ఒప్పుకున్నాడు.

తను ఊళ్ళో దీపెన్నరి తెరిచేశాడు. చుట్టు ప్రక్కల దాదాపు నాలుగయిదు చిన్న చిన్న గూడెాలు, పల్లెలు ఉన్నాయి. ప్రొద్దున్నే తయారయేవాళ్ళు అందరూ....వండ్లెండు గంటలదాకా చేయి తీరేది కాదు. ఒంటిగంటకు ఇంటికొచ్చేసరికి క్యారియర్ పెట్టుకుని కూర్చునివుండేది చిన్ని....

చిన్ని నవ్వుకున్నాడు మూర్తి. ప్రపంచంలో ఎవరికయినా వా అన్న వాళ్ళెవరో ఒకరుంటారు....

చిన్నికి మాత్రం లేరు....అది ఎవరిబిడ్డో తెలిదు. నాయుడిగారిదగ్గర కవచంతో తిరుగుతూ వుండింది. వదనారేళ్ళంటాయి. ఇంకా చలాకీగా అటూ, ఇటూ తిరుగుతూ, తనకు సహాయం చేస్తూ వుంటుంది. తోటలో తన గదికి కొంచెందూరంగా దాని గుడిసె.

ఈ సంవత్సరంలో తనకు దాంతో బాగా పరిచయం ఏర్పడింది. అమాయకత్వం చిన్ని గుణం.... “ఈ ప్రపంచంలో నీలాటివాళ్ళు బ్రతకలేరు” అనుకున్నాడు మూర్తి చిన్నిని చూపి.

నాయుడిగారి పాలెరు వెంకన్న దానికి కాబోయే మొగుడు.

“ఏమే చిన్ని! వెంకన్నడి?” అని అడిగేవాడు తను వప్పుతూ.

“వాడేదీ బీడిలు దాగుతున్నాడో” అనేది సిగ్గు పడుతూ.

వెంకన్నకు ప్రాణం అది. వాడు తోటకు మాలి.... పొలాల్లో దున్నడాల్సా, బొటదాల్సా, ఊర్పుఅంతా వాడి చేతిమీద జరగాల్సిందే. ఇరువయ్యళ్ళులేని వెంకన్నుంటే నాయుడికి చాలా ఇష్టం నాయుడిగారి
—39 వ పేజీ చూడండి

హయవాతా అద్భుతగాథ

మూలం : లాంగ్ ఫెలో : : అనునరణ : పి. గణపతిశాస్త్రి

(గత సంచిక తరవాయి)

నీటిలో మునిగిన వెనోనా నెమ్మదిగా తల పైకెత్తి తల్లి వెల్లిపోయిన సంగతి పసికట్టింది. ఒడ్డుమీదికి వచ్చి సాయంకాలం నీరెండులో తడిసి ముద్దయిన తన రంగురంగుల దుస్తులు ఆరబెట్టుకుంది. కొంచెం దూరంలో కొండలమధ్య అల్లిబిల్లిగా అల్లుకున్న పూల తీగల కేసి చూచింది. 'అమ్మయ్యా! అమ్మ బెడద తప్పిపోయింది. ఇంక హాయిగా తీగ ఉయ్యాల ఊగ వచ్చును!' అని ఎగిరి గంతేసింది. చెంగుచెంగున ఎగురుతూ కొండలమధ్య ఉన్న అడివిలోకి వెల్లిపోయింది. కొన్ని అడివి మల్లెపువ్వులు కోసుకుని సిగలో తురుముకుంది. బండిగురువిందల దండలు గుచ్చి మెడలో వేసుకుంది.

అల్లంతదూరంలో అమె కెదురుగా ఒక బంగారు నెమలి పురివిప్పి ఆడింది. వెనోనా అంతకు ముందెప్పుడు పైడిరంగు నెమలిని చూడలేదు. 'ఇదేమిటి విచిత్రం!' అని కళ్లప్పగించి అలాగే దానివైపే చూస్తూ కూర్చుంది. అంతలోనే దట్టంగా అల్లుకున్న ఆకులలోంచి 'వెనోనా! వెనోనా!' అని నన్నని పిలుపు వినిపించింది. వెనోనా గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి చూచింది. ఎవ్వరు కనబడలేదు! అంతలోనే అమె కెదురుగా ఆడుతున్న నెమలి అకస్మాత్తుగా మాయమయింది. వెనోనా కొంచెం భయపడి అటు ఇటు పరకాయించి చూసింది. కాని

ఎక్కడ ఆ బంగారు నెమలి జాడ కనపడలేదు!

అంతలోనే వెదురు పొదలలోంచి పిల్లన గ్రోవి ఊదినట్టు 'వెనోనా!' అని ఇంకొకపిలుపు వినబడింది. వెనోనా వెనక్కి తిరిగి చూసి మరి తన కళ్లే నమ్మలేక పోయింది! అమె కెదురుగా ఒక అందగాడు నిలుచున్నాడు. చూడడానికి అతడొక గొర్రెల కాపరిలా ఉన్నాడు. కాని తెల్లని పిల్లమబ్బు దుప్పటికప్పుగున్నాడు. మెడలోనక్షత్రాల ముత్యాలహారం మినుకు మినుకుమని మెరుస్తూంది. తలకొక చిన్న రినల్లమబ్బు తలపాగా అలంకరించుకొన్నాడు. దానిమీద ఒక చిన్న ఇంద్రధనుస్సు! అతని శరీరం సాయంకాలం కావరంగులా తళతళా మెరిసింది. పిల్లనగ్రోవి పెదవుల మీద నిలిపి తీయతీయని పాట పాడుతున్నాడు.

వెనోనా కొంచెం భయపడి 'ఎవ్వరు నువ్వు?' అని గద్దించింది. ఆ అందగాడు మాటాడలేదు. చిన్న చిరునవ్వు చిలకరించాడు:

'నే నెవరయితే ఏంగాని నీకో చక్కనికథ చెబుతాను వింటావా!'

'ఏమిటా కథ!'

'వింటానంటే చెబుతాను.'

'అలాగే వింటానుగాని ముందు నువ్వెవరో నీ పేరేమిటో చెప్పు!'

'నాపేరు పడమటిగాలి.'

'అమ్మో! మా అమ్మ నీతో

కలిసి తిరగ వద్దంది. నీ కథలు వివ వద్దంది.'

పడమటిగాలి కొంచెం సేపాలో చించి మళ్ళీ అడిగాడు: 'పోనీ! కథ అక్కర లేకపోతే మిగల ముగ్గిన ద్రాక్షపళ్ల గుత్తులు, పుట్ట తేనెపట్టు ఇస్తాను. ఆపైన మళ్ళీ ఆ బంగారు నెమలి నృత్యం చూద్దువుగాని నాతో వస్తావా?'

'ఆ బంగారు నెమలి ఎక్కడ ఉంది?'

'ఈ అడివి మధ్యన ఒక కోనేరుంది. దాని గట్టుమీదఉన్న చెట్టు కొమ్మల్లో పడుకుని హాయిగా నిద్ర పోతూంది. అదిగో! చూశావా! అదే ఆ కోనేటిగట్టు! ఇక్కడికి ఆట్టే దూరంలేదు.'

వెనోనా కొంచెంసేపు తలపటాయించింది. 'నేను తొందర తొందరగా తిరిగి ఇంటికి వెల్లిపోవాలి మరి' అని అంటూనే పడమటిగాలి పెంటపడింది. ఇద్దరు నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ వెల్లి ఆ కోనేటి గట్టుమీద కూర్చున్నారు. అంతలోనే పడమటిగాలి లేచి నిలబడి అటు ఇటు చూచి ఒకచోట దాచి పెట్టిన పుట్ట తేనెపట్టు, మిగల ముగ్గిన ద్రాక్షపళ్ల గుత్తులు తెచ్చి అమె కంఠీయబోయాడు.

'ఇవి నా కక్కర లేదు! ఆ బంగారు నెమలి వదీ?' అని బుంగమూతిపెట్టి అడిగింది వెనోనా!

'ఈ పళ్లు, పుట్టతేనె కొంచెం

—38 క పేజీ చూడండి

ధనాదాయమార్గాలతో చిన్నచిన్న అభ్యంతరాలు వస్తూఉంటవి. వారం రెండవభాగంలో వృధా కలహాలు వచ్చే అవకాశాలున్నవి. ధనసంబంధమైన లావాదేవీలతో ఎడటివారు తమ మాటను కాపాడుకొనక పోవటంవల్ల ఇబ్బందిపడవలసి వస్తుంది. ప్రయాణాలు చేయవలయుననుకొంటారు. కాని, సాగే అవకాశాలు తక్కువ. 11, 12 తేదీలలో మంచి వారితో స్నేహం, నూతన మార్గాలతో ఆదాయం.

* * *

కన్య:

(శుక్ర 2, 3, 4 పా, శుక్ర, చిత్త 1, 2 పా.)

మీరు మాట రాకుండా కాపాడుకొందామని ఎంత ప్రయత్నించినా, మధ్యలో ఎవరో ఒకరు జోక్యం కలిగించుకొని మీ ప్రకారతకు భంగం కలిగిస్తూ ఉంటారు. ఏ ఒక్క కార్యమీద మనస్సును స్థిరంగా నిలపలేకపోతారు. దైవానుగ్రహంవల్ల పెరుగనివ్వలకు భంగంరాకుండా చూచుకోగలుగుతారు. వృత్తి, వ్యాపారాలలో ఆలస్యం, శక్తికిమించిన శ్రమ కనుపిస్తవి. కాని, అందువల్ల మీ స్థానంయొక్క విలువ పెరుగుతుంది. అధికారుల మంచితనం పొందగల అవకాశాలున్నవి. వారంతంలో ప్రతికూలవార్తలు తెలియగలవు. అందువల్ల ప్రత్యేకంగా కలిగే గౌరవ భంగంకాని, ఇతర చిక్కులకాని ఏమీ ఉండవు. పిల్లల ఆరోగ్యంగురించి జాగ్రత్తగా చూచుకోవండి.

* * *

తూల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, సాత్వి, విశాఖ 1, 2, 8 పాదాలు)

అన్నివిధాలా గౌరవప్రదమైన కాలమేకాని, విశ్రాంతి సుఖము బాగా లోపిస్తవి. ధారాళంగా వచ్చేదబ్బు వస్తూఉంటుంది. ఖర్చు అయ్యేది అవుతూ ఉంటుంది. మొత్తంమీద శుభసంతోషాలతో కాలం జరుగుతూ ఉంటుంది. వ్యవహారసంబంధమైన పనులు నిదానంగా జరుగుతూఉంటవి. ఏవని తలపెట్టినా అందుకు కావలసిన సర్వసన్నాహాలు చేసుకొని అందులో ప్రవేశించటం అవసరం. సాధారణంగా ముందుగా ఇతరులకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలను మార్గం తప్పించవలసివ అవసరం కలిగే సమయం. గ్రంథపఠనము, లలితకళలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలతో ప్రోత్సాహం, మంచి అవకాశముకూడా లభిస్తవి. ఎప్పుడూ పదిమందితో విలాస వినోదాలతో గడువగలుగుతారు.

* * *

వృశ్చికం :

(విశాఖ 4 పాదం, అనూరాధ, కేరళ.)

గ్రహబలం బాగున్నది. మీరుచుట్టూ ఉంటున్న మనుష్యులలో ఒకరిద్వార మీ మాటను నిర్లక్ష్యంగా

చూడటంవల్ల కలహాలు వస్తవి. కాని మధ్యవర్తులతో నిమిత్తం లేకుండా మీ వ్యవహారాలు ఒకదానికి రిసుకొని రాగలుగుతారు. అందుకు ఎక్కువ శ్రమపడవలసి వస్తుంది. అనారోగ్యభయం తొలగిపోతుంది. వ్యాపారవిషయాలలో స్వశక్తితో ఫలితం పొందగలుగుతారు. కుటుంబంలో మిమాలయందు నలుగురు గౌరవం చూపిస్తారు. ఒకప్పుడు మీతో భేదాభిప్రాయం పెట్టుకున్న మనుష్యులే ఈ సమయంలో అనుకూలిస్తారు. శుభ సంతోషకార్యాలు వెమిడిగా జరుగుతవి. ధనవ్యయం మాత్రం అధికంగా ఉంటుంది. దైర్ఘ్యంతో ముందుకుపోతగిన సమయం. 13, 14 తేదీలలో శుభవార్తలు, సంఘ కార్యాలు.

* * *

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, శుక్రరాశి 1 పా.)

ముందు జాగ్రత్తతో మీ కార్యక్రమాలు సాగించవలసిన సమయం. మీమాటలలో తప్పులు వెతకటానికి ప్రయత్నించేవారు ఉంటారు. అధికారులతో ఏ విషయంలోను ప్రసంగాలు పెంచుకొనటం మంచిదికాదు. వృత్తిలో డబ్బు ఇచ్చినచోటా, పుచ్చుకొన్నచోటకూడా మీరే శ్రమపడవలసి వస్తుంది. సైపెచ్చు నలుగురితో మీరే పాదపాటు చేస్తున్నారనే భావం కలిగే అవకాశాలున్నవి. చాలాలోజాలనుంచి ఎదురుచూస్తున్న వార్తలు ఈ సమయంలో వస్తవి. ప్రయాణాలు సుఖంగా సాగించగలుగుతారు. ముఖ్యంగా చెప్పకోతగిన గొప్ప గొప్ప వ్యాపారములవంటివాటిలో ప్రవేశించే ఆలోచనలు అనుకూలిస్తవి. 16, 17 తేదీలలో సంఘంలో గౌరవం, బంధువులవల్ల కార్య సిద్ధి. విలాస సంబంధమైన ఖర్చులు.

* * *

మకరం :

(శుక్రరాశి 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, గనిష్ఠ 1, 2 పా)

అన్ని జరిగిపోతే ఉంటవి. ఎక్కడికక్కడ అనంపూర్తి కనుపిస్తూఉంటుంది. ఆదాయం బాగానే ఉంటుంది. అయితే ఒకసారిగా, సమయంలో అందక పోవటంవల్ల చికాకు తప్పదు. గొప్పవారితో స్నేహం లభిస్తుంది. కోర్టు కేసీలలో పనులు చురుకుగా జరుగలేదని అనుకోవలసిన సమయంకాదు. వృత్తిలో పోటీ కనుపిస్తున్నా, మొత్తంమీద సమర్థతతో ఇతరులకు యిచ్చిన వాగ్దానాలను పూర్తిచేసుకోగలుగుతారు. అయితే అనారోగ్యం మాత్రం చేస్తుంది. ఉత్తరదిక్కునుంచి అనంతప్రకారమైన వార్తలు తెలుస్తవి. ప్రాలుమాత్రకవల్ల తలచినవి సమయంలో చేయలేకపోతారు. 15, 16 తేదీలలో శుభకార్యాలు ఆదాయవృద్ధి.

ఈ వారము ధరలు

ఈవారం బంగారుధర మందీ వస్తుంది. వారం చివరలో పెరుగుదల రాగలదు. వెండి ధర గతవారంమందిరిగానే ఉంటుంది. వెన్న, నెయ్యి ఏటిధరలలో కొద్ది పెరుగుదల కనుపిస్తుంది. వత్తి, నూలు ధరలు తేజీతో నిలకడగా ఉంటవి. నూనెగింజల ధరలలో పెద్దమార్పు ఏమీ ఉండదు. చింతమండుధర గతవారంకన్నా తేజీ వస్తుంది. గోధుమలకు మందీ వస్తుంది. మినుములకు తాత్కాలికంగా గిరాకీ వస్తుంది.

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భాద్ర 1, 2, 8 పా.)

అనుకున్నవిని పూర్తిగా జరిగేవరకూ కంగారు పడుతుంటారు. ప్రస్తుతం ఏ సందర్భంలోను చిక్కు ఏమీ ఉండదు. వృత్తిలో మినుములను అడరించి మీ పనులలో సలహాచెప్పేవారు లభిస్తారు. ప్రయాణాలు చేస్తారు. సుఖ సంతోషాల నిమిత్తం ఖర్చులు అధికం అవుతవి. సాధారణంగా మీరు తలపెట్టిన పనులకు భంగం ఆనేది ఉండదు. పీర్లు మాత్రం అవసరం. పిల్లలమూలంగా ఆనందం లభిస్తుంది. కోర్టు కేసీలలో ఏవని చురుకుగా సాగదు. అయితే విరుద్ధమైన కాలంకాదు. ఇతరుల కలహాలతో జోక్యం పెట్టుకోతగిన సమయంకాదు. వాచనాలు మొదలయినవి కొనే ప్రయత్నాలు కలసి వస్తవి. దైవకార్యాల అనుకూలిస్తవి. వారంతంలో మీ ఆరోగ్యం చెడే అవకాశాలున్నవి.

* * *

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, శు. భాద్ర, శ్రవణం)

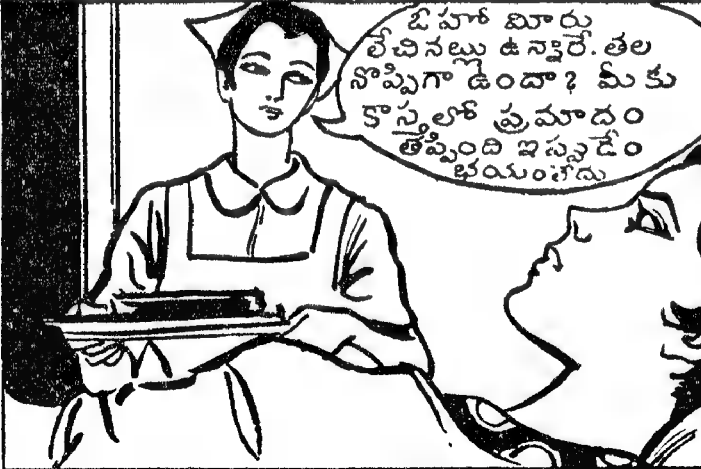
వినుకుచెందకుండా కృషిచేస్తూ పోవలసిన సమయం. ప్రత్యక్షంలో మాటలు ఎన్ని అనుకోవ్వా, మీ స్వంత విషయాలలో క్రొత్తవారి జోక్యం లేకుండా చేసుకొనటం మంచిది. వృత్తి, వ్యాపారాలలో శ్రమ శ్రమంగా కార్యధారం పెరుగుతుంది. ప్రతి విషయంలోను “పిచ్చి కుదిరితేగాని పెండ్లి కుదరదు, పెండ్లి కుదిరితేగాని పిచ్చి కుదరదు” అనే పద్ధతిలో ఒకదాని కొకటి పోటీ ఏర్పడుతుంది. మీకు సహాయం చేయవలసినవారు చేయలేని పరిస్థితిలో ఉంటారు. మొత్తం మీద ఫలితం ఎదురుచూడకుండా ధృఢభావంతో ఉండటం అవసరం. శుభకార్యాలలో పాల్గొంటారు. గతవారం ఏర్పడిన అనారోగ్య బోషాల తొలగిపోతవి. 15, 16 తేదీలలో వ్యవహారము, క్షేమవార్తలు.

డాక్టర్ రాజ

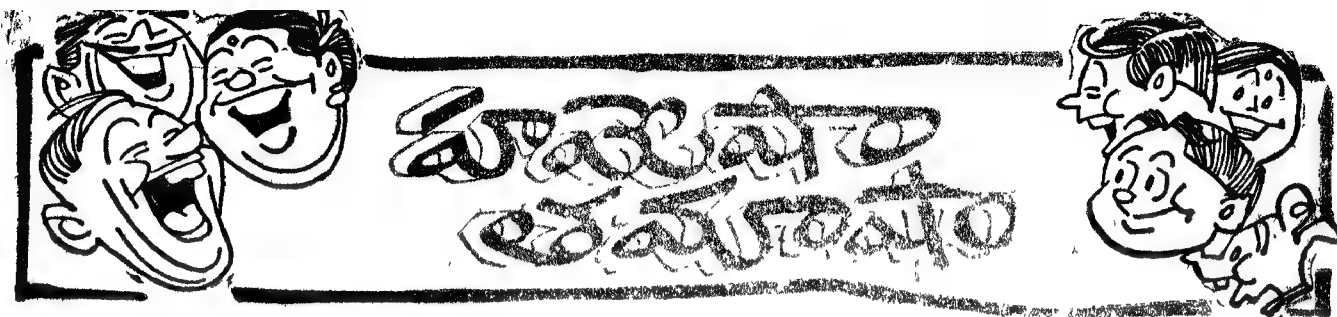
బొమ్మల కథ
దేవిక 24

నేను మళ్ళీ మూర్ఖపోయి ఉండాలి... సభుహ వచ్చి ంతరునాత ఆస్పత్రిలోకి న్నానని గ్రహించాను.

అంతా విచిత్రంగా ఉంది! నాకుతల నొప్పితే దే...

నా ఘనత

నే నాతో... ఘనత ననే
గొప్ప ఎంతో నాకుంది
పలుకుబడి బోలెడుంది
ప్రజ్ఞ ఎంతో నిండి వుంది.

ఖాన్ రూప్ సింగరనే
పెద్ద పేరు నాకుంది
శేర్ - ఆఫ్ - రోడ్డు అనే
మారు పేరు నాకుంది.

నా కండబలం చూపిస్తా
పిల్లుల్ని చెడరిస్తా
కుక్కల్ని ఎడ్చిస్తా
కాకుల్ని తరిమిస్తా.

కోపమే రావాలి గాని
పెదాలు కోరుకుంటూ
జాట్లు కూడా పీకుకుంటూ
నా కడురాజే దెవ్వడంటు!

పేటలెన్నో మార్చేస్తా
మౌలికల్నో మార్చేస్తా
ఎదురు తిరిగి 'ఎక్కడంటే?'
'నాకు మాత్రం తెలియదంటూ'

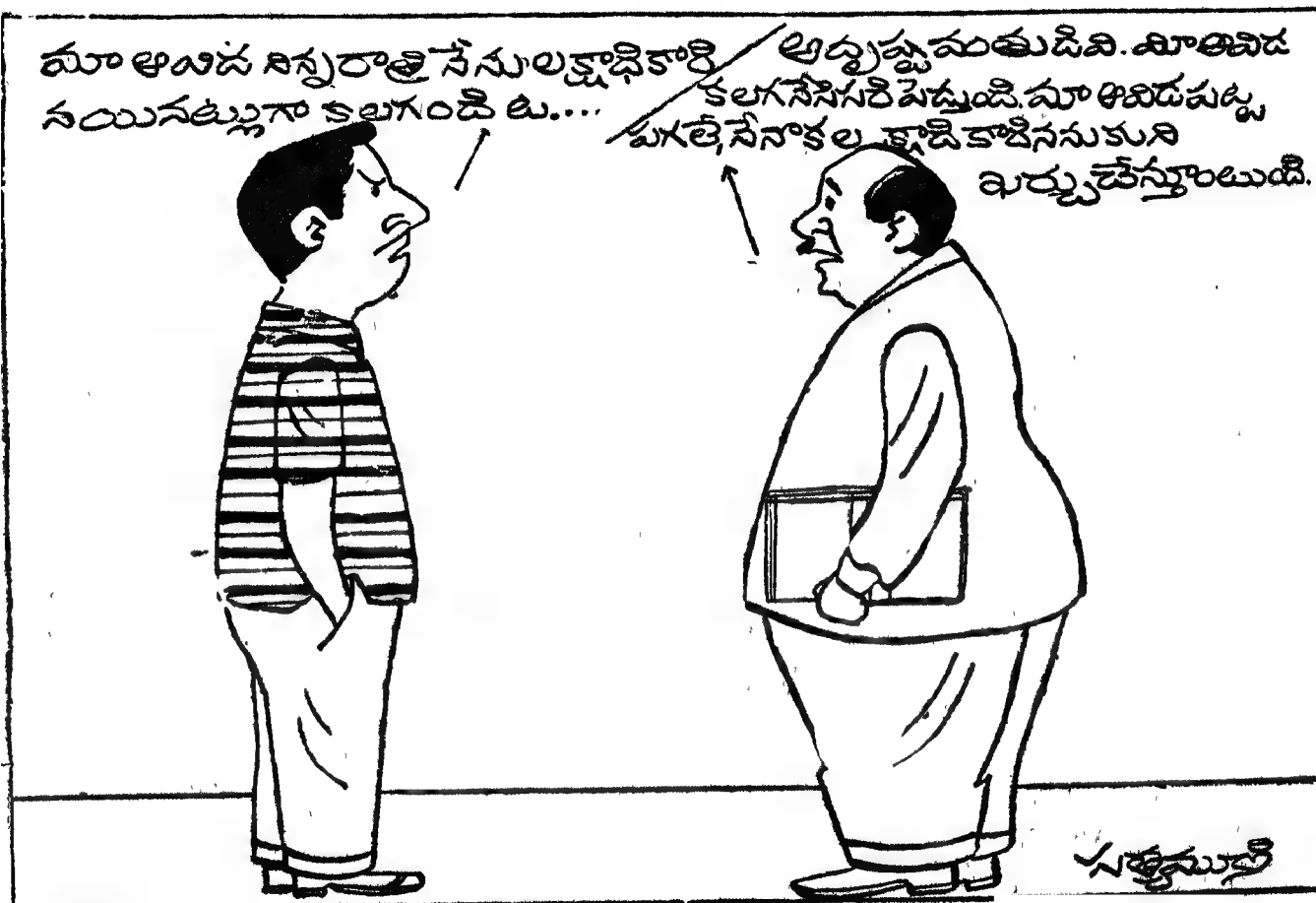
కోజంథా లిరుగుతా
కొనులన్ని 'ఎక్' గొడతా
పరీక్షలంటే లెక్కలేదు.
కాపీలే రక్షనాభు.

నే తిరగని రోడ్డు లేదు
నే చదవని పత్రం లేదు
నే అడవి శేకాట లేదు
నే కాల్చని సిగరెట్టులేదు.

'శేవయ్య' అనే బిరుదుంది
'భూలో' అనే ప్రజ్ఞ ఉంది
నా ఘనతెరిగిన చూ ఫాదర్
'షట్-షాంగచెగవ!' అని అంటారు.

చూకారా! నా గొప్ప
నిన్నా నా ఓ! అన్నా
అలాటన్నా గాణ్ణి కాదు మరి
నా గొప్ప ఉపహించు మరి!

మూర్తిబాబు, రీవా (మధ్యవర్తక) ★

సత్యములే

వాక్యాలి

ఉద్వేగంతోపాటు కళ్ళు గదికూడా కుదిర్చి పెట్టాడు రంగనాథం. ఇలాంటి మిత్రుల్ని నంపా యించడం కేవలం పూర్వజన్మ ముక్తమే మరి! ఓ. ఏ. పాపయ్య రెండేళ్ళ నిరుద్యోగంలో విసిగిపోయిన రాజా కింత నీడ చూపించాడు. ఆశ్రయమివ్వించాడు. ఇది చాలామాత్రం పార్థ కమయ్యుండు చెప్పుకో లానికి.

నాన్న లేడు. తోడుకళ్ళలో తమకింత ఆదా తంగా చెల్లంత మానయ్య చలామణి అయ్యాడు. ఆయన లోకయ్యడు. పెట్టా, ఎదుపు, ఎత్తా వల్లనూ తెలిసిన వ్యక్తి. ఆయన అంతస్తు కుతగ్గ నరసలి ఉంది. డబ్బులో, నోటిమాటలో ఆయన చేయలేని పనులూ ఏదీ లేదు.

అలాంటి మానయ్య స్వార్థానికి కట్టుబడ్డాడు. కాలేజీ నాలుగోడలూ దాటిన రాజాకి అమ్మను పోషించాల్సిన భారం వెలిసిన వడ్డది. అది తన భర్తం— తరతరాలనుంచి వస్తూన్న సాంప్రదాయం. రాజా దడుపుతో వెగ్గడుగాని, జీవితానికి సంబంధించిన వరీక్షకి తలించాడు. కాళ్ళరిగితా తిరిగాడు ఉద్యోగం కోసం. భారీపున్న ప్రతి చిన్న ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు పెట్టుకున్నాడు. ఫలితం కూర్వం.

ఇంత జరుగుతూవున్న చూస్తూ ఉరుకుకున్నాడే గాని, ఏమీ కట్టించుకోలేదు మానయ్య. ఒకటి రెండుసార్లు అమ్మ అడిగిందికూడాను — వాడికో ఉద్యోగం వేయించరాదా—అని. మాదాంలే అన్నాడు తేలిగ్గా.

ఆయనవధకం వేరు. ఆ పథకంకోసం ఆయన వలెన్నీ కాదుక్కూర్చున్నాడు.

జీవితంలో ఓ మలుపుదగ్గర నమస్క లేదు రయ్యాయి రాజాకి. పుడయంలో ఆకొంతి రగి లింది. నాన్నలేని తోపాల్ని కనిపించకుండా తననింత వాళ్ళే చేసిన అమ్మని పోషించాలి. అమెను సుఖ పెట్టాల్సి అప్పుడు తానూ ఓ మనిషినిపంజు కోవాలి.

ఉద్యోగం లేదు. ఎందుకూ పనికిరాని డిగ్రీమాత్రం ఉంది. ఈస్టిలోపున్న రాజాని వదుపుగా తనవైపుకు లాక్కోవాలని ఎదురుచూశాడు మానయ్య. రాజా నిషయం తెలిసిగూడా తన ప్రయత్నాన్ని మానలే దాయన.

ఒకరోజు—అంటే రాజా ఈ కాకినాడకు రావటా నికి నాలుగురోజులముందు. అమ్మతోపాటు తానూ మానయ్య ఇంటికెళ్ళాడు. అభిమానం చంపుకుని, ఉద్యోగం వేయించమని అడగ్టానికి.

తనకూతుడు కునుముని చేసుకున్న మరకల్లంలో దడుపుకిమించిన ఉద్యోగం అతనికొక్క ముందరంతు తామి అన్నాడు.

ఈ పాతపాట అమ్మయ్యరా చాలాసార్లు విన్నాడు రాజా. నిరుద్యోగిగావై వా పుటానుగాని, కునుముని చేసుకోలేనని—ఒకవేళ పరిస్థితులు తనవి వర్తించేసే, తప్పనిసరై కునుముని తన భార్యగా స్వీకరిస్తే జీవితంలో సుఖం తప్పకుండా దూరమవుతుందని గూడా హెచ్చరించాడు. ఈనాడు ఇదేమాలని మానేయ్యమండూ చెప్పక తప్పిందికాదు. మానయ్య ఈమాట వివడంతోనే రెప్పిపోయాడు. 'వా కూతురు తేం తోనను'ని అడిగాడు.

కునుము కుంటిపిల్ల. దానికి తగ్గట్టు అపిల్ల విమంత అందంగానూ వుండడు. చూస్తూ చూస్తూ ఇలాంటి అనాకాని చేసుకోడంకన్నా జీవిత పర్యంతం బ్రహ్మచర్యం అవలంబించడం సుందరమని రాజా ఉద్దేశ్యం. పరిగ్గా ఇలాగే చెప్పలేదుగాని, ఈభావం స్ఫురించేటట్లు జవాబు చెప్పాడు.

ఆయన రుద్రుడయ్యాడు. "వాపిల్ల కుంటిది. అది దేవుడు చేసిందిరా. కాని మీ బుద్ధులూ, మన సులూ అన్నీ కుంటివే. మీ దౌర్భాగ్యాన్ని చాటడానికి రజని ఒక్కరిచాలు మచ్చుకి. 'పొందిక్కన్నుంది' పెద్ద దప్పి పొడవటానికి వచ్చారు కృతఘ్నులు'. అన్నాడు మానయ్య.

రజనిఅక్కయ్య సేరెత్తగానే రాజాతో కోపం పెల్లబడింది. గుప్పలు దిగించాడు. అరవికళ్ళు ఎర్రనడ్డాయి. పెదాలు నటకాయి. క్షణంలో అక్కడ దారుణం జరిగిందేది. కాని తల్లి అడ్డు పడింది. కొడుకుని వారిందింది. అన్నయ్యను చిన్నగా మందలించింది.

"నీకిది తగదన్నయ్యా! ఈరోజు మే మీ స్థితిలో వున్నామనేగా యిలా మాటాడుతున్నావ్. రోజు రెప్పందూ యిలాగే పుటాయని అనుకోకు. రజని తప్పు చెయ్యలేదని నీకూ తెలుసు. అయినా దాన్ని అడచిసుకుంటున్నావ్. మనందరికీ దూరంగా బ్రతుకు తుంది. మనతో సమ్మంధం అనాడే తెంచుకుంది. దానికన్న అభిమానం మాత్రావుంటే నీ గుమ్మం లోక్కేవాళ్ళమే కాదనలు. నీ పొడుబుద్ధి పోవచ్చావు కాదురా అన్నాయ్. ఈనాడు కానీయినా మరోవాటి కై నా రాజాని ఈ పెళ్లికి వప్పించవచ్చు. తొందర వద్దావ్. చాలీ మర్యాద. వస్తాం. వదరా రాజా!" అన్నది అవేళంగా అమ్మ. రజని సంగతి గుర్తుకొస్తే ఈనాటికీ కంట తడిపెడుతుంది అమ్మ.

రజని కాలేజీ చదువుతుండగా తన సహాపాఠిని ప్రేమించింది. అతనితో తన వివాహం జరిపించ వని నాన్నని అడిగింది. ఈ విషయం బంధువులలో జాతామండికి తెలిసింది. ఒక ఆడపిల్ల తెగింది ఫలానా వాడినిచ్చి వాకు పెళ్లి చెయ్యమని అడగడం నాళ్ళంద

రి నరంగా తోచింది. పెళ్లిగా ప్రేమలు వల్లకాదు కాదూ—అని హేళన కూడా చేశారు.

రజనిని మందలించేరు నాన్న. అమె విగ్న కాస్త గట్టిగా చెప్పి చూశారు. లాభం లేకపోయి కన్నెరజేకారు. అయినా తన అభిమతాన్ని చం లేదు అక్కయ్య. ఆయన ప్రేమ ప్రయత్నాల ఫలితంకాకా వివరీత పరిణామానికి చాలీ చాలీ నాన్నమూలకైన్నదూ ఎదురుచూచింది. 'అతన్ని రిజెక్టు చేస్తూనే మారేజి చేసుకోవద్దు. నిన్నా ఆ పెళ్లికి పెద్దలు. ఆరోజున అక్కయ్యని ముంది అభినందించారు. ఇలాంటి అదర్శవిజ్ఞ యింకా జరగాలని అజిన్నున్నామని గూడా అని అక్కయ్యపెళ్లి తమ కుటుంబంలో కి రేపింది. తండ్రి, కూతుళ్ళ మధ్య అమబంధం పోయింది. అక్కయ్యకి తనింటిల్లో ప్రియంలేదు నాన్న. అప్పుడు అక్కయ్య వచ్చి అంది—"వా జరగడంతోనే ఈ ఇంటిల్లో ప్రియం పోగొట్టాడు తెలుసు. కనిపించ మమ్మల్ని ఆకీర్షించించ నాన్న ఛేత్తరించాడు. అమె పె తలుపులు మూశాడు. అక్కయ్య వెళ్ళిపోయి మా బ్రతుకేదో నేమను బ్రతకలమని నివరిమ చెప్పింది ధైర్యంగా.

పెళ్లివాడొకమంచి రెండు మూ తుళ్ళ రాసింది అక్కయ్య. జవాబు లివ్వడం మానుకో కాకుండా ఆ ఉత్తరానికి చించి కార్చి పారేశాడు. ఆ తర్వాత అక్కయ్య గురించిన విషయ తెలియలేదు.

రజనిఅక్కయ్య చెప్పాండేది 'మమ్మ కోరిక ముంచునీస్తే చెయ్యి. సరాయివాళ్ళ కైకేలు గానీ, వాళ్ళేమనుకుంటారోనన్న తయారీ నివ్వు. మమ్మ వంచించుకోడం మంచిదికాదు. అలాంటివ్యక్తిత్వానికి రాజా అంజలి పూట యివ్వుటేకను.

తమ కుటుంబంలో ఎన్నో అనాంశాల వడ్డాయి. నాన్నపోయారు. అక్కయ్య కి సమ్మంధం తెంచుకుంది. బంధువుల్లో తాళి తమతో మాటాడటానికై నా యివ్వువచ్చి ఇన్నింటిని అమ్మ భరించింది. తనకోసం కోసం—అన్నింటిని మరిచి తన కర్మ పూర్తి కుంది.

అలాంటి అమ్మను ముఖపెట్టి ముయినందుకు రాజా గర్వించేద

మంచిరోజు తోర్పాయి. కాకినాడమంచిరాజామిత్రులు రంగనాథం జాబురాళ్ళు, వాళ్ళకితరీత అభినందా!

యవద్వారా ఉద్యోగం చేయిస్తానూ వెంటనే రమ్మని. అనాడు రాజా ఆనందానికి అవధులేవు. అమ్మ కళ్ళల్లో ఆనందం తోటికిన లాడటం అతను గమనించాడు తొలిసారిగా.

తను కాకినాడ వచ్చేముందు అమ్మ అన్నది. 'నా బాధ్యత తీరింది. నువ్వు ప్రయోజకుడివి అయ్యావు. దేవుడు నీకున్నిధిలా మేలు చేస్తాడు' అని.

సోపం! ఈనాటికి కొడుకు ప్రయోజకత్వం మీద ఆమెకు నమ్మకం కుదిరింది కాబోలు!

—రాజా అమ్మకి ఉత్తరం రాకాడు. ఆ జాబులో రంగనాథం తన కీపుటివరకూ చేస్తాన్న సహాయాన్ని, ఆదరణని రాకాడు. మరోనెలరోజుల్లో ఆమెను తీసుకెడతానని రాకాడు.

ఉత్తరాన్ని మడిచి, జేబులో పెట్టుకుని టైము చూశాడు. సాయంత్రం అయిదయింది. నాలుగంటలకే వస్తానని మాటయిచ్చిన రంగనాథం ఇంకా రాలేదు.

రంగనాథానికి క్లబ్బుపిచ్చిబాస్తి. రాజా కాకినాడ వచ్చిన మూడు నాలుగు రోజులు కాబోలు—క్లబ్బు మాను కుని తనతోపాటు తిరిగిడు. అప్పటికే అనేకాడు గూడాను.

"ఏమిటోరా రాజా! ఒక్కరోజు క్లబ్బుకి వెళ్ళకపోతే పిచ్చెత్తిపట్టయిపోతుంది. ఈ అలవాటు మానుకోవాలని నర్సవిధాలా ప్రయత్నిస్తూన్నాను. కాని, నావల్ల కావడంలేదు" అని.

రంగనాథం నాన్నగారు కాకినాడలో పెంచిన పెద్ద వ్యాపారాల్లో ప్రముఖుడు. వ్యాపారంలో ఆయన లక్షలు ఆర్జించాడు. రంగనాథ మొక్కడే వంశానం. అతను కా అంటే కా, కీ అంటే కీ.

మరో గంటవరకూ అతనికోసం ఎదురు చూశాడు. రాలేదు. సాయంత్రం సినిమాకు వెడదాం, రూంలో వుండమని మరీ మరీ చెప్పాడు రంగనాథం. అమాట కాస్తా క్లబ్బు మోజుతోపడి మరిచిపోయివుంటాడని తలిచాడు రాజా.

తలుపుకి తాళంవేసి బజారునైపు నడక (సారం) లించాడు రాజా. కానీ తాగింతర్యత సినిమాకి వెడదా మనిపించింది. ధియేటరునైపు దారి తీశాడు.

ఆ సినిమావచ్చి కొనాళ్ళయింది కాబోలు—జనం ఆ టైపు రద్దీగాలేరు. టిక్కెట్లు సులువుగా దొరుకుతున్నాయి. బుకింగునైపు నడకస్తూన్నరాజా తనకు పదిగజాలదూరంలోవున్న జంటనుమాచి బాతాత్తుగా అగిపోయాడు.

ఎన్ని సంవత్సరాలు గడిచినా, లలితను మరిచి పోడం కల్గి. ఆమె నక్కడ చూడగానే కాలేజీరోజులు తన కళ్ళముందు సినిమా రీలులా కదిలింది.

లలితంటే చాలామంది విద్యార్థులకి ప్రాణం. ఆమెతో మాటాడి, ఆమెను చూటాడించుకోడమే ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నవాళ్ళు చాలామంది వుండే వాళ్ళు. ఆమెను వెంటదండచలమే పోదీగా వుండేది కొందరికి. ఆమె అడిగినా అడక్కపోయినా నోట్సులూ గట్టాయిచ్చి (ఆమెకోసం) ప్రత్యేకించి, శ్రద్ధ తీసుకుని రాసినవి) అవిడ అభిమానం సంపాదించు కున్నవారు అప్పట్లో పెద్ద అదృష్టవంతుడు!

అలా లలితను ఆరాధించేవాళ్ళల్లో రాజా కూడా

అపశృతి

ఒకడు. అయితే అతని కార్యక్రమంలో కాలుపెట్టిన కొద్ది రోజులకే అందరికీ ఓ చక్కటి గుణపాఠం నేర్పింది లలిత.

సారథి అని—ఓ గడుగు యి న్నూడెంటు వుండే వాడు. అతను లలితను 'ప్రేమిస్తున్నానూ ఆవలా అని అందరికీ చెప్తాండేవాడు. కేవలం ఆమె కోసమే రాసినట్టు కొన్ని ప్రణయగీతాలు రాసి, చదువుతూండేవాడు. ఇలా కొన్నాళ్ళు—ఆమెకు దూరంగానేవుండి కవిత్వం రాశాడు. ఓనాడు—ధైర్యంచేసి—ఓ ప్రేమలేఖరాసి, స్వయంగా తీసి తెచ్చి ఇచ్చాడు. ఆమె అది చదివింది. కళ్ళెర్రజేసింది. వెంటనే చింపింది. అందరికీ వినిపించేలా—లేదా—అందరూ వినాలనే ఉద్దేశ్యంతో "నల్ల దగ్గర పెట్టుకు నుండమని సలహాయిచ్చి వెళ్ళిపోయింది లలిత ఉర్రఫివినే కాలేజీ.

కుర్రకారు రచయిత ఒకడు తాను సంకలనం చేయదలచిన గ్రంథంలో బెర్నార్డ్ షా రచన ఒకటి చేర్చుకోదలచి, ఆయన కొక లేఖ రాశాడట: "నేను యువకుణ్ణి;మీరు మామూలుగా పుచ్చుకునే పారితోషికం ఇవ్వ లేను "

"మరేం ఫరవాలేదు. నువ్వు పెద్దవాడయ్యేవరకూ కాదు కూర్చుంటాలే" షా అతడికి సమాధానం రాశాడు.

అర్ . లతా (వరంగల్)

అనాటినుంచే రాజాలంటే పనికి విద్యార్థులు చాలామంది తమ కార్యక్రమానికి స్పష్ట పలికారు.

ఈనాడు అదే లలిత — మరో యువకునితో (బహుశా అతను ఆమె భర్త అయివుండవచ్చని రాజా అనుకున్నాడు) ఏదో విషయమై చర్చిస్తుంది. కాలేజీ రోజుల్లో ఆమెకు రెండు ఇడలుండేవి. స్టైల్ గా అలంకరించుకుని హంసలా కాలేజీకి వచ్చేది. ఆ అలంకారం ఇప్పుడు పూర్తిగా మరిచిపోయింది.

అప్పుం గారిడేవిలావుంది. నోసలని అందమైన కుంకుమబొట్టు కొత్తకోభను తెచ్చింది. బెనారసుసిల్కుచీర ఆమెకు బాగా వచ్చింది. రెండు చేతులకూ నిండుగా గాజులున్నాయి. ఇప్పటి లలిత పదహారేలా తెలుగు గృహిణిలావున్నది.

చాలాసేపు ఆమెవంక చూచాడు. నలుకరిద్దామని తలిచాడుగాని, బావుండదని మానుకున్నాడు. టిక్కెట్టు పుచ్చుకుని థియేటర్లోకి అడుగు పెట్ట

బోతూండగా లలిత అతనిపేరుపెట్టి పిలిచింది. రాజా ఖంగారుపడిపోయాడు. అగిపోయాడు (బ్రేకు వేసినట్టు).

"మీరు అవునో కాదోనని యిప్పటివరకూ అనుమానిస్తున్నాను" అన్న దామె వచ్చుతూ.

రాజా తానై ఏమీ మాటాడలేదు. కాలేజీరోజుల్లో గూడా ఆమెతో మాటాడటం సంభవించలేదు. ఏదో కాలేజీ ఫంక్షన్లలో తప్పనిసరైతే తప్ప.

"ఈవూళ్ళో ఏం చేస్తూన్నారేమిటి?"

అతను చెప్పాడు.

"భలే...ఒకచోట చేరానున్నమాట. ఆ... మీరు మావారు. ఈయన రాజా అని మా క్లాసు మేలు." అని వరిచయాలు చేసింది.

శ్రీధరం చాలా అందంగా వుంటాడు. లలితకు తగిన భర్త. అతనెంత అందంగా వుంటాడో అతని మాటలు గూడా అంత అందంగా వుంటాయి. అక్కడ నిలబడ్డ పావుగంటలోనూ శ్రీధరమే ఎక్కువగా మాటాడాడు. అతను మాటలు విన్నకొద్దీ యింకా వినాలనిపిస్తుంది.

శ్రీధరం కాకినాడలో తెక్సరుగా వుంటున్నాడట. స్వంతపురు నర్సపురం. మొన్ననే యూని వర్సిటీనుంచి వచ్చాడు. ఈ వివరాల్ని తనే స్వయంగా చెప్పుకున్నాడు. అతనికి కొత్త పాతా అనే భేదం లేనట్టుంది. పరిచయమైన మరుక్షణం తోనే తనతో యింత చమపుగా కలుపుగోలుతనంగా మాటాడ్డ మేమిటి?

ఆ తర్వాత ముగ్గురూ కలిసి సినిమా చూచారు. అట మధ్యలో లలిత రాజాని అడిగింది.

"ఎక్కడుంటున్నారు?"

"గాంధీనగరం—గాంధీబొమ్మ సమీపంలో."

"గుడ్ గాడ్! మా ఇల్లా అక్కడే—" అని తమ ఇల్లు ఎక్కడో అతనికి వివరించి చెప్పింది.

"ఎన్నాళ్ళయింది వచ్చి?" అని అడిగింది.

రాజా చెప్పాడు.

"పాపిలీ తెచ్చా?"

"అమ్మ ఓ నెలరోజుల్లో రావచ్చు...."

"మరి....."

"నాకింకా పెళ్ళికాలేదు." అతను సిగ్గుపడుతూ అన్నాడు.

ఆమె చిన్నగా నవ్వింది.

"భలే...ఇన్నాళ్ళూ ఇంత దగ్గరగా వుండి కూడా పోల్చుకోలేకపోయా మమ్మనాట అప్పుడప్పుడు వస్తూండండి—ఏదో పిచ్చాపాటి మాటాడుకుందికి"

"అలాగే...." అన్నాడు రాజా.

శ్రీధరం సినిమా చూట్టుంటే నిమగ్నుడై పోయాడు. లలితమాత్రం ఏచేవో విషయాలు చెప్తూనే వున్నది. ఆమె మాటలు వింటూ గతాన్ని నెమరు వేస్తున్నాడు రాజా.

సినిమా అయిపోయింది.

అదేజా శ్రీధరం లలిత ద్వారా పరిచయ మయ్యాడు. పరిచయమైన ప్రతిమనిషికి ఓ అధి ప్రాయమంటూ కేటాయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీధరం రాజాని ఆకర్షించాడు. శ్రీధరం భోలా మనిషి. దేన్ని దాచుకుని మాటాడ్డం అతనికి తెలియదు. అందరిలోనూ మనసు విప్పుకు మాటాడు

కుంటాడు. అతను కాలేజీలో మంచి పేరు సంపాదించుకున్నాడు. ఈ కొత్త దశలోనే విద్యార్థులందరూ అతనిపై ప్రాణాలు పెడుంటారు.

కానీ—ఇలాంటి మనిషి వెనుక వికృతమైన చరిత్ర ఉందంటే రాజు ఎందుకనో నమ్మలేకపోతూ వుంటుంది.

ఒకనాడు రాజు, శ్రీధరం యింటకి వెళ్లాడు. ఆ సమయానికి శ్రీధరం ఇంట్లో లేడు. అలిత రాజుని తోటికి ఆహ్వానించింది. కాఫీ చేసేతెచ్చింది. అతను కాఫీ తాగుతూండగా మాటల సందర్భంలో శ్రీధరం విషయం కదిలింది. అమె అన్నది:—

“మనుషుల్ని, వాళ్ళ ఆకారాన్నీ చూచి నిర్ణయానికి రంపడం మించిదికాదు రాజా! మీకు ఆయన మంచివాడగా కనుపించవచ్చు. ఆయన చేస్తూన్న అన్యాయం మీకు తెలియదు. చెప్పినా నమ్మరు” అమె కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. రాజు ఉలిక్కిపడ్డాడు.

“పదిమందిమధ్య చక్కగా నటించడం చాలా నవ్వును. అందర్నీ వంచించడం ఆయనకు బాగా తెలుసు. మీరనుకుంటారు—మా దాంపత్యం సుఖమయంగా, ఆనందంగా నడుస్తూందని కదూ!”

రాజు తలూపాడు.

“మగవాళ్ళందరూ ఇంతేవా అన్నది ఆనందర్థం. ఆయన ప్రవర్తన రోజు రోజుకీ దారుణంగా తయారవుతోంది. “క్షణం ఆగి మళ్ళీ అన్నది” ఆయనకీ ఊళ్ళో ఓ అమ్మాయితో పరిచయమైంది. అమెను చూడనిరోజు ఆయనకేదో వెలితి. అమె పుంటున్న ఇల్లు ఆయనకు స్వర్గం. నేను వసికరాను. నా మాటలు ఆయన పట్టించుకోడు. ఎంతో మొర పెట్టుకుంటేనేతప్ప, సీనిమాలూ, షికారూ వాలో పాలు గిట్టవు. ఎక్కడ చెప్పనలసిమాట అక్కడ చెప్పడం నేర్చుకున్నారు. ఇంటిగుట్టు చెప్పుకొందం యిష్టంలేక ఇన్నాళ్ళూ నోరుమూసుకుని వదులొస్తున్నాను. ఇంక నావల్లకాదు” అమె తన ముఖాన్ని చేతుల్తో దాచుకుంది.

రాజు మనసు చిచ్చుకుంది.

ఈ విషయం అలిత వోటిమంచి వివృతరూప శ్రీధరం గురించి యింకా బాగా తెలుసుకోవానీ, చేతనైతే ఆ సంసారంలో మళ్ళీ సుఖాన్ని దగ్గర చేయా అని నిశ్చయించుకున్నాడు.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ శ్రీధరం గురించి వివరాలు సేకరిస్తూనే వున్నాడు. తలోవిధంగా వస్తున్నాయి వివరాలు. ఒకదానికి, మరోదానికి అసలు సమ్మంధమే లేకపోతుంది. ఏం నమ్మాలో, ఏం నమ్మకూడదో తెలియకుండా వుంది.

ఒకరోజు రంగనాథంతోపాటు రాజు బజారువైపు వెళుతూండగా సైకిల్ మీద శ్రీధరం కనుపించాడు. తను పిలిచేలోగానే రంగనాథం అతన్ని పిలిచాడు. శ్రీధరం అగిపోయాడు.

“ఏం....మహానుభావా! ఇన్నాళ్ళూ తమ దర్శన భాగ్యమే కరువయ్యింది. ఆ...అన్నట్లు....ఇతను రాజా అని చూ మెత్తుడు. మీరు శ్రీధరం—”

“తోగడే పరిచయాలు ముగిసాయి. మా శ్రీమతి ద్వారా మీరు తెలిశారు. కాబట్టి తమరింక శ్రమ తీసుకోవనవసరం లేదనుకుంటాను.”

“థాంక్స్” అన్నాడు నవ్వుతూ.

తర్వాత రంగనాథం, శ్రీధరం — ఇద్దరూ వాళ్ళ క్లబ్బు విషయాలు చాలాసేపు మాట్లాడుకున్నారు. జరుగుతున్న వార్తలకోసరానికి కావలసిన సదుపాయాలు గురించే వాళ్ళే కుర్చువసేపు మాట్లాడింది.

“ఇంక పుంటానుభాయ్ — వస్తానండి రాజు గారూ!” అని శ్రీధరం వాళ్ళిద్దరి దగ్గర సెలవు పుచ్చుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

కాసేపు ఇద్దరూ మవునంగా నడిచారు. “శ్రీధరం గురించి నీ ఉద్దేశ్యమేమిటి?” అని రంగనాథాన్ని అడిగాడు రాజు. రంగనాథం సకాలం నవ్వాడు. అతనిండుకు నవ్వుతున్నాడో అర్థం కాలేదు.

“ఎవడో చాలాపోయే దానియ్యింది ఎట్టుకునీ, వాడిగురించి నీ అభిప్రాయ మేమిటని అడుగుతే నేనేం చెప్తానురా.”

=====

పోలీసు ఉద్యోగాలకు ఇంటర్వ్యూలు జరుగుతున్నాయి.

“నువ్వొక పోలీసు కారులో వంటరిగా వెళుతున్నావనుకో. నీ పేనుక మరొక కారులో నలుగురు దొంగలు గంటకు నలభై మైళ్ళ వేగంతో వస్తున్నారనుకో. అప్పుడు నువ్వేం చేస్తావ్?” అధికారి ఒక అభ్యర్థిని ప్రశ్నించాడు.

“ఏమైతే వేగంతో నా కారు నడుపుతా” అభ్యర్థి చమటలు కక్కుతూ సమాధానం చెప్పాడు.

జయచంద్రుడు (తేనాలి)

=====

“శ్రీధరం భార్య నా క్లాసుమేటు.”
“అయితే?”

“శ్రీధరాన్ని మొదట్లో చూచి, చాలామంచివాడనుకున్నాను. అలితలాటి గుణవంతురాలికి తగిన భర్తనుకున్నాను. వాళ్ళ సంసారంలో ఏనడీ దుడుక్తూ, పొరపొచ్చాలూ లేవని తలచాను. కాని—మొన్న వాళ్ళింటి కెళ్ళినప్పుడు అలిత శ్రీధరం గురించి చాలా చెప్పింది. అతను నీతికి దూరంగా తిరుగుతున్నట్టు. నిజమా?”

మళ్ళీ నవ్వాడు రంగనాథం.
“ఎందుకలా నవ్వుతావ్?”

“నిన్నుచూస్తూంటే— ఓ రి వీ చ్చి రా జా! ఇది తోకనుని మరిచిపోయావులా! శ్రీధరం మగవాడు. అతనికి చాలా కోరికలుంటాయి. అవకాశాలా వున్నాయో!”

“అంటే నీ ఉద్దేశ్యం?”
“అతను క్లబ్బుకి వస్తాడు. పేకాలు ఆడతాడు.

అదేపి దాదా పానీయం సేవిస్తాడు.

“రంగ—”
“అతనంటే ఓ చక్కనిచుక్క ప్రాణాలు పెడుతోంది. ఇవి చాలా?”
రాజు మాట్లాడలేదు.

“ఇవేం ఈ రోజుల్లో తప్పుకింద భావించడం లేదే. పైగా ఇది ఈ యుగధర్మమని కూడా అంటూ న్నారాయే. అలాంటప్పుడు ఫలానావాడు నీతికి దూరంగా తిరుగుతున్నాడూ అనటాన్ని వగచి ప్రయోజనం లేదురా రాజా. ఇప్పటి మగవాడికి—అందునా పదిమందిలో తిరిగేవాడికి యివన్నీ జీవితావసరాలా! సరా!”

“తేలిగా మాట్లాడుస్తావ్. మనషుకున్న విలువ....”

“ఓరి బుద్ధావతారం!—ఈ రోజుల్లో ఇంకా విలువ తెక్కడివోయే. అవెప్పుడో గతించాయి. ఆ....అదిగో ఆ ఎడంచేతివైపు పెంకుటిల్లండి చూకావ్....ప్రపారీగ్గా అడిను.”

“ఊ....”
“అక్కల్లే—మన శ్రీధరంగారి ప్రాణం. అతని ప్రీయురాలు తనకోసం తలుపుతెప్పుడూ తెరిచే పుంచుతుంది.”

వాళ్ళిద్దరూ ఆ యింటిముందునుంచీ వెళ్ళారు. పెంకుటిల్లయినా అధునాతనంగావుంది. ఇంటిముందు అందమైన కోటన్ను వున్నాయి. ఆ యింటి అరుగుమీద శ్రీధరం పైకిలంది. ఇంటి తలుపులు మూసివున్నాయి.

“ఇప్పుడ ఇంట్లో శ్రీధరం సర్వాన్ని మరిచిపోయి పుంటాడు. ఇది అతనికి చక్కటి విడిది.”

రంగనాథం ఇంకా ఆ యింటి గురించి వివరాలు చెప్తూనే వున్నాడు. రాజు అతను చెప్తున్నదంతా మవునంగా వింటూన్నాడు. కొంతదూరం వెళ్ళిన తర్వాత రాజు అన్నాడు.

“అలిత సంసారంలో చిచ్చు రగిలినమాట వాస్తవం!”

“తప్పునంతా శ్రీధరంమీదనే రుద్దకు. ఆమాట కొన్నే ఆ సంసారం గురించి నీకింకా బాగా తెలియదన్నమాట.”

“అంటే?”

“నా వోటితో ఎందుకు చెప్పనిస్తావ్ రాజా నువ్వే చూస్తావుగా తొందర్లో....ఇప్పటికీ పొద్దు బోయింది. వస్తా—” నంటూ రంగనాథం వెళ్ళి పోయాడు.

రంగనాథం వెళ్ళిపోతూ చివర్ని అన్నమాట రాజు చెవుల్లో ఇంకా రింగుమంటూనే వున్నది. ఎంత ఆలోచించినా ఆమాటలోనిభావం అర్థం కావడంలేదు.

* * *

ఒక ఆదివారం:
రాజు నిద్రలేపడం అలెస్సమైంది. కాళ్ళుత్యాలు ముగించుకున్నాడు. కాఫీ తాగేందుకు బజారువైపు వెళ్లాడు. బజార్లో ఆసీను మిత్రు డెవరో కలిశాడు. కాసేపు ఇద్దరూ బాతాఖానీ వేసుకుని కాఫీతాగి, ఎవరింటికి వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

రాజు ఇంటికొచ్చేసరికి పదిగంటలయింది. గది

సెప్టెంబరు 1920

రెడ్డి అండ్ కో

గోపాలపురం
తూ. గో. జిల్లా

కుంభ బొల్లి

మేహబాద్
వగైరా బర్ల
సుఖ వ్యాధులకు
ప్రత్యేక చికిత్స.

శాస్త్రీయ—
ఆయుర్వేద బోధనములు అనుసరించి
→ కేటలాగు సలహా ఉచితము

కుంభ బొల్లి
వాడండి

నెమ్

బూత్ పేస్ట్

అదనక బూత్
పేస్ట్ వాడబడు
అవసరమైన బోధనము
అన్నింటితో కలసి, వేవతోచి
క్రివంతమైన బాగములన్నియు
పొందియున్న ఒక
ఒక బూత్ పేస్ట్

కలకత్తా
కెమికల్
కలకత్తా-28

NTP-192-TB

దక్షిణ ఇండియా ఆఫీసు
5/149, బా.జ్యో, ము.దాసు-1.

అ ప శృ తి

తలుపు తెరిచి లోన అడుగుపెట్టేసరికి అతనికో కాగితం కనుపించింది. మడతవీపు చదివాడు.

రాజా గార్కి!

గత నాలుగైదు రోజులుగా మీరు మాయింటికి రావడం మానుకున్నారు. మీతో ముఖ్యమైన విషయాలు కొన్ని మాట్లాడవలసిన అవసరమొచ్చింది. అందుచేతనే పనిగట్టుకుని ఉదయం మీ రూం కొచ్చాను. మీరు లేరు.

తిరుబడి చేసుకుని శ్రమనుకోకుండా మధ్యాహ్నం మాయింటికిరాండి. భోజనం మాయింట్లోనే—ఈ ఆతిథ్యాన్ని కాదనకండి.

తప్పకుండా వస్తారని ఆశిస్తూ—లలిత.

రాజా ఈ ఉత్తరం చదివి ఆశ్చర్యపోయాడు. తనలో సంప్రదించవలసిన ముఖ్యవిషయాలెవటో అతనికో పట్టాన తోచలేదు.

గంటసేపు ఏదో వ్రతీక చదివాడు. ఆ తర్వాత బట్టలు మార్చుకుని లలిత ఇంటికి బయల్దేరాడు.

లలిత వాళ్ళింట్లో చక్కగా అలంకరించి వున్నది. తలుపులకి వేసిన డోరుకర్తన్న అందమైన డిజైనులతో ముచ్చటగా వున్నాయి. లోపలనుంచి నవ్వుగా రేడియో వినిపిస్తోంది. ఇదంతా ఓ కొత్త కోభగా కనిపించింది రాజాకి.

అతను నిశ్శబ్దంగా హాల్లోకి ప్రవేశించాడు. నువ్వాన గుప్పుమంది. హాల్లో లలితగానీ, శ్రీధరం గానీ లేరు. రెండు నిమిషాలా మౌనంగా జరిగిం తర్వాత—

“శ్రీధరంగారా” అని పిలిచాడు రాజా.

వంటగదిలోంచి ఆ పిలుపు వినిగానే లలిత గబ గబా వచ్చింది.

“ఓ....వచ్చారా....రండి. మీ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నా. అలా కూర్చోండి. ఆ టీపాయ్ మీద వున్నకాలున్నాయి. తిరగేస్తాండండి. ఈలోగా వంటకూర్చుంటేనే పై నోట్ బుచెస్ పూర్తి చేసివస్తాను” మళ్ళీ అతని మాటకైనా ఎదురు చూడకుండా గబగబా వంటగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఆమె చేస్తూన్న పాదావిడిని చూస్తూంటే రాజాకి నవ్వు వచ్చింది. ఒక్కసారి ఇల్లంతా పరికించి చూశాడు. శ్రీధరం ఇంట్లో లేనట్లు గ్రహించాడు. తర్వాత టీపాయ్ మీదవున్న మాగజైన్న తిరగేయ్యడం ప్రారంభించాడు.

ఓపావుగంటకాబోలు లలిత హాల్లోకివచ్చి కూర్చుంది. రాజాని చూస్తూ నవ్వుతూ అన్నది.

“హూబల్లో భోజనం ఏంచక్కగా వుంటుందో ప్రత్యక్షంగా నాకు అనుభవం లేకపోయినా—శ్రీవారు చెప్తాండగా విన్నాను. పాపం! మీరినరకే ఆ హూబలు భోజనంతో విసిగిపోయి వుంటారు కదూ?”

రాజా తలూపాడు.

“ఇన్నాళ్ళూ నమయం—నందర్పం—అనుకూలించక మిమ్మల్ని మా ఇంటికి అతిథిగా ఆహ్వానించ లేకపోయాను.”

“అంటే ఇప్పుడేదైనా నందర్పం—”

“కరెక్ట్....అ నందర్పం గూడా ఏవిటో పూహించి చెప్పండి చూద్దాం.”

ఏం చెప్పిలో తెలిక రాజా మౌనంగా వుండిపోయాడు. ఆమె పకపకా చిప్పింది. రాజాని చూస్తూ.

“ఇవ్వాలి నా పుట్టినరోజు.”

“హ్యాట్”

“అవును.”

“మరయితే ఈ విషయం ఉత్తరం రాయలే దెందుచేత?”

“మీ ఊహకేని పరీక్షిద్దామని. అనలు మీ నోటినుంచి జవాబే రాలేదయ్యే.”

“మీ పుట్టినరోజు వండగని జోన్యం చెప్పి బానికి నేనేమైనా జ్యోతిష్కుడనా—పైగా ఏవో కొన్ని ముఖ్య విషయాలూ మాట్లాడాలన్నారు.”

“అవును. అవన్నీ విందైన తర్వాత.”

“శ్రీధరంగారేరీ—ఎక్కడా కనుపించడంలేదు.”

ఇలా అడిగిన తర్వాత ఆమె ముఖంలో మార్పు స్పష్టంగా కనుపించింది. ఈ మార్పుని దాచు కునేందుకు సర్వవిధాలా ప్రయత్నించింది కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది. చివర్ని అన్నదిలా:

“నా పుట్టినరోజు వండుగలో ఆయన కేవలం సని? ఆయనా, ఆయన ప్రియురాలూ ఏదో పిక్నిక్ ఏర్పాటు చేసుకున్నారుట. నిన్న సాయంత్రం వెళ్ళిపోయారు. ఒహూ! ఈ రాత్రికిగాని తిరిగి రారు” ఆమె తలచించుకుంది.

రాజా మనసు చివుక్కుమంది.

“శ్రీధరం మీ కన్యాయం చేస్తున్నారు.”

“పోసిండి. ఈ రథన ఎప్పుడూ వున్నదే. ఈ ఒక్కరోజైనా అన్నీ మరచిపోసిండి.” అన్నదామె కళ్ళు వత్తుకుంటూ. “లేవండింటి. అవతలి వదారాలు చల్లారిపోతున్నాయి.” అంటూ ఆమె వంటగదివై వు నడిచింది.

—భోజనాలు ముగిసాయి. ఆమె చేసినవంట అద్భుతంగా వున్నది. ఆ చేతిలో ఏ అమృతముందో గానీ—అమ్మ కూడా ఇంత చక్కగా వంట చెయ్య లేదనిపించింది రాజాకి. అదే అన్నాడు ఆమెతో. ఆమె నవ్వుతూ “థాంక్స్” చెప్పింది.

ఇద్దరూ హాల్లో కూర్చున్నారు.

“మీ తెప్పడైనా మన కాలేజీరోజులు గుర్తు కొస్తుంటాయా?”

చిరునవ్వు రాజా పెదాలపైన నిలిచింది.

“నిజంగా ఆరోజులు మళ్ళీ తిరిగి రావాలని పిస్తుంటుంది నాకు. ఈ నరకం అనుభవించేదాని కంటే ఒక్కప్పుడు నేనెంత మధనపడిపోతూంటానో చెప్పలేను.”

నిజమనిపించింది రాజాకి.

“మనలోపాటు చదివినవాళ్ళందరూ పేరూ పేరునా గుర్తుకొస్తుంటారు. ముఖ్యంగా, మీరూ—సారథి. రాజా ఆశ్చర్యపోయాడు.

“నిజం. కాలేజీ నాలుగోడం మధ్యా మనకి బయటి ప్రవంచం తెలిదు. ఏదో చిలిపితనం కొద్దీ అల్లరి చేస్తూంటాం. దాదాపు అదో హాబిగా తయారవుతుంది. అదేమంత పట్టించుకో దగ్గ విషయం కూడా కారు. సారథిమీద నాకేదో

నిగ ఉన్నదని మీరందరూ అనుకున్నారు. అది మాత్రం వట్టిది. అతనానాడు నాకు ప్రేమలేఖ రాసి పదిమందితోనూ అవమానం చేశాడన్న కోపం కొద్దీ ఏదో అనేకానే గాని తర్వాత నేను చాలా పీలయ్యాను."

రాజ ఆమె చెప్పేదంతా శ్రద్ధగా వింటు వ్వాడు.

"అత డిప్పుడు ప్రఖ్యాతరచయిత అయ్యాడు. చిత్రం. ఆ రోజుల్లో అతను వట్టి గడుగ్గాయిగా కనుపించేవాడు. మొన్న మధ్య రాజవండ్రి ప్లాటు ఫారమ్మీది అతని శ్రీమతితోపాటు కనుపించాడు. ఒక పిల్లవాడు గూడాను. ఆ దాంపత్యంలోని ఆనందం ఆ ఒక్క అరగంట చాలు చాటి చెప్పటానికి. నేనే అతన్ని ముందు పలుకరించాను. అతర్వాత అతనే ఎక్కువగా మాట్లాడాడు. అతని శ్రీమతిని నాకు పరిచయం చేశాడు. వీరైతే ఎప్పుడైనా కాకినాడ వస్తానని గూడా మాట యిచ్చాడు. అతను అదృష్టవంతుడు."

ఇదంతా రాజుకి చిత్రంగా తోచింది. కాలేజీ రోజుల్లో సారథం ఓ విరుచుకునడే అలిత ఈనాడు అతన్ని ఆకాశాని కెత్తి చెప్తుంది.

"ఆ రోజుల్లో నాకో గర్వముండేది!"

విమిలన్నట్లు చూశాడు రాజు. "నాతో చదువుకుంటూన్న వాళ్ళందరూ ఏదో విధంగాను పరిచయం కావాలని తహతహ లాడిన వారే. ఆ అందరి మధ్య నాకేదో ఆధిక్యత ఉన్నట్టునిపించింది. దానికి తగ్గట్టు కాస్త బెట్టుగానే తిరిగేదాన్నేమో కదూ."

రాజ జవాబు చెప్పలేదు.

"అన్నట్టు మీరూ సారథి వాళ్ళ జట్టులోనే ఉండేవారు" అన్నదామె.

రాజుకి సిగ్గు వేసింది.

"ఎవరైనా చక్కగా నవ్వుతే మీరు నాకు హితవుగా గుర్తుకొస్తారు. అప్పట్లో మీకో ప్రత్యేకత ఉండేది. ఇది ముఖస్తుతి మాత్రం కాదు.—మీరు చాలా అందంగా నవ్వేవారు."

రాజు కి ధోరణి రుచించలేదు.

"మళ్ళీ ఒకసారి మీ నవ్వుని చూడాలని ఉంది. నవ్వరూ—"

అతను ఆమె మాటకు అడ్డుపడ్డాడు.

"నాతో చాలా ముఖ్యమైన విషయాలు మాట్లాడా లన్నారు."

"ఇంతవరకూ చెప్పినవి ముఖ్యమైనవే. మీకి విషయాలు నచ్చడం లేదేమో గాని నాకు తీరిక చిక్కనప్పుడల్లా యివే గుర్తు చేసుకుంటాను. ఈ అనుభవాల్లే ఒక విధంగా సన్న సంతోష పెట్టేవి. ఇవి కూడా గుర్తు చేసుకోకుండా, దూరం చేసుకుంటే యింకా మిగిలేది నరకం రాజూ—" ఆమె కంఠం గద్గదని ముయ్యింది. రాజ ఆశ్చర్యపోయాడు.

"అందరినీ అవుననిపించుకున్నాను. అన్ని ఉన్నాయి నాకు. పువ్వులా పెరిగాను. కానీ ఈనాడు" ఆమె కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

రాజు మనసు ద్రవించింది.

"జీవితంలో యీ మలుపు దారుణంగా ఉంది. గతజన్మలో జేసుకున్న పాపం సప్తినాడు తీసింది. మిగిలాను జీవచ్ఛవంతా."

"మీరిలా బాధపడటం బావుండలేదు. ధైర్యంగా ఉండండి—"

"మగవాడు తిరుగుశాడు—ఆడది తింగరాదు. మగవాడికి వచిత్రతతో అవసరంలేదు. అడదాని కదో చక్కటి ఆభరణం. మగవాడేం చేసినా చెల్లుతుంది. ఆడది నోరుమూసు క్కూర్చోవాలి. ఇది న్యాయమా ? చెప్పండి రాజా ?" ఆమె చాలా ఆవేశంగా మాట్లాడింది.

"శ్రీధరం నన్ను ఆటబొమ్మలా చూస్తు వ్వాడు. నా చేతకానితనాన్ని అతనుగా తీసుకున్నాడు. ఇది మగవాడికి తగినది ! కానీ నాలాటి అడదాని కోరిక తవరిక్కావాలి.—నేనూ జీవితంలో తీసిన చవిచూడాలని ఉంది, అవకాశంకోసం ఎదురుచూస్తాను. చిక్కుతుంది. నా అభిమతం నెరవేరుతుంది. అప్పుడేమవుతుందో తెలుసా రాజా ?" అని రాజు నడిగింది. రాజు మనసులో చిరాగ్గా ఉంది. ఈ ధోరణిని యింకా యిలా వివేదానికం ఓ పారిపోవడం మంచి దనుకుంటున్నాడు.

"అందరూ నన్ను స్నేహిం అంటారు. అంతేగా ?"

=====

"నీ వయస్సులో లింకన్

ఎంతో కష్టపడి 'లా' చదివా

డనుకున్నావ్ ?" న్యాయవాది

కొడుక్కి బుద్ధి చెబుతున్నాడు.

"అవును నాన్నా! నీ వయ

స్సులో లింకన్ అమెరికా

అధ్యక్షు డయ్యాడు కూడాను"

కొడుకు మధ్యలో అందుకుని

అన్నాడు.

జి. కాంత (మద్రాసు)

=====

రాజు ఉలిక్కిపడ్డాడు.

"నేను వీటన్నింటినీ లెక్కచెయ్యను. స్వేచ్ఛ ననుభవించే హక్కు నాకూ ఉన్నాయి. శ్రీధరం లాటి వ్యక్తికి భార్యనై జీవితవ్యర్థం అతనికి దాస్యం చెయ్యడం నాకు చేతకాదు." క్షణంపేపు ఆగి తిరిగి అన్నది రాజు నుద్దేశిస్తూ "మీ ముందున్నది—మీతోపాటు చదువుకున్న రెండు జడల లలిత. ఆనాడు అందర్నీ వాడలగట్టింది కానీ యీనాడు—"

రాజుకి భయం వేసింది. చేతిలోని మాగజైను టీ పాయ్మీద వదిలాడు.

"మీరింకా నన్ను ప్రేమిస్తున్నారు గదూ. సూటిగా అతన్ని ప్రశ్నించింది.

రాజుకి నోట మాట రాలేదు. అతని ముఖంపై స్వేదబిందువులు నిలిచాయి.

"చెప్పండి రాజా ! భయపడకండి. ఇంతసేపూ ఓ ఆడది తా ననుభవిస్తూన్న కోరికని చెప్పుకుంది. ఈ ఉపద్ఘాతం వెనుక ఆమె కోరిక గుర్తించండి. ఇంతకంటే యింకేం చెప్పగలను ?"

"లలితగారూ !" అతను పర్వార్థి మరచి పోయాడు..

"మాకు లేని భయం—సిగ్గు మీ కెందుకూ?"

అతను వివాహం లేవాడు. అతని కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి.

"నేనింకా పతనానికి దూరంగా ఉన్నాను. ఉంటాను గూడా. మరోమాట యిలాంటి ఉద్రేకాన్ని మీనుంచి ఆశించను. సెలవు. వస్తాను" అంటూ గబగబా బయటకు నడిచాడు.

ఆ యింటి పరిసరం దాటాడు. తా నెలు నడుస్తూన్నదో గూడా గమనించే స్థితిలో లేడు. వడిగా నడుచుకొంటూ పోతున్నాడు.

ఆ క్షణంలో మనుషు అందరిమీదా అతనికి సమ్మతం పోయింది. అందర్నీ ఏవగించుకున్నాడు. ఇంత చికటిని హృదయంలో దాచుకున్న లలితను వృధాగా తా నిన్నాళ్ళా గౌరవించినందుకు బిచా రించాడు.

ఒక ఆడది — మగవాడికి పవిత్రతో పనిలే దన్న కుంటిసాకుని అసరాగా తీసుకుని, ఆక్కును కొద్దీ తానూ పవిత్రతకు దూరంగా ఉంటా మనుకోడంకన్నా దారుణం మరొకటి లేదు. అలిత నైతికంగా దిగజారినందుకు రాజు ఓ విధంగా జాలి చెందాడు.

'ఆ సంసారం గురించి వీ కింకా బాగా తెలియ లేదు కాబోలు' అని రంగనాథమన్న మాటతోని భావం యిప్పటిగాని రాజుకి బోధపడలేదు.

ఫీ పాడు మనుషులు !

ఈనాడు తానో చక్కటి పాతం సేర్ప కున్నాడు. అతనికి జీవితం నేర్చిన మొదటి పాతం—'ఎవర్నీ అతిగా నమ్ముకు.'

పరిగ్గా ఆ పెంకుంటింటి దగ్గరికి వచ్చేసరికి అతను బ్రేకు వేసినట్లు అగిపోయాడు. అప్పటి గ్గాని తా నెట్టు నడుస్తున్నాడో గమనించలేదు.

శ్రీధరం ఆ యింట్లోంచి బయట కొచ్చాడు. నవ్వుతూ ఉంటానంటూ రెయ్యంపి గబగబా వీడి లోకి నడిచాడు. అతను బాగా అంత దూరం వెళ్ళిన తర్వాత—రాజూ కదిలబోయాడు. కానీ, ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకి వేయలేక పోయాడు.

ఆమె గుమ్మందగ్గర నిలబడి శ్రీధరం వెళ్ళిత వైచే చూస్తుంది.

రాజు ఆమెను చూచాడు. గతుక్కుమన్నాడు. రెండు క్షణాలపాటు నిశ్శబ్ద డయ్యాడు. తర్వాత తన నమ్మకాన్ని దృఢపరచుకునేందుకు గాను ఆ యింటి గుమ్మంవైపు నడిచాడు.

ఒక్క అడుగు భయపడుతూ వేస్తున్నాడు. ఉన్న కొద్దీ ఆమె తనకు దగ్గరవుతుంది. తన నమ్మకం నిజమయ్యింది. ఆమె !!

అతని తలమీద వీడుగు పడినట్లయింది పృథ్వంలో గూడు కట్టుకున్న బాధనంతా ఎవరో కలికి, వెలికి తీసినట్లయింది.

పరిగ్గా యిదే స్థితిలో ఆమె కూడా గు క్కుంది. రాజాని చూస్తూనే స్థంభించిపోయి.

రాజు ఆమెను చేరుకున్నాడు. ఆమె కళ్ళ లోక్కి తిన్నగా చూచాడు. అతని పెదాలు పగి కాంయి. నిలవల్లా కంపించిపోయాడు. ఏం చెయ్యాలో తోచిందికాదు.

"అక్కా !" అన్నాడు బాధగా.

"రాజూ—" రజని కళ్ళు పర్చించాయి. రాజు తల దించుకున్నాడు.

రుచి చూడు! ఆతరవాత ■ నెమలిని
చూపిస్తానులే!

వెనోనా మరి కాదనలేక
పోయింది. ద్రాక్షపళ్లు కొన్ని
తిన్నది. పడమటిగాలి అందించిన అన్నాడు పడమటిగాలి కొంటిగా
ఆకుదొన్నెలో పోసుకొని పుట్టతేనె కన్నుగీటి.
కొంచెం తాగింది.

‘ఈ తేనె ఎంత తియ్యగా ఆత్రంగా అడిగింది వెనోనా!’
ఉందో! నే నెప్పుడు ఇలాంటి తేనె ‘కొనకంటా నా కథ విను మరి!’
ఒక్క చుక్కకూడా రుచి చూడ ఆ పైన నెమలి చూపిస్తాను లే!’
లేదే!’ అంది వెనోనా! ‘తప్పకుండా చూపిస్తావా?’

‘నా కథ ఇంతకన్నా తియ్యగా అబద్ధం ఆడితే ఇదిగో నీ చేతుల
ఉంటుంది. అక్కరలేదన్నావుగాని!’ తోనే నా కంఠానికి ఉరిబిగించి

హ య వా తా అమ్మపి గాథ

వ పేజీ తరువాయి

ఉపరి అడకుండా చేద్దవుగాని! సరి
గదా!

‘సరే! ఈ కొంటిమాటలకేంగాని
త్వరగా కథ మొదలుపెట్ట!’

పడమటిగాలి కథ అందు
కున్నాడు:

‘అనగనగనగా ఒక పెద్ద అడివి. ఆ
అడవిలో ఒక అందాలరాణి. ఆమె
కళ్లు నీలాలూ. ముంగురులు గండు
తుమ్మెదలూ. ఆ చక్కని చుక్క
అడుగుపెట్టిన చవిటి నేలలో కూడా
పచ్చనిపచ్చిక బారెడెత్తు పైకి
లేస్తుంది. పెదవి కదిపితే పిల్లనగ్రోవి
పాట అనుకొని ఆవుల మందలు
చుట్టు చేరతాయి. ఆ అందకత్తె నడు
స్తూంటే ఆ కాశంలో అచ్చరలు
గుంపులు గుంపులుగా చేరి ‘ఓహో!
ఏమి వయ్యారం!’ అని మెచ్చు
కుంటారు. పిల్ల గాలి తలమీద
పువ్వుల వాన కురిసిస్తుంది.

‘కథ చాలా బాగుందే! ఇంతకీ
ఎవరా అందకత్తె?’ ఆశ్చర్యపడి అడి
గింది వెనోనా.

‘మొదలుపెట్టానో లేదో! అప్పుడే
అడ్డు తగిలితే ఎలాగ? కథ బాగుం
దన్నావు గదా! తేనె కన్నా
తియ్యగా ఉందో లేదో చెప్ప మరి!’

‘తేనెకన్న తియ్యగానే ఉంది
గాని ఆ అమ్మాయి పేరెవరు?’

‘చెబితే మరి కథ అక్కర్లేదంటా
వేమో అని భయపడుతున్నాను.’

‘అనను లే!’

‘నిజమేనా!’

‘నిజమే!’

‘అయితే ఆ పేరు అతి రహ
స్యంగా చెవిలో చెప్పాలి. అది
గాలి కూడా వినకూడదు. తెలి
సిందా?’ అని పడమటి గాలి
వెనోనాను కొగలించుకొని చెక్కిలి

గా న కో కి ల

జి. టి. వి. జగన్నాథాచార్యులు

నింగిలోన మాయె మయ్యెను
దొంగ చంద్రుడు వేళ కాగా
పొందులేర్యడ గూయవమ్మా
కొమ్మమీది కోకిలమ్మా!

చెట్టు చాటున దాగినావు
పెదకిజూడగ కానరావు
పంటచేలు పలుకరింప
పెలికిరమ్మా! కోకిలమ్మా!!

చూడబోతే నల్లగుంటావ్
వాడ వాడల నెగురుతుంటావ్
గాన మాధురి యొక్కసారి
గూయవోయీ రాగరాణి!!

ఆదరించెను ఋతువు నిన్ను
మూదలింపరు యెవరుగూడ
వేచియుండెను చిత్రవర్ణుడు
పాడవమ్మా! కోకిలమ్మా

కోకిలమ్మా! కూయవమ్మా!
కొంటెతనపు సిగ్గు విడచి
కోరుకొందును నిన్ను నేను
తిరిగి జూడుమ మొక్కమారు!!

మీద పెదవిచేర్చి 'చెప్పనా మరి?' అని మళ్ళీ అడిగాడు.

వెనోనా ఆతనికేసి చురచుర చూసి 'ఇంకా ఎందుకీ ఆలస్యం! త్వరగా చెప్ప మరి!' అని చిరాకు పడింది.

అంతలోనే పడమటిగాలి ఆమె కళ్ళకేసి చూసి 'అయ్యో! నీ కళ్ళల్లో పుప్పొడిపడింది. కొంచెం ఊదనీ! అని కళ్ళమీద పెదవిచేర్చి నెమ్మదిగా 'ఉఫ్' అన్నాడు.

వెనోనా ఇంకా బాగా చిరాకు పడి 'నా కళ్ళజోలి నీ కెదుకుగానీ ముందు అందకత్తై పేరుచెప్ప!' అని గట్టిగా గద్దించింది. పడమటి గాలి మరి గత్యంతరం లేక నెమ్మదిగా వినబడి వినబడనట్టుగా 'ఇదిగో ఆమె పేరు చెబుతున్నాను. జాగ్రత్తగా విను మరి ! 'వెనోనా' అన్నాడు.

వెంటనే వెనోనా ఆతని పట్టు

తప్పించుకుని దూరదూరంగా జరిగి కూర్చుంది.

'ఇంకా ఏదో కొత్త కథ చెబుతా వనుకున్నాను. ఇంతా చేసి నా కథేనా? నా కక్కరలేదు!' అని లేచి నిలబడి చెంగున గంతేసి అక్కడి నించి వెళ్ళిపోవాలని ప్రయత్నించింది.

కాని అంతలోనే పడమటిగాలి తిరిగి చెయ్యి దొరకపుచ్చుకుని వెనోనాను తన సరసన కూర్చోబెట్టి ఒక సరికొత్త కథ మొదలు పెట్టాడు. వెనోనా ఆ కథ వింటూ చీకటి పడిందన్న మాట మరిచి పోయింది. కాని ఆకాశంలో నక్షత్రాలకేసి చూసి ఉలిక్కిపడి లేచి 'అమ్మో! బాగా చీకటిపడింది! నేను వెళ్ళిపోవాలి. లేకపోతే మా అమ్మ కోప్పడుతుంది.' అంది.

పడమటిగాలి 'మరి కథ కొన కంటా విని నెమలి నృత్యం

చూడవూ?' కళ్ళల్లో కళ్ళ పెట్టి అడిగాడు.

'మళ్ళీ రేపు వస్తానులే!'

'అయితే రేపురాత్రి మీ అమ్మ బాగా నిద్రపోయిన తర్వాత లేచి పండువెన్నెల్లో ఇక్కడికి రా! అప్పుడు నెమలి పురివిప్పి ఆడితే ఎంత బాగుంటుందో తెలుసునా? ఇనక తిన్నెలో ఇంద్రధనుస్సులు నృత్యం చేసినట్టుంది!'

'అమ్మో! మా అమ్మకిగాని తెలిస్తే నన్ను మరి బతకనిస్తుందా?'

'భయం లేదులే! మళ్ళీ తెల్ల వారకుండా నిన్ను మీ ఇంటి దగ్గర దిగ బెడతానులే. త్వరగా వెళ్ళు మరి! ఎందుకింత ఆలస్యమయిందని మీ అమ్మగాని అడిగితే కులాసాగా ఏటి ఒడ్డున పచార్లు చేస్తున్నానని చెప్ప. తెలిసిందా?' 'వెనోనా అలాగే' అని చెంగున గంతేసి అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయింది!

ఇంకా ఉంది

కుమారుడు చిన్నడు — బలికుంటే వెంకన్నతో వుండేవాడని అనేది చిన్ని....

'పెళ్ళి' వద్దం ఒకటి జ్ఞాపకం వచ్చింది. 'ఎడారిలో తాను ఒక్కడూ మిగిలిపోతే ముండ్లకంపన్నా ప్రేమిస్తాను కాని ప్రేమించకుండా పూరుకోలేను' అని.....

అమధ్య రెండుసార్లొచ్చాడు పట్టునుంచి రెడ్డి. హాస్పిటల్ లో ఆర్థర్స్ ఎవరికీ దొరకడు...ఎప్పుడూ చెలాకీగా తిరుగుతూంటాడు. ప్రపంచాన్ని ఎదిరించే సామర్థ్యం, తెలివీ, దైర్యమూ అతనితో కనిస్తాయి. మొదటిసారి వచ్చినప్పుడు ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్లు కూర్చున్నాడు ఆ తోటలో.

"ఏదిసార్! పోయిపోయి అడియిలో బద్దార! నీనిమాలేడు—రేడియోలేడు....పాడుకొన" అన్నాడు విచారంగా.

"దొక్కర్లకు అడవైనా ఒకటేకదా రెడ్డి!"

"ఏదిసార్! మీబోలోళ్ళు ఈ వయసులో నల్లగా తారురోడ్లమీద కార్లో దిరగాల్చిందిబోయి ఈ ఎండా వానల్లో గట్టెంటబడి, కంపా, దొంకా దాటు టంటూ దిరగడవేందిసార్....." అన్నాడు రెడ్డి.

చిన్ని కనించింది వాడికి. దానివేసే చూచాడు.

"అబ్బో! మా పెలాకీపిల్లే" అన్నాడు.

"ఏం! పెండ్లి చేసుకుంటావా? అడగమంటావా?"

ఆకులూ-ముళ్ళూ

25-వ పేజీ తరువాయి

"భూ! పల్లెటూరిది! మాంచి పట్టువానం ఏం కల్పి వదిలి ఈ మట్టికంపేం ఖర్చుసార్ నాకు!" అన్నాడు వాడు. మూర్తి నవ్వుకున్నాడు.

ఆరోజు డిస్సెప్టెంబరునా వచ్చేసరికి రాత్రి తొమ్మిదయింది. రెడ్డి కనిపించలేదు....

"రెడ్డి....రెడ్డి...." అని పిలిచాడు తను....

"వస్తుందా...." అన్నాడు రెడ్డి తోటలోంచి వచ్చి.

"జాగ్రత్తరెడ్డి! పాములుంటాయి! పల్లెటూరిది....మన పట్టుకాదు...." అన్నా డతను.

రెడ్డి మాట్లాడలేదు ఇద్దరూ కారియర్ తోంచి భోంచేశారు...ప్రాద్దున్నేలేచి బస్సుకుపోయాడు రెడ్డి....మళ్ళీ రెండు నెల్లకుకాని అతను రాడు....

మూర్తికి రెడ్డి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత మనసంతా ఆదోలాగు అయింది. రెడ్డి ఎంత సరదాగావుంటాడు! అతనూ తనలాగు గతాన్ని మరిచిపోడానికి ప్రయత్నించుతూ వుండాలా ప్రతిక్షణం? అతనికేం ఖర్చు! రెడ్డి అప్పుమాటలు నిజమనిపించాయి. ఈసరికి తను పట్టులో ప్రాక్టీసుపెట్టి, హాయిగా తిరగాల్సింది....రంగుబళ్ళు పోసినా మంచి రూపాయలే

ఇస్తారు పట్టుం ప్రజలు....ఎలాగూ నాగరికులు కదా!

కాని తనకా జన సమ్మర్దం, కృత్రిమ వాతావరణం వడదు. స్వేచ్ఛ, నిరాడంబర జీవితండాక్టరుగా తన పని నిర్వర్తించుకోవడం.... ఇంతే తనకు కావల్సింది....ఈ ప్రజలంతా తనమీద ఎంతో ఆశలు పెట్టుకుని వస్తారు....పాముకాట్టు, మలేరియా, మలేచి, డెబ్బలు—అన్ని రోగాలూ తనకు చూపుతారు. కుదిరేదాకా తనమీదే అధారపడతారు... తర్వాత ఎన్నాళ్ళయినామర్చిపోరు....రూపాయనల్లా తన ఋణాన్ని చెల్లించరు పైరుగాలి లాంటి స్వచ్ఛమైన మనసుల్లో దాచుకుంటారు.... కృతజ్ఞురని....

చాలా రాతయింది. మూర్తికి ఏమీ తోచటం లేదు. యాంత్రికంగా పని సాగిస్తూ వున్నాడతను. ఇంజక్షన్లూ, మందులూ అయిపోతున్నాయి. కొందరు బాగుపడుతున్నారు.... కొందరు చాలా తులై తిరిగిపోతున్నారు. జీవన్మరణం పోటీ.... చుట్టూలా కేవరాళ్ళ ధ్వని. పొలంలోంచి వక్కల ఆరపులు అప్పుడప్పుడూ వినిపించుతున్నాయి.... సిగరెట్ అవతల పారేకాదు. దాకర్ మూర్తి. అగ్ని పెట్టెకోసం జేబు తడిమాడు,

చిన్నపిల్లల ప్రశ్నోత్తరాలు

1. ప్రపంచపు జనాభా ఎంత ?
2. మిళాయిల మీకు మీ పొమ్ము ఎలువనిస్తాయి ?

ఇంగ్లీషు లాక్షి షాన్ - డాక్టర్, కే. కృష్ణ షాన్
 'కొన్ని ప్రశ్నలకు షాన్' - డాక్టర్, కే. కృష్ణ షాన్

భారతీయ షాన్

1999-2000

నైజామ్ నగర్ పాఠశాల లిమిటెడ్,
 హైదరాబాద్ (ఎ.పి.)

MSZ-1310 TG

కర్తెమికోవారి

కాస్టోరాల్

ముచ్చటగా జుట్టు ముడుచుకోవడానికి

కర్తెమికోవారి కాస్టోరాల్ ను రాను
 కొని అమె అట్టును ముడుచుకుంటే,
 ఎంత అందంగా కుమిస్తున్నదో
 యాచింది.

కాస్టోరాల్ అన్నది పొయ్యిమీద
 నుంచు అమెకు తెలుసు. ప్రకృతి
 సహజమైన ముడుచుకోవడానికి
 ఇందులో వున్నందున జుట్టు పొడుగు
 పెరుగుతూనే ఉండి దోహద
 మివ్వగలదు.

ది కలకత్తా కెమికల్ కంపెనీ లిమిటెడ్, కలకత్తా - 29

కొత్త ఇంటియా అఫీసు : 5/149, బ్రాహ్మ, మద్రాసు - 1.

అకులూ-మ. శూన్య

ఎక్కడో చో నన్నగా ఏడుపు విసిరింది.
 అతనికి. పూసిరి బిగవట్టి విన్నాడు. సందేహంలేదు.
 ఎవరో వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నారు. భవని వచ్చినవేపు
 చూశాడు మూర్తి. చిన్న గుడిసె కనిపించింది.
 వెన్నెల్లో సగం కూలిపోయిన గుడిసెలోంచి దీపం
 కాంతిని బలహీనంగా వెదజల్లుతూంది బయటికి.

తలుపు దగ్గరగావేసి, బూర్నిలైటు చేతవట్టి,
 అటువేపు బయలుదేరాడు. విశ్వబృహద్ని చిల్చుకుంటూ
 ఏడుపు నెమ్మదిగా, నన్నగా వినవస్తోంది. తలుపు
 దగ్గర తలుపటాయస్తూ నిలబడ్డాడు మూర్తి.
 తోనికి తొంగిచూచాడు.

కుక్కిమంచంమీద తలపెట్టుకుని కూర్చునివుంది
 చిన్ని. అమె తలకు దగ్గరగా పొయ్యివుంది. ప్రక్కనే
 చెక్క పెమ్మమీద చమురు దీపం వెలుగుతూవుంది.
 కదిలే దీపపుజ్యోతి గుడిసెలోకి విశ్వతలు ఛాయల్ని
 వంపింది....ఏడుపుతో అలిసిపోయిన చిన్ని దేహం
 వుండి వుండి కంపించింది....ఏడుపు నన్నగా వచ్చింది.

“చిన్ని” అన్నాడు నెమ్మదిగా మూర్తి ద్వారం
 దగ్గరవుంచి. ఉలికిపడిలేచి నుంచుంది చిన్ని. భయం
 చేత దూరంగాపోయి నిల్చుంది. దీపంకాంతిలో
 అమె శరీరం సిదలు గోడమీద కదిలాయి....

“నేను చిన్ని” అన్నాడు మూర్తి తోవలికివచ్చి.
 చిన్ని చినిగిన పమిల పర్మకుంది. తలవంచుకుని.
 నిలబడింది అక్కడే. మూర్తి పొయ్యివేపు చూశాడు.

“రాత్రి అన్నం వండుకోలేదా?”

తలూపింది అడ్డంగా చిన్ని.

“ఊ! మరి ఏడుస్తున్నా వేండుకూ?”

సమాధానంగా కూలబడిపోయింది చిన్ని. వళ్ళు
 కదిలిపోయింది అమె ఆక్రందనతో. మూర్తి దగ్గరగా
 వచ్చాడు. ప్రక్కనే కూర్చున్నాడు.

“చిన్ని, ఏమిటి? ఏమయింది?” అన్నాడు
 లాలనగా, అడ్డంగా వద్దన్నట్టు తలూపింది చిన్ని.

“నాతో చెప్పు చిన్ని! నేను....ఏమయింది?
 నాయుడుగారి పాలేరు కొట్టాడా? చెప్పు?”

చిన్ని కోకం ఎక్కువయింది. కళ్ళవెంటిది నిరుతారి
 మట్టిలో ఇంకిపోయాయి.

గాఢంగా నిట్టూర్చి, లేచి నిల్చున్నాడు
 మూర్తి. ద్వారం దగ్గరగా నిల్చున్నాడు. తలుపు
 మీద చేయివేసి, క్షణం ఆగాడు.

“భయంగావుంటే నా గదిబయలు పడుకో”
 అన్నాడు. చిన్ని మాట్లాడలేదు. బరువుగా అడు
 గులు వేస్తూ, గదివేపు పోయాడు మూర్తి. గుడిసె
 తలుపువేసి.

మూర్తి మరో సిగరెట్ వెలిగించాడు. దాదాపు
 రెండు నెలలనుంచి చిన్ని అదోమాదిరివుంది. పనులు
 చేసే వేళలోకూడ పరధ్యానంగా వుంటుంది.
 మొన్న ఒకరోజు నీళ్ళు తోడుకుండా బావిదగ్గరే
 కూర్చుండిపోయింది. ఎన్నిసార్లో పీలిచింతకృతకాపి
 ఈ తోకంతోకి రాలేదు. అప్పుడు కూడా చేత్తో
 కండ్లు తుడుచుకుంటూ బావిలో చెదవేసింది.

“ఇంకా పసిదేకదా! ప్రపంచంలో ఎవరులేరు
 పాపం! ఒంటరితనం భరించలేకపోతూంది” అను

కున్నాడు మూర్తి. సాయంత్రం వెంకన్నతో అన్నాడు
“ఏం వెంకన్నా, చిన్నికీ, నీకూ ఏమయినా జేడిసిందా?”
వాడదోమాదిరిగా చూచాడు దానివేపు.

“ఏందో దొరా! ఈ మర్దిన మనిసే మారి
పోయింది. చనం కూకోడు....కూడు దిండు....
ఏదో అలోచన....ఏదో అంటే జవాబు పెప్పడు....
ఏమో రోగం దొరా....నాకేం దొరకటంలేదు” అన్నాడు
వాడు.

“తగ్గూలు పడ్డా యా? ఏమన్నా అన్నావా?”
“యాడిదిదొరా! దానంగతి నాకు తెల్లా!
వా ప్రాణంబోయినా దాని నంటిమీద ఈగవాల్సి
హ్మివా?” అన్నాడు వాడు పొరుషంగా. మూర్తి
నవ్వుకున్నాడు.

“అయినాదొరా, ఈ రెండు మూడు నెలల్లా
ఏందో మారిగింకుడయ్యా తీరు! దగ్గర జేసివీడు...
వీడన్నది. మాట్లాడబోతే....నాకేంతోచదు దొరా”

* * *

మూడు నెలలుగె వెలలు గడిచాయి.
ఆమధ్య రెడ్డిలాడేడు. మళ్ళీ తన దగ్గరకు.
శంబ్రాళ్ళు వ్యవహారాలూ అవీ చూసుకుంటూ
వుండి వుండాలి అనుకున్నాడు మూర్తి. అప్పటికీ
నాయుడుగారి తోటలో ఆవిశచెల్లెల్లా చాలా పొడుగు
ఎదిగాయి. వాటికీ పురుగు పట్టుకుండా వెంకన్న,
చిన్ని పొద్దుట్టించి కాచుకుని కూర్చునేవారు....
ప్రతి ఆవిశచెల్లెల్లాకూ ప్రాంకించారు తమలపాకు
తీగల్సి. కొద్ది కొద్దిగా, దిన దినానికి తీగలుపాకీ
అల్లుకున్నాయి. నెలరోజుల్లో అవినే చెల్లెల్లి పై దాకా
తమలపాకులతో నిండిపోయాయి.

“ఏం వెంకన్నా, ఎలావుందిప్పుడు....” అని అడి
గాడు ఒకరోజు. తోటకి నీరు పెడుతూన్నాడు
వెంకన్న. దారిలోపడ్డ రాళ్ళూ, ఆకులూ, కుళ్ళిపోయిన
తమలపాకులూ తీసి పక్కన కుప్ప పెడుతున్నాడు
వాడు.

“ఏందో దొరా! నిజం చెబుతా ఇనండి! అది
చాలా మారిపోయింది దొరా! పొద్దు కూకకూడదు
గుడిసెలోంచి బయటికిరాదు....కూడా తాకడంలా.
ఎంతోసేపూ ఏడుపు....మొన్న ఆవిశచెల్లెల్లాకాడ వడి
పోయింది....ఎత్తుకుబోయి పండబెట్టినా మంచం
కాడ....లేచింది మొదలు నన్ను పొమ్మని ఏపించింది.
ఏందో దొరా! పెండ్లికాకముందే ఇట్లావుంది....
అయిన పాట ఇంక....”

“నాతో చెప్పలేదేం వెంకన్నా....” అన్నాడు
మూర్తి.

“చెప్పనని ఒత్తేయించుకుంది దొరా” అన్నాడు
వాడు.

మాట్లాడకుండా గదిలోకి పోయాడు మూర్తి.
చాలా విచిత్రంగావుంది అనుకున్నాడు చిన్ని ప్రవ
ర్తన.

మరుసటిరోజు వెంకన్న మాటల్లో చెప్పాడు
జాగ్రత్తగా ఉండమని....

“దొరా! చిరుతపులి తిరుగుతూండది పొలాల్లో!
రేతిళ్ళ జాగ్రత్త దొరా! వీడల్లో ఉంటుంది....”

“చిరుతపులి ఎక్కడిదోయ్....” అన్నాడు
మూర్తి.

“ఏమి తెల్లగావాలి! తోట కనకం వాగుందిదొరా!

ఆంధ్రసమితివారపత్రిక

నీళ్ళ కొన్నది....అబ్బో! చావా జానినా నేను....
నిస్తరాత్రి గావాల వాయుడిగారి కుక్క ఒకటి
మొరుగుడు....పొద్దన చూసినా దొరా....బురదలో
కనపడినాయి గుర్రులు....చిరలే అది!”

తలూపాడు మూర్తి. ఒకరోజు కాదుకదా! ప్రతి
రోజు జరిగేదానికి భయం దేనికి. మృత్యువుతో
పోటీపడి పరుగెత్తడం, ఓడటం, గెలవటం అన్నీ
తనకు తెలిసినవే! ఇది ఒక రకం అందుకో.

ఆ మరుసటిరోజు రెడ్డి వచ్చాడోరోజు. సాయం
త్రం డిస్కెన్సరీనుంచి వచ్చేసరికి కూచునివున్నాడు.
తన్నీ చూచి, మట్టు పారేసి, నవ్వాడు.

“ఏం రెడ్డి, మర్చిపోయావ్ నన్ను!” అన్నాడు
మూర్తి.

“ఏందిలేసారో! ఈనెలరోజులూ గడిచింది చాలా!
అబ్బో! ఏం పని! యాడవచ్చేదానికి ఏలంటేగదా!”
అన్నాడు రెడ్డి నంపి ఇస్తూ.

“ఇయ్య మీ అప్పగారు పంపినారు....ఇది మీరు
రాసినారంటనే ఆ మందులు పెద్దమ్మగారు
మిమ్మల్ని చావా అడిగినారు....బాబూ! తెలిక అడగతా
గానీ, ఏదీ యవ్వారం! బోయిగా బోస్కో కాపురం
బెట్టక ఈ యడివిరో....ఏందయ్యా?” అన్నాడు
రెడ్డి. మూర్తి మందులు రోపం పెట్టి వచ్చాడు.
స్నో వెలిగించాడు. కాఫీ మూతతీసి, రేకుకోయ
సాగాడు....నీళ్ళు వేడెక్కుతున్నాయి.

“సారో....నీన్నదింకావుండదే ఈడ్చే....”

అన్నాడు రెడ్డి నవ్వుతూ బయటకువచ్చి. మూర్తి
కిటికీలోంచి చూచాడు. గుడిసెబయట కూర్చుంది
చిన్ని. రెడ్డిని చూడగానే గిరుక్కున దిరిగి తోట
లోకి పోయింది.

“ఓయబ్బో....ఇంకానా....” అన్నాడు నన్నగా
రెడ్డి మీసాలు తాకుతూ....మూర్తి చూచి చూడ
నట్లు కాఫీ తయారుచేయటంతో నిమగ్నడయ్యాడు.

“రాత్రి కంటూపుగా” అని అడిగాడు మూర్తి

కాఫీఇస్తూ రెడ్డికి. రెడ్డి లేచి, అందుకుని, తలూ
పాడు సారోచనగా....

మూర్తి నవ్వుకున్నాడు. గుడిసెవేసే ఎంతోసేపూ
రెడ్డి దున్నీ.... పోయిన సారయితే మరిమ్మా.

“రెడ్డి....పెండ్లి చేసుకోనా నీళ్ళు....”

రెడ్డి నవ్వాడు విచిత్రంగా. తలూపాడు.

“నక్కట నీన్నది దొరికిలేకదా! చేసుకునేది”

తోటలోంచి వచ్చింది చిన్ని....

“చిన్ని....” పిలిచాడుమూర్తి....తెలిస్తే చూచింది.

“ఈ గిమ్మలు కడిగిపెట్టుతావా?”

విశ్మలంగా వచ్చింది చిన్ని. కన్నులు తీసుకుని
ఎవరివేపూ చూడకుండా వెళ్ళిపోయింది. గుడిసె దగ్గ
రకు....రెడ్డి మట్టు వెలిగించి తోటవేపు పడచాడు....

అరోజు రాత్రి చాలా అలసిపోయి గది చేరాడు
మూర్తి. సాయంత్రం అయిదుమైళ్ళు దిరిగాడు
దాదాపు...వచ్చి రావడంతోనే నాయుడుగారు పంపిన
కారియర్ చిప్పి, భోంచేశాడు. సిగరెట్ వెలిగించి
పడుకున్నాడు. రెడ్డి బయట పచార్లు చేయసాగాడు.

“రెడ్డి మరిచానా! రాత్రిళ్ళు చిరుతపులి ఒకటి
తిరుగుతూంది....బయట జాగ్రత్త” అన్నాడు.
వది నిమిషాల్లో నిద్ర పట్టింది మూర్తికి.

* * *

పొద్దున్నే కేకలువిని నిద్రలేచాడు మూర్తి.
రెడ్డిలేడు ప్రక్కన. తలుపు దగ్గరగావేసివుంది.
తలుపుతీసిచూచాడు మూర్తి. వెంకన్న పరుగెత్తు
కుంటూ వస్తున్నాడు చెల్లెమధ్యనుంచి. బయటికి
వచ్చాడు మూర్తి అతురతగా.

“ఏమయింది వెంకన్నా?” అని అడిగాడు.

“ఘోరం దొరా! రెడ్డి గావాలూ! చిరత కాట్టింది!”

పరుగెత్తారు ఇద్దరూ తోటలోకి.

ఘోరం కన్నడింది తోటకు వడమర కంచే
దగ్గర....అవినే చెల్లెమధ్య ఈగలు మూగుతూ
వుండగా వడివుంది రెడ్డి కనం....ముఖంఅంతా

“ఏమిటయ్యా ఊరిపీఠులనిండా ఎక్కడపడితే అక్కడ చెత్తకాయతాలు?”
“ఊరుకుభ్రం గాఉంచాలనికోరుతూ మునిస్పర్ కమిషనర్ గారుపంచిపెట్టిన కాయతాలు ఇవి.”

వికృతంగా గాట్లుచేస్తున్నాయి. కళ్ళు బయటికి వచ్చేశాయి. గడ్డకట్టిన వెల్తురు రూపుమార్పు పేసింది.

“వెంకన్నా, పాలెంపోయి హెడ్ కానిస్టేబుల్ని పిల్చుకురా! దారోళ్ల కరణంగారితో, నాయుడుగారితో చెప్ప”

రాత్రి చుట్టూ తాగుతూ వచార్లు చేయటం చూచాడు తను.... వెళ్ళవద్దనికూడా చెప్పాడు తను.... ఇలా అవుతుందని తెలుస్తే! చిరుత!

మధ్యాహ్నానికి స్టేటుమెంటు కానిచ్చాడు కానిస్టేబులు. పంచాయతీచేసి, చిరుత కొట్టిందని నిర్ణయించారు. ముఖంనిండా గోళ్లతో పీకనట్లు తెలుస్తూనేవుంది.... గుడ్డలూ, జాత్తు కూడా రేగి పోయి, చిరిగి వున్నాయి....

జరిగిన సంఘటన మూర్తిని కదిల్చివేసింది. బ్రాన్స్ఫోర్కు పిటీషన్ పెట్టుకున్నాడు.... స్వయంగా పోయి డి. యం. వో నూ కలిసి, నరేనసింపించవచ్చు. మరోనెలలో పట్నం చేరవచ్చునని కొంత తనకుతానే నమాధానం చెప్పుకున్నాడు....

పట్నంనుంచి వచ్చినరోజురాత్రి విద్ర పట్ట లేడు మూర్తికి. సిగరెట్లు పీలుస్తూ వచార్లు చేయసాగాడు.

రెడ్డి మరణం అతన్ని బాధించసాగింది. నవ్వుతూ, చుట్టూ తాగుతూన్న రెడ్డి! ఎలా చాచ్చివచ్చింది.... చిన్ని అంటే అంత చురకవా, తమాషా అతనికి.... ఏదో అర్థం కాలేదు అతనికి. పులి కొట్టిందనే అందరూ అంటున్నారు.... తనకు విద్రలో ఏమీ తెలియలేదు.... అరుపులు ఎవరూ వినలేదు.... అసలు చిరుత అతివేగంగా మీదపడుతుందని, గొంతు నీకేస్తుందని అంటారు....

వచార్లు అపాడు మూర్తి. గుడిసెవేపునుంచి మళ్ళీ మూలుగు వస్తూంది ఆవేపు నడిచాడు. ఏమిటో తెల్సుకోవాలి ఈరోజు.

ద్వారందగ్గర నిలబడిపోయాడు. లోపల కుక్కి మంచంమీద మెలికలు తిరుగుతుంది చిన్ని.... దీనం గారికి కొట్టుకుంటూంది ఆమె కళ్ళవెంబడి నీరు ధారగా కారిపోసాగింది. వెళ్ళి ఆమె చేయి పట్టు కున్నాడు. చిన్ని కండ్లుపిప్పిచూచింది.... బాధతో ‘అబ్బా, అమ్మా’ అని అరవసాగింది. మూర్తి ఆశ్చర్యపోయి చూచాడు ఒళ్ళు కాలిపోతూంది.... పైగా.... ఆమె గర్భవతి!

మూర్తి మళ్ళీ పరీక్షగా చూచాడు ఆమె శరీరం వేపు.... కనీసం ఆరేడు నెలలు వుండాలి కాని— ఎలా సాధ్యం! చిన్ని ఇన్ని రోజులూ.....

“చిన్ని.... ఏమిటిది ...”

“బాబూ చచ్చిపోతున్నా” అంది చిన్ని ఏడుస్తూ. మెలికలు తిరిగిపోతూవుంది. నోట్లోంచి చొంగ రాసాగింది.... మూర్తి త్వర త్వరగా గది చేరుకున్నాడు. మందులనంచితో సహా తిరిగి గుడిసె చేరాడు. వెంటనే ఒక ఇంజక్షన్ ఇచ్చాడు.... కొద్ది సేపట్లో నిద్ర పోయింది చిన్ని. ఆమెకు జాగ్రత్తగా గుడ్డ కప్పి, ప్రక్కనే పడకకుర్చీ వేసుకుని కూర్చున్నాడు మూర్తి.

అకులూ-మంజూ

ప్రొద్దు పొడిచింది. పక్కం అరుపులకి కండ్లు తెరిచాడు. ఎదురుగా ఏద్రబోతూ కన్పించింది చిన్ని..... సిరెండలో జాగ్రత్తగా చూచాడు..... నందేహంలేదు....

తను ఇన్నాళ్ళూ చిన్ని వేదన అర్థం చేసుకో లేకపోయాడు! కాని, ఈ దుర్మార్గానికి ఒడిగట్టిన వాడెవడు! వెంకన్నా! లేక మరెవరు?

ఏమిగ్గాలేవి గది చేరుకున్నాడు మూర్తి. ముఖం కడుక్కుని, షేవ్ చేసుకుని స్నానం చేసాడు బావి దగ్గర. డ్రస్ చేసుకుని బయలుదేరాడు.... ఎదురుగా తల పంచుకుని నిల్చునివుంది చిన్ని.

“ఏంకాలి?” అని అడిగాడు మూర్తి కొంత కఠినంగా. తలెత్తలేదు చిన్ని. అలాగే దగ్గరకు నడిచాడు.

“ఏంకాలి చిన్ని....” అప్యాయంగా అడిగాడు.

=====

ఒక పుస్తకాల కంపెనీకి ఉత్తరం వచ్చింది. “అదేదో నవల— దానిపేరు గుర్తు రావటం లేదు గాని— వెంటనే పంపండి. ఒక అబ్బాయి ముందు ఒక అమ్మాయిని ద్వేషించి, ఆమె చాలా అందకత్తై ఆని తెలుసుకున్న తరువాత ప్రేమించి పెళ్ళిచేసు కుంటాడే ఆ నవల!”

కంపెనీ గుమాస్తా ఉత్తరం చదివి ఆముదం త్రాగిన మొహం పెట్టాడు.

ఏ. అనునూరు (నిడుత్రోలు)

=====

“నాకు బిడ్డవద్దు” అంది చిన్ని ఒక్కసారిగా ఏడుస్తూ.

ప్రాస్తడి నిలబడిపోయాడు మూర్తి.

“అంటే?”

“తలెత్తిచూచింది చిన్ని. కండ్లలో నీరు తిరి గాయి మూర్తికి. తను చేయని నేరానికి ఈ పిచ్చి పిల్ల శిక్ష ఎందుకు పొందాలి? వేరే మార్గంలేదా?

“నాకు బిడ్డవద్దు. మీ ఇష్టమొచ్చిన మందీ యండి” అంది. తలవంచుకుని నిల్చున్నాడు మూర్తి.

“ఇప్పు డిహాలాభంలేదు.... ఆపరేషన్ చేయాలి” కాస్తేపు చిన్ని మాట్లాడలేదు. మూర్తి భయ పడ్డాడు. అబార్షన్ చేయటం— అసలు చట్టరీత్యా తప్పు. తను ఇంతదాకా దొంగ మెడికల్ సర్టిఫికేట్లు కూడా ఇవ్వలేదు ఎవరికి.

“ఎప్పుడు?” అంది చిన్ని.

మూర్తి తలెత్తిచూచాడు. మంచికోసం తప్పు చేయవచ్చా? డాక్టర్ గా తను ఏం చేయాలి!

“ఎల్లండి.... ఎవరో నూ చెప్పవచ్చదా!” అన్నాడు చిన్ని వెళ్ళిపోయింది.... భారంగా అడుగులు వేస్తూ, నడిచిపోయాడు మూర్తి.

రెండోరోజురాత్రి ఆపరేషన్ కి అంతా సిద్దం చేశాడు.... చిన్ని ఏడవసాగింది. ధైర్యం చెప్పాడు మూర్తి.

ప్రొద్దున్నే వెంకన్నతో రాత్రివేళ చిన్నికి కడు పురో ఆపరేషన్ చేసినట్లు చెప్పాడు.

ఆ తర్వాత మూడు రోజులకు బ్రాన్స్ ఫర్ ఆర్డర్స్ వచ్చాయి మూర్తికి. అనందంగా అందు కున్నాడు వాటిని. సరంజామా అంతా సర్టిఫికేడు. పూర్వ అందరికీ నెలపు చెప్పాడు. నాయుడుగారు ఎంతో మెచ్చుకున్నారు. సాయంత్రం బస్సుకి పోవా లనగా, మధ్యాహ్నం భోంచేసి కూర్చున్నాడు గదిలో తృప్తిగా మూర్తి. వెంకన్న వచ్చాడు.

“మర్నా ఏనాడో బాబూ తను దరననం” అన్నాడు.

“వెంకన్నా, చిన్ని నెప్పుడు పెండ్లి చేసుకుంటావు?”

“తను దయదోరా! ఈ నెట్లోనే నిన్న అడిగినా! నవ్వింది దోరా! అంతా మాయ! తను చేతులి సలప!” వర్చులోంచి పదిరూపాయలు తీసి ఇచ్చాడు మూర్తి.

“పెండ్లికి చిన్నికి చీర కొనిపెట్టు” అన్నాడు. దండంపెట్టి అందుకున్నాడు వెంకన్న నోటుని.

చిన్ని! నవ్వుకున్నాడు మూర్తి.... వెంకన్న బాగానే చూచుకుంటాడు.... అనతి సంగతి ఎవరికీ తెలియ నక్కల్లేదు.... తను ఎవరికీ చెప్పడు— చిన్ని కోసం.... చిన్ని చెప్పడు.... మూడోవాడు.... ఎవరు?

వెంకన్న నాయుడిగారింటివేపు పోయాడు దండాల చెప్పి. తోటలోకి నడిచాడు మూర్తి. అఖరుసారి కాబోలు..... ఈ అనిశతోటలో ఈ చెల్లమధ్యనే చిన్ని కన్పించింది....

“చిన్ని నేను పోతున్నాను.... మళ్ళీ మనం కలుసు కోము. ఒక్క సంగతి నిజం చెప్పు.... నీకు అన్యాయం చేసిన దెవరు? నే నెవ్వరికీ చెప్పను.... ఎవరు?”

చిన్ని ముఖంమీద కారుమబ్బలు నిలిచాయి! అనిశోచెల్లకు తమలసాకులు పెనవేసుకున్నాయి! తలవంచుకుంది చిన్ని జవాబియకుండా.

“చెప్పు.... చిన్ని.... ఎవరు?”

ఏదో చెప్పబోయి అగింది. మూర్తి కదిలాడు.

“రెడ్డి....” కూలబడిపోయింది చిన్ని. మూర్తి షాక్ తిన్నట్లు చూచాడు. రెడ్డి.... తనకు తెలుసా?

“మరి రెడ్డి.... చిరుతపులి....” మనస్సు ఎదురు తిరిగింది.... కూలబడిపోయిన చిన్ని కుడిచేతికి, తర్జు నీకి ఎండతగిలి తళుక్కుమంది.... మూర్తి చూచాడు! చిన్ని రెండు వ్రేళ్ళకి తమలసాకులు కోసేందుకు ఇనుపగోళ్ళు— పులి పంజాల్లాగా వున్నాయి. ★

మనమూ-మనదేహస్థితి

21-వ పేజీ రథపాఠము

గట్టిగా అదిమి కట్టి, కొంతకాలం ఉంచి ఆ తరవాత పరీక్షిస్తే, వెండికడ్డిలో బంగారం కణములూ బంగారం కడ్డిలో వెండికణములూ కనుపిస్తవి.

ఇలా ఒక వస్తువులో కణములు మరొక వస్తువులోకి వ్యాపించడమును “ప్రసార లక్షణము” అంటారు. ఇంగ్లీషులో ‘డిఫ్యూజన్’ (Diffusion) అంటారు. ఇందుకు కారణము వస్తువులలో ఉన్న కణములమధ్య ఖాళీ ప్రదేశములు ఉండడమే. వాయువులలో ఈ ఖాళీలు ఎక్కువగా ఉంటవి. అంటే అందులో కణములు దూర దూరంగా ఉండి, అటూ ఇటూ కదులుతూ ఉంటవి. ద్రవపదార్థములలోనూ ఖాళీలు ఉండడమేకాక, అందులో కణములూ కదులుతూనే ఉంటవి. ఘనపదార్థములలోనూ యింతే. ఈ కణముల చలనమునుగానీ, వాటి మధ్య ఖాళీలనుగానీ మన దృష్టి కనిపెట్టలేదు. వాయువులో కణములను ఒక మైదానంపేద పరుగెత్తుతూ ఉండే అటూఇటూ పోలుచున్నాను. ద్రవపదార్థములో కణములను నీటిమాచాల్లో కూర్చున్న ప్రేక్షకులతో పోల్చవచ్చును. ఘనపదార్థములో కణములను మెయిలులో మూడవ్లానులో క్రీక్కిరిసి కూర్చున్న ప్రేక్షకులతో పోల్చవచ్చును.

అయితే కణము (Molecule) లన్నీ ఒకేరకం కాదు. ఒక వంశదార కణమునో ఉప్పు కణమునో చితకకడుతూ పోతే, ఇక చితక గొట్టడానికి పిలువేసంత చిన్నకణములు ఏర్పడతవి. ఆతర్వాత వాటిని ఛిన్నాభిన్నము చేయడానికి పిలువేడు. ఏ నూళ్ళకణానికి వంశదార లక్షణముతో ఉప్పులక్షణముతో ఉంటూ ఇక భిన్నంచేయడానికి పిలుండదో ఆ కణమును ‘మాలిక్యులు’ అంటారు. మనం ‘కణము’ అందాము. కణము అనేక అణువులు కలిసి ఏర్పడుతుంది. కణములో అణువులను విడగొట్టడం తేలికపని కాదు. అందుకు మహత్తరమైన శక్తి ప్రయోగం జరగాలి. ఆ శక్తి రసాయనికం కావచ్చు. విద్యుచ్ఛక్తి కావచ్చు. ఒక వస్తువులో ఉన్న కణములూ అందులో అణువులూ అనుక్రమణమూ అతివేగంగా చలిస్తూనే ఉంటవి. భూమి చలిస్తున్నామన మా చలనమును గుర్తించలేనట్లే, వస్తువులో కణముల, అణువుల చలనమునుగానీ, ఆ చలన వేగమునుగానీ గుర్తించలేము. వస్తువు ఉష్ణ శక్తి ప్రభావానికి గురి అయివచ్చును, అందులో కణచలనము అధికమై ఒకదానితో ఒకటి ఢీకొనడము అధికమౌతుంది. కణముల మధ్య ప్రదేశమూ అధికమౌతుంది. అందువల్లనే ఎండాకాలములో రైలుపట్టాలమధ్య ఖాళీ ప్రదేశం తగ్గిపోతుంది. గిన్నెలో నీరుపోసి మూతపెట్టి నీటిని మరగబడితే కొంతసేపటికి అదిరే నీడనశక్తివలన గిన్నె

పేద మూత ఏగిపోతుంది. ఇందుకు కారణములు కణమధ్య ప్రదేశమూ, కణగమనవేగమూ అధికం కావడమే. వస్తువు మూడు స్థితులలోనూ చలనములలో భేదం ఉన్నది. ఘన పదార్థములలో చలనము వెట్టు గాలితో పోందే చలనము వంటిది. దాని మూలము కదలదు. దాని చలనానికి ఒక గతి క్రమమూ ఉంటుంది.

కణము, వివిధములయిన అణువుల సంయోగమువలన ఏర్పడుతుంది. అయితే అన్ని వస్తువులలోనూ ఇలా ఉండాలని లేదు. కొన్ని వస్తువులు ఒకేరకం అణువుల కలయికవల్లనే ఏర్పడుతవి. ఉదాహరణంగా హైడ్రోజను అనే వాయువులో అణు, కణ భేదం లేదు. నీటికణము, రెండు హైడ్రోజను అణువులు ఒక ఆక్సిజను అణువు కలిసి ఏర్పడ్డది. ఇలా వస్తువంతా ఏకజాతి అణువులతో ఏర్పడ్డప్పుడుతప్ప అణువులు వ్యతంత్రంగా, ఏకాకులుగా ఉండలేవు. అవి ఇతర అణువులతో చేరి కణములుగా ఏర్పడిపోతవి. అణు లక్షణములు వేరు. కణము లక్షణములు వేరుగా ఉంటవి. కేవలం అణువులవల్ల ఏర్పడ్డ వస్తువులను మూలవస్తువులు అంటారు. (Elements) వివిధ అణువుల కలయికవల్ల ఏర్పడ్డ కణముల కలయికతో ఏర్పడిన వస్తువులను సంయుక్త ద్రవ్యములు (Compounds) అంటారు. మూలద్రవ్యములు, ‘లోహములు’, అలోహములు అని రెండురకములు. (Metals & Nonmetals) ‘పిటం’ (Atom) అన్న మాటకు “కోయరానిది” అని అర్థము. అంటే ముక్కలు చేయరానిది అన్నమాట. పాశ్చాత్యశాస్త్రజ్ఞులతో డెమోక్రిటస్ అనేవాడు క్రీస్తుకు పూర్వము 400 సంవత్సరములకు ముందు, వస్తువు కంటికి కనుపిస్తున్నట్లుగా అవిచ్ఛిన్నముకాదని

అది కణముల మయమనీ వాటిమధ్య ఖాళీ లున్నవనీ వస్తువు మాక్ష్మతిమాక్ష్మభాగము, అవిభేద్యమైన ఒక మాక్ష్మరేణువనీ భావించి దానిని ‘పిటం’ అన్నాడు.

మన ఋషులు అణువు అవిభేద్యమని నీవాడూ అనుకోలేదు. అణువు పరమాణువు అవుతుందనీ పరమాణువు తన్మాత్ర అవుతుందనీ మూలవక్యత తన్మాత్రమయమనీ భావించారు.

మూలవస్తువులన్నీ అణు సముహములే. 1940 వాటికి 92 మూలవస్తువుల ఉనికిని శాస్త్రజ్ఞులు కనిపెట్టారు. 1869 వాటికి యిన్ని మూలద్రవ్యము లున్నవని శాస్త్రజ్ఞులకు తెలియదు. మూలవస్తువుల లక్షణములను పరిశీలించి “మెండలీవ్” అనే రష్యను శాస్త్రజ్ఞుడు, ఒక పట్టి తయారుచేసి, నృష్టిలో ఉన్న అణువులన్నింటినీ మనం కనుక్కోలేదనీ, హైడ్రోజనుతో ఆరంభించి, 99 అణువులు ఉండాలనీ, అవి కాలక్రమాన బయటపడతననీ ఊహించాడు. అతని జోస్యం పరిగా జరిగింది. ఈవాటికి హైడ్రోజను మొదలు యురేనియము (Uranium) వరకు 92 మూలవస్తువులు కనిపెట్టబడ్డవి. ఇంకా ఏడు రావాలి. అణువులు పరమాణువుల కలయికవల్ల ఏర్పడ్డవి. పరమాణువుల మధ్య ఉండే శక్త్యకర్షణవల్ల అవి అవిభేద్యములై ఉన్నవి. తన్మాత్రతను, తన ప్రభావంతో కలిసి అణువులుగానూ రెండూ మూడూ అణువులను కలిసి ద్వ్యణుకములు, త్ర్యణుకములు అయితే కణములుగానూ ఈశ్వరశక్తి ఏర్పరచిందని మన ఋషులు భావన. ఆ ఈశ్వరశక్తిని మూత సంఖ్యలో చేరిస్తే 100 అవుతుంది. ఇదే శత మానానికి మూలాధారం కావచ్చు. ★

గ మ ని క

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికకు పంపే రచనలు
సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక
పేర మాత్రమే పంపాలి. వ్యక్తుల పేర్లు
ప్రాయ వద్ద ని మ న వి

విడి విడని చిక్కులు

18-వ పేజీ రెడనాయి

ఇది మేలురకం...
మామిడిపళ్లరసం...
తెగతగసమయం...
మాంగోజ్యూస్...
అరొగ్యాన్, జీరశక్తిన్
బలాన్నియత్నే పుచికర
పానీయం...
ప్రాసంత్
ఇండియా క్యాన్సెల్
ఇండస్ట్రీస్. లి.
విజయవాడ.

AGENTS FOR ANDHRA

ఆక్సి ప్రెడ్ ఏజన్సీస్

విజయవాడ - 1

“అ... యిదో” వంటూ సిగరెట్ ను కాచి క్రింద నలిపేసి క్రిందుకు వదిలివేశాడు.

“ఆ కప్పుగురించేవా బామ్మా” అది నేనే బద్దలు కొట్టాను” అన్నాడు ఒకరున్నా.

“ఓరి ! ఏ కప్పురా?...” అని ఆ ఆశ్చర్య పోయింది. “ఎందుకు వగలగొట్టావు ?” అంది వెంటనే.

“అదే పగిలింది” అన్నాడు గోముగా.

“హానీలే, పోతే పొల్ల, ఉంటే గట్టి” మనుషుడేదో ఘనకార్యం చేసినట్లే మురిసిపోతూ “భోజనానికి రా” అంది అవిడ.

7

సాంబశివంగారు ఇంట్లోకి వచ్చి కోటు తీసి పాగా కొయ్యకు తగిలిస్తూ “లక్ష్మీ ఎక్కడ ?” అనడంగాదు.

“ఏమో ! అదేక్కడ చచ్చిందో వేరేడులేదు గాని దానికి ఉన్నన్ని పెత్తనాలు ఆ వారదుడికి కూడా ఉండవు లలితాంబ భర్తకి కాసీ అందిస్తూ విసుక్కుంది.

“ఐనా గాకపోయినా, ఇంటికి రాగానే ఉన్నావా ? ఊడేవా ? అని నన్ను గాక, నా పిల్లల్ని గాక ఆ దర్శి దగ్గిల్లు దాన్నే అడుగుతారేం కాదులే నాకు తెలిక అడుగుతున్నాను” అమె అక్కనూ, వ్యంగ్యం మిళాయింది అడుగుతుంది.

“అబ్బే ! అబ్బే ! అడికాదూ దాన్ని ఉదయం బనీయనోకటి ఉలికి ఆరేయమన్నానూ... అందుకనీ” నీళ్లు నములుతాడు ఆయన.

బాలికప్పు వందుకుని మూలితిప్పి వెళ్లి పోయింది లలితాంబ. సాంబశివంగారికి లలితాంబతో వృధావాదులాటకు జడిసి లక్ష్మీనూనే ఎత్తలేదు.

రాజ్యలక్ష్మి బితుకు బితుకున ఇంట ప్రవేశిస్తూ ఉండగా, “ఏమే పింజారీ ! నీకు ఒచ్చిన పిళ్ళ ఎవరికొచ్చాయి వెధవ పెత్తనాలూ, నువ్వునూ. ఎక్కడ చచ్చే ?” పిచ్చమీద ఒక్కచరువు చరిచింది లలితాంబ.

కిక్కురుమనలేదాపిల్ల. అమె ఆయింట పెరుగుతూ ఉండి వదలూడోయేదు. చరిత్రకా స్వల్పవృషది అల్పమయినదే ఐనా, రాజ్యలక్ష్మిలాంటి పిల్లకి మాత్రం చాలా అనుభవం అనే చెప్పాలి.

రాజ్యలక్ష్మి మాటలాడుతూ జ్ఞానమొచ్చి సాంబశివం ముద్దుమరిపాలకు నోచుకున్న రోజుల్లోనే లలితాంబకి తొలికాన్ను కలిగింది. అమెను పుట్టంటేవారు తొలిచూలు కొడుకునుకన్నది గనుక ఆర్పిల్లదాకా అట్టేపెల్లుకునిగాని పంపలేదు. అప్పటికి అయిదేళ్ళ నిండని రాజ్యలక్ష్మి పల్ల నలుగురూ చూసిన ప్రవర్తన ఆ పసిపొద్దయంతో తనకి ‘అమ్మా నాన్నా’ అందరిలాంటి వారూ తేరనే ముద్రను వేసేసింది.

లలితాంబ పుట్టినిల్లు కొప్పురూరదగ్గర ఓ పల్లెటూరు. సామర్లకోటలో సాంబశివం ఉద్యోగం వారానికిపాది ఐనా తప్పకండా భార్యపిల్లల్ని

చూసేందుకు వెళ్లేవా డాయన. వెళ్లిన్నప్పుడల్లా అతగాడు భార్యను, కొడుకును చూసి మురిసిపోడం కంటే బద్దేళ్ళకూన రాజ్యలక్ష్మిని చూసి రహస్యంగా వెక్కిరిచెక్కి విడేవాడు.

ఆ పసిదానికి నోరు విప్పి వూసగుచ్చినట్లు సాంబశివానికి జరిగినవి చెప్పడం రాకపోయినప్పటికీ అపిల్ల పిచ్చమీద తేరిన తల్లు, తాడ పాళం ‘దద్దుర్లా’, పాలబుగ్గలమీద గంటల్లా స్వప్నంగా అపిల్ల కాయంట జరిగే ముద్దుమరిపాలగురించి తెలియజేసేవి.

“ఒదే ఉంటే, నా కీపొట్టు లేకపోను కదా ?” జాబ్బుతోనీకీ వేళ్ళతోనిచ్చి కూచున్నాడు సాంబశివం. నాడూ అంతే. నేడూ అంతే.

అంతలో లలితాంబకేక వినిపించింది. కాని ఆయన వినిపించుకోలేదు. “పుట్ట కనివ్వకపోయినంతమాత్రాన పెంచిన మమకార మేమవుతుంది ఛీ! ఇది గుండెకాయలేవి అడవి అని భార్యను? నిందించుమకుంటూ లేచాడు.

“ఒసే ! మొద్దు లలా ఆమూల పోయి కూచోకపోతే ఆయనకి చెప్పరాదులే? నేళ్ళీళ్ళు పెట్టానని. నాకు ఒళ్ళ నొప్పులుగా ఉండి, ఉడుకునీళ్ళ కావాలి అన్న పెద్దమనిషి అపూను ఎత్తాల్సి వద్దా.”

తను ఆలస్యంచేసినా లక్ష్మికే తిట్లు తప్పవని తేని సత్కృత తెచ్చుకుని సాంబశివంగారు పైమీద తుండు వేచుకుని స్నానానికి వెళ్ళాడు. ఐతే వేపిళ్ళన్నానం ఒళ్ళ నొప్పులను తగ్గించగలదేమోగాని మనస్సులోని గాయాలకు అదేం ఉపశమనం కాగలదు?

భోజనందగ్గర అన్నం అటూ ఇటూ కెలుకుతాడేగాని పాతపు సట్టించుకోలేకపోయాడు సాంబశివంగారు.

లలితాంబ “అయ్యా ! అదేమిటండీ ఈపూట బొత్తుగా మూడుపుంజీల మెతుకులేనా ముట్టుకున్నారు కారు ?” అని నొచ్చుకుంది. రెండు మూడుసార్లు ఆయన ఏదో రాజ్యలక్ష్మి గురించి అడుగుదామనుకున్నాడు గాని అడగలేక “సాసా బాబూ నిద్దురోయారా ?” అని అడిగాడు.

మళ్ళీ రెండునిమిషా లాగి “పాపకి పొర్లిక్యే నట్టావా ?” అనడిగి మరి ఇవార సాయంకాలం రాజ్యలక్ష్మి భోజనంచేశాక వాళ్ళ “అమ్మమ్మ” గారి ఇంటికి వెళ్ళిందా ?” అని భోగబ్బలాగ అడిగాడు.

“ఏమో ! వెధవపేడ. ఈ దిక్కుమాలినదాని కామునిల్లి అమ్మమ్మ?... ఏమో ఆ మనోతల్లి మీ ఒదిన చచ్చి ఏ స్వర్గాన ఉందోగాని నాకు మాత్రం పోతూపోతూ ఈ పేడ వంటగట్టి పోయింది” అన్నది. మజ్జిగ విసురుగా పోసి అక్కణ్ణంది వెళ్లిపోయిందికూడా.

అన్నం పారేయలేక కతుకలేక ఇబ్బందిపడ్డాడు సాంబశివంగారు.

“ఛీ ! నా పాపానికి నిష్కృతిలేదు. ఇదే ప్రాయశ్చిత్తం ఈ రంపపుకోతే శిక్ష” అనుకున్నాడు పదేపదే. ఆయన భోజనం అనగానే ఎంగిలి లియ్యడానికి వచ్చింది రాజ్యలక్ష్మి “రాజా ! భోంచేశావురా తల్లి !” తీరవోయిన కంతో రహస్యంగా అడిగా డాయన.

“సిని చేసేకా చేస్తాగా” అన్న మాటలు సొంబశివంగారి ఎమ్మార్పియో కలిసిపోయాయి.

8

ఒకప్పుడు, అంటే ఇరవైయేళ్ల క్రితం రాజమండ్రి మెరకపీఠులునహా సొంబశివం పేరు చెబితే హాడిపోయేవాళ్ళు. అతనిమూక అంతా రోడినజ్జు. ఈ బలగబలం ఒకవేపు ఉంటే రెండో వేపు ఆ ఊళ్లో పేరుమోసిన లాయర్ భీమశంకరం గారి తమ్ముడై నందున సొంబశివం విచ్చలవిడిగా తిరి గాడు.

అలాంటి ఆ సొంబశివం ఇవాళకూడా తనను కడుపుతో పెట్టుకుని కాపాడిన వదినెగార్ని తల్పు కుని ఆమెమాటలు పొంచినందుకు మనసా కుమిలిపోతాడు. ఆ మహాలక్ష్మి అంత దొడ్డ యిల్లాలు. “ఆమె అడుగుపెడితే బంగారమే.”

భీమశంకరంగారి ప్రాక్టీస్ పుంజుకున్నదికూడా పెళ్లయినతర్వాతనే.

సొంబశివం భీమశంకరం పెళ్లినాటికి వన్నెం డేళ్లవాడు.

“ఓయ్ ! సొంబం! అనాటినుంచి పిల్లలు లేని నేను నిన్ను కన్నబిడ్డగా చూసుకున్నాను కాని రి నంవత్సరాలలో ఇంత పనికిమాలినవాడి నైపోయావే” ఇంతకంటే ఆమె మరిదినీ వినాడూ ఎక్కువమాటలు అనలేదు.

అప్పుడు వాటిని లక్ష్మిపెట్టకపోయినా ఇవాళ సొంబశివంగారిగా తల ఎత్తుకుని ఇన్వెన్మాజంలో బ్రతుకుతూవున్న సొంబశివం ఒదినెగారి మాటలు తూలాల్లాగ గుండెల పొడుచుకుని బాధపడతాడు.

“ఇదుగో వదినా ! ఈ నిక్కమ్మడు బుద్ధి మంతుడయ్యాడు.... ఓ ఇంటవాడై గయ్యా తోతో ఇద్దరు పిల్లలితో కాపురంచేస్తున్నాడు. కాని ఏదీ పిడికి నుఖం” అని వరలోకంలోని ఒదినెగారికి వినిపించాలి అన్నట్లు పరితపిస్తాడు. కాని ఆమె ఎక్కడుంది ?

భీమశంకరంగా రేనాడూ తమ్ముడిగురించి అంత వట్టించుకోలేదు. అనలు స్వేదరీతన్న అతనికి నేరే వ్యావకంలేదు. నిజానికి మహాలక్ష్మి మొక్కని దేవుడు లేదు. పాలుపాయ్యని పుట్టు లేదు. ఆమెకో కొడుకు పుడితే వాడికి ముక్కోటి దేవతంసేర్లు కలిపి ఓ మైలు పేరు పెట్టాలి వచ్చేది.

సొంబశివాన్ని పిలిచి ఆమె కూకలేసేది. “ఆయ నేమో ఆ అబద్ధాలకోర్టు ఉద్యోగం నువ్వేమో ఈ పోకిరీ వేసేలా... ఇంక మీ వంశం ఎలా ఎత్తిర్లు తుంది” అని.

ఆమె సొంబశివాన్ని బడివంతు అనమని కోరుతూ ఉండేది. ఆమెకు దీనికితోడు భర్త ఆరోగ్యం దెబ్బతినడంతో మరిక పిల్లనిపిడ ఆశ పోయింది. భీమశంకరంగారికి రక్తపుపోటు సంప్రప్తించింది. దాంతో మహాలక్ష్మి మరింత మానసికంగా క్రుంగిపోయింది.

దీనికితోడు సొంబశివం చేసే దగుల్బాడీలు, దొర్తవ్యాలు ఎవరో ఒకరు ఆమెచెవిని వెయ్య డమూ నువ్వు మందలిస్తే వాడిల్లా తయారయ్యేవాడా ? అనడమూ జరిగేది. అందుకనే ఆమె

తన ఆరోగ్యం, భర్త ఆనారోగ్యం రెండూ లక్ష్మి పెట్టక సొంబశివానికి పెళ్లి తలపెట్టింది.

ఐతే అయిననమ్మండా రెవరూకూడా “చూస్తూ చూస్తూ వాడికి మా పిల్లనిచ్చి దాని మెడ ఉత్తరించలేమంటూ” ముందుకి రాలేదు. అయితే కన్నెచెర విడుతుందంటే ఈ దేశంలో సంబరపడేవాళ్ళ చాలామంది తండ్రులుంటారు కదా ? అలితాంబతండ్రి ముందుకి వచ్చాడు.

“కుటుంబ సంప్రదాయం నిప్పులాంటిది. తాతమూతాతంనుంచి భీమశంకరంగారిదాకా అందరూ పేరుప్రఖ్యాతులు గలవాళ్ళు” అనే డైర్యంతో పిల్ల నిస్తానన్నాడు.

మహాలక్ష్మిమ్మతో నహా అందరూ సొంబశివానికి ఆ మూడుముళ్ళు వడితే ఇంటపట్టు నుంటాడని ఆశించారు. అయితే మహాలక్ష్మిమ్మ

=====

“ఇంతకూ నువ్వు నేరం చేశానంటావా; చెయ్యలేదంటావా?” జడ్జి ఫ్రైదీని అడి గాడు.

“చెయ్యలేదు బాబు” ఇదివర కెప్పుడైనా జైలు కెల్లావా”

“లేదండీ దొరగోరు! ఇంతకు మునుపెప్పుడూ నేను దొంగ తనం చెయ్యడే”

జడ్జి చిరునవ్వు నవ్వాడు.
రాజేశ్వరి (మద్రాసు)

=====

అనుకున్నంత సుళువుగా సొంబశివం పెళ్లికి లొంగి రాలేదు.

ఆమె చివరికి తనదగ్గ ఉన్న ఒకేఒక దివ్యాస్త్రం ప్రయోగించింది.

“నువ్వీ పెళ్లికి ఒప్పుకోకపోతే గోదావరిలో పడి ఛస్తా” నని ఒట్టుపెట్టుకుంది. ఆమె మాతృ వాత్సల్యంముందు సొంబశివం వీగిపోయాడు. లొంగిపోయాడు. తన ఒదినె అన్నంతపని చేసేస్తుందనే భయంతోనే అలితాంబ కానాడు సొంబశివం మూడుముళ్ళూ మెడను కట్టేడు.

అటుతర్వాత మూడేళ్లదాకా అలితాంబను కన్నెలి కూడా చూశేదు సొంబశివం.

ఈలోగా భీమశంకరంగారి ప్రాక్టీస్ చితక డమేకాడు, ప్యాడ్రంగం వివమించింది. ఆయనను పెద్దానుపత్రిలో జాయిన్ చేయాలివచ్చింది. అన్న జబ్బుకంటే ఒదినెగా రక్కడ అహర్నిశలు, భర్తసేవ కంకితమైపోయి ఉండటంవల్ల సొంబశివం గుండెలో కష్టాలు నాటాయి. అన్నా

ఒదినె ఇద్దరూ దూరంగా ఉండుంటో సొంబశివానికి భయం వేసింది.

ఏదో ప్రవాహంలో పడి అంతూ దరి తెలికండా కొట్టుకుపోతూ ఉన్నట్లనిపించింది. అది వరకూ అంతే అయినా అవసరమైతే అన్నయ్య ఒదినె ఉన్నాడు ఆ ‘వడవ’ లోకి ఎక్కిపోవచ్చును.... అనుకునేవాడు కాని, రాను రాను ఆడై ర్యం నన్నగిల్లిపోయింది.

అదీగాక అతనికి కొన్ని ప్రాణనంకటార్తె నమస్సులు ఉత్పన్నమయ్యాయి. ముఖ్యంగా తనమ నమ్మకుని తన శిలాన్ని అర్పించుకున్న కాపు వడుచు ఒకర్తి అతగాడి గుండెలు దేవేన్నూ ఉండేది.

అపిల్లలో సొంబశివానికి పరిచయం తాళ విచిత్రంగా, డైవికంగా జరిగింది.

అది తల్పుకుంటే ఇప్పటికీ ఎదనంతా విద్యుత్ ప్రసరించినట్లు ఉంటుంది. ఐతే కనకం తచ్చి పోయి చాలారోజు లయిందిగదా అని మనసు దిటువుచేసుకో జాస్తాడుగాని అతని మహా వ్యాకులత నేటికీ తగ్గలేదు. పైగా కనకం లేక పొడమే ఏదోరకమైన భయానికికూడా కారణ మైంది.

ఒదినెగారిని తల్పుకుని ఎంత బాధపడతాడో సొంబశివంగారు నేటికీ కనకం వూను తల్పుకుని అంత పశ్చాత్తాపపడతారు.

ఐతే ఇటీవల ఆయనకు భవిష్యత్ మీద నమ్మకం ఏర్పడుతున్నది. ఒకటి రెండేళ్లల్లో తన వాళ్లే ఒకళ్ళి చూసి రాజ్యలక్ష్మికి పెళ్లిచేస్తే అక్కడితో అతని మహావ్యాకులం పోతుంది. అదే అతని నమ్మకం, ప్రయత్నం కూడాను. రాజ్య లక్ష్మిపెళ్లి సవ్యంగా జరిగిపోతే సొంబశివంగారు తన పాపానికి నిష్క్రమిం లభ్యమైందని తంపోసివా తప్పులేదు.

ఒకప్పుడు కనకం తనకు ప్రాణదానం చేసింది. పైగాశిలంకూడా అర్పించుకున్నది.సొంబశివంగారికళ్ళు చెమ్మగిల్లడానికి కారణం ఒక్క ఒదినెగారిమీద భక్తే అనుకుంటుంది అలితాంబ కాని ఆమెకి కనకం వైనం తెలియదు. అన రెవరికీ తెలియదు ఆ సంగతి.

ఆనాటి సొంబశివానికి ఊరు శివార్లలో జాడ మాడటం నిత్యకృత్యం అంటే ఇవాళ సరసమ్మ గారి లోగిలిలోగాని ఆ ఊళ్లోగాని ఎవ్వరూ నమ్మరుకూడాను. కాని అతడు తప్పదాగి ఉన్నదంతా పోగొట్టుకుని ఇంటికి వచ్చి ఒదినెగారి కాళ్ళ దగ్గర లెంపలువేసుకుంటూ ఉండే సందర్భాలు అప్పుడు అడపా దడపా ఉండేవి.

మహాలక్ష్మిమ్మ ఒట్టుపెట్టినా, నర్తాలు పలికినా దానిబలం నాలుగైదురోజులు మా అయితే నారం. అంతకంటే ఎక్కువపేపు ఉండేది కాదు. ఓనాడు రాత్రి తప్పరాగి, కైపు దిగ జారడానికి గోదారో ముమ్మారు మునిగి ఎంబి వస్తే ఉండేవారు.

కాశ్మీర్ బోకె టాల్క్-తో గంటలుతరబడి సువాసనగా తాజాగావుండండి

అత్యద్భుతమైన, నాణ్యమైన
కాశ్మీర్ బుకె కాన్కలు ఒక సౌందర్య
టాల్క్...ఒక బేబీ పౌడరు

పూల గుచ్ఛంలోనికి చొచ్చినట్టు
గావుంటుంది, కాశ్మీర్ బుకె టాల్క్-
యొక్క చల్లని, పూలరేకు వంటి
మెత్తదనాన్ని అనుభవిస్తే. వొట్ట
అంతా రాసుకొనండి, నవ వసంతపు
ముమముమలతో రాజిల్లుతారు.

ఈ పుసు పంకోషంగా
పొంగి పూరినది !
కాశ్మీర్ బుకె ప్రతి యింకర
ప్రత్యేక బేబీ పౌడరువలె
మృతగా, మన్నితంగా
వుంటుంది. మీ ఇద్దరూ
ఉపయోగించగల ఒకే
పౌడరు అందు బాటలో
వందలం ఎంత మీది !

కాశ్మీర్ బోకె పురుషులు వాంఛించే సువాసనగల టాల్క్- పౌడరు

CS-6-19-7EL

“ఓక్కనాడు సాంబశివం జేబులోని పైకం, చేతి మున్న ఉంగరం, వాచిలో సహా జాడలో ఓడి పోయాడు. అఖరికి కాలివెన్నలుకూడా ఓడేడు.

“ఇంకా పైయేదో! రంధ్రా అడి తీర్చావని” చిందులు తొక్కుడు.

“పెత్తినున్న వెంట్రుకలుతప్ప ఏమున్నాయో వీడగ్గర....” అనిముఠావాళ్ళు గేలివేశారు. దాంతోకై పుమిద ఉన్న సాంబశివం “ఒరే! తొత్తుకోడు కులూ! నేను ధర్మరాజానా కావాలంటే మా తమ్ముడు తాయర్ భీముల్నిడుగు. నా అలివైవా ఒడ్డుతా” పని దగ్గరగా ఉన్న చెలికాళ్ళ గూఢమీద ఒక్కటెక్కుకున్నాడు.

దాంతో తలిమ్మావాళ్ళకి ఒళ్ళు పులిసిన ట్టుయ్యింది కలియబడ్డారు.

జాలాయివేషాలంటే పైగాని దెబ్బలంటే హాడిలిపోయే సాంబశివం జారిపోతోఉన్న కప్పనైవా నర్సుకోకండా పరిగెత్తాడు. ఆ పరిగెత్తడం పరిగెత్తడం మురికిపేటందాకా పరిగెత్తాడు. పాటక జనం పాకంమధ్యగా మనిషి అరిసిపోయి మోకాలి చిప్ప లూడిపోయినట్లు బాధపడి గుడిసె ముందు కూలిపోయాడు.

వెన్నెం కాస్తున్నది పుచ్చపువ్వులాగా. అది పిథీ కాదు నందూ కాదు అక్కడోకటి అక్కడోటీ, అలా పాకలు. మురికినీళ్ళ పడియలు. మురికి గుంటలమీద వెన్నెం పడి మెరుస్తున్నది. పాకలన్నీ ముడిచిన గొడుగుల్లా నిళ్ళబ్బంగా ఉన్నాయి.

గుడిసెతలుపు తీసుకుని కనకం బయటి కొచ్చింది. “అలికిడేంటి” అంటూ. ఇక్రీ మడతల్లో కుప్పలా కూలివడ్డ వ్యక్తిని “ఓ లమ్మా” నంటూ దగ్గరినా ఒచ్చి మోకాళ్ళమీద కూచోని చూసింది.

“సాంబశివంగోరూ!....”

కనకం చిత్తరహియి దిక్కుదిక్కులు చూసింది. కనకం తాయరు భీమకంకరంగారి పనిమనిషి మంగ తాయారుకూతురు.

సాంబశివం కదిలాడు. కనకానికి కరచరణా బాడలేదు. చుట్టూరా నంద డీంత పిసరు లేదు. అతనిస్థితి తెలుసుకున్న కనకానికి జాలేసింది. దప్పికతో గొంతుకార్చుకుపోయి పెదాలు తడుపు కుంటున్నాడని తెలుసుకుంది.

సాంబశివం కొంచెం లేచి, కనకం మోకాళ్ళు వట్టుకున్నాడు.

“ఎవరూ క్రిక్కుళ్ళు! రక్తించు...కొరపులు!.. కొరపులు!!.... నన్ను నన్ను వస్త్రావహరణం చంపేస్తారు అంటూ ఆమె కాళ్ళవట్టు కుని లేవాలని చూశాడు. కనకం కుంచించుకు పోయి వీడరించుకుని విడిపించుకోబోయిందిగాని .. చిందురికి ఓడిపోయింది.

కన్నమీద, సాంబశివాన్ని గుడిసెలోకి ఈడ్చి తెల్లి నులకమంచాన కూడేసి, కుందెడు నీళ్ళు మొహాన కొట్టి “ఇంకెవరూ చంపలేరు లే ఈరుడిని! నన్నొక్కయే” మని చెమటలొత్తు కుని ఉన్నారంది.

అంధసచిత్రవారపత్రిక

విడి విడని చిక్కులు

తెలివి తెలిసిన సాంబశివం కనకం ముందు చగం మనిపై పోయాడు. దానికేసి తం యెత్తి చూడలేకపోయాడు.

జాబా! వరుపున్న యింట పుటకవిత్తి యిదేనా వ్యాయం. ఇంత దిక్కుమాలిన వసులు చేపితే గోదాలో పడి దావరాదూ. మా లచ్చమ్మ గారికి బాధేనా ఒడుల్తాది” అని మందలించింది కనకం.

“ఒడినెకు చెప్పకూ” బ్రతిమాలేడు సాంబశివం. “ఇది కాళ్ళు” అన్నాడు ఆమె చేతులు వట్టుకుని.

మెల్ల బడిపోయింది కనకం. పెదాలకొన నింది నవ్వేసి “ఎందుకు చెప్పను. నా ఇంటి మీద పడి చినదాబూ యాగివేశారు అని చెబుతా” నంది.

“మా ఆవిడ పేరుమీద ఈ వేళ భీమాపట్టా తీసుకున్నా నను కోండి. రేపావిడ చచ్చిపోతే నా కే మొస్తుందంటారు?”

“మరణశిక్ష!” భీమా కంపెనీ ఏజంటు రసీమని సమాధానం చెప్పాడు.

కృష్ణమూర్తి (మద్రాసు)

సాంబశివం బ్రతిమాలి బయటవడ్డాడు. నిజానికి ఒడినెతలంపు వచ్చిందిగనుకనే ఆ రాత్రి కనకం యువ్వనం శీలం రెండూకూడా దక్కాయి. ఐతే ఆవేళ తప్పిన ఘటన మరికొంచెం రోజుల్లోనే మారిపోయి కథ వక్రమార్గంలో పడింది. కనకం యీ వైతనం మంగతాయారుతోకూడా చెప్పలేదు. పైగా ‘చినబాబు’ బాగువడ్డారని మహా లక్ష్మమ్మతో చెప్పిందికూడా.

9

మాతిదగ్గర ముభద్రమ్మ తడిబట్టతో వేరే చేదతో నీళ్ళు తోడుకుంటున్నది. అవతం గిలక మీదుగా చేదవేసి, రాజ్యలక్ష్మి నీళ్ళు తోడు కుంటున్నది.

“ఓసే! కోడలసిల్లా? కాస్త జాగ్రత్తగా తోడుకోవే చీ చేద నా బాల్మీకి తగిలిందో మీ మావయ్య నా పీకె పిసికేస్తారు” ముభద్రమ్మ రాజ్యలక్ష్మిని హెచ్చరించింది.

ముభద్రమ్మగారి భర్త వెంకట్రావు చండ శాసనాడు. అతగాడికి దేవతార్చన ఉంది. తడి గుడ్డతోనే పెళ్లాం నీళ్ళు తేవాలి. మడిగా వండాలి. రేపితే ఆయన నైవేద్యం పెట్టడు. ఒకవేళ అతగాడికి ఏమేనా అనుమానం వచ్చిందో అన్నం

కూరలూ అన్ని గుప్పెల్లి అమాంతం పెళ్లాం నెత్తిన రుద్ది నానాతిట్టు తిట్టుకుంటూ కోర్కుతే వెళ్లిపోతాడు.

సుభద్రమ్మకూడా నిప్పులు కడుక్కునే సంప్రదాయంలోనింది రాకపోయినా ఆచారం తెలియనిదిమాత్రం కాదు. అందుకనే మొదట్లో మొరాయింది.

“నూ ఇంటల్స్ ఈతడి మడి వాడస్తాల్లా లేవు” అని ఈనడించింది.

“అయితే అప్రచ్యురాలా! అదేదో మీ ఇంటల్స్ తగలదు. నా ఇంట ఒక్క క్షణం ఉండొద్దు అనలు నిన్ను చేసుకున్నందుకు ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకుంటానంటూ ఆమెను పుట్టింటికి తగిలేకాదు.

మొగుడు వడ్డపు అడకూతుర్ని గుండెంమీద కుంపటిలాగా పుట్టింటారు ఎన్నాలో భరించలే మన్నారు. అల్లాడి కాళ్ళ వేళ్ళా పడి నీ దేవతార్చనకు చాలిన ఆచారం దీనికి మచ్చేమని వదలి పోయారు. ఇది యిలా ఒకసారిగాదు. సుభద్రమ్మ పదివన్నెండేళ్ళ సంసార జీవితచరిత్రలోనూ ఐదారు వర్యాయాలు జరిగింది.

అందరూ తోడుకునే ఆ సూతిలో నీళ్ళు పని కొస్తాయిగాని, నలుగురూ వాడిన గిలకా చేదా పనికొరపు వెంకట్రావుగారి ఆచారానికి.

వెంకట్రావుగారి కీమద్య సరసమ్మగారిమీద కూడా కోపంగా ఉంది. “వెధవముండ అన్న మాటేగాని ఈ సరసమ్మకూడా మతి పోయింది. అనలు బ్రాహ్మణాడో, కిరస్తానదో తెలియని ఆ నడవగది నంతులమ్మ నెందుకు దింపింది తోగిలిలో?” అని పెళ్లాన్ని నిందిసి అడుగుతా దాయన.

అతగాడికి నిర్మలమీదగల కనీ. అది ఎందుకో తెలియదు. ఆలోచించడం ఆ వ్యక్తి నైజానికే నిరుద్దం.

అట్లుంచి నిర్మల బిందె తీసుకుని నీళ్ళకు వస్తూఉండటం చూసిన సుభద్రమ్మ కాళ్ళ ఒడి కేయి.

భర్తగాని దూకాడో బిందెదానీళ్ళు నెత్తిన కుమ్మరిస్తాడు.

“ఆ వెధవముండతో మాటాడి దాంతో పూసు గుని రాసుగునీ తెచ్చావుటే నా పూజకు నీళ్ళా” అని చిందులు తొక్కుతాడు.

నిర్మల వెనుక ఒక అనుభవం అయిందిగనుక సుభద్రమ్మని సూతిదగ్గరమాత్రం వలకరించడం.

అదివరకు నిర్మల తోగిలిలో వచ్చి చేరిన కొత్తలో “పిన్నిగారూ వంట యింకా అవలేదా?” అనడిగింది. అటుతర్వాత దాని దున్నులితం రాజ్య లక్ష్మిద్వారా విని నిర్మల విడిచేసిందికూడా. “ఛీ! అనవసరంగా వానించి పిల్లలతల్లి నవాక ఆమెకు దెబ్బలా” అని బాధపడింది.

అందుకనే సుభద్రమ్మ వెళ్లిపోయేకా ఇట్లుంచి నిర్మల వచ్చింది.

“నే పోస్తారే అక్కా!” అంటూ రాజ్యలక్ష్మి తను చేదుకున్న నీళ్ళ ఆమె బిందెలో క్రుమ్మ

రించింది. కాని నిర్మల వెంటనే రాజ్యంక్ష్మిని వారిందింది.

“వద్దమ్మా వద్దు చిన్నపిల్లని. వేసే నీకు పొయంచేయాలి” అని చెడ అందుకొన బోయింది.

ఇది ఎక్కణ్ణుంచి చూసిందో లలితాంబ పెంకు లెగిరిపోయేలా కేకలేసింది.

“ఒసే! పాతీభానా! పెత్తనా లవలేదూ .. మీ చిన్నాయన ప్రిసానికి ఇక్కణ్ణుంచున్నారు.” రాజ్యంక్ష్మి బిందెనెత్తుకుని పాదావుడగా వెళ్లి పోయింది.

నిర్మల వాలుగు క్షణాల పట్టి ఉండిపోయి నిట్టూర్చి సూతిలో చేదవేసింది.

10

ఆ రోగిలిలో నిర్మలమీద నిరసనభావం రక రకాలుగా ఉండేది. ఆ రోగిలిలో ఉన్న ఐదో కుటుంబాలు. ఇంటిగలావిడ ఒక్కరై గనక అవిడమూటనరేసిరి—వీధివిధంగా సంబంధాలుకలుపు కుని పిన్నిగారూ అంటే అత్తయ్యగారూ అని ‘ఒదిసే’ అని ఇలా పిలుచుకుంటారు.

నిర్మలకూడా రాజ్యంక్ష్మి తనను అక్కయ్య అంటుందిగనుక = వరసనేనా తలిమ్మావారని వారివరుసలతో పింపాలని ప్రయత్నించింది కాని అపిల్లి కలుపుగోరుతనం ఫలించలేదు. పిన్నిగారూ అంటే లలితాంబ మొ పాం తిప్పుకొనేది. “అత్తయ్యా!” అంటే సుభద్రమ్మ రుసరుస మనేది.

సరసమ్మగారిమీద నిర్మల రోజూ తెచ్చి దేవుడికి పెట్టుమని యిస్తున్న పూలు ప్రభావం చూపు తున్నాయి గాని, పూర్తి సదుద్దేశం కలిగించడానికి చాలినంతగా వాటి ప్రభావం ఇంకా రాలేదు.

‘అడదన్నాకా మగదిక్కు ఉండాలంటుంది’ నిరం జనంగారి వెధవపు చెల్లెలు.

కాని ఒంటరిగా అడవి తన ఆర్జన తాను చేసుకుని బ్రతకడం దోషం అని కొత్తం రోసు లేదు. మతమూ ఈ సిద్ధాంతాన్ని బోధించకపోవచ్చునుగాని రోజంతో కొన్ని నైతిక విలువల నైజం వేరు—

సరసమ్మగారి రోగిలిలోనివారికి ఒంటరిగా ప్రియతమమీద బ్రతికే పడుచుపిల్ల నిర్మల జీవితం సత్యసమ్మతంగా తోచలేదు. దానికితోడు నిర్మల అమ్మా, నాన్నా, మొగుడూ మున్నగు వివరాల్లోపే ఎవరితోనూ చెప్పకపోవడం అందరికీ కీనుక కలిగింది.

“అంత వా అన్నవారూ పుట్టిల్లా లేకపోతే, యింకక్కా అత్తింటే యాడవలేకపోయింది. ఇలా రోడ్డుమీదపడి బ్రతికితే ఏం లాభం ? ఛీ ఛీ

విడి విడని చిక్కులు

సంచితార్థపు మూటతప్ప ఈజాతికి ఏమీ లాభం లేదు.” ఇది ఆ రోగిలి మూడోవాటాలో ఉన్న వితంతు ప్రతినిధి మాణిక్యమ్మ అభిప్రాయం.

ఐతే ఆమె భావించినట్లు నిర్మల రోడ్డుమీద పడలేదు. మిడిల్స్కూల్లో అపిల్లి ఉద్యోగం చేస్తున్నది.

అపిల్లి క్లాసులో ఇరవైమంది అడపిల్లలున్నారు. సస్యపాఠం చదువుకుంటున్న పిల్లలు ఒక రిద్దరి మెల్లో వున్నెలుచూసి నిర్మల అప్పుడే పెళ్లయిందా ? అని విస్తుపోయింది కూడా.

“లేదండీ మాడవో! మా ముత్తస్వ చచ్చి పోతుందనీ నాకు పెళ్లి చేసేశారు” కల్పలత అనే అమ్మాయి చెప్పింది.

యుద్ధరంగంలో ఉన్న ఒక విలేఖరి తన ప్రతికరు ఎప్పటి కప్పుడు “వైర్ లెస్” ద్వారా సమాచారం అందజేస్తున్నాడు. కాస్త దూరంలో హఠాత్తుగా ఒక బాంబు ప్రేలింది. విలేఖరి 20గజాలదూరంలో వెళ్ళిపడ్డాడు. కొద్దిసేపు గడిచాక అతడు కళ్ళు తెరిచి చూస్తే దట్టంగా పొగ కనిపించింది. “అరేరే! ఈబాంబు ప్రేలినట్టు చెప్పలేకపోయానే” అతడు నాలుక కరుచుకున్నాడు. రామారావు (నెల్లూరు)

“మరి మీ ఆయన ఏంచేస్తున్నారు ?” అన్నది నిర్మల.

అపిల్లి పరికిణీ, ఓణీ వేసుకుందేమో ఓణీ రొమ్ముమీదకి మరింత లాక్కొని “పిచ్చుపాఠం చదువుతున్నారంది” గర్వంగా.

“మరి కల్పలతా ! మీ ఆయన నీకు నచ్చిన వాడేనా ?”

“ఛా ! పోండి పంతులమ్మగారూ” కల్పలత సంరంభంగా తనే అక్కణ్ణించి పారిపోయింది.

గంటకోట్లాడ వాలుగుక్షణాల లాగా ఉండి పోయిన నిర్మల ఉలిక్కినడి, బరువుగా నిట్టూర్చి పుస్తకాలు సర్దుకుని బయటికి నడిచింది. అపిల్లి కుడివ్రక్కగా పరధ్యానంగా నడుస్తున్నదల్లా అదే బాట కెడంవ్రక్కగా నడుస్తూన్న మూర్యాన్ని వెంటనే చూడలేదు. చూస్తూనే అటు వెళ్లింది.

మూర్యం ఆమెను దాటి అవసరమైన మనిషిన్ను బాడలా వెళ్లిపోబోయాడు. కాని నిర్మల “నను స్కీరమండి” అన్నది వున్నకాంతోనే చేతులు జోడించి.

మూర్యం ననుస్కీరం అందుకున్నాడు.

“మీరూ ఇంటికే వెళ్తున్నారా ?” అన్నా డేదో అడగాలి గనుక.

“ఓనండీ నేను పనిచేసేది ఈ మిడిల్ స్కూల్లోనే.” నిర్మల మరి ఐదారు క్షణాలు ఏమీ మాటాడలేదు. ఆమె అడగబోయి నంకో చిన్నట్లున్న రోచినా మూర్యంకూడా ఏమీ అన లేదు. చివరికి కార్ల బళ్ల రోడ తగ్గాక నిర్మలే తెగువచేసి “అమ్మమ్మగారు నన్ను ఇల్లు భాళి చేయమన్నారు” అన్నది.

మూర్యం విన్నాడు. “ఇప్పటికిప్పుడు మధ్యంతరంగా ఎక్కడికిపోను చెప్పండి?”

మూర్యం ఒకసారి ఆమెను చూసి మళ్ళి మొహం తిప్పుకున్నాడు. వీం మాటాడలేదు. ఆవ్వే చిన్నబోయింది. మూర్యానికి సానుభూతి కలిగింది.

“ఫర్వాలేదండీ ! మీకు మరో యిల్లు దొరికి తేనే వెళ్లండి. లేకపోతే తొందరలేదు ! అన్నాడు. నిర్మల నోరువిప్పి అనలేదు గాని మనసారా అతనికి కృతజ్ఞత చూపించింది. నిశ్చింతగా నిట్టూర్చింది.

నిర్మలా, మూర్యం. గుమ్మం యెక్కి నడవ గుండా వెళుతూండగా నిరంజనంగారి వెధవ అప్ప చెల్లెలు ఎదురు వస్తూ,

“ఏం ! బాబూ. యీవాళ ఆలస్యం అయిందీ ? అనడిగింది.

మూర్యం మొహం చిట్టించి “అబ్బే లేదే” అన్నాడు.

“నరేలే బాబూ ! క్షమించు ఏదో పెద్ద దాన్ని అనేకాను ఉండబట్టక”

ముసుగు సర్దుకొంటూ వెళ్లిపోయింది దానిడ.

మూర్యానికి అవిడ మాటాడింది తెనుగుభాషేనని తెలిసింది కాని అర్థమనలేదు.

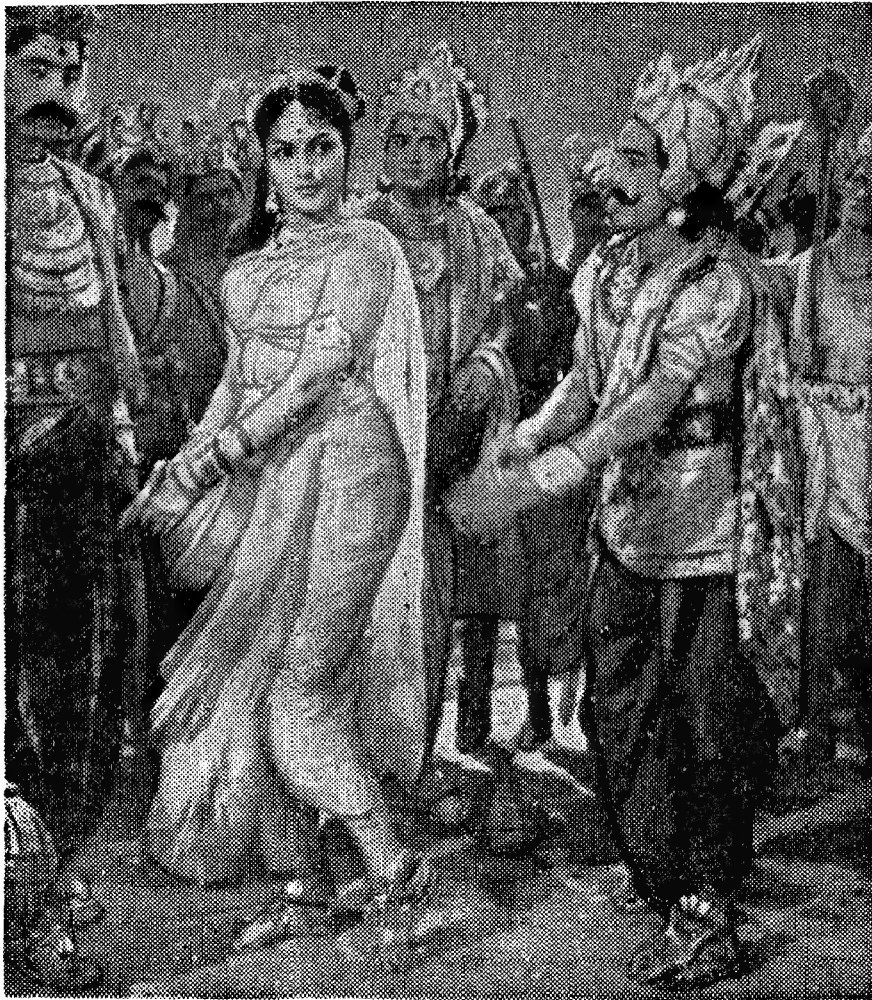
భుజా లెగలేసి వెళ్లిపోయాడు.

తిరిగి మూర్యం బొమ్మ యిచ్చిన కాఫీ లాగి దుస్తులు మార్చుకుని పైరెడదామని ఊళ్లోకి బయలుదేరేసరికి నిర్మల ఒకచేత పుస్తకాలు పట్టు కొని తన గది తలుపు తాళం వేస్తున్నది.

మూర్యానికి అశ్చర్యం కలిగింది. మళ్ళి ఎక్కడికి పుస్తకాలు పట్టుకుని వెళుతుందీవిడ అని అనుమానం కలిగింది.

తనకెందుకు తెమ్మని బయట వడ్డాడు. శంకరంగా రింటికి వస్తానని మాట యిచ్చిన సంగతి జ్ఞాపకానికి వచ్చి కొత్తపేట కేసి దారి తీసేడు.

(సశేషం)

‘దశావతారాల’లో ఒక దృశ్యం.

చిత్రసమీక్ష

వింతకల్పనల “దశావతారాలు”

త్రైపెద్ద మనిషి హడావుడిగా వరుగెత్తుకు వచ్చాడు. “స్వమీ ప్రపంచమంతా తలక్రికిందై పోతోంది. ఇంక మీరు వెంటనే వచ్చి ఎత్తాల్సిందే” అని ఓపక్క తంజూరా వాయింపు కుంటూ మొరపెట్టున్నాడు.

“టచ్! అదేం పీల్చేడు. ప్రపంచం తలక్రికిందైనా మీదైనా సరే, నే నెత్తేదే లేదు. ఇంకా కొంత కాలం తర్వాత ఆలోచిద్దాం” ఒకచేయి తలగిడగా బిట్టుకొని శేషసాస్నుమీద పవళించిన ఓ పేడ్ల.... మనిషి పెరిచిచ్చారు. తానెంత సంగీతవిద్వాంసుడు, మహాభక్తుడూ, తోకకళ్యాణ సంధాయకుడైతే మాత్రం, మొన్నటివాకా విఫీ విరామంలేకుండా తొమ్మిదవతారా లెత్తిన సాక్షాత్మహావిష్ణువుని పట్టుకుని, అలా అడిగేయటమే?—ఈ సందర్భం

అంతా ఇటీవల విడుదలైన ఒకానొక్క తర్జుమా ‘చిత్రరాజం’ తోది.

అదే, విశ్వకాంతివారి (కన్నడ మంచి) తర్జుమా! ‘దశావతారాలు.’ భావానికి మెరుగులు దిద్దేభాషా భాషనే భాసించనేసే రాగంతో, విశిష్ట విమాల్ని కల్పనలతో తయారైన ఈ చిత్రం కథాకమం బెట్టి దవిన....

.... అనకముందేమీలేదు. అంతా తూస్యం, విలయం. వలసప్రకాయ అజ్ఞతో బ్రహ్మ తోకాలు, అష్టదిక్పాలకుల్ని, ప్రజాపతిని, దేవ కన్యలను సృజించటం, దేవదానవసృష్టి. వాటిని ఒడిలో (స్వీగ్రోపిల్లాలాగా) ఉన్న వేదాలను సోమ కాసురుడు పాతాళంలో భద్రపరచగా మహా విష్ణువు మత్స్యవతార మెత్తి (ఇక్కడ మనలో మాట. ఆ మహావిష్ణువు దేవతలను రక్షించటోలు

మహర్షుల మంచి తెచ్చుకున్న శాపమే గానీ ఈ అవతారాలు తోక సంరక్షణార్థం కాదు ఆ కొనితెచ్చుకోన్న కర్మాన్ని తనధర్మంగా ఉపయోగించు కున్నాడు అంటే. అవిష్ణుచిత్తుడి కూతురు కూడా వెనక ఆమాట అందిలేంది) వేదాలనుద్ధరించటం నముద్రపదనంతో కేవలం కూర్మావతార మెత్తటం, హిరణ్యక్తుడు (అధునిక) భూగోళాన్ని నముద్రంతో దాచగా రమాధవుడు వరాహరూపంలో ఉద్ధరించటం, నరపారిశ్రామికంలో హిరణ్యకశి వనధ, బలికోసం వామనావతారమెత్తటం, భార్గవ రామావతారంలో శార్త్వ పీఠ్యర్జున నిగ్రహణం, దశ రథరాముడుగా దానవసంహారం, కురు సౌందవ యుద్ధనంది—యుద్ధ విధాన ధేరేయుడుగా కృష్ణా తారధారణం బలరామావతారం, అహంసా పీడ్డాంత ప్రతిపాదనకు బుద్ధావతారం ధరించటం—నెరకి తొమ్మిది యవతారములచరిత్ర ఏర్పి కూర్చిత నాటికా కదంబం. ఆ పదో అవతారం ఈ అణు యుగంనంగతి తెలివేగాని ఎత్తనన్నాడాయీ మది!

మారటం మహాచెడ్డమని, అయినా కాలం కర్మల మారుతూనే ఉంటాయ్. మనిషి, మనుషా మనుషా మారుతూ ఉంటాయ్. అలాగే కథలు చిత్రించటంలో కూడా. మూలధర్మాను మార్చ నంతవరకు, పాతలను చేతికొచ్చినట్లు సోదరుల దిద్దుకునే అధికారం కవికుంటుంది. సరిగా అలాంటి చిత్రణమే ఈ కథలో ఉంది. ఇందులో

రావణుడుగా రాజకుమార్.

ఎస్సెన్సులు
మరియు
ఆవోర
రంగులు

బస్కెట్ సెరప్
ఎరెటిక్ పానయం
మిఠాయి మొదలైన వాటికి
కూడ అంద కృ. 1953, పిన్కోడ్ స్టాల్, బొంబాయి-౬

లోధ

కేసరి కుటీరం
(ప్రివేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14

పి.తా.మ జనరల్ స్టోర్సు (పబ్లిసిటీస్)
విజయవాడ, పిండిచాలాడు, మధుర, ఇరవంపురం, కెంగుళూరు

జీరగాయపప్పుజ్జీకు
అమూల్యమైన నూనెలు

అగ్గిమారులు బాబుడి
వి.వి.సి.బి.బి.బి.
చాయపప్ప
నూనె

అగ్గిమారులు బాబుడి
మేన్స్ బి.బి.బి.
నూపుల
నూనె

★ ముక్కును మెత్తబెట్టే నూనె.
★ బూజు పట్టిన నూనె.
★ చూరకలము నిలిచే నూనె.
★ నిద్రనుగమనించు నూనె.

Mrs. అంబికమ్మ దొడ్డి, కె.వి. నూమర్ కోట్లు

మిక్కిలమైన నూనెలొనానబెట్టుడు
కాప్టైన్ - కుసుం
కేతములను వెరిగించును. అకాలనెరనుమాన్యును.

చదువు ఉపద్రవములకు **సాంటలక్స్** చదువు అనాయములకు
ములాము

"క్రొత్త" తేనెమైన ఉదవత్తులు కనునానలు కిన్నెరీ దొడ్డి వేడ్లకొడు
నంబకగూడు వండ్లభాడి & అపూర్వ కృషిదములు ౦౦
పొలంబెట్టె: యునైటెడ్ కలెక్షనరీ, మదరస్, కె.వి. నూమర్ కోట్లు

కలెక్షనరీ గూడు కృషిదములకు ఒక బవునుకు ఒక స్టాక్కును ఆహ్వానించెదము.

మీ అందానికి మంచిదారి

మీ చిహ్న విజయాలకు అందం అవునరం. ఎండవేడికి యింకా యితరకారణాలవల్ల ముఖం క్రమేపి నల్లబడి, ముదిరూపువస్తుంది. గ్రోటియో అనే ద్రవముయొక్క అద్భుత సౌందర్య పరిష్కరకత్తే మీ ముఖంలోని అసహ్యమయిన ముదిరూపును పోగొట్టి ఆకర్షణీయమయిన లేతదనాన్ని తెస్తుంది. మీ అందం దినాదినా బిచ్చు అవడానికి నెలకు అధమం కొన్నిసార్లు అయినా గ్రోటియో అనే సౌందర్య పోషక ద్రవాన్ని వాడండి. ముఖంమీద మొటిమలను పాటే మచ్చలను, ముడతలను, నవ్వుకంగా పోగొట్టి ముఖాన్ని తెలుపుచేసి, కాంతిని, అందాన్ని తెచ్చును. మొదటి పూతకే మీకు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించే అందాన్ని యిస్తుంది. ఒకసారి వాడి చూస్తే మీరెప్పుడూ విడువరు. అన్ని షాపులలో దొరకును.

జనితా ప్రొడక్టుస్ - ఏలూరు. (ఆంధ్ర)

ఏజంట్లు, స్టాక్కులు
విజయవాడ, గుంటూరు, బందరు, రేపల్లె, తెనాలి, కాపల్ల, చీరాల, పేటపాలెం, ఒంగోలు, మద్రాసు, హాస్పేట, బళ్లారి, ఆనంతపురం, గుంతకల్లు, కర్నూలు, నంద్యాల, విశాఖపట్నం, బరంపురం, కటక్, ఖర్గపూర్, కలకత్తా, జంషేడ్ పూరు, సింగ్గీ, ధన్ బాద్, నాగపూర్ లలో మా యేజంట్లు, స్టాక్కులు గలరు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సోల్ రిప్రజెంటేటివ్ :
శ్రీ జి. సుబ్బారావు, తెనాలి

- డి పో యి:**
1. డాక్టరు ఉళక్కి స్ట్రీటు, తెనాలి.
 2. 3096 కులిక్ స్ట్రీటు, సికింద్రాబాదు.
 3. 129/L5, 800 నెం. 11, B. H. Area. ఖద్గా, జంషేడ్ పూరు.
- గమనిక : ప్రత్యేక సౌకర్యం : శేడు ప్రతి చోట చాకగా లాగిపార్సెలు సర్వీసు అందుబాటులో ఉన్నది. కావున పై పట్టణాలకు చేరువలో ఉన్నవారందూ లాగి సర్వీసు ద్వారా మా సరకులను రవాణాచేయించుకోవచ్చును.

చిత్ర సమీక్ష

రామ, కృష్ణావతారాల్లో మన ప్రాంతాల్లో వరి పయంలేని వింత కల్పనలు ఈ (కన్నడ) చిత్రంలో కనిపిస్తాయి. ముఖ్యంగా రావణప్రాంతంలో ఈ మార్పు ఉంది. రాముడు రణకంకణం కట్టేది దుకుగాను, బ్రహ్మజ్ఞుడు, అశ్వేష జవతపోనిధి, అమేయ బలసంపన్నుడు, నవకోటి శివపూజాదురంధరుడైన రావణుని రమ్మన ఆ రావణుని అవమానించిన అంశం దీని ద్వారా మళ్ళీ రాయదారం నడవడం, తన శత్రుత్వాన్ని అణగదొక్కి రావణుడు వేద్యాపూర్ణ రూపంతో రాముని రణకంకణం కట్టం — ఈ సన్నివేశం, రామ రావణ ప్రాంత ఉన్నతి పెంపొందించటమే గాక, అభివ్యక్తిని అని రావణుడు, తన శత్రువును ఆశీర్వదించినప్పుడు ప్రేక్షకుని మనస్సు క్షణికం రావణునిపట్ల సానుభూతి పూర్వకమై పోతుంది. అలాగే సీతా, మండోదరీలు ఒకటే ప్రాతను పూలు అంటు దేవీపూజ చేయటం కూడా ప్రేక్షకులకు వింత అనుభూతులు చూపుతుంది. ఆ రావణుడే రాముని చేతిలో మరణించినప్పుడు ప్రేక్షకులనుంచి వేడి నిట్టూర్పులే కలుగుతాయి. ఇలా ఒకే ప్రాతంలో భావద్వైవిధ్యాన్ని సీతా, మండోదరీలలో భావైక్యతను, మూలేటివల్లానికి బాధకలగకుండా విరూపింపగలిగిన దర్శకుడు పి. జి. మోహన్ నిజంగా ప్రశంసనీయుడు. రాధగా రాజశ్రీ, లీలావతి, మండోదరీలుగా లీలావతి, హరణ్యకళప, రావణ, శిశుపాలురుగా రాజకుమార్, సీతగా ఆదోని లక్ష్మి ప్రశంసనీయుగా వటించారు.

'నముద్రాల' (జా, పి) ల సహిత రచనం నముద్రగంధీరం కాకపోయినా చాలాచోట్ల ముఖ్యంగా శృంగార సన్నివేశాలలో సెలయేటి తరగు మరగ అందెవిందువలే శ్రవణ సుఖదంగా పాగి పోయింది. సాహిత్యానికి తగ్గట్లు సామర్థ్య కూర్చిన సంగీతం కూడా పోయింది.

తర్జుమా విధానంలో చెప్పలేనంత అభివృద్ధి లేకపోయినా, శ్రద్ధమాత్రం పుష్టంగా కనిపిస్తోంది. పాటలచిత్రీకరణం ముచ్చటగా ఉంది.

ఎంతైనా విశిష్టమైన కథాకల్పనం, కథకు తగ్గ మాటలూ, పాటలూ, పాటలకు తగిన పసందైన సంగీతంగల ఈ చిత్రం ఖారీ తారాగణం లేకపోయినా అందరూ చూడదగ్గ ఈ చిత్రం నిర్మాత: యు. వి శ్యామర రావు. ఈ చిత్రంలో ఉన్న ముద్దు గే వా క ల రు ముసురు లాంటికాలంలో లోకోద్ధరణకు బయల్పడితే ఆ మహావిప్లవాని కల్పావతారం బదులు 'కలిక్' అవతారం ఎత్తక తప్పదన్నది మాత్రం భావం.

శాగరాజ్ ★

ఆంధ్రసాహిత్యవారపత్రిక

"దశావతారాలు" లో కన్నడనటి లీలావతి.

"సిరిసంపదలు" లో పావిత్రీ, వాగేశ్వరం రావు.

అశోకా సాంధర్ పౌడర్ ప్లాస్టిక్ ట్యాంకుం,
ఆల్ పర్పస్ పౌడర్. ఏటి ఉపయోగమువల్ల మీకు
వెనవిలో కలుగు చిమటగుల్లులు పొక్కులు వగైరాల
బాధలే వుండవు.

విజయా కెమికల్స్
మద్రాసు-7.

హరివంశం

14-వ పేజీ తరువాయి

ననియు భావించుచున్నది. మీరు నాకు ఎంతో సద్గుణులు. వాయందు మీకు ఎట్టి విశ్వాసమున్నది?"

శౌండ్రకుడాగివాడు. సుదక్షిణ అతనిని తీక్షణముగా చూచినది.

"స్వామి! తల్లిని తమరు ఏదో వలతో ఇరికింక చూచుచున్నారు" అన్నది.

"సుదక్షిణ! నీ ఆలోచన లబ్ధులుండును. నేను ఆమెకు బిడ్డను. వామాక్షి నాకు తెల్లెలు. దాని సుఖమును నేను ఆలోచించవలయునుగదా! ఆ బంగారుమృగము పోయిన పోనిము! ఆచార్య మహానందునకు పిచ్చియైతి అట్లు చేసినారని యనుకొందును. మరి నేను వామాక్షి సుఖమునెంచి యామృగము నిచ్చితిని. అది పోయినది. ఇప్పుడు మరల దాని భవితవ్యమునుగూర్చి ఆలోచించవలదా! ఆలోచించితిని. తల్లి! మీరు ఊరి అనుడు, అంతయు కుభోదర్శమై వెరిణమించును."

మహానందునిభార్య మాటలాడలేదు. ఆమె శౌండ్రకుని ముఖమునకే చూచుచుండెను. శౌండ్రకుడు మరల ఇట్లు అనెను.

"తల్లి! వామాక్షికి పెండ్లి ఈడు వచ్చినది. ఆచార్యమహానందులేమో ఇట్లు అయినారు. ఆయనకు పిల్ల వివాహము విషయము పట్టునందురా! ఆ విషయమును నేను చూచెదను. తమకు నమ్మితమేనా!"

మహానందునిభార్య మాటలాడలేదు.

"తల్లి! తమరు 'ఊరి' అన్నచో నన్నియు సిద్ధము చేతును."

సుదక్షిణ అన్నది.

"స్వామి! ఆమె వచ్చినది అందులకుకాదు."

శౌండ్రకు డామెనక విచిత్రముగా చూచెను.

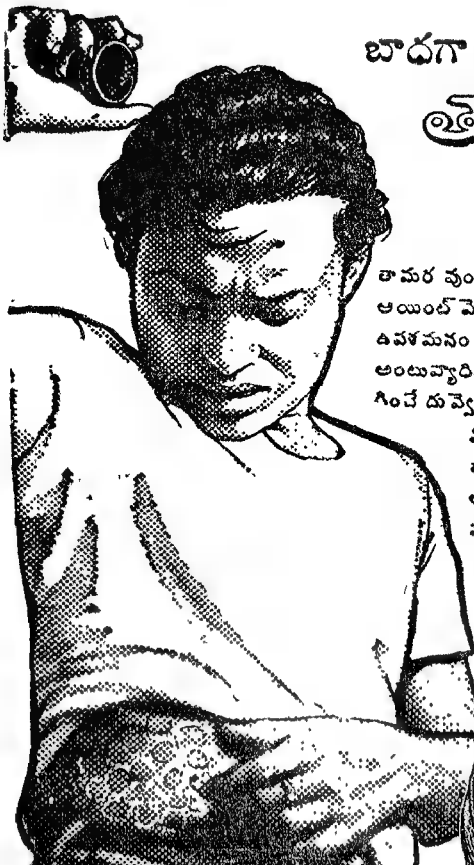
"సుదక్షిణ! నీవు తెలివిగలదానవు."

ఆత డట్లులు తన్ను సంబోధించగా, సుదక్షిణ అతనినక విచిత్రముగా చూచినది. ఆమె అన్నంతలో అతని కంఠస్వరము విచిత్రముగా మారిపోయినది. అతని మన స్పృహ డెట్లు పనిచేయుచుండెనో ఆమె కవగతమైనది. అంతలో ఆమె ఉద్విగ్నరాలైనది. "స్వామి! తాము వాసుదేవునిపై స్పృహతో నందరిని తమ మాయావాగులలోనికి లాగుచున్నారు. వామాక్షి మిమ్మేమి చేసినది. వాసుదేవుడామెను సుదామున కప్పుడో ఇచ్చివేసెను. ఇప్పుడు మీ ప్రయత్నమువలన నేమియగును. తల్లి! తల్లి! మీరు చెప్పుడు. వామాక్షిని సుదామున కిత్తుమని చెప్పుడు. మిప్రమేయమచ్చట లేదనిచెప్పుడు" అన్నది.

మహానందుని భార్య కిది యేమో అర్థముకాలేదు. ఆమె ఆ భర్తను, భార్యను విచిత్రముగా చూచినది. శౌండ్రకుడు మరల ఇట్లు అనివాడు.

"తల్లి! వామాక్షిని వాచానికిచ్చి పెండ్లి చేతును. ఇతడును బ్రాహ్మణుడు. రాజ వాక్రయమున్నవాడు. బంగారు మృగము పోయిన పోనిండు. వామాక్షి ఈ వివాహమునకు తాము అంగీకరించుచోనట్టి బంగారుమృగములను పదునేనింటి నిల్తును. తాము 'ఊరి' అనుడు. లేదో ఈ మృగమునుగూర్చి గూడ మహానందులవారు ఉత్తరవాదులు కావనివత్తురు."

(నవ్వం)

బాదగా అసహ్యంగా ఉండే
తొమ్రురనుంచి
బయటపడండి!

అది అశోకా వ్యాపింపవచ్చు

తామర వుండేచోట అమృతాంజన్ వారి డెర్మల్ ఆయింట్ మెంట్ (క్రెం)ని మర్చించి త్వరగా ఉపశమనం పొందండి. తామర భయంకరమైన అంటువ్యాధి. తామర వచ్చినవారు వుపయోగించే చువ్వన, కుండుగుడ్డ, నబ్బు మొదలైనవి విడిగా వుంచుకోవారి. ఎక్కడైనా తామర వుందని తోస్తే వెంటనే అమృతాంజన్ వారి డెర్మల్ క్రెంలాన్ని మర్చించండి.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి డెర్మల్ క్రెంలాన్ని పాపిన కాళ్ళకూ, గజ్జి దురదలకూ కూడా వాడవచ్చు.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి
డెర్మల్ ఆయింట్ మెంట్

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ 14/15, లక్ష్మీవల్లి రోడ్డు, మద్రాసు-4

బొంబాయి-1, కలకత్తా-1, న్యూ ఢిల్లీ-1.

NVT/AM/D-1738

మనమూ - మనరాష్ట్రం

12 వ పేజీ తిరునామము

నిరిపెట్టుకోవచ్చుని అయోచితమైన ఉచిత సలహా ఒకటి పొరకారు. దీన్నిబట్టి కేంద్రం, ప్రణాళికా సంఘం వైఖరి ఎలా ఉందో వేరుగా చెప్పనక్కర లేదు.

నాగార్జునసాగర్, తుంగభద్ర ఎగువకాల్వ రెండో దశలను ఆసితే మనకు చాలా నష్టం కలుగుతుంది. నాగార్జునసాగర్ రెండవదశలోగాని, కుడికాల్వక్రింది ఉండే ప్రాంతాన్ని అన్నింటికీ నీరు లభించదు. అట్లాగే ఏలూరుకాల్వ చివరఉండే కృష్ణాజిల్లా ప్రాంతాలన్నింటికీ నీరులభించేది కూడా ఆఖరుదశలోనే అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైన సిద్ధేశ్వరం పులిచింతల ప్రాజెక్టులు కూడా ఈ రెండవదశలోనే. సిద్ధేశ్వరం రాయల సీమకు ప్రాధాన్యం. పులిచింతల కృష్ణాజిల్లా మెట్ట ప్రాంతాలకు జీవనాధారం. సిద్ధేశ్వరంవల్ల కడప, కర్నూలు జిల్లాలలో 3 లక్షల 63 వేల ఎకరాలు సాగయ్యే ఏలండగా, పులిచింతలక్రింది తిరువూరు, నూజివీడు, గన్నవరం తాలూకాలలో 2 లక్షల ఎకరాలు సాగవుతుంది. రెండవదశ అగితే ఈ మెట్టభూములన్నీ శాశ్వతంగా మరుభూములుగా మిగిలిపోయ్యే ప్రమాదం ఉంది. ఇంతేగాక నాగార్జున సాగర్ జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తికూడా ఈ రెండవ దశలో భాగమే. ఈ భాగం అమలయితే మూడు లక్షల కిలోవాట్లు విద్యుత్తు ఉత్పత్తికి అవకాశం ఉంది. పులిచింతల మూలంగా మరో 30 వేల కిలో వాట్లు విద్యుత్తు లభిస్తోంది. ఇక తుంగభద్ర ఎగువ కాల్వ రెండవదశ ఆసితే, ఈ కాల్వ మొత్తం 166 మైళ్ళ నిడివి పూర్తికాక, పెన్నునరకూ నీరు రాకుండా అగిపోతుంది. ఈకాల్వ పెన్నుతో కలిసిన ప్రదేశానికి 18 మైళ్ళ దిగువ పెన్నునై రెగ్యులేటర్కట్టి ఉత్తర, దక్షిణ కాల్వలను త్రవ్వ నీరు నష్టం చేయాలనే ప్లాను కూడా ఉంది; ఉత్తరపు కాల్వక్రింద గుంతకల్లు తాలూకా, దక్షిణపు కాల్వ అనంతపురం, తాడిపత్రి తాలూకాల భూములు సాగవుతాయి. ఆ కార్యక్రమమంతా దెబ్బ తినిపోతుంది. ఈవిధంగా ఈ కాల్వక్రింద ఆంధ్ర ప్రాంతంలో సంకల్పించిన 277 వేల ఎకరాలు పూర్తిగా సాగుశక్తి రాక పోవచ్చు. పైగా ఈకాల్వ మూలంగా ఉత్పత్తి చేయదలచిన 20 వేల కిలోవాట్ల విద్యుత్తుకీ ఉత్పత్తికార్యక్రమానికి కూడా విఘాత మేర్పడుతుంది.

గుల్జారీసంఘం ఇంతటి హెర అన్యాయానికి ఒడిగట్టిన పరిస్థితిలో, నాగార్జునసాగర్, తుంగభద్ర రెండోదశలు ఏమైనానరే వచ్చి తీరుతాయని ముఖ్యమంత్రి హామీ ఇవ్వడం సంతోషకరమే. కాని, ఏ ఆధారాన్ని చూచుకుని నీరు ఈ హామీ ఇచ్చారో తెలియదు; ఇప్పటికీ మూడు ప్రణాళికల

లోనూ చేర్చబడి, మిగుల ట్రిములుగా మున్ను వాగార్జునసాగర్, తుంగభద్ర రెండోదశలకే ఎవరు పెడుతూఉంటే, ప్రణాళికలో ఇంతవరకూ చేర్చబడని పాపంపాడు, శ్రీశైలంకూడా వచ్చేస్తున్నాయని, శ్రీ సంజీవరెడ్డి. శ్రీ ఎ.సి. లు హామీ ఇవ్వడం నమ్మశక్యం గాకుండా ఉంది. ఒక వంక కేంద్రమంత్రులు గుల్జారీసంఘం నివేదిక వచ్చేదాకా, కొత్త ప్రాజెక్టులే రావని పదే పదే చెబుతున్నారు. మొన్న ఏప్రిల్ 30 నే కేంద్ర ఇరిగేషన్ మంత్రి హాజీ మహ్మద్ "కృష్ణా-గోదావరి జలాల వివాదం తేలితేగాని, నాగార్జునసాగర్ జల విద్యుత్ ఏడకానికి, శ్రీశైలంపడకానికి ఏదేదీద్రవ్యం మంజూరు కాబోదు; అట్లాగే ఆంధ్ర, ఖరిస్థాలమధ్య తగాదా పరిష్కారమైతేగాని, సీలేరుప్రాజెక్టు ప్రారంభం కాదు" అని మళ్ళీ చెప్పారు. అయినా మన మంత్రులు హామీలు ఇవ్వడం మానలేదంటే, కేవలం ప్రజల్ని మభ్యపెట్టి పలుకుబడి నిలుపుకోవాలన్న తాపత్రయం తప్ప మరేమీ లేదు. ఇంతకుపూర్వంకూడా, అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవయ్య, ఇరిగేషన్ మంత్రి అల్లూరి డిల్లీ వెల్లవచ్చినప్పుడల్లా—అక్కడ ఏం మాట్లాడేవారో ఏమో, పోచంపాడు, శ్రీశైలం రావడం భాయమేగాదు వచ్చేస్తున్నాయన్నట్లు చెప్పేవారు. సంవత్సరంపాటు అలా చెప్పారు. వారి హయాం మారి, కొత్తవారు వచ్చినా, హామీల అలవాటు తప్పలేదు.

పైగా ఇప్పుడు పరపుర విరుద్ధమైన ప్రకటనలు అయోమయపు ఆలోచనలు కన్పిస్తున్నాయి. ఈ వివాదంపై కోర్టుకు వెళ్లాలని ఒకరోజు, అలా వెళ్లడం తగదని మరోరోజు చెబుతున్నారు. సుప్రీంకోర్టు వ్యాయమూర్తి పరిష్కారానికి ఏదే దింపవచ్చని నందిచ్చి, తీరా అవతలివారు ట్రిబ్యునల్కు పోదాంపద ముచ్చప్పుడుగాని, తమ ఆలోచనల ప్రమాదం గ్రహించలేకపోతున్నారు. పోచంపాడు, శ్రీశైలం ఇప్పీ చాలు. ఉన్ననీటితోనే కట్టుకుంటాం; అంటూ, మనవాదములన్నీ బలహీనపరుస్తున్నారు. ఇదంతా గమనిస్తంటే, ఆసలు సమస్య పూర్తిగా ఆకలింపు కాలేదా అనిపిస్తోంది.

ఈ వివాదంలో ప్రభుత్వ వైఖరి గురించి, ప్రజలకు పడేపడే చేప్పవలసిన పనిలేదు; హామీలకూడా అనవసరం. కావలసినది వాక్యారత్యంకాదు. కార్యభూత్యం. "ఇకనుంచి పత్రికలద్వారా బయటపడం; ఏభోలో ఈసమస్యగురించి మాట్లాడం" అని శ్రీ సంజీవరెడ్డి చెప్పడం బాగుంది. గుల్జారీసంఘం నివేదిక వచ్చేదాకా, (జూలై ఆఖరులో వస్తుందంటున్నారు) ఈ వివాదం సంగతి తేలదు. ఆ నివేదిక ఎలాగు మనకు వ్యతిరేకంగా ఉంటుందని అంతా నమ్ముతున్నారు. ఒకవేళ అంత వ్యతిరేకంగా ఉండకపోవచ్చుకాని ఉంటుందన్న ఊహతోనే ముందు కర్తవ్యాన్ని గురించి ఆలోచించాలి. తమ ఆలోచనలు ఒక నిర్దిష్టస్వరూపానికి వచ్చినతరువాత చెప్పాలి; వాటి బాగోగులను చర్చకపెట్టాలి. అంతేకాని, రోజుకొక ప్రకటనచేసి, ప్రజల్ని తికమకపెట్టడం మంచిదికాదు.

ఎలెక్ట్రిక్ & రేడియో గైడ్

ఇంటితోనే ఎలెక్ట్రిక్ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి కోర్సు రేడియోరిపేరింగ్ రేడియోమెకానిసం, ఇండ్ల వైరింగ్ నేర్చుకోండి. ఇంటితోనే రు. 50 అకు ప్రాప్తిస్తే రేడియో తయారుచేయటం నేర్చుకోండి. ఎలెక్ట్రిక్ & రేడియోవనంలకు ఉత్తమగైడ్. (400 చిత్రపటములు) ధర రు. 8. వి.వి.వి. వార్షి రు. 2.

14 భాషల మాస్టర్ : ఉపాధ్యాయుల సహాయము లేక ఇంటితోనే వైస్, జూనియర్, అరవం, ఫ్రెంచి, రష్యన్ మొ! భాషలను నేర్చుకోండి. 14 భాషలు ధర రు. 6/- V.P.P. వార్షి రు. 2. డ్రాయింగ్, పెయింటింగ్ రు 5-50. మోటార్ మెకానిక్ టీచర్ రు. 5-50. V.P.P. వార్షి రు. 1-50 అదనం.

Tagore Vigyan Mandir (A. 8) Halka No. 13, ALIGARH

ఒక సిసా, అనేక చికిత్సలు!

SLOAN'S LINIMENT

KILLS PAIN

Dr. Charles Sloan

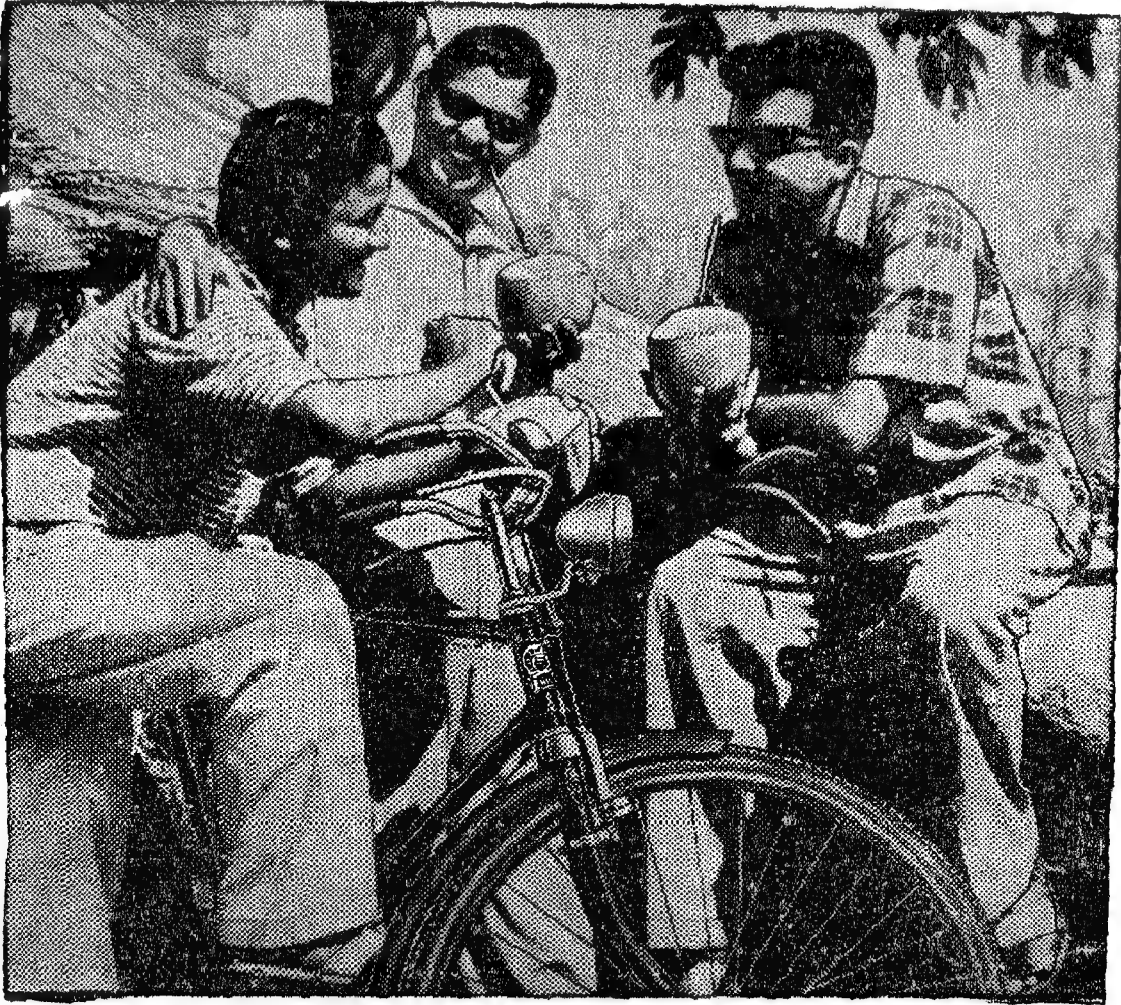
Manufactured in India by
MARTIN & HARRIS (PRIVATE) LTD,
1 B, Ashutosh Mukherjee Road,
Calcutta 20.

Mark Owned by STANDARD LABORATORIES INC.

కీర్తి వాతము, వాతపునఃస్థలం
కండర వాతము, అంశల
మూలంగా కలిగి వాతము,
ప్రోత్పన్న రిపమెంట్ ఉపయోగించండి. ప్రోత్పన్న మి వాస్తవం
లను తక్షణం దూరంచేస్తుంది.

వార్షిక-లాండ్
పొరకూర్చుకోవడం కంపెనీ
(సుకనాధ్యరంకోయి.ఎస్.ఎ.లో స్థాపితము,
TEL.

తెలుగు పత్రికలన్నిటిలోనూ ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక
సర్క్యులేషన్ అత్యధికమైనది!

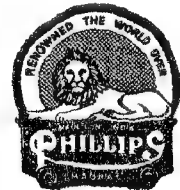
PHILIPS ఫిలిప్స్ సైకిళ్ళు మీకై నిర్మితమైనవి

ఈగనై కంటికి వదలిన ఫిలిప్స్ సైకిలు నేటి మివంటి పుత్రాహవంతులైన
మువకుల కొరకై నిర్మితమైనది. ఎట్టి మోటు వాడుకకైనను తట్టుకొన జాలు
వట్లుగా అనలైన వదును చేయబడిన ఇక్కుతో దృఢముగా నిర్మించబడినది.

దెబ్బి ఎండ్లుగా ప్రపంచ ఖ్యాతి నొందిన ఫిలిప్స్ సైకిళ్ళు, యిప్పుడు
బి. ఐ. సైకిల్స్ వారి అత్యాధునికమైన కర్మాగారంలో, బచ్చితమైన పద్ధతులలో
తయారుచేయబడుచున్నవి.

బి. ఐ. సైకిల్స్ అఫ్ ఇండియా అంబట్టూరు - పుణె

PHILIPS

కాదు) ఉండాలి. పక్కలు, దండలు అవి తియ్యక్కర్లేదుగాని అఖిరి సీమల్లో విలన్ తో దెబ్బలాడి కొండమీదికో, నది ఒడ్డుకో అలా అలా వెళ్లి విలన్ ని అందులో తోసెయ్యాలిగదా కోవాలు, మేవాలు (పోతానివే అక్కర్లేదు) తినాలి. మున్నో మెదవి చుట్టుకోవాలి. అన్నట్లు హీరో వెల్లివిన బోస్ ఉండాలి. ("కాబోయ్" ధైర్యే మంచిదే లేదా రూప చిని ఏదో ఒకటి. అనీకీ ఫర్మాయిష్ హిందూస్తానీమాత్రం కాదు.) హీరోకి తండ్రిలాంటి పదార్థం సిసిమా ప్రారంభ మయ్యేసరికి (చిత్రపటమై) గోడకి వేర్లాడుతూ ఉంటుంది. వాళ్లమ్మ దానికి పువ్వులుపెట్టి "మీ కొడుకు నెప్పుడూ ప్రేమించువానిగా చేయండి" అంటూ మ్రొక్కుతూ ఉంటుంది. అలా ఉండగా హీరో ఆమెను ఆమాంసం ఎత్తు తుని, (కున్నీలువట్టే అంబాలు కాబోలు అని కిట్టినివాళ్ళు అనుకుంటారు.) దివి "అమ్మా ! నే ప్రేమించా నంటాడు". దాంతో కథ ప్రారం బిస్తే చాలు. పాటం అంచీలమీదుగా మధ్య మధ్య విలన్ ప్లవ్ సిగరెట్ రింగులను (కొన్ని ప్రేమతోనే ప్రేక్షకులకు జ్ఞాపకార్థం చూపుతూ)

హిట్టు సూత్రాలు

11-వ పేజీ తరువాయి

చూపిస్తూ హీరోయిన్ "ఫార్మ్" హీరో "నర్మల్" తో క్లయిమాక్సుకి వెళ్లిపోవచ్చును. అప్పు దా హీరోయినుతండ్రి పాదార్థంగా లక్ష్యాది కారి (కావాలంటే అందుకు దాఖలా నైట్ గవునూ ప్లవ్ పైపూ చూడగలరు) విలన్ కిచ్చి ఆ విల్లిని (కొన్నిచోట్ల మాలాసిన్డా అంత సన్నంగానూ, కామినీ కాశల్ అంత యవ్వనం గానూ ఉండును.) పెర్లిచేస్తానడంతో యిక పాట లుండవని ప్రేక్షకులు లేచిపోతారు. (హీరోయిన్ కూడా విలన్ చేతిలో చిలికిపోగా మిగి లిన హీరోతో లేచిపోవును.)

హీరోని 'బంగ్లీ' అన్నా 'బేవకూఫ్' అన్నా 'అనాడి' అనుకున్నా, లేదా "బోయ్ ప్రెండ్" "మిస్టర్ ఇండియా", "షంషేర్" అని ముఖ మ్మతి చేసినా ఏమీ అనుకోదు. పైగా "మైదానపేమో హూ", "మురేఖ జీనేడో" అంటాడు.

విజయగోపాల్ వారి "చిట్టితమ్ముడు"లో నూర్య కాంఠం.

"మంచిమనసు"లో జానకి సానిత్రి.

నవీన్ చిత్రవారి 'నవరత్న'లో ఎన్. టి. రామారావు, వాసీ.

హిట్స్ సూత్రాలు

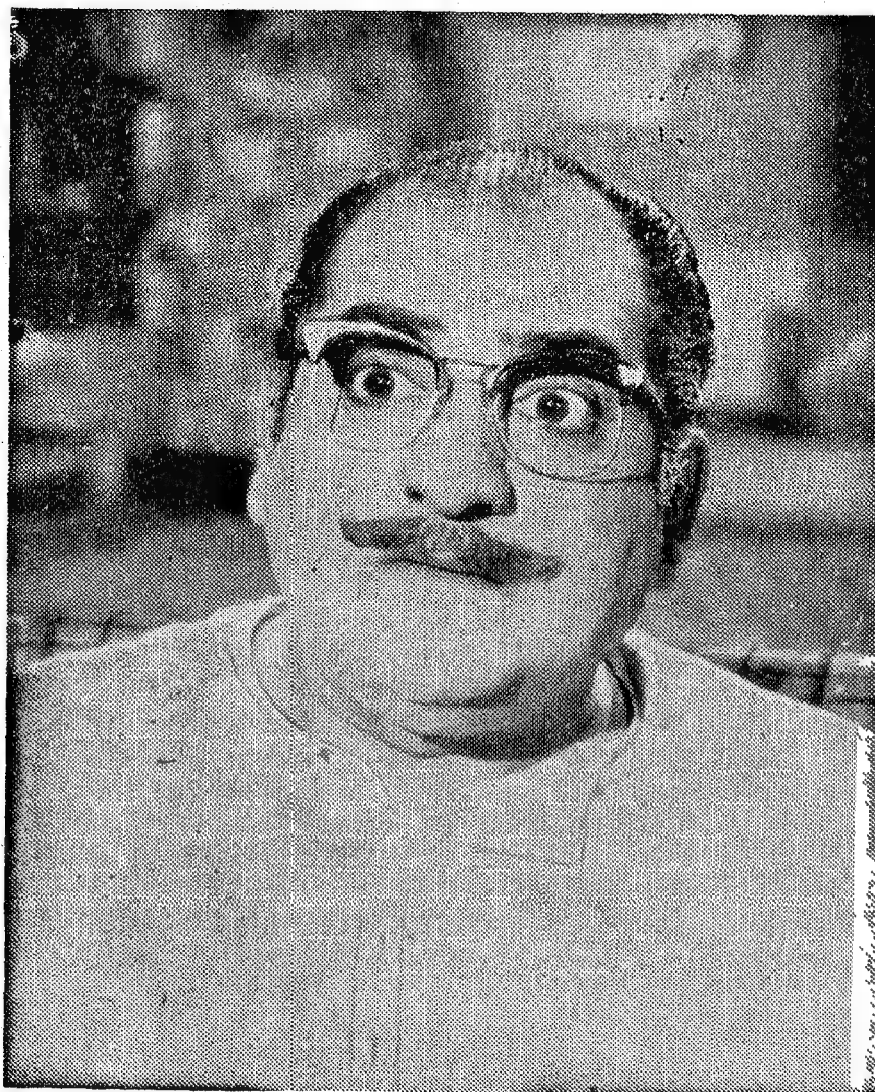
(అంటే నేను 'కైపు' లో ఉన్నాను. సన్నిహితులు నాలుగు డబ్బులు చేసుకుంటూ బ్రతకనివ్వండి అని అర్థం.) 'ఇప్పుడు' 'కథ' లోకి పోను' అని తాత్పర్యం.

నాయిక ముఖస్తుతి

ఇక హీరోలును. సాధారణంగా లండన్, బొంబాయిలు (హాలీవుడ్ లో ఎమ్మీ ప్రిస్టన్ వస్తే కొత్తగా ఉంటుంది? ఇంత పెద్ద రెవెన్యూ షన్ లో ఓ హిందీబామ్మ త్వరలో రాగలదని ఆశించవచ్చును) వెళ్లి చదువుకుని వస్తుంది. (అమాట అబద్ధమైనా బార్బర్ షేపుకి అవశ్యం వెళ్లివస్తుంది. ఖాబ్ దే హైరూ, లేదా గుర్రం తోకముడి, నుదుటిమీద ముంగురులకు 'లెంగ్త్ కంప్ర'లు తప్పవుగనుక) "రాక్ అనోలు" బాటన్ పాషన్ లో "లలా" వాయిన్ లో నవ రాకనోలులో కలిపి భారతనాట్యం చేస్తానని చెప్పి కథాకళి అడేస్తుంది! వెలికితైలసాయంతో హీరో వెంటబడుతుంది. కారుంటే 'హోర్న్' బాజాలతో హీరోని ప్రణయకయ్యానికి పిలిచి (కుర్ర) కారురేసులాడి, ఓ మంచిపాట పాడి తన హృదయం పారేసుకుని హీరోహృదయం తీసు కుని పారిపోయి అలా అలా తిరిగి ఎంప్ చేతిలో చిక్కిపోతుంది. ఈలోగా హీరో దేశవాళి మార్కు కైపు కథలన్నీ నెమరేసుకుని బోలెడు పీట్లు చేస్తాడు. "అసలీ చిత్రంలో కరుణరసం లేదూ" అని తప్పుపట్టేవారికి కప్పిళ్లు తుడుచాలి గ్లెనరీన్ (క) ప్లీళ్లు కారుస్తూ హీరోయిన్ రెండు పాటలు (తెలుగైతే నేనధ్యం తథ్యం. కాని హిందీలో హీరోయిన్ స్వయంగా పెదాలు కడు వును) పాడును.

అదీగాక లేటుస్టు ఫేషన్స్ వాటికి తోడు కొత్త హీరోయిన్ సవ్వంగా ఉండగానే చూద్దామని (మర్రొండు నీనీమాలకి మూలంగా వచ్చును.) ప్రేక్షకులు తప్పకుండా వెళ్తారు. (విరూపం కీషయం బాగా తెలుసు.)

మరి ఓసారి చూడాలికదా అనుకుని చూసి! చప్పరించి పాటలు బాగున్నాయి పోదామని (మరో సారి వెళ్లి చివారి కదా) ప్రేక్షకుడు వీలైనన్ని సార్లు చూసి పాటలు పాడు"కోబోతే చాలు! (దాంతోనే "హుర్రేయ్! ఫటాకా థామ్ ధూం... ఖటమర్ (నల్లి) ఖటమాండూ మంటూ డ్యాన్సు దానికడే వస్తుంది!) అదే పదివేలు (అడుగుల ప్లాటు) ఇక నీలీ నియమం? ఇదేం కథా? నీనీమా గాని. రంగులు, హంగులూ, పాటలు, కోటల్లు దాటే మాటలూ ఉన్నాయి. మరోమాటా చూడండని ఉపన్యాసాలిస్తూ "నీనీమార్కులు" ఉపన్యాసాలిస్తూ వస్తారుకూడా గనక దాని కంటే యిదే బాగు? లేనా?

"మంచిమనసు"లో రంగారావు.

భృగూన వతి వరద.

అంధ్రాదిత్యవరద.

11-5-02

57

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, మీ సరియైన దర్శనమివ్వగలది మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డుపైన మీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు వ్రాయాలి, వేళ వివరములున్నా, మీ సరియైన చిరుకామా యున్నా వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

శ్రోత్రియ కాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కార్డువ్రాసిన లేదీలగాయతు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ వ్యవహారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, కూర్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్రవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రమే వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగుహము లేవయినా పున్న యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైనపంప బడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పేకము వాపను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ ఆద్రును ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. Dev Dutt Shastri, Raj Jyothishi (W. P.) JULLUNDUR CITY.

తుషార్ వంటింట్లో వుంటే ఇంట్లో అంతా ఆరోగ్యమే

తన బతుకులందోనివారి ఆరోగ్యం వాడు తనే ఆహారం పై ఎక్కువగా ఆధారపడుతుందని వివేకి అయిన ప్రతి భర్తకీ తెలుసు. వంట చేయుటకు సరైనది తుషార్ - ఏ, డి, విటమినులుగల వనస్పతి కెక్కిన వనస్పతి అని కూడా అమెకు తెలుసు.

తుషార్

(ఏ. డి, విటమినులుగల వనస్పతి)

టుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లి. కర్నూలు

ASPT/10

అందుకోలేని ఆతిథ్యం

9వ పేజీ తరువాయి

నుంది. అంతేకాదు. మీరు కైలో టెక్స్ టెకుండా ప్రయాణం చేశారు!"

మురళి ఆశ్చర్యంగా అమెను చూచాడు.

"మురళీగారూ! పరిస్థితుల ప్రభులందరినీ మీ రబద్ధమాడారు కాదనను. కానీ పరిసరాల్లోని వ్యక్తులమనస్తత్వాలు మంచిపై నప్పుడు ఆ అబద్ధం వల్ల వారి మనస్సులు నొప్పించినవాళ్ళయ్యారు. కావాలని ఆతిథ్యం కోరితే కాదనేవాళ్ళిక్కడెవ్వరూలేరు. అది గురిస్తే సంతోషం" అని అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయింది.

మురళి ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు. అతనికళ్ళకు అన్నప్పై న దృశ్యం మనగ్గా అగుపించింది.

* * *

అది ఒక పాతకొంప. చుట్టూ దరిద్రదేవత వికటాబ్ధహాసం చేస్తోంది. మలేరియాలోగానికీ ■ స్థలం పుట్టిల్లు. మలేరియా విలయతాండవానికి ఆ యింటల్లో అప్పటికీ రెండు ప్రాణాలు రాలిపోయాయి. ఇంక మిగిలింది ఒక ఎండుకట్టు, ఒక బండరాయి.

"అమ్మా! అయ్యా!!" మూలుగుతో దొక ఎముకలగూడు. గూట్లో దీపం నత్యగ్రహం చేస్తానని బెదిరిస్తోంది. మంచానికి రెండడుగుల దూరంలో, మోకాళ్ళల్లో తలదూర్చుకు కూర్చున్నాడు ఒక పదిహేనేళ్ళ బాలుడు. "అమ్మా! అయ్యా!! బాబూ మురళీ!" పిలిచింది అస్తి పంజరం. బాలుడు లేచి మంచం పమిపించాడు.

"బాబూ....వా....బీ....బి....బి....బి....బి....బి...." గూట్లో దీపం గుప్పుమంది. మురళి ఎముకలగూడు మీదపడి, "అమ్మా! నువ్వు పోవద్దే....నన్నూ తీసుకుపోవే...." అని ఏడుస్తున్నాడు. గుడిశలో చీకటి కమ్ముకుపోయింది. బాలుడు సొమ్మసిల్లి పోయాడు.

పోలీసుల ఈలలు, మనుష్యుల కేకలు, బ్యాటరీ కైల్లు కాంతితో ఆ ప్రాంతంలోని చీకటిదేవత నల్లనిముసుగు కొంతవరకూ తొలగింది. "ధక్" ఏదో వస్తువు గుమ్మంలోనుంచి దొర్లుకువచ్చింది. ఎవరో పరుగెత్తారు. సొమ్మసిల్లిన బాలుడు తేరుకుని వ్రక్కగా వచ్చినట్టే ఒక గుండ్రని వస్తువును చీకట్లో తడిమిచూడసాగాడు. అది ఒకకారు బ్యాగు. దాన్నిండా పీరులాంటి ఏదో ద్రవం పోయబడుంది.

"రాస్కెల్!" ఈ గుడిశలోనే ఉంటాడు చెబు కండి!" అందొక గంభీరకంఠం. నాలుగు ఇనుప బూట్లకాళ్ళు లోనికి ప్రవేశించాయి. ఆ కాళ్ళ తాలూకు వ్యక్తుల చేతుల్లోని బ్యాటరీకైల్లు కాంతి ఆ బాలడిమీద, బ్యాగుమీద ప్రసరించబడింది. "వెధవా! మా కళ్ళలోనే దుమ్ముకొడతావుకదూ?" అంటూ బయటకు లాక్కొచ్చారు. పిరిదీపపు

కాంతిలో నేలమట్టి, ఇనప్పెక్కువ మంచి గణగణ నలుకుతూ బావురుమున్నాడు ఆ బాలుడు.

కోర్టులో అంత చిన్నతనంలోనే 'నాలుసారా' న్యాయం చేస్తున్నందుకు, ఆ బాలుణ్ణి సక్రమ మైన పద్ధతిలో పెట్టేటందుకు, అయిదు సంవత్సరాలు "బాలుర క్రమశిక్షణచరసా"కు సంబంధించి న్యాయాధిపతి తీర్పునిచ్చారు. ఆ నమయంతో అతనికి 'నా' అన్న వాళ్ళెవరూ లేకపోయినా, 'మా' అనబడే ఒక వేలవిడిచిన మేనమామ ఉన్నాడు. అతనూ కోర్టుకు హాజరయ్యాడు. అతని అంత తార్థం ఆ బాలుడు కైలుకునేడే అతని ఇల్లు ఆశ్రమించాలని.

* * *

పదిగంటలకు స్నిహానికి మాలిదగ్గరకు బయల్ పడిన మురళిని కొన్ని మాటలు నిలిపివేశాయి. "ఏమండి వదిలగారూ! ఈ సంవత్సరం రాధ పెళ్ళి చెయ్యరా?" అందక గొంతు.

"చెయ్యాలనే ఉంది వదిలగారూ! మంచి వంబందంగాడా మాదాం" అన్నది మరోక గొంతు.

"అరే ఎప్పుడూ? ఎక్కడా?"

"ఇక్కడే! అబ్బాయిపేరు మురళి, విశాఖపట్టణం. అమ్మాయి కూడా వచ్చుకునేట్టే ఉంది."

"అస్తిపాస్తులు"

"అ, వాటిదేముంది. మన కుండేదేదో మనకుండనే ఉంది. అస్తిపాస్తుల విషయం ఎత్తానంటే మూరారు మండిపడతారు. కుర్రాడు బుద్ధిమంతుడు, యోగ్యుడూ అయితే చాలు. ఇవాళో, రేపే వారిచేత అప్పి మాట్లాడించేస్తాను."

ఇంక ఎవరికీ మురళి గణగణ మాలిదగ్గరకు వెళ్ళిపోయాడు. స్నిహం చేస్తున్నంతసేపూ అతన్ని అనేక రకాల ప్రశ్నలు చుట్టుముట్టాయి. "తనవరూ, తన అంటేనేమిటి, తన రాధకు అర్హుడేనా, తన ఆ ఇంటికి విధంగా అతిగా వచ్చాడో తెలిస్తే చిట్టతొల పూర్వంలాగా ఆదరిస్తారా?" మెల్లగా గత స్మృతుల్లోకి జారిపోయాడు.

అదేజాతే అయిదు సంవత్సరాలు పూర్తయ్యాయి. కైలునుంచి వచ్చి, "మా" అనబడే మేనమామవద్దకువచ్చి, అశ్రయిస్తే ఒక అయిదు కాగితం, రెండు జతల బట్టలు, తిరిగి గుమ్మం లోక్కడవ్వు తాళిదు ముట్టాయి.

అది మొదలూ వాళ్ళనూ, వాళ్ళనూ ఆశ్రయించే వాడు. ఉన్నచోట నిసుగుపడ్డే రైతెక్కోవాడు. ఇదే అతని చరిత్ర.

మధ్యాహ్నం అంతా విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారని. రాధ క్రితంలోజాతపు కనిపించనలేదు. కుంటి మర్రిలో కూర్చుని, ఆలోచిస్తున్నాడు మురళి.

గుమ్మంముందు చప్పుడైంది. రాధ అతనిబట్టలు మడతలోతెచ్చి బల్లమీదుంచి వెళ్ళిపోయింది. వాటిని చూస్తూ, మురళి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, "పోర్" రూం గుమ్మంముందు నిలబడి చుట్టూ చూచాడు. పందిరిపంభాల్ని పట్టుకు గిరగిరా తిరుగుతున్నా

డోక కుర్రాడు. మురళి పిల్వాడు. కుర్రాడోవాడు. "నీ పేరు?"

"చంద్రం"

"వాకాక పెప్పిల్కావారి తెచ్చిస్తారా?"

కుర్రాడు నిమిషంలో తెచ్చిచ్చాడు. చుట్టూ వెదికి ఒక తెల్లకాగితం సంపాదించాడు మురళి.

పాయంత్రం కొందరు పల్లగాలికి ఊరిబయటకు పికారు బయల్పడారు. మురళి పాన్లు, పర్లు తోడుక్కుని, విప్పినవి మడతలో బల్లమీదుంచి ఒక కాగితంమడత వాటిమీదుంచి బయటకు వచ్చాడు. రాధ దూరంగా ఎవరో మాట్లాడుతోంది. క్షణం ఆమెను చూచి, గణగణ పికారుకు వెళ్ళేటట్లు వెనక్కి వదలసాగాడు.

మురళి వెళ్ళిన మరో పదిహేను నిమిషాలకు రాధ ఆ రూం కొచ్చింది. క్రితంలోజా మురళి ధరించిన బట్టలు, వాటిమీద ఒక కాగితంమడతా చూచి ఆతృతగా కాగితా వ్వుందుకుంది.

"గౌరవమీయైన రాజబాబు, రాధాదేవిగార్లకు,

మీ ఆతిథ్యం జన్మతో మరుసరానిది. ఈసరికి రాధాదేవిగారు వా విజయత్రయ చాలా గ్రహించి ఉంటారు. ఒకరోజు మీ ఆతిథ్యం అందుకోవటం వా పూర్వప్రణయం. మీలాంటివారి నిద్రనైనా తాకే అర్హతలేనివాళ్ళే. నేను మీకు చెప్పిందంతా అబద్ధం. వా చరిత్ర మాక్కుండా ఇందులో పొందుపరుస్తున్నాను.....అవిధంగా రైలునుంచి దిగిపోయాను. అప్పటికే వాల్చర్ జల్లెండి అన్నది. ఊళ్లోకి వస్తే ఇక్కడేదో పెళ్ళి జరుగుతుందనితెల్పి, అర్థించడానికి వచ్చాను. రాజబాబుగారికి వా గతచరిత్ర చెప్పింతుకున్నాను, కానీ వారు విన్నేతిలోలేరు. అందుకే అబద్ధమాడాను. నేను చేసిన ఈనవికి చింతిస్తున్నాను. మీని వచిత్రమైనప్పుడయ్యాను. అందుకే మీ చెంత నిలబడలేకపోయాను. మీ ఆతిథ్యాన్ని సంతోషంగా పొందలేకపోయాను. ఇహనుంచి విజయత్రయ కారం గడవడానికి ప్రయత్నిస్తాను. ఆ విజయత్రయ కారం కలిగించనివాడు యేం చేస్తానో.....ఇహ ప్రాయశ్చిత్తు.

ఇట్లు,
మురళి"

రాధ ఉత్తరం చదివి, దీర్ఘంగా విట్టూర్చింది. రాజబాబుకు అప్పటికే కొంత తీరిక చిక్కింది. చకచకా "పోర్" రూంలోకివస్తూ, రాధని, ఆమె చేతిలోని కాగితాన్నిచూచి, కాగితాన్నందుకుని గణగణ చదివి, "అరే, ఇదేమిటి? కథలోలాగావచ్చి, కలలోలాగా వచ్చిపోయాడు! ఉత్తర పీరికివాళ్ళగున్నాడే?" అంటూ హేళనెరుకు నిలబడి పోయాడు.

* * *

పాయంత్రం ఆరుగంటలకు మద్రాసుపోయే పాసింజరుబండిలో ఒకానొక మూడవతరగతి కిటికీ ప్రక్కగా కూర్చుని, ఆ చిన్న స్టేషన్, వచ్చే పోయే వాళ్ళనూ చూస్తున్నాడు మురళి. "కూ" మని కూతవేస్తూ, మద్రాస్ వైపుకు సాగింది రైలు బండి. క్రమంగా ఆ స్టేషనూ, దూరంగా కనిపించే గ్రామం మరి దూరం కాసాగింది.

పండిత
డి. గోపాలాచార్యులవారి

ప్రవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలూనికి
అయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రైవేట్) బుటెడ
మదరాసు-17

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి!

ఇంటిలో విరామంగా జూర్పుని పుంజేప్పును, పోస్టల్ బ్యూజున పర్యాయ, హోమియోపతి శుశువుశాని, గణగణ మెంటురిజేస్తున్న కాలేజీపర్యాయ డిపార్టుమెంట్. ప్రొఫెసర్ డి. తిలక్ముని. విభవములకు వెంటనే వ్రాయండి.

INDIAN
HOMOEOPATHIC
COLLEGE
(APW) JULLUNDUR CITY

శ్రీబాలాంజనేయ ప్రశ్న

సంతానము, శోగములు, గ్రహబాధలు, వివాహం, పారిపోయిన పశువులు, మనుష్యులయొక్క ఆహారీ, దాండ్లిలింపిన సాము, పీడిపోయినభార్య మీద శోరిన 5 ప్రశ్నలకు వెంటనే వ్రాసి పంపగలరు. రూ 2 ఎం.ఓ. చేయండి. నెలలవారీగా 12 నెలలకు 1 సంవత్సరం జాతకము రూ 2. పూర్తిపేరు, జాబు వ్రాసిన పత్రము తెలిపిన చాలును.

హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము,
10వ రైసు, అరందర్ పేట, గుంటూరు-2.

మంచి పుస్తకాలు

జీవితరహస్యాలు:- మీదాంపత్త్యునుజ్ఞానికి అనేక కామ సూత్రాలు:- రూ. 3-50
యజుర్ వేదము - శ్రీలను గురించి అనేక.
కుంభావల విద్యయాల:- రూ. 3-50
సంతానము:- గర్భనిరోధానికి 60 నవీన సులభ మార్గాలు:- రూ. 3-50
ప్రస్తుత రహస్యాలు:- వ్యాపారంలో అర్జును పంపాదించే అనేక కాత్రదారులు. రూ. 6-00
ఉద్యోగిగదర్మిని:- మనదేశంలోని అన్నిరకాల ఉద్యోగాలు, అర్హతలు, పొందే మార్గాలు రూ. 5-00
ప్రత్యక్షానము:- శరీరానందరం ఆత్మను. గురించిన నవీన శాస్త్ర పరిశోధనలు. రూ. 2-50
జాప్తు భర్తలుచిత్రం క్రింద ఎడమకు బ్రాహ్మ వి వి పోస్తున్నామి మియంటికి పంపాడును
దేశసేవ ప్రచురణలు, ఏలూరు, ఆంధ్ర

కుమ్మ సమస్త మహా వ్యాధులకు
బొల్లి **మొదటి నెలలో** **40% నివారణ!!!**
10% నివారణ!!!
మాలెప్పిన్ అమోఘ జెషధము!!!
వివరములకు గ్రంథేరఘరామ గుప్త
అమర జ్యోతి పాడర్స్ మార్కెటరు కర్నూలు జిల్లా

RATNAM'S N-OIL

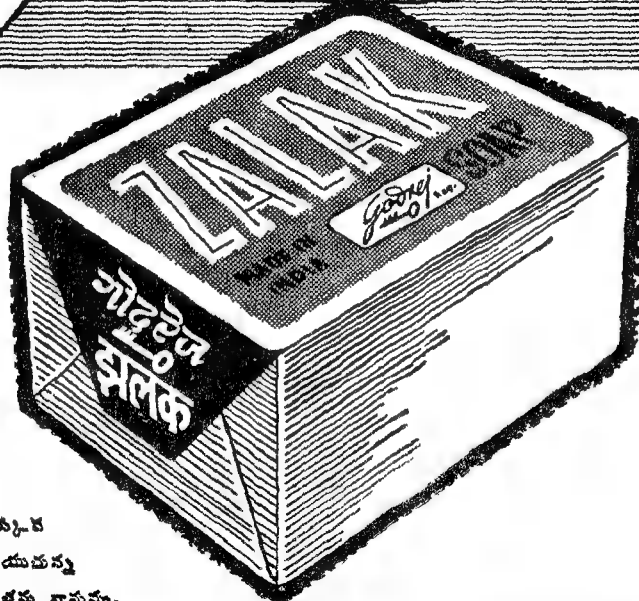
(తైళాకరకమాత్రమే)

అంగవస్త్రములు బుట్టావరి చెంది, చిన్న దెవతో తిరిగి యధావ్రతారం అయి పూర్తి పొట్ట మనుభవించుటకు 50 సెం|| ప్రఖ్యాతి కలిగి, 1 పీసా రూ. 10 అం|| రి. పి. 1-4-0 కావలసినవారు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇందులో స్వేచ్ఛలే రకం అర్జింటుసుమానకు రూ. 25-0-0 అం|| డాక్టర్. రత్నం వన్స్, (Estd 1904) మలక పేటబ్లింగ్స్, ఆజంపూరావూర్ 5 కి|| ది, హైదరాబాద్ - 24 (ఆంగ్లప్రకటన)

నిజం, ఈ క్రొత్త సబ్బు చాలా బాగుగా శుభ్రపరుస్తుంది ఆతేడా నేను కనిపెట్టాను.

అది ఏ ఇతర సబ్బులకంటే చాలా కాలము నిలవుంటుంది, అంతకంటే ఇంకేమి కావాలి.

వాచకమందకోండి, అది చుక్క, పీకుమరీ ఎక్కువ టూమ్ ఎమిలకగా. దానిని బాగా అమ్మకము చేయవచ్చు కాదు; మార్గదర్శక సంస్థ. గోదెజ్ సబ్బులో ఉత్తమ కావచ్చు.

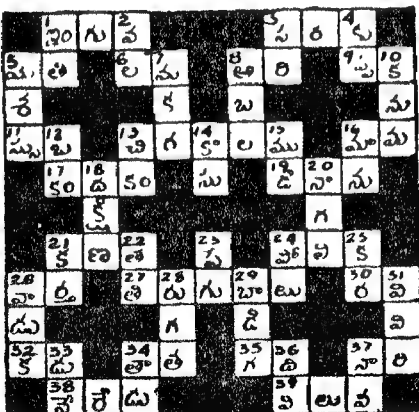
ZA-3x3-62 TEL 77x3x3

గళ్లనుడికట్టు - 100

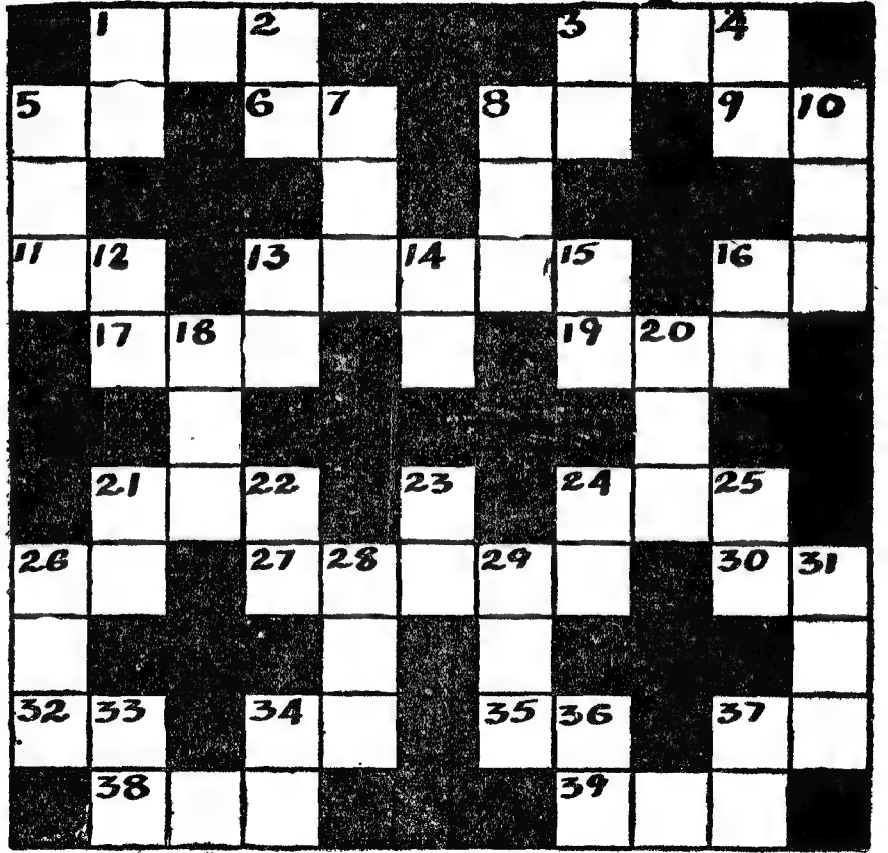
అ డ్డం

1. పడవా? పిసిపిట్టమే నీటిమీద ప్రయాణం చెయ్యి!
3. బంట!
5. మామదివం మధ్య మనస్సు.
6. స్వప్నము తలక్రిందులు!
8. గౌరవం బిడిసి కొట్టులో ఉన్నది!
9. ఓర్వేగా?
11. రోడ్డుమీదది తిరగబడింది.
13. గౌరవములా?
16. పర్వము.
17. శక్తి ఉత్పన్నము.
19. ఇది ఒకప్పుడు సింహాసనంమీద ఉన్నదిట!
21. మృగము.
24. స్పటికలో కొంతభాగం మారినా అదే.
26. ఒక దినము వస్త్రము.
27. దిక్కుల చివరల!
30. —వార అంటారు.
32. తోక సిగలో పగి!
34. అరోజు ఒక ప్రదేశం.
35. వ్రాతక సంబంధించినది చిలిపిదే!
37. దివానికి ఏడురెట్లు.
38. గుమ్మము.
39. కవాలము.

99-వ గళ్లనుడికట్టుకు జవాబు

ఆంధ్రనాటివారపత్రిక

నిలువు

1. ఒకటికి మన్నా చేస్తుంది!
2. జాలరివద్ద ఉంటుంది.
3. బంధము.
4. నందవలు.
5. జ్ఞానశక్తి లేనప్పుడు ఇది ఉండంటారు. ఇక్కడ కలగాపులగం.
7. తోపాములో పనిచేయువాడు.
8. భక్త విశేషుని విఘంటువు: బెడరడము వెతకండి!
10. మత్తు కలిగించేది!
12. ఈ వార్తలు కావాలంటారు.
13. రమణ తిరిగిది తలక్రిందులయింది!
14. యజ్ఞం.
15. తెల్లనిపానీయం తలక్రిందులు.
16. పర్వతం.
18. మిగడ.
20. అప్పటి దుస్తరమాలలో కప్పుకునే వస్త్రము!
21. తోపానము.
22. ముసలితనమే!
23. ఈ చెట్టు నీటిమీద తేలుమా?
24. ఎన్నో.

25. వ్రాతగాదు!

26. గడ్డి—

28. బుట్టనిండా! (అశలంటారు)

29. పుద్గ?

31. దులకన (—“సైకువా” అని ఒక పాత వాటకం పేరు)

33. జాబ్బు!

34. —రాయి అంటారు.

36. పిక్కతలలో తండ్రి.

37. ఉబ్బు!

ఆంధ్ర నాటి వారపత్రికలో ప్రకటనలు మీ వ్యాపారాభివృద్ధికి తోడ్పడుతాయి. వివరాలకు: ఎడ్వర్టైజ్ మెంట్ మేనేజర్ కి వ్రాయండి.

నెర్విటాల్

నెర్విటాల్ బలహీనతను, రక్తపోటును రామ బాణము. అనుభవయుక్తముగా చేయబడినది.

■ డా. పీసా 5-75, పోస్ట్ 1-75.

ఇండియన్ మెడిసన్ హౌస్,

విజయవాడ-2.

శారదా శ్రీభరణములు

(విశిష్ట)

బంగారు కవరింగ్, కేయబడిన ముత్య శారదా, నగలు ధరింప ఆనందింపండి.

శారదాగోల్డుకవరింగ్ పరుపు (విశిష్ట) చిలకలపూడి జెడ్డు ముచ్చిలిపట్నం (ఆంధ్ర)

వైట్రా

గర్భవతులకు వివాధిని

విద్య గర్భవతులకు వ్యాధిలకు పోరాడ్డి, ఆరోగ్యమునకు సంరక్షణ ముఖ్యమైనది. అన్ని వ్యాధిలకు వారము పీసా 2-8-0

కృష్ణాపెట్రోల్ డెజివాడ

న్యూ థిర్టీ లే ఖ

6-8 పేజీ తరువాయి

ఉన్నారంటారా? కూడా, గుడ్డా చవగ్గా అభింప జేయుమని ప్రజలు మమ్మల్ని ఇక్కడకు పంపు తున్నారు. కాని, మేము వారికి ఇస్తున్నామేమిటి? ఆదేశాలేకదా!"

థిర్టీ నగర పాలకసంఘం మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ శ్యామ్ నాథ్ కు మరోవిధంగా ఆకాశగంగ కలిగింది. తమ కుటుంబానికి "థిర్టీ"లోని ప్రముఖ ముస్లిం కుటుంబాలతో సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నప్పటికీ, తమ ముద్రణాలయంలో ఖరాన్ అచ్చు అవుతున్నప్పటికీ, ముస్లిం ఓటర్లకు తమకు అన్యాయం చేశారని ఆయన భావించారు.

నియోజకవర్గంలో ఉన్న మొత్తం 33 వేల మంది ముస్లిం ఓటర్లలో 24 వేలమంది తమతో పోటీ చేసిన ముస్లిం అభ్యర్థికి ఓట్లు చేశారని శ్రీ శ్యామ్ నాథ్ వెల్లడించారు. ఈ అభ్యర్థిని జన సంఘం నిర్మించిన, అతడికి కావలసిన డబ్బూ డన్నం కూడా ఆ పార్టీయే సమకూర్చి పెట్టిందని కూడా ఆయన వివరించారు. శ్రీ శ్యామ్ నాథ్ ఏదో గొప్ప రహస్యాన్ని కనుగొన్నారు అనుకో నవసరంలేదు. ఇంతకుమునుపు శ్రీ వె(హూ ఈ రహస్యాన్ని కని పెట్టే కాశ్మీర్ లో జనాభా తలనుకోవాలనే వాదాన్ని ఉపసంహరించుకున్నారు. ముస్లిం అభ్యర్థి ఎవరూ లేకపోతే, శ్రీ శ్యామ్ నాథ్ కు ముస్లిం ఓట్లన్నీ వచ్చేవలననే సందేహంలేదు. తమ అభ్యర్థికి ఆర్థిక సహాయం చేసినవారెవరు అన్న విషయంలో ముస్లిం ఓటర్లకు విమిత్తంలేదు. ఆ డబ్బు జన సంఘం ఇచ్చినా, కాంగ్రెసు పార్టీ ఇచ్చినా వారికి ఒక్కటే. జనసంఘం బలపరచిన ముస్లిం అభ్యర్థి కనక గెలిచి ఉన్నట్లయితే, లోకసభలో అతడు ఆ పార్టీ సభ్యులతో కలసి కూర్చునేవాడేనా? అంటే అనుమానమే. ఏది ముస్లింలకు ప్రయోజనకరం అని అతడు అనుకుంటాడో దానికే అతడు ఓటు వేసేవాడు.

చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన బుద్ధగయ ఆలయాన్ని గూర్చి, దాని పరిసర భవనాలను గూర్చి పార్లమెంటులో ఒక ప్రశ్న వచ్చింది. ఈ నిర్మాణాలు, మరల మృతులతో శిథిలావస్థలో ఉన్నవని, ఆలయ విరూపాక్షుని ఇదిగో వస్తే ఆంధ్రంలో ఆంధ్రం వల్లడించిందని తెలుస్తూ, ప్రభుత్వం ఏటి విషయం ఏమి చేయ దలచిందని ప్రశ్నించారు. ఈ ప్రశ్నకు సాంస్కృతిక వ్యవహారాల మంత్రి నమాదాసం చెబుతూ, బుద్ధగయ ఆలయం భద్రపరచవలసిన కట్టడం జాబితాలో లేదని, ప్రభుత్వానికి ఏటి పంగతి తెలియదని వివరించారు.

థిర్టీలో ఉన్న జమ్మా మసీద్ కూడా భద్రపరచవలసిన కట్టడం జాబితాలో చేరింది కాదు. అయినా, దాని మరమ్మత్తులకు సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి పోయినట్లుగా డబ్బు ఖర్చుపెడుతోంది. ఒక పంక బుద్ధుని స్మారకచిహ్నం వెలకొల్పేందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. న్యూఢిల్లీలో 'బుద్ధుని ఉద్ధారణ' వెలిసింది. వేరొక పంక బుద్ధగయ ఆలయానికి మరమ్మత్తులు జరుగవలసి ఉన్నాయని

కూడా మంత్రిగారికి తెలియదు! ఈ మంత్రివర్యులకు తుట్టేమివారో నమీంచుకో ఒక మసీద్ మొదటి అంతస్తు పునర్నిర్మించవేశారు. హిందూ కట్టడాతో పట్ల ఆశ్చర్యమూ, ముస్లిం కట్టడం పునరుద్ధరణకు ప్రజల సొమ్ము వినియోగిస్తున్నందువల్లనే కావచ్చు శ్రీ కవీర్ కు ఇప్పుడు కాబినెట్ హోదా లభించింది!

న్యూసాయి, మత్స్య పారిశ్రామికరంగంలో జపాన్ సాధించిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని భారత దేశానికి లభింపజేసే విషయమై, జపాన్-భారత ప్రభుత్వాల మధ్య ఇటీవల రెండు ఒప్పందాలు కుదిరాయి.

జపాన్ లో పగలున ఎకరానికి పండే పరిసంబ మనదేశంలో పండే పంటకు నాలుగు రెట్లు ఉంటుంది. ప్రపంచ మొత్తంలో మిద ఆ దేశంలో పట్టేన్ని చేసేట మరదేశాల్లోనూ పట్టరు. వాటిని భద్రపరిచే నిపుణత కూడా అక్కడ అభివృద్ధి చెందినంతగా మరొక చోట అభివృద్ధి చెందలేదు.

ఇప్పుడు మనం కుదుర్చుకున్న ఒక ఒప్పందాన్ని అనుసరించి, నాడియా (పశ్చిమ బెంగాల్) పంబల్ పూర్ (ఓరిస్సా), సిబాద్ (బీహార్), మారత్ (గుజరాత్) పట్టణాల సమీపంలో నాలుగు ప్రదర్శన క్షేత్రాలు ఏర్పాటువుతాయి. వీటిని నిర్వహించేందుకు పదహారుగురు జపాని నిపుణులు వస్తారు. వీరు తమవెంట మొత్తం రూ. 4 1/2 లక్షలు విలువ చేసే 90 రకాల వ్యవసాయ పరికరాలు తెస్తారు. వీరికి కావలసిన భూమి, వసతిసదుపాయాలు, నిర్వహణ ఖర్చులు భారత ప్రభుత్వం నమకూరుస్తుంది. కనీసం మూడేళ్లు ఈ నిపుణులు మనదేశంలో ఉంటారు.

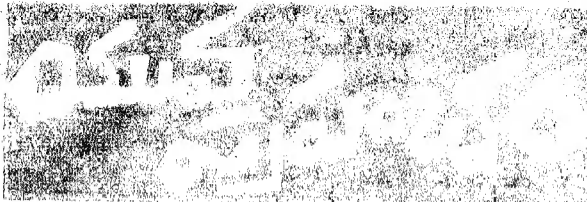
భారతదేశంలో ఈ క్షేత్రాలను జపాన్ ఇంతకు మునుపు నిపుడూ నిర్వహించలేదు.

అయితే కొంతకాలంగా నలుగురు జపాని నిపుణులు సహరాన్ పూర్ వద్ద ఇలాంటి ప్రయోగాత్మక క్షేత్రాన్ని ఒకటి నిర్వహిస్తున్నారు. వీరు సాధిస్తున్న ఫలితాలు మనదేశంలో ఉన్న వ్యవసాయ నిపుణుల దృష్టిని ఆకర్షిస్తున్నాయి.

రెండవ ఒప్పందం ప్రకారం జపాన్ ప్రభుత్వం మనదేశానికి విడుదలమవుతున్న పారిశ్రామిక నిపుణులను పంపుతుంది. మైసూరు రాష్ట్రంలోని మంగుళూరు వద్ద వెలకొల్పదలచిన మత్స్య పారిశ్రామిక శిక్షణ కేంద్రంలో వీరు పని చేస్తారు. శిక్షణ కేంద్రం ఉపయోగార్థం 6 లక్షల 60 వేల విలువ చేసే 90 రకాల యంత్ర పరికరాలను కూడా జపాన్ ప్రభుత్వం అందజేస్తుంది. భారత ప్రభుత్వం ఈ నిపుణులకు వసతి సదుపాయాలు కల్పించి, శిక్షణ కేంద్రం నిర్వహణ ఖర్చులు భరిస్తుంది.

జపాన్ నిపుణులు మనదేశానికి రావలసేకాక, మన నిపుణులకు జపాన్ లో సాంకేతిక శిక్షణ కూడా లభిస్తుంది. భవన నిర్మాణం పూర్తి అయిన వెంటనే శిక్షణ కేంద్రం పని ప్రారంభిస్తుంది. వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి ప్రతిభావంతులైన యువకులను ఈ కేంద్రానికి పంపుతారు. జపాని నిపుణులు వచ్చి తరువాత భారతీయ అధికారులతో సంప్రదించి, శిక్షణ కార్యక్రమానికి సంబంధించిన వివరాలు రూపొందిస్తారు.

కాలేజీ బస్సులు

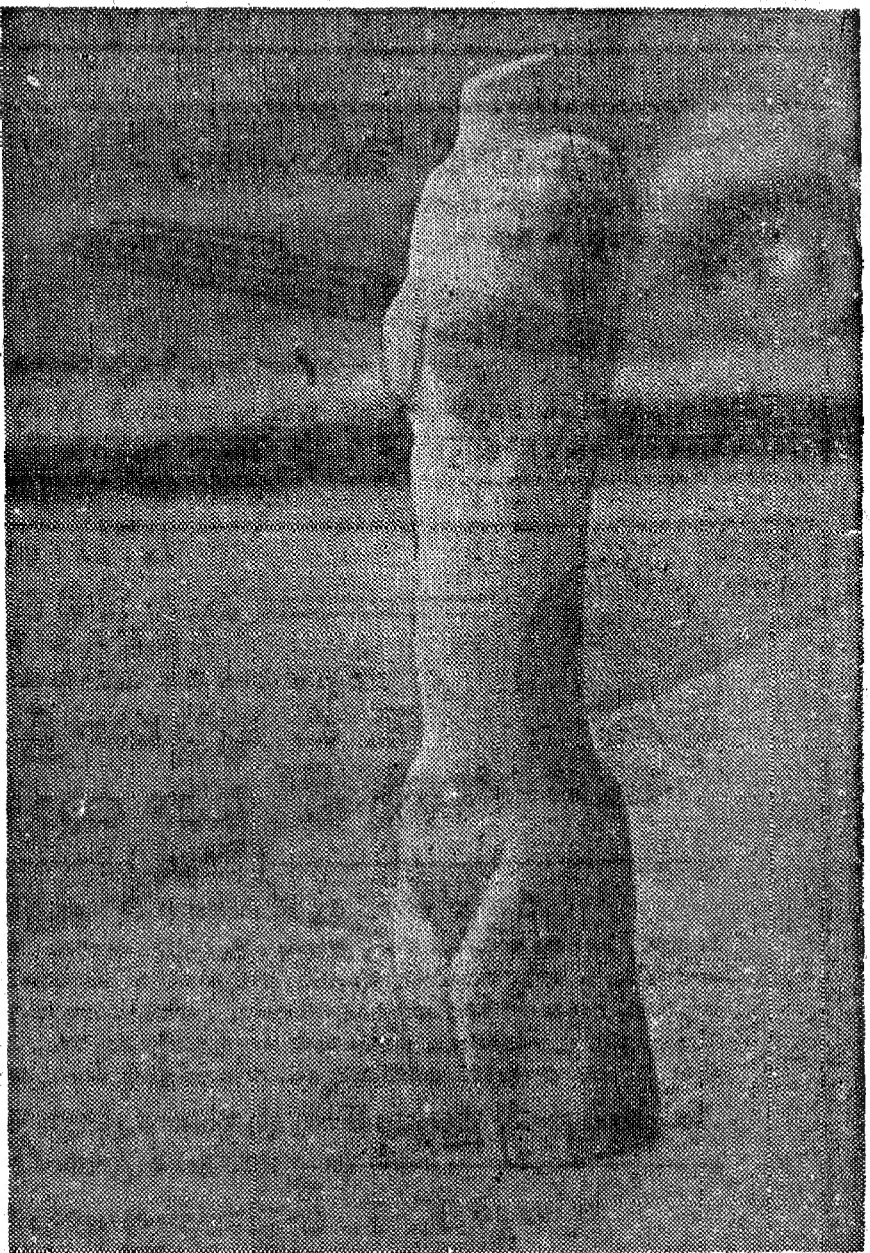
మనవాళ్ళు కాలేజీలు అనేకము కదుతున్నారని, వాటితోపాటు సదుపాయాలు కూడా ఎక్కువ చేయాలి అని మాత్రము మర్చిపోతున్నారు. కాంటీన్ సదుపాయాలే అనుకుంటే వాటికంటే ఘోరముగా ఉంటున్నాయి బస్సు, రవాణా సదుపాయాలు. కనుక గవర్నమెంటువారు కొత్తగా కాలేజీలు ఏర్పాటుచేసినట్లే ప్రైవేట్లా "కాలేజీబస్సు" అంటూ ఏర్పాటు చేయాలి. దూరమునుంచి వచ్చేవారికి కాలేజీబస్సు అంటూ ఒకటి ఉంటే చాలా సదుపాయముగా ఉంటుంది. విద్యార్థులు అయితే సైకిళ్ళ మీద వస్తారు. దూరమైతే వాళ్ళకి సైకిళ్ళ మీదరావటము కష్టముగా ఉంటుంది. విద్యార్థినులు అయితే వారు రోడ్ల రిక్తా మీద, రోవటము మరి కష్టముగా ఉంటుంది. అసలు ఇప్పుడు కళాశాలలలో విద్యార్థినులు చేరడానికి వెనకాడుతున్నారు. అటువంటప్పుడు వారికి కాలేజీకి పోవటానికి సదుపాయాలు లేకుంటే అసలు చేరరు.

విద్యార్థులను కాలేజీలో చేర్చటానికి ఫీజు, వున్న కాలేజీని రిక్తా ఛార్జీలు ఎక్కువ అవుతాయి. మధ్యరకం కుటుంబాలకు ఈ ఖర్చు భరించటము బాధగా ఉంది. ఇప్పుడు మా ఊరిలో ఒక ప్రైవేట్ కళాశాల కూడా పెడుతున్నారు. అది ఊరికి కనీసము రెండు మైళ్ళ దూరములో వుంటుంది. అక్కడ నుంచి రిక్తాలో వెళ్లాలంటే కనీసము రిక్తా చాడీ రూపాయి, రూపాయి వ్వుర వెళ్లి తూనికి ఇవ్వాలి. రాను పోను 2, 3 రూపాయలు అంటే ఎవ్వరైనా తన పిల్లలను చేర్పించటానికి భయపడతారు. అందువలన గవర్నమెంటువారు కాలేజీ బస్సు అని ఏర్పాటుచేస్తే మా ఊళ్లో లయాలా కాలేజీ, పాలిటెక్నిక్, ప్రైవేట్ కళాశాల, గవర్నమెంటు కాలేజీల వాళ్లందరికీ ఎంతో సదుపాయముగా ఉంటుంది. సీజను టికెట్టు అమ్ముతే అందరూ తప్పకుండా కొంటారు. విద్యార్థులకు, విద్యార్థినులకు రెండుబస్సులు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. ఏ కాలేజీవాళ్ళు ఎవరికి వాళ్ళు ఏర్పాటుచేసుకోవడము కష్టము కనుక గవర్నమెంటువారు విజయవాడ, గుంటూరువంటి పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలో అయినా ఏర్పాటుచేస్తే విద్యార్థులకు ఎంతో సదుపాయముగా వుంటుంది. విద్యా

ధరలే భావిపాఠాలు, దేశమును ముందుకు తీసుకుపోయేవారు అంటారుగాని ఇటువంటి సదుపాయములు మర్చిపోతున్నారు. కనుక గవర్నమెంటువారు ఆ భావిపాఠాల కొరకు

"కాలేజీ బస్సులను" తప్పకుండా ఏర్పాటు చేయిస్తే బాగుంటుంది.

"రవి"
(విజయవాడ).

శ్రీ గిడుతూరి లక్ష్మీవారాయణ (బొంబాయి) కొయ్యతో రూపొందించిన శిల్పం "టూర్ సా". ఈ పదు లలితకళా అకాడమి ఢిల్లీలో నిర్వహించిన వాటియచిత్రప్రదర్శనంలో దీనిని ప్రదర్శించారు.

రోగభయం

వైద్యుడు ఆకచ్చిన పెద్ద మనిషికి ఇరవై అడుగులు దూరంగా వెళ్ళి “ఈ గడియారం టికెటిక్ మీకు వినిపిస్తోందా?” అని అడిగాడు.

పెద్దమనిషి కళ్ళు రెండూ మూసుకుని క్షణంసేపు ఆగి “అ! బాగానే వినిపిస్తోంది.” అని వమాధానం చెప్పాడు.

పొట్టి కథలు

వైద్యుడు తాపీగా అతడి దగ్గరకువచ్చి “చూడండి! మీకు చెవుడు లేదుగాని, వినిపించు కోరు! అంతే” కొంటెగా నవ్వుతూ అన్నాడు.

ఎస్. జానకి (అనంతవార)

రచనలో నేర్పు

తగు మాత్రం కీర్తి సంపాదించిన ఒక రచయితను తాము తీయబోయే సినిమాకు కథ రాయమని ఒక పెద్ద నిర్మాత కోరాడు. నాలుగురోజుల తరువాత రచయిత కథ రాసుకు వెళ్లాడు. నిర్మాత ఆ కథను చదివి, తన సెక్రటరీని పిలిచి “ముందు నాకో తలనొప్పి మాత్రం తెప్పించి, ఈ పెద్దమనిషిని పంపేసెయ్యి. సినిమా క్షవరమైపోయేట్లు కథ వ్రాయడంలో ఇతడు నేర్పరిలా ఉన్నాడు” అని గుక్కతిప్పకోకుండా చెప్పాడు!

కౌశేయరరావు (కాకినాడ)

రత్నం బాల్ పెన్సు - రీఫిల్స్ -

జర్మనీలో కఠినపండిత మా ఇంజనీరు ఆధ్వర్యమున నాణ్యంగా తయారు కాబడినవి.

మద్రాసులో ఫ్యాక్టరీ స్థాపించబడినది

కె.వి.రత్నం & సన్సు, రత్నం బాల్ పెన్ వర్క్సు, రాజమండ్రి (A P)

అన్ని రకముల పాంటెన్ పెన్స్ రీఫిల్స్ సంతృప్తికరముగా చేయబడును.

ఓం : తత్ : సత్ :

స్వభుజీవిత సేవ

సిద్ధం పొందితేని మహిమకు ఒక కార్కాణము

కె. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి
“మేల్ మాయల్ మందు”
(Regd.)

దీర్ఘకాల చర్మరోగములకు ఉత్తమ నివారిణి

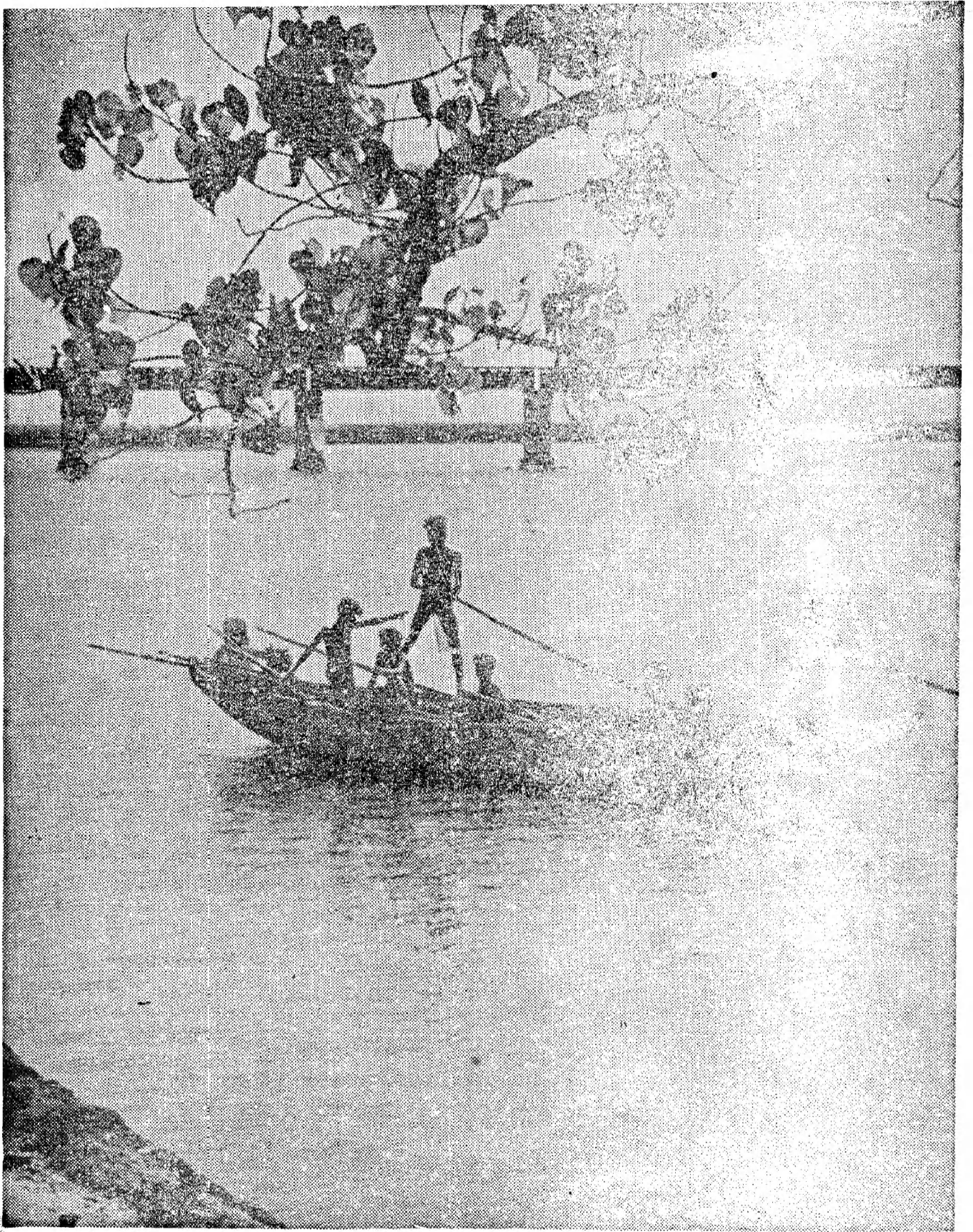
వలరంగు, ఎఱరంగు పొడలు, దద్దులు, పోటు, గజ్జి, (చర్మ సంబంధము) పొడలు గల చోట్లలో తినుర్లు, మూడినో పొడిచినప్పుడు వొప్పి లేకుండుట, నిప్పుపడి చొబ్బలు గలిగిన తెరియకుండుట, దుర్గం నీరు వర్ష ఆవయవములందు వ్యాపించి, రక్తములో కలిసి ముక్కు కలుగజేయుట, (నరముల సంబంధము) చేతి వేళ్లు ముడుచుకొనుట, బొబ్బలు లేచుట, ముక్కు బంధనములు, పొదమునంగు పల్లపు పుండు విర్పడుట, కాయ చేతులు వ్రేళ్ళు తగ్గుట, ముక్కు పొట్ట పడుట, చూచుటకు విసుగు పుట్టించు రోగములు (అస్థి సంబంధము) వీటికి ఉత్తమ నివారిణి.

1 మండలం నూనె, లేహ్యము 8 రెండు శ్రీ పరమాత్మస్నాన తైలం తపాల భర్తులతో రు. 12.

పూర్తి ఎవరములకు వ్రాయండి :

సిద్ధ కాక్టర్ K. T. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య & సన్సు,

5/22, మేల్ మాయల్ P.O. (N. A. Dt.)

వి హా ర యా త్ర

భాద్ర : పద్మ. పురస్కార (ఇర్రిపూర్)

రాగిణి సౌందర్య రహస్యం...

‘మనోహర చర్మసౌందర్యమునకు అనువైనది లక్స్’

త్రోడల చర్మ సౌందర్యం ప్రకాశించు
యందగా లక్ష్మియొక్క రహస్యం మరుగు
పరచ శక్యమా? రాగిణి తేనీ చూడండి!
అది స్పష్టంగా లక్ష్మివల్ల కలిగిన చర్మ
సౌందర్యం ... స్వచ్ఛం, మృదులం,
మనోహరం. మరి మీ సౌందర్యమో?
లక్ష్మివాడితే ... దాని పొమ్మమైన నురగ
వల్ల పెంపొందే మీ రూప లావణ్యం అపురూప
మందరం. లక్ష్మివాడితే.... సర్వవ్యాప్తమైన
దాని దివ్య పరిమళం ప్రశస్తిగా మీ అంద
రందాంను వెన్నరింప జేస్తుంది. లక్ష్మి
వాడండి ... చానవెల్లి రంగులలో మీ చిత్త
మొప్పుంది పదైనా ఎన్నుకోవచ్చు ... ఆ! మీ
ప్రియమైన తెలుపులో కూడా ఉన్నది, మీ
సౌందర్యమునకు కూడా అనువైనది
లక్ష్మి లాభాలెటో నల్లు.

సినీమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చే శుద్ధమైన,
పొమ్మమగు నల్లు.

నాకు నచ్చిన సబ్బుకు, మెచ్చిన రంగులు!’ అన్నది సాగజైన సినీమాతార రాగిణి.